

UNPAINKILLER JÁTÉKJÁTÓ DEMO

DVD
MELLEKLETT

GAMER

PC JÁTÉKSAZIN

Threat
TOURNAMENT
2004

AFRIKA KORPS
VS.
DESERT RATS

17 JÁTEKTESZT

ONIMUSHA: WARLORDS
BLACK HAWK DOWN:
TEAM SABRE
CRAZY TAXI 3
SONIC ADVENTURE DX
JACK THE RIPPER
UNIVERSAL COMBAT
SCHOOL TYCOON

DVD-ÍRÓ KÖRKER

A GAMER+ MAGASRÉSZLETES VÁLTOZATÁHOZ 1 DVD-ROM tartozik. Amennyiben hiányozna kérd az elosztótól!

12 JÁTÉSZHATÓ DEMÓ: Afrika Korps vs. Desert Rats • Far Cry • UT2004 • Painkiller
VÉGIGJÁTSZÁS: NWN HORDES OF THE UNDERDARK
EXTRA: Dungeon Siege: Legends of Aranna Bonus Pack XP • Enclave Level Editor

2004 / 03

mozaik PLUSZ kártya

Egyik kezem hív, a másik netez.

USA, EU, Kína 20 Ft/perc* Internet 0,75 Ft jóváírás/perc**

Áraink az áfát tartalmazzák.

* Vezetékes behívászámon keresztül (Budapestről: 814-4418, vidékről: 814-418-as számokról).

** A jóváírás a kártya címleteig érvényes.

Szeretne olcsón telefonálni? Emellett az internetről sem kell lemondania, az új Mozaik Plusz kártyával akár telefondíj-mentesen is internetezhet! A **2500 Ft-os** és **5000 Ft-os** kártyákkal kézben tarthatja költségeit. Megvásárolható a nagyobb postahivatalokban, a GTS-Datanet ügyfélszolgálatán és a Datanet Café hálózat üzleteiben.

Használati útmutató és bővebb információ:

web: www.mozaikplusz.hu

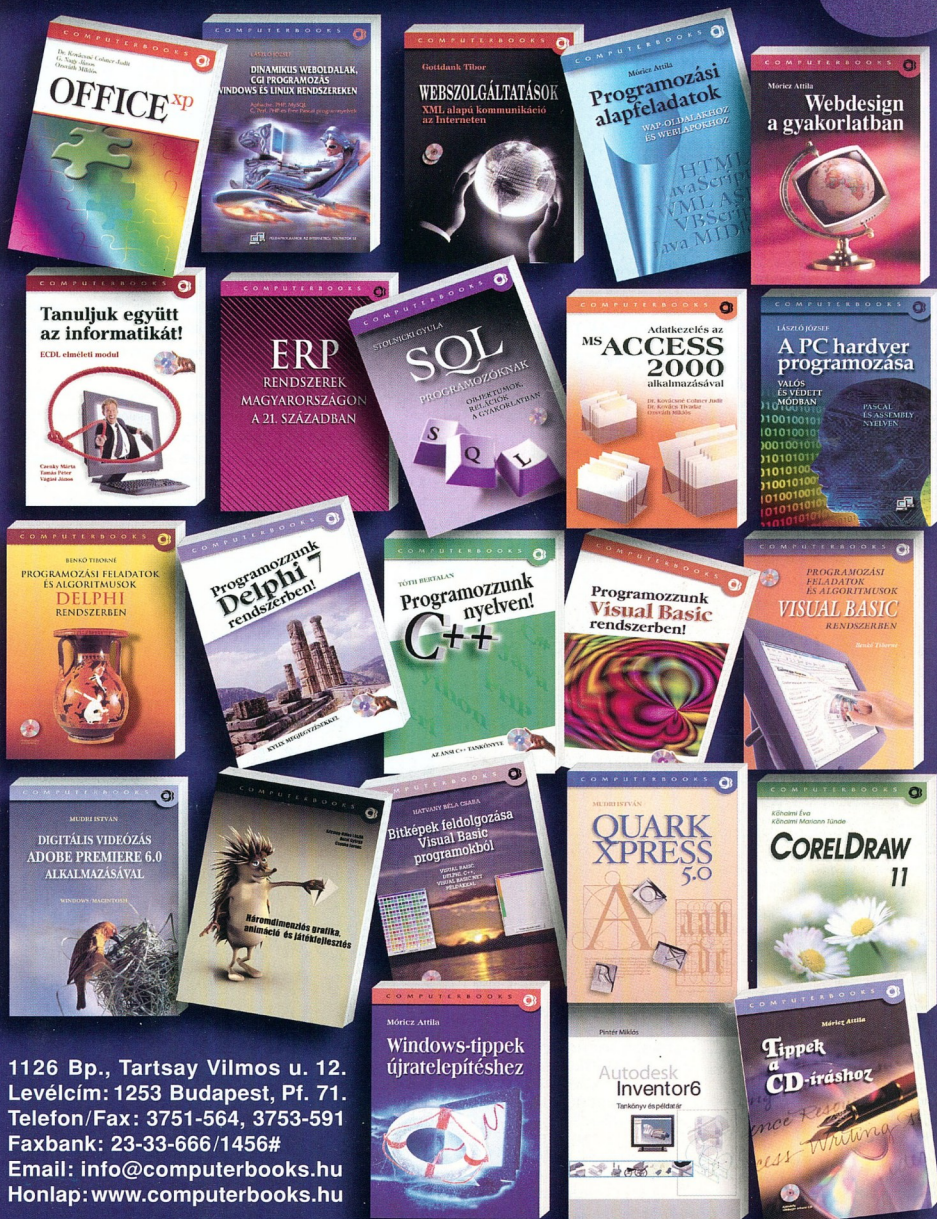
email: info@mozaikplusz.hu

Budapestről: **814-4444**

Videkről: **814-444** (helyi tarifával hívható)

 GTS DataNet

1126 Bp., Tartsay Vilmos u. 12.
 Levélcím: 1253 Budapest, Pf. 71.
 Telefon/Fax: 3751-564, 3753-591
 Faxbank: 23-33-666/1456#
 Email: info@computerbooks.hu
 Honlap: www.computerbooks.hu

TARTALOM

6	DVD TARTALOM
8	GAMER LEVELEZÉS
130	KÖVETKEZŐ SZÁM

BEMUTATÓK

10	HÍREK
17	JUICED
18	A BIS SZTORI
20	THIEF III
24	A JÖVŐ FPS-EI
28	KOMBAT
30	FAR CRY
32	METALHEART: REPLICANTS RAMPAGE
33	WISH
34	ROME: TOTAL WAR
36	KNIGHTS OF THE TEMPLE: INFERNAL CRUSADE
38	SILENT HILL 4
40	STAR WARS: BATTLEFRONT

ISMERTETŐK

42	AFRIKA KORPS VS. DESERT RATS
46	ONIMUSHA: WARLORDS
49	EVERQUEST: GATES OF DISCORD
50	DELTA FORCE BLACK HAWK DOWN: TEAM SABRE
52	VIETCONG: FIST ALPHA
54	FAIR STRIKE
56	JACK THE RIPPER
58	WARS AND WARRIORS: JOAN OF ARC
60	UNIVERSAL COMBAT
62	RAILROAD PIONEER
63	CHEAT
64	KNIGHTSHIFT
66	CHICAGO 1930
68	SCHOOL TYCOON
70	SONIC ADVENTURE DX
72	THE SIMPSONS HIT AND RUN
74	CRAZY TAXI 3: HIGH ROLLER

HARDVER

76	HARDVER HÍREK
80	BTCS ÚJDOSSÁGOK
81	SPIELE-MOUSEPAD-PUNKT-DEE
81	GIGABYTE G-MAX N601 NOTESZGÉP
82	WLAN GAMER SZEMMEL
84	BIOSTAR ALAPLAPOK
86	SULINET EXPRESSZ MÓDOSÍTÁSOK
87	HASZNOS PROGRAMOK
88	RETRO KUCKÓ
90	8X DVD ÍRÓ TESZT
92	FREECOM FHD
94	GRAB ROVAT
96	PIXELSÖDER
97	KONFIGURÁCIÓ AJANLÓ
98	HARDVER FÓRUM

HORIZONT

100	JÁTSSZ A FŐBIÁD ELLEN!
102	SHADER ARCHITEKTÚRA
104	TESTKÖZELBEN
105	KÖZÖS ÜLES
106	AKIT A BENZINGÖZ...
108	PÁROSAN SZÉP AZ ÉLET
110	MULTISHOT
112	MEGHATÁROZÓ PILLANATOK
114	LÉZEREK, AVAGY FÉNYKARDOT AKAROK! 1. RÉSZ
116	NOPC ZÓNA
126	LEVROV
128	SZERKESZTŐSÉGI PILLANATKÉPEK

VÉGIGJÁTSZÁS

118	NWN: HORDES OF THE UNDERDARK
-----	------------------------------

INTRO

Nos igen, beköszöntött a szerkesztők rémálma, az uborkaszezon. A karácsonyi játékdömping távoli álom csupán, ilyenkor bizony elő kell venni a kevésbé várt címeket, bővíteni kell a hardver és a horizont szelektákat. Ennek ellenére azonban ebben a hónapban is sikerült letezelniünk olyan játékokat is, melyet nyugodt szívvel ajánlhatunk mindenkinek.

Itt van mindjárt a magyar fejlesztésű Afrika Korps vs. Desert Rats, melynek sem külalakjával, sem tartalmával nem kell szégyenkeznie. Az IG2 és a Haegemonia alkotói olyan játékokat tettek le az asztalra, melyre méltán lehetünk büszkék, izgatottan várjuk a folytatást (D-Day). Aki a vásárlás előtt szeretné kipróbálni, annak itt a remek alkalom, a DVD-re felkerült a magyar nyelvű játszható demó. Ha már a demónál tartunk, akkor mindegyképpen meg kell említenem a dagadt Far Cry, Painkiller és az Unreal Tournament 2004 játszható demóit, mindkettő valódi álom, azonnal néztek meg őket (mondjuk, kell alájuk vas, de valamit valamért).

Örömmel jelentem be, hogy kisorsoltuk az előfizetési akciónk nyertesait. A fődíjat Soós Attila nyerte Komáromból, akit telefonon azonnal fel is hív-tunk. Annakra meglepődött, hogy alig tudott szóhoz jutni, fogalma sem volt róla, hogy kik vagyunk, pedig illedelmesen bemutatkoztunk. A beszélgetés végére azért feloldódott, így megbeszéltük vele, hogy a szerkesztőség meglátogatja Komáromban, és mellesleg magunkkal visszük a "félmillás" Álom PC-t is.

Gamer Team

AFRIKA KORPS VS. DESERT RATS

A Digital Reality kis hazánk legismertebb játékfejlesztő csapata, olyan nagy címeket köszönhetünk nekik, mint az Imperium Galactica I-II vagy a Haegemonia. Legújabb fejlesztésük megmaradt a valós idejű stratégia műfajában, a hideg ijt azonban felváltotta Észak-Afrika forró levegője. Az Afrika Korps vs. Desert Rats ezeknek a méltatlanul elhanyagolt sivatagi hadműveleteknek állít emléket mind a tengelyhatalmak, mind a szövetségesek szemszögéből.

Főszerkesztő: Mocsáry József (mocsy@ipma.hu)
Főszerkesztő-helyettes: Révhyi Beatrix (illy@ipma.hu)
Hardver szerkesztő: Voith Hunor (hunor@ipma.hu)
DVD szerkesztő: Pazár Ákos (lawman@ipma.hu)
Tördelőszerkesztő: Laza (laza@ipma.hu)
Korrekktúra: Kovács Barnabás (korr@ipma.hu)
Szerkesztősegéd asszisztens: Balassa Timea (timi@ipma.hu)
Design: Aradi Sándor (broaf@internet.hu)

A szerkesztőség címe: 1139 Budapest, Hajdú u. 42-44. II. em.
Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210 • **Telefon:** 350-8179
E-mail cím: gamermagazin@jpma.hu

A GAMER MAGAZIN honlapja: www.gameronline.hu
SMS-FAL: az üzenetet a következőképpen tudod feladni az SMS-falra: az üzenetet a GAM szócikkával (lehetőleg csupa nagybetűvel), majd egy szóközzel kell kezdeni. Ez után jöhet az áltálad feladni kívánt szöveg! A telefonszám, ahova üzenetszét: 06-20-9000-628. A sikeres feladásról értesítést kapsz!

Kiadja a G.F.H. Kft.

A kiadásért felel: a kiadó ügyvezetője
Készült az IPMA-Media Kft. közreműködésével.
Ügyvezető igazgató: Ali Mehdi • Lapigazgató: Ifj. Ivanov Péter
Titkárság: Horváth Mónika
Telefon/Fax: (36-1) 350-8004

Hirdetésfelvétel: IPMA-Service Kft.
Czétényi Zsolt, Czidor Rózsa, Kálnoki Kis Emese, Szabóné
Véghegyi Anna, Szakács Gábor (06) 309-590-540
Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210.
Telefon/fax: (36-1) 350-8041

Hirdetési marketing: Oláh Gabriella • Telefon/fax: 350-8004

Terjeszti a Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt. és a Magyar Lapterjesztő Rt. regionális részvénytársaságai.

A GAMER MAGAZIN e havi száma 20000 példányban készült.

Gamer Magazin 2002. II. félév **VERSENY** által auditált havil
 átlagos adatok:
 Összesen terjesztett: 18 010
 Összesen értékesített: 16 025

Terjesztési marketing és előfizetéssel kapcsolatos információ:
Kerbolt Pál, Mura Eszter
Telefon: (36-1) 349-4768
E-mail: terjesztes@ipma.hu

Megjelenik havonta, ára 1845 Ft.

Előfizethető megrendelőlevélben a kiadónál:
IPMA-Service Kft, Budapest.
Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768

Előfizetési díj a kiadónál:
Fél évre: 7 740 Ft (6 szám, 30% kedvezmény)
Egész évre: 15 480 Ft (12 szám, 30% kedvezmény)

Előfizethető továbbá a hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-előfizetési Irodában (Bp. Lehel u. 10/A, levélcím: HELIR, Budapest 1900), átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. Hírlap-előfizetési és elektronikus Posta Igazgatóság kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.

Előfizetési díj a postahivatalokban:
negyed évre: 3 8700 Ft (3 szám),
fél évre: 7 740 Ft (6 szám),
egész évre: 15 480 Ft (12 szám).

Montírozás és nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.
A közölt cikkek fordítása, utánnomása, sokszorosítása és
adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedé-
lyével történhet. A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy
más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.
ISSN 1588-9297

Jelen számunk készítésében közreműködtek:

Dachyr dachyr@ipma.hu Gonzales gonzales@ipma.hu
Bird bird@ipma.hu Neuro neuro@agriha.hu
SzB szb@mozinet.hu Oldman oldman@axelero.hu
Brazil brazil@ipma.hu Páldner pdnert@cdgbar.hu
Phoenix phoenix@rpg.hu Lázli lazi@freemail.hu
Hunor hunor@ipma.hu Lord Lucas lordlucas@maffia.hu
Dauby dauby@digitalreality.hu Pellus pellus@digitalreality.hu
Boy boy@ipma.hu B-Chrome bchrome@ipma.hu
Yvori anti-intel@freemail.hu Nagy Zoltán nagyzi@ipma.hu
Flatline flatline@flatline.hu SE se@ipma.hu
Sz@hv szahv@ipma.hu Timman timman@ipma.hu

A GAMER TEAM VELED VAN!

Játékdémók

Afrika Korps vs. Desert Rats, Chicago 1930, Far Cry, Kao The Kangaroo 2, Life-line, Painkiller, Prince of Persia: Sands of Time, School Tycoon, Sonic Adventure DX, UFO: Alien Invasion, Unreal Tournament 2004, Wars And Warriors: Joan of Arc

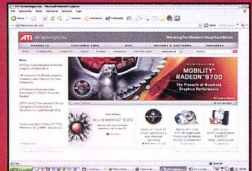
Rovatok

BioWare játékok, Counter-Strike, Etherlords II, GTA: Vice-City, Half-Life 2, Heroes of Might & Magic, Magyarítások, MMORPG, Morrowind, Retro Games, Stratégia, Trainz, Film, Hálózatok, Programozás

Javitások

Age of Mythology v1.09, Age of Mythology: The Titans v1.02, Chrome v1.1.1.0 (Magyar), Need For Speed: Underground v1.4, Rainbow Six: Raven Shield v1.53, Spellforce v1.05, Star Wars: Knights of The Old Republic v1.02, TRON 2.0 v1.042, Vietnam MED + EVAC

Meghajtó-programok

ATI Catalyst Win9x / WinXP, ATI IGP Driver Win9x / WinXP, Intel Application Accelerator, Intel Application Accelerator Raid Edition, Intel Chipset Software Installation, Logitech Mouseware, NVIDIA ForceWare, NVIDIA Detonator, NVIDIA nForce Win9x / WinXP, SIS Xabre 400/600 Win9x / WinXP, VIA Hyperion 4

in 1

DVD TARTALOM

Sziasztok!

Az újság leadásának mindig az utolsó pillanatait a legérdekesebbek. Múlt hónapban a DVD lezárását követő nap jelent meg a Far Cry demója, ebben a hónapban pedig ismét eljártunk a hagyományt, csak ezúttal a Painkiller tette velünk ugyanazt (ugye kettő az már hagyomány), bár ha szerencsénk van, akkor lehet, hogy a DVD egyik rejtett zugában mégis ráakadhatunk. Azonban panaszra semmi okunk, hiszen így is sikerült mindenféle földi jóval megtöltenünk azt a kis plastik-darabot. Az e havi felhozatal bizony igen erősen sikeredett, elég ha csak átpillantunk a szemközti oldalra, s máris négy igen ígéretes alkotást figyelhetünk meg, s azon kívül még nyolc vár ránk a DVD rejtekének mélyén. A videók között is hatalmas harc dúlt a bentmaradásért, s bizvást állíthatjuk, hogy mind a tizennyolc döntőnk megérdemli, hogy a korongvilág résztvevője lehessen. Így tavasz táján azonban nemcsak a természet éledezik, hanem a rovatírók is (régiek, újak egyaránt). Ebben a hónapban három „új” téma boncolgatását tekinthetjük meg. A sokatok által kért MMORPG rovatot a lehető legbeavatottabb személy, Lily vezeti. Az ismét jelentkező BioWare játékok pedig egyből ki is érdemelték a hónap legjobbjá címet. Ami a legfontosabb, Brazil pedig elrejtett egy kis kedvességet a LExtra keretei között. További jó napot mindenkinek:

LaWMaM

VISSZATEKINTŐ

Lapzártá utolsó napján általában háliátlan dolog cikket köszörülni, kivéve, ha olyan témáról ír az ember, amiről nem hetvennyolc percenként tud csak összehozni két normálisan megfogalmazott mondatot. A Blizzardról írni azonban egyenlő ázzal, hogy egyszerűen „papírra, akárom mondaní TFT-re” vetjük mindazt, ami eszünkbe jut erről a múltán patinás fejlesztőcégről. Nagyon ritkán hibáztak, igazából csak a Diablo második részénél botlottak meg egy kicsit - a küldetéslemezekkel és az állandó foltoztatással azonban ezt a csorbát is hamar kiköszörlték. No, de ne rohanjunk ennyire, egyrészt mert akkor a karakterszámlálóm egy egészen jelentéktelen számon fog megállapodni, másrészt pedig a Blizzard sem két nap alatt jutott el oda, ahol most tart...

E X T R A

Dungeon Siege Legends of Aranna Bonus Pack XP

Kellemes meglepetéssel kedveskedett a Dungeon Siege rajongóknak a Microsoft, új bónusz pályát adott ki nagysikerű hack & slash-éhez, igaz csak Windows XP tulajdonosoknak. A Mad Doc (Legends of Aranna fejlesztői) által tervezett küldetésben kalandjainkat ott folytathatjuk, ahol abbahagytuk, egy falut kell megvédenünk a hasasatok támadásától, ám mint hamarosan kiderül nem is e különös néppel állunk szemben, sőt csak velük szövetségre lépve győzedelmeskedhetünk.

DVD ROM

- Javítás
- Demo
- Végljátézas
- Háttérkép
- Csalás
- Animáció
- Vágatlan

Unreal Tournament 2004

Az Unreal Tournament volt az egyike az első olyan programoknak, amelyek „csak” többjátékos módot támogattak (az egyjátékos mód is ennek volt alárendelve). Majd a folytatása, ami megkapta a 2003 névkiegészítést, is hatalmas sikereket ért el, így nem volt vitás, hogy a folytatás folytatásának meg kell jelennie. Az UT 2004 az előd grafikai motorjára építkez, ám azon nagyon sok változtatást eszközöltek. A demóban a nagy újjátéként emlegetett, a járműhasználatot is kipróbálhatjuk.

DVD ROM

- Javítás
- Demo
- Végljátézas
- Háttérkép
- Csalás
- Animáció
- Vágatlan

Afrika Korps vs. Desert Rats

A Digital Reality legújabb stratégiájába enged egy rövidke betekintést ez a demó. Az Afrika Korps vs. Desert Rats a második világháború észak-afrikai csatáiból merítette témáját, ahol két igencsak elismert stratégia vívta a maga harcát. A demó ráadásul magyar nyelvű, így mindenki könnyedén boldogulhat vele. A teljes programból kapott ízelítő, csak tovább fokozta érdeklődésemet, így valószínűleg hamarosan a teljes programnak is nekiárok.

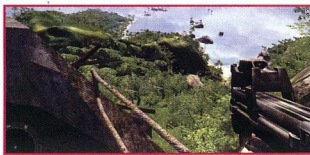

DVD ROM

- Javítás
- Demo
- Végljátézas
- Háttérkép
- Csalás
- Animáció
- Vágatlan

Far Cry

A két nagy rivális folyamatos „csúszását” kihasználva, a nemsokára megjelenő FPS-ek közül pár igencsak jó eladásokat produkálhat. Ezek közül is kitűnik a Far Cry, mely mind grafikájával, mind fizikájával, sőt az MI-jével is mardandó alkotásnak bizonyulhat. A demóban természetesen minderről magunk is meggyőződhetünk, hisz a ránk váró feladat végrehajtása nem lesz sétatallop.

DVD ROM

- Javítás
- Demo
- Végljátézas
- Háttérkép
- Csalás
- Animáció
- Vágatlan

Painkiller

Az utolsó utáni pillanatban (kedd hajnal) érkezett meg a combos Painkiller demó, de úgy gondoltuk megéri a túlórázást, hogy kipróbálhassátok a játszható változatot. A saját fejlesztésű grafikus motorral és a Havoc fizikai engine-nel felvértezett Painkiller FPS a javából, minket leginkább a Doom 1-re emlékeztet, ahol a szó szoros értelmében szörnyek száai törnek az életünkbe. A demóban három különböző pályát is ki lehet próbálni, a végleges változatra azonban április 12-ig kell várunk.

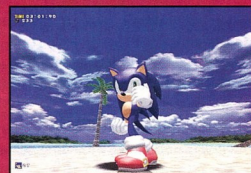
Programok a turkálójában:

DivX 5.11, ffdshow, Media Player 9 Win9x/WinXP, Media Player Classic 6.4.7.5 Win9x/WinXP, Quicktime 6.5, RadTools 1.6b, Xvid, Bit Defender Free Edition, Norton Antivirus frissítés (2004/02/13), CloneCD 4.3.1.9, Nero 6.3.03, DirectX 9.0b, FAR Manager 1.70b5, Total Commander 6.01, FlashGet 1.50beta1, GetRight 5.0.2, ICQ Lite build 1302, ICQ Pro 2003b 3916, mIRC 6.12, XP-AntiSpy 3.72 (Magyar), Zone Alarm Free Edition v4.5.538, Zone Alarm Pro 30 Day Trial v4.5.538, Capture Express 1.3, HyperSnap-DX 5.41.00 (Magyar), ACDSee 6.02, IrfanView 3.85, CDex 1.51, Winamp 5.02, Cacheman XP v1.02, NVRefresh Tool v2.1a, PowerStrip 3.49, Power Toys XP, RegSupreme v1.1, Tune Up Utilities 2003, Icon Cool Editor v4.0.30710, Open Office, TextPad 4.7.2, Aida 32 Personal Edition 3.90, WinRAR 3.20 (Magyar)

Csalások:

Crazy Taxi 3, Dead To Rights, Delta Force Black Hawk Down Team Sabre, Magic The Gathering: Battlegrounds, Onimusha, Railroad Pioneer, School Tycoon, Sonic Adventure DX, The Simpsons Hit & Run, Vietcong: Fist Alpha

Háttérképek:

Afrika Korps vs. Desert Rats, Everquest: Gates of Discord, Far Cry, Onimusha, Sonic Adventure DX, Thief: Deadly Shadows, Universal Combat, Wars And Warriors: Joan of Arc

GAMER LEVELEZÉS

Mentőöv az elakadt játékosoknak / mocsy@ipma.hu

KOTOR

Hi Mocsy! SEGÍÍÍÍÍÍÍÍÍÍTS! A SW: KotOr-ban nem tudok bejutni Ajunta Pall sírjához. Valami obeliszk az utamat állja! Előre is kösz!

Kell lennie az oszlopon egy rekesznek, pakolj bele egy gránátot, az eltakarítja az utóbó!

Csá csumi csá Mocsy!

A KoTorral kapcsolatban lenne néhány kérdésem.

1. Hány küldetésre kell magammal vinnem Carth-ot, hogy románcom szövédjön velem?

Pontos számot nem tudok mondani, az a legjobb, ha végig a csapatban van. Ja, és az sem árt, ha női karakterrel nyomulsz, a „másság” nem elfogadott a Star Wars univerzumban.

2. Melyik pályán, melyik csapattársat vigyem magammal, hogy előlívható legyen az életéből való küldetés? (Bastilla mamája, Mission bátyja, Carth fia)

A mellékküldetések csak bizonyos idő elteltével jönnek elő, az a legbiztosabb, ha a csapatban vannak azok a karakterek, akiknek a személyes küldetéseit elő akarod hozni (Mission testvére, Carth fia, Bastilla mamája, Juhani múltja, Canderous becsülete). Ezek a misziók bizonyos idő után, de meghatározott helyeken jönnek elő. Három ilyen helyszín van (Tatooine kikötője, Manaan kikötői kereskedője, dantooine-i dokk). Vigyázz, a bolygón lévő küldetések a helyszínen nem aktiválódnak (pl. Mission küldetését nem kapjuk meg a Tatooine-on).

3. A Tatooine-on hiába rakom le a bantha kaját egy holtestre, nem jönnek utánam. Miért? Mit kell tennem, hogy utánam jöjjenek?

Nem kell lerakni a kaját sehová, a banthák megérzik a nálad lévő enniválót, ha eléggé közel mész hozzájuk.

Előre is köszönöm a segítségedet, remélem, tudsz rá válaszolni. További jó munkát kívánok!

Short-short

Age of Mythology zene

Hi, Mocsy! A 2004/2-es Mentőövben valaki kérdezte, hogy miért nem megy az Age of Mythologyban a pályák alatt a zene. A megoldás: Windowsban a területi beállításokat át kell állítani angolra (Start/Vezérlőpult/Dátum-, idő-, nyelvi és területi beállítások/Területi beállítások), és akkor jó lesz. Remélem, segít valakinek.

Üdv: FalloutBoy

Morrowind Tribunal

Szia. Lenne 1-2 kérdésem a Tribunalal kapcsolatban: Próbálok szinkronban teljesíteni Heseth és Almalexia küldetéseit. Ott akadtam el, amikor Almalexia ad egy dwemer coherent, és leküld az alagúthba, hogy indítsak el valami masinát, amelyik hamuvihart fog csinálni. Végigverekedtem magam az összes törp termen, de melyik az a gép??? Az egyik folyosó vége be van omolva, és a sziklák alatt egy ajtó van, oda hogy jutok be?

Ha jól emlékszem, akkor van a szinten valami robbanó szerkezet, azzal tudsz átjutni a sziklaomlásokon (Dwemer Satchel Packs-Passage of Wisper 100-as láda).

Megöltem egy high ordinatort a páncelja miatt, de ha hordom, akkor megtámadnak. Hogy lehet „törvényesen” her hands cuccot szerezni?

Ez teljesen törvényes, az, hogy az ordinátoroknak nem tetszik, az már az ő bajuk. Az Imperial Legion küldetések óta amúgy is pikkelnek ránk, Vivecben állandóan megtámadnak (a pánceljuk jó sokat ér, ne ki-méld őket).

Utolsó kérdés: van a daedricnál jobb cucc/vért? És hol tudnék egy teljes daedric vért összeszedni, mert csak egyes darabok vannak meg.

Csak a nevesített varázscuccok jobbák. Teljes vért nem nagyon van a játékban (még nem találtam), de a daedric romok mélyén találsz egy-egy darabot. Teljes vért egyetlen karakter visel, Divath Fyr, a Tel Fyrben élő mestermágus (kemény fickó, ráadásul fontos NPC a történet szempontjából)

Beyond Good and Evil

Ali Mocsy! Elakadtam a Beyond Good & Evilben. Már a föllenségnél vagyok, és a szem felőlkélt támadásával jön. Merre kell elmozdulnom, vagy ütnöm, a szem felettem helyezkedik el. Az első támadást még úgy-ahogy megcsináltam, véletlen, de mikor megfordul az irányítás, kétszer veti be ezt a trükköt, és itt megáll a tudományom. Kérlek, segíts. Előre is kösz.

Mindenki mást mond. Van, aki arra esküszik, hogy a megfelelő pillanatban kiszáltozik a szem alól, majd rögtön támad, van, aki kivár, feltölti a botját, és azzal támad. Próbáld ki, neked melyik változat jön be...

Prince of Persia: Sands of Time

Hello. Ha bekerülök a mentőövbbe, megpróbálom érthetően elmondani, melyik kapun kell bemenni, hogy tovább jussom az ember.

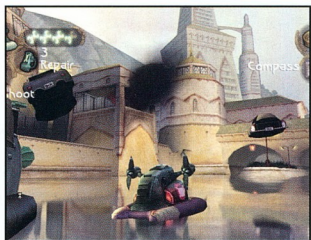
Félek, nem túl érthető, ezért próbáljátok meg az olvasóknak érthetően leírni, és ha esetleg valamilyen logikát fedeztek fel, írjátok meg nekem is. AKKOR LÁSSUK!!!!

Ehun van, ni egy rajz az alsó szintről (képet akartam lopni a játékából, de nem sikerült, így hát kő, nem kő, ez van).

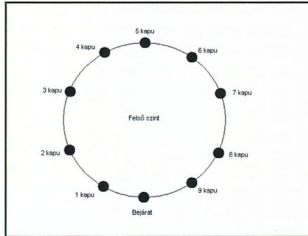
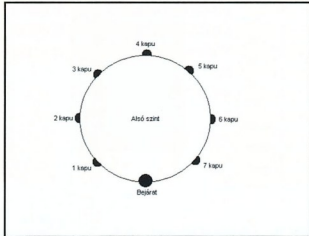
Itt még csak 7 trükkös kapu van.

Először be kell menni a 4. kapun -> ekkor a 2. kapun fog kijönni

Majd be kell menni a 7. kapun -> ekkor a 5. kapun fog kijönni

Majd be kell menni a 3. kapun -> ekkor a 6. kapun fog kijönni

Majd be kell menni a 1. kapun -> ekkor egy szintet feljebb jutunk. Jöhet a felső szint?

És ez! Ez bizony a felső szint, itt már 9 kapun tekergethünk.

Először be kell menni a 4. kapun -> ekkor a 7. kapun fog kijönni

Majd be kell menni a 9. kapun -> ekkor az 1. kapun fog kijönni

Majd be kell menni a 5. kapun -> ekkor kijutunk a teremből, és egy szexi átvezető animáció után folytatódik a kaland.

Remélem, mindent jól írtam le, és talán valaki még meg is értette.

Üdv Petya

Baldur's Gate 2

Hejlo! Egy régebbi Gamer magazinban találtam meg az e-mail címed, és azt, hogy Te vezetted a mentőövet, és elég jól vágod a Baldur's Gate 2-t! Éppen ezért vettem a bátorságot, és hozzárdultam a következő problémával, és remélem, tudsz is nekem segíteni!

- Sikerült eljutnom UnderDarkba, sőt már bent vagyok a drow cityben is, ahol a Solaufeint nevű fickó megkért (azt a feladatot tűzte ki nekem), hogy

menjek el az Illithid barlangba, és szabadítsak ki valakit! Én viszont már még a drow citybe való belépés előtt végigirtottam azokat az Illithideket a Master Brainnel egyetemben! És amikor a fent említett feladat megoldásakor bemegyek... tök üres minden... sehol senki, sehol semmi! Csak egy hely van, ahova mindig teleportált egy Mind Flyer, de az minding is azt csinálta! És nem tudom, mit csináljak, vagy hova menjek! (Kérlek, segíts nekem!)

A küldetést nem a városban, hanem a keleti alagutak bejáratánál kell teljesíteni (Eastern Tunnels). Az a gyanúm, hogy kicsúsztal az időből, a megszézt helyre 12 órán belül el kell jutnod (ha jó helyen és időben jársz, megtalálod Solaufeint, aki kihozza az asztrális síkból a mind flayereket és a drow foglyot.

- Lenne egy másik kérdés is. Honnan szerezhetek Boots Of Speedet? És (akárhol is van) oda hogy jutok el?

Eleg gyakori kincs a komolyabb csaták után, a játék végére majdnem minden karakter ilyen csizmában szaladgált.

Mindent előre is nagyon köszönök! Ditto

Kérdések

Gamer-hame! Lenne egy kérésem, éspedig, hogy lennétek-e szívesek, és részletesebben leírnátok-e, hogy miképp s hogyan kell a Vice Citybe berakni kocsikat? Van Img editorom, vagy hogy hívják, de itt el is akadtam! Már nem azért, mert hülye vagyok, csak még most próbálom (nék) először beleírni autót. Tudom, a GTA rovatban benne van, csak az nekem túl manuális. Kérlek, ha van idő, írd le, hogy mi a teendőm (mit honnan kell kitörölni, hova kell berakni)! A Leisure suit Larry: Magna Cum Laude-ről ha lesz demótók, berakjátok? Kösz! Meg a SH3 nagyon ott van! Há! Istennek van gamepadem!

Amúgy az újság jó, nagyon jó, bár (szinte) az összes konkurens lapot megveszem, de csak érdekföldés céljából! Ti vagytok a legjobbak!

Egy gamer a sok közül: Kamasz Attila

Ül: Ha nem férek be, legalább e-mailben!! Kösz!

Tiszteletem!

Segítséget szeretnék kérni a Pirates of the Caribbeanben! Elakadtam az inka templom labirintusában, az alsó szinten 2 jelkombináció megvan, az emeleten pedig 1, de állandóan csontigba botlom, és nem tudom, mit kell csinálni! Kérem, segítsenek!

Köszönettel: Ghost

SMS FAL

SZIA MINDENKII KOVETKEZO UJSAG MELLET LEGYEN MAR az UT2004 ES A PAINKILLER DEMO MELLEKLEVEIKÖSZÖNOM

Mindkettő rajta van :-)

A MANANI SITH BAZISON NEM TUDOK A TRÉNING RÉSZLEGBE BEJUTNI! SEGÍTEKEII! LÉCI! BOSTYAN ERNO (NE SZEMÉTKEDJETEREK, VALASZOLJATOK BALINT)

Keresd meg az orvosi szobában lévő Galas nevű selkath hulláját, majd kutasd át. A token vidd el tőle, majd vidd el a Shasának. Csak ezután tudsz lemenni a bázist vezető Sith nagymesterhez.

HY MOCSY! NEM TUDOK TOVABBJUTNI A BS 2- BEN AMIKOR FELTETTEM A PRIZMAT. A MOCASBAR NEM TUDOM MELYIK A JO KIJARAT. ELORE IS KOSZLAKATOS BALINT

A 2003/08-as Gamer Mentőövben teljes részletességgel leírtam a mocsárból kivezető utat. KEDVES FIUKIA SHADOWMAN ELŐR SZESZEBEN! HOGY TALALOM A VIOLATOR75-SZOR JATSZOTTAM MAR VEGIG ES MOST ITT A KOTEL A KEZEMBEKISZKIZKE:CLIL

Ez egy ismert bug a Shadowmanben, csak akkor tudod megszerezni, ha tudod, mire kell vigyázni. A Playroomban lesz egy üvegvertíngben, de a megszerzéséhez kell három akkumulátor is. Amennyiben összeszeded az összes lelket (120) kapsz egy második violator-t is.

SZIASZTOKI NEM TUDJÁTOK, MIKOR JELENIK MEG A BAUMGARTNER ZSOLT F1 RACING? ÉS MILEYEN GÉP KELL, HOGY KISZÁLMOLJA AZ ÁLLANDÓAN ELŐTŰNK LEVŐ 25 AUTÓT? NONAME00

No comment.

HELLO MINDENKII (SZIA LILYI) AZ ENCLAVEBEN HOL VANNAK A BONUS MAPOK? ELORE IS KÖSZ: EAGLEEYE

Hat bónuszpályát hívhatst elő a játékbán. Ehhez azonban meg kell találnod először a térképeket. A jó oldalon a térképek a következő pályákra lettek elrejtve: Desert Temple, Ark Akmar, The Underworld

A gonoszoknál az alábbi pályákra lettek elrejtve a térképek: Mansion of Dreams, Capture Jasindra, The Great Wall

MIKOR JELENIK MEG A MOH PACIFIC ASSAULT? SÜRGÖS VALASZT KEREK!

A legutolsó hivatalos megjelenési dátum: 2004. június 30. A barátnődet azért ne tedd fel erre a fogadásra...

LEGYEN MEGINT MORROWIND ROVAT II! FIGHTER GUILD KUDTETESK STB...UDV-GUSTAFSON

Amint látod, a Morrowind rovat újraindult. És vajon melyik Guild küldetését vesztétek ki?

FIGYU A GHOST MASTERBEN A SPOOKY HOLLOW PÁLYÁN A HALÁLRÁDEGESÍTETT PASI NEM HAJLANDÓ KIJÖNNI A MALOMBÓL. MIT TEGYÉK? VALASZOLJATOK GYOSAN. RA2

„A malomnál meg kell rémisztetni a bent ügyködő férfit, aki elejt majd a koponyát. Erre jó eszköz a villám, a vihar és a földrengés is, tessék választani.” A Ghost Master végülajtszását elolvashatod az oldalunkon. :) Lily

A HALO-BAN LEHETE 2-NEL TOBB FEGVERUNK ES HA IGEN AKKOR HOGYAN? ELORE IS KOSZI.:PEET

Hali! A Halo-ban nem lehet egyszerre kettőnél több fegyver nálad. Ha másikat szeretnél, akkor az egyikőtől búcsút kell vened.

Anglia

1. Championship Manager Season 03/04
2. X2: The Threat
3. The Sims
4. Call of Duty
5. The Sims Makin' Magic
6. The Sims Deluxe Edition
7. Vietcong: Purple Haze
8. Sim City 4 Deluxe Edition
9. The Sims: Unleashed
10. The Sims: Superstar

USA

1. Call of Duty
2. Age of Mythology
3. The Sims Deluxe
4. The Sims: Makin' Magic
5. Zoo Tycoon: Complete Collection
6. The Sims Double Deluxe
7. The Sims: Unleashed
8. The Sims: Vacation
9. FS 2004: Century of Flight
10. LotR: Return of the King

Ausztrália

1. The Sims Deluxe
2. The Sims: Unleashed
3. The Sims: Makin' Magic
4. The Sims: Superstar
5. Call of Duty
6. Nemo Underwater World Fun
7. NWN: Hordes of the Underdark
8. NFS: Underground
9. DF BHD: Team Sabre
10. Finding Nemo Adventure

fileplanet.com

1. Unreal Tournament 2004
2. Far Cry Single-Player
3. Drake of the 99 Dragons
4. Hidden & Dangerous 2
5. Vietcong: Fist Alpha multi
6. Hidden & Dangerous 2 multi
7. Halo
8. Universal Combat
9. Fairyland Online
10. Call of Duty

amazon.com

1. Sim Mania 2
2. Call of Duty
3. The Sims Deluxe
4. Star Wars Knights of the Old Republic
5. Rise of Nations
6. Civilization III
7. Urz: Ages Beyond Myst
8. Chessmaster 9000
9. Oregon Trail 5th Edition
10. Zoo Tycoon Complete Collection

Az idei hónapra az újdonságra kitéhezett játékosok igazán nem panaszkodhatnak, híreink palettáját elnézve a nagy űstben fortyog minden, ahogy azt kell, készülnek nagy nevek folytatásai, sikeres címek kiegészítői éppúgy, mint ifjú titánok próbálkozásai, tekintve akár a projekt kategóriáját, akár a témáját. És bizony akad néhány csúnyácska program is, amelyekről mégis hírt adunk, mert ezek olykor – legalábbis hosszútávon – jobbak, mint az új generációs csilli-villi csodák. Végezetül egy megjegyzés, bár a hírblokkban változatlanul megtaláljátok a Net+szállottaknak blokkot, az MMORPG-k kedvelőinek érdemes bekukkantani a DVD rovatok közé is...

Lily

HONLAPAJÁNLO

Digital Reality – www.digitalreality.hu [cég]

The Matrix Online – thematrixonline.ubi.com [MMORPG]

Far Cry – www.farcrygame.com [FPS]

Neighbours From Hell 2 – www.neighbours-from-hell.com [akció-puzzle]

Xpand Rally – www.xpandrally.com [autószimulátor]

Warhammer Online – www.warhammeronline.com [MMORPG]

Mysterious Journey 2 – www.mysteriousjourney2.info [kaland]

RISE OF NATIONS: THRONES AND PATRIOTS

Feljesztő: Big Huge Games • **Kiadó:** Microsoft Games **Honlap:** www.riseofnations.com

Megjelenés: 2004. április • **Kategória:** RTS

A Rise of Nations a 2003-as év egyik legjobb valós idejű stratégiája lett (Legjobb valós idejű stratégia 2003 – Gamer Magazin). Brian Reynolds és csapata nem ült ölbe tett kézzel az elmúlt egy évben, teljes erőbedobással dolgoztak az első kiegészítőn, mely a Thrones and Patriots alcímet kapta. Azonban nem elégedtek meg néhány újrajrított karakterrel és átszerkesztett pályával, ők ennél sokkal többet akartak elérni. Az eredmény minden elképzelést felülmúlt: hat új nemzet (lakota, irokéz, telepes amerikai, holland, perza, indiai), több mint 20 új egység (tengerészgályos, harci elefánt, rézbőrű harcos stb.), három új csoda (pl. Forbidden City, Red Fort), négy új, történelmi háttérrel rendelkező hadjárat (pl. Nagy Sándor hódításai, Napóleon moszkvai kiruccanása, az irokézek és lakoták torzsal-kodása).

A végére hagytam a legjobb részt, a kiegészítő tartalmazni fogja az alapjátékot, de az ár 30 dollár alatt lesz (így volt ez a Dungeon Siege kiegészítőjének esetében is). Lehet, hogy a Microsoft üzletpolitikát váltott? Nem is rossz, nem is rossz...

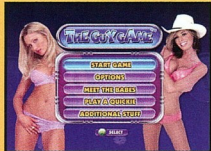

THE GUY GAME

Fejlesztő: Top Heavy • **Kiadó:** ? • **Honlap:** www.theguygame.com • **Kategória:** kvíz

Megjelenés: 2004 második fele

A Top Heavy olyan játékhoz keres feltehetően nem eredménytelenül kiadót, melyről Lilynek kell majd ismertetőt írnia, hogy valóságos értékelés kerüljön a cikk végére. Olyan programról van ugyanis szó, melyben a cél csinos egyetemista lányok levetkőztetése! A játékos, vagy játékosok feladata, hogy kérdésekre feleljen a lányok nevében, és ha a válasz rossz – ki a csuda fog jól felelni? –, akkor megtekinthetünk egy videót, melyben a lány lekapja a melltartóját. Az első szinteken a kényes testrészeket még egy embléma fedi, de idővel minden feltárul. Hogy a program ne váljon unalmassá, arról a csinos lányok mellett ezernél is több kérdés és számos minijáték hivatott gondoskodni.

SILENT HUNTER 3

Fejlesztő: Ubisoft • **Kiadó:** Ubisoft • **Honlap:** www.ubi.com • **Megjelenés:** 2004

Kategória: szimulátor

A második világháború legendás fegyverei közül sokunk fantáziáját megmozgatják a rettegett tengeri farkasok, az U-boatok. Ezek szerencsére már legfeljebb a múzeumlátogatókat riogatják, viszont egy tengeralattjáró-parancsnok életébe mi is bepillanthatunk a készülő Silent Hunter 3-ban. Mivel mi töltjük be a kapitány szerepét, a mi feladatunk lesz a szónáron figyelni az ellenséges konvojokat, időben kilövetni a torpedókat, meghatározni a merülés mélységét, és azt is mi dönthetjük el, hogy mikor emelkedjen hajónk a felszínre. Az egyjátékos küldetések teljesítése után barátainkkal is összemérhetjük erőnket, vagy éppen váltva próbálhatjuk meg hullámsírbá küldeni a szövetségesek hajóit.

CHAMPIONSHIP MANAGER 5

Fejlesztő: Beautiful Game Studios • **Kiadó:** Eidos • **Megjelenés:** 2004 vége

Honlap: www.championshipmanager.co.uk • **Kategória:** szimulátor

Mint már korábban nyilvánosságra került, az Eidos és az SI Games útjai a Championship Manager Season 03/04 kiadása után különváltak, méghozzá azzal a megegyezéssel, hogy a játék gigantikus adatbázisa és a motor a Sports Interactive, maga a cím pedig a kiadó birtokában marad. Sokáig kérdéses volt tehát, mely fejlesztőcsoportra bízva majd az Eidos az új részt, s ím, lehullott a lepel: a szerencsés választott egy londoni székhelyű, Beautiful Game Studios névre hallgató cég, mely 30 fős stábjának minden tagja rendkívül tapasztalt öreg rókának számít az iparban. Mivel a sorozat elsősoró sikerét javarészt a több mint százezer labdazsonglőr felvonultató, többé-kevésbé akkurátus játékoslistájának köszönheti, a mamut-kiadó egy meg nem nevezett ügynökséggel és egy – egyelőre – szintén felfedetlen európai sikeredzővel is szerződést kötött. Csak remélni lehet, hogy a Championship Manager az új készítő kezei közt is megmarad annak, aminek már majd' egy évtizede szeretjük...

RÖVIDEN...

➤ Nemrég óriási hírként söpört végig az interneten, hogy készül a Total Annihilation folytatása, ám ezt egyelőre hivatalosan senki nem erősítette meg. A futótűzként terjedő hírt Chris Taylor egy projektre utaló mondatára indította el, majd a sugallatot megerősítette az is, hogy a Gas Powered Games új munkatársakat keresett a Dungeon Siege 2-höz és egy meg nem nevezett, új generációs stratégia fejlesztéséhez. Biztosat az esetleges TA folytatásról a lapleadásunk pillanatában még nem tudni.

➤ Új Mátrix címmel rukkolt majd elő az Atari az E3 expón. Bruno Bonnel nem sok részleteket árult el, de annyit azért elmondott, hogy nem akarják kihagyni a nagysikerű filmek játékadaptációjában rejlő lehetőségeket.

➤ A JoWood végre újra nyereséges. A 2002-ben anyagi nehézségekkel küzdő kiadó pozitív mérleggel zárta 2003-at. A cég vezetése új stratégiájuk sikerének könyvelti ezt el, és ezen az úton kíván tovább haladni – a hangsúlyt a konzolos fejlesztésekre fektetik. Még egy érdekesség: a kiadó bejelentette, hogy játékok készíti majd a Csillagkapu film-sorozatról, de ennek megjelenésére sajnos 2005 előtt nem számíthatunk.

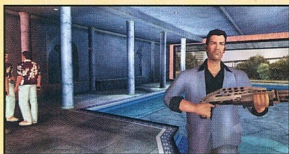
RÖVIDEN...

- Az URU: Ages Beyond Myst nem hozta meg a várt sikereket, ezért a Ubisoftot lezárta az URU Live működését. A fejlesztők fájjal szívvel búcsúztak, és megköszönték a játékosok eddigi jelzéseit. Maga a Live szolgáltatás egyelőre jövőben is marad, de további támogatást nem kap, így fejlődni-változni sem fog. Legalább a közösség megmarad, és vannak, akik hisznek még a csodákban...

Link: www.cyanworlds.com

- 2003-ban visszaestek a „Mature” kategóriás játékeladások (a kategória legnagyobb címe kétségtelenül a Grand Theft Auto: Vice City). 2002-ben ez a csoport csaknem 911 millió dollár bevételt produkált, míg tavaly csak 833-at.

- Új erőből meríthetnek az Arx Fatalis alkotói. Az Arkane Studios egyelőre be nem jelentett játékához licenceli majd a Valve Software Source motorját, amelyek a Half-Life 2-t, sőt a Troika Vampire: The Masquerade – Bloodlines-zt is támogatja majd.

- Az EA bejelentette, hogy 2003 utolsó negyedében tizenegy címéből adott el több mint egymillió példányt. A hihetetlenül erős évet záró cég legsikeresebb játéka a Need for Speed: Underground (5,5 millió), a The Lord of the Rings: The Return of the King, a FIFA Football 2004 és a Medal of Honor: Rising Sun voltak.

SUPREME RULER 2010

Fejlesztő: Battle Goat Studios • **Kiadó:** Strategy First • **Honlap:** www.supremesruler2010.com

Kategória: stratégia • **Megjelenés:** 2004. nyár

Mi lesz a Földön 2010-ben? Hát béke, az nem, legalábbis a Battle Goat Studios játéka, a Supreme Ruler 2010 háborúktól terhes jövővíziót tár elénk. A programban a világ nem a jelen országaira, hanem egymással harcoló frakciókra oszlik, melyek egyikét mi vezethetjük győzelemre. A játék a Total War sorozathoz hasonlóan két „sikon” zajlik, vagyis a globális gazdasági, diplomáciai és katonai lépéseket körökre osztva tehetjük meg, míg a régiók közötti katonai összecsapások valós időben zajlanak. Hogy igazán otthon érezzük magunkat

a planetánkon, a fejlesztők a NASA műholdas adatait használták fel a világ modellezésére, melyen több száz katonai egységet sorakoztathatunk fel.

SOLDIERS: HEROES OF WORLD WAR II

Fejlesztő: Best Way • **Kiadó:** Codemasters • **Honlap:** www.codemasters.co.uk/soldiers

Megjelenés: 2004. nyár • **Kategória:** taktikai RTS

Az ukrán illetőségű Best Way korábban OutFront címen fejlesztett projektje kiadóra lelt a Codemasters személyében. A lenyűgöző 3D-s grafikájú játékra nem véletlenül csapott le a nagy múltú cég, mivel minden bizonnyal az idei nyár egyik legnagyobb dobásával állunk szemben.

A Soldiers: Heroes of World War II mérhetetlenül realista és gyors akcióval kecsegtet, ahol a csata és a küldetés kimenetele akár másodpercenként múlhat. A 25 pálya mind-mind megtörtént törtéteken alapul, melyek során az angolok, az amerikaiak, a németek vagy akár az oroszok szemszögéből élhetjük bele magunkat, utunk során 25 fegyvertípussal és 100 járművel találkozhatunk. Azt talán mondanom sem kell, hogy a pályán fellelhető összes tereptárgy – illetve maga a terep is – átformálható, illetve elpusztítható.

Az efféle taktikai játékok kulcsa persze az irányítás, de a Best Way igyekszik ezen a téren az RTS-ek és az akciójátékok elemeit úgy kombinálni, hogy ez még a legforróbb helyzetekben is minél egyszerűbb és áttekinthetőbb legyen.

KILL.SWITCH

Fejlesztő: Bitmap Brothers • **Kiadó:** HIP Interactive • **Honlap:** -

Megjelenés: 2004. március • **Kategória:** akció

A Kill.Switch című katonai lövöldözős játék konzolon már nagy népszerűségnek örvend, így várható volt, hogy előbb-utóbb PC-n is hallani fogunk róla. A legendás Bitmap Brothers (Z, Chaos Engine) fejlesztésében készülő konverziót akár 1600x1200-as felbontásig is felhúhatjuk rendszeren lefelőzve ezzel xboxos vetélytársát, amelynek esetében egyébként már szintén nem lehetett panasz a grafikára. Az al-

kotók mindezt 5+1 csatornás Dolby Digital hanggal fejeli meg, ami tökéletes térhatást biztosít a lövöldözéseinkhez. A kizárólag egyszemélyes akcióra tervezett programban kulcsfontosságú lesz a csapatmunka és egymás fedezése a különféle ütközetek során. Azonban gyakran még a tökéletesen megszervezett támadás sem elegendő a sikerhez: az ellenfél elsőrangú AI-jének köszönhetően eltanulja a taktikáinkat, és ennek fényében alakítja ki saját módszereit.

YOU ARE EMPTY

Fejlesztő: Digital Spray Studios • **Kiadó:** ? • **Honlap:** még nincs

Az utóbbi 3 évben odaát keleten a kollégák igencsak belehúzták, hiszen sorra jelennek meg a jobb-nál-jobb orosz vagy ukrán produktumok. Most épp a Digital Spray Studios névre hallgató cég munkatársai jelentették be legújabb FPS-üket, melyet egyelőre You Are Empty munkacímén emlegetnek. A kerettörténet egész bízra, hiszen a történet '80-as évek Szovjetuniójába repít minket, ahol egyes elvetemült emberek a tökéletes kommunista létrehozását megcélzó kísérleteket folytatnak, hogy aztán eme „hordák” ellátessék a munkásmozgalmak csíráit szerte az egész világban. Ahogy azonban ez lenni szokott, valami nagyon rosszul sült el, és itt lépünk mi a képbe... A játék létét egész pofás, saját fejlesztésű motor biztossá, ám az időpontot, amikor mi a kés szétcsaphatunk e keleti kisváros utcáin, még sűrű homály fedi.

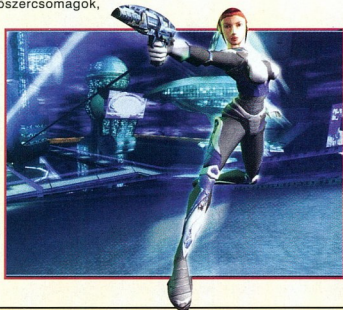
SABOTAIN: BREAK THE RULES

Fejlesztő: Avalon Style • **Kiadó:** Akella • **Honlap:** www.akella.com

Megjelenés: 2004. tavasz • **Kategória:** FPS-RPG

Az Avalon Style fejlesztőcsapata a szerepjáték és a First Person Shooter műfajainak vegyítésére vállalkozott, amibe már többeknek is beletört a bicskájuk. A programban az ellenségeket ezúttal nemcsak az elhullajtott löszercsomagok,

health-packek, vagy fegyverek miatt érdemes elfuffantani, hisz ezúttal tapasztalati pontokban is részesülünk. A pontokat vagy szakértelmünk, vagy alaptulajdonságaink növelésére használhatjuk. A történetet a fejlesztők küldetésekre osztották, melyek között egyaránt helyet kaptak szabotázsakciók, orgyilkosságok, mentések és tolvajlások is, de nem maradtak ki a jó öreg „irts ki mindenkit” missziók sem.

XENUS

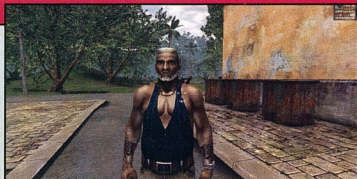
Fejlesztő: Deep Shadows • **Kiadó:** ?

Honlap: www.deep-shadows.com

Megjelenés: ? • **Kategória:** akció-RPG

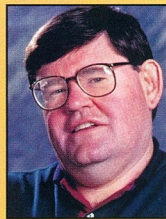
Kevin Myerst telefonhívás riasztja nővére munkahelyéről: a lányt Columbiába

küldték egy tényfeltárási cikk elkészítéséhez, de már több mint tíz napja semmilyen hír nem érkezett felőle. Hősünk hát felkerekedik, hogy bajba jutott testvére nyomára akadjon. Az izgalmas, akció- és RPG-elemeket mesterien vegyítő Xenusban nem lesznek különálló pályák, hanem egyetlen hatalmas, 25x25 kilométeres helyszínt barangolhatunk be. Tekintettel ennek nagyságára, a közlekedésben különféle járművek (helikopter, többféle autó és tank) segítenek. Az étkelen lövöldözés ezúttal nem vezet célra – annak ellenére sem, hogy hűszfélé, később fejleszthető fegyver is megfordulhat a kezünkben. Ahhoz, hogy nővérünket megtaláljuk, sokkal inkább az eszünkre célszerű hallgatnunk, beszédbe elegyednünk a helyi lakosokkal, akik bizony nem minden esetben vannak a segítségünkre. Kalandozásaink során hat különböző érdekeltek képviselői fél (rendőrök, gerillák, CIA, indiánok, banditák és a narok maffia) embereit kell kijátszanunk egymás ellen, hogy végre-valahára rávbé éjnjünk.

RÖVIDEN...

➤ Elképzelhető, hogy a májusi E3-on bejelentik majd az Age of Empires III-at. A cím szerepel a Microsoft 2004-es titkos kiadási tervein, akárcsak a Zoo Tycoon második része.

➤ Megalapították új cégüket a Blizzardtól távozó fejlesztők. Didier Malenfant, Andrea Pessino és Ru Weerasuriya új cége, a Ready At Dawn Studios máris dolgozik első munkáján, melynek címe és típusa egyelőre titok. A fiúk máris rendkívül népszerűek, és eddigi munkásságuk eredményeként élvezik a játékosok bizalmát.

Link: www.readyatdawn.com

➤ Jó évet zárt a Ubisoft, hiszen eladásai az utóbbi 12 hónapban 42 %-kal növekedtek Amerikában. A cég Európában sem panaszkodhat, hiszen itt a 2. legnagyobb kiadó lett. A Ubisoft idei sikereinek kulcsa a multiplatformos, nagysikerű Prince of Persia Sands of Time és a Rainbow Six 3 volt. Sajnos a Beyond Good and Evil és a XIII nem váltotta be a hozzájuk fűzött reményeket.

Nem meglepő hát, hogy a cég bejelentette két sikercímének készülő folytatását...

➤ Jesper Kyd készíti majd a Hitman: Contracts zenéjét. Munkássága nem ismeretlen a játékosok előtt, mégha esetleg eddig nem is jegyeztük meg nevét, pedig részt vett az első két Hitman epizódban és még számos más játék (Messiah, MDK2, Shattered Galaxy, Freedom Fighters stb.) hangulatának megteremtésében is. Érdemes megnézni a zenész igényes honlapját is.

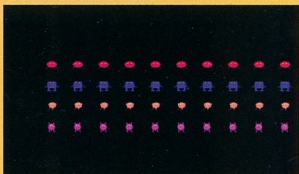
Link: www.jesperkyd.com

RÖVIDEN...

- Egyre nagyobb népszerűségnek örvendnek a játékenek, ezért a komoly kiadók is foglalkoznak kiadásukkal. Legutóbb (2004. február 2-án) az EMI gondozásában jelent meg a Space Invaders kollekció. Az albumon a techno műfaj legnépszerűbb előadóinak számai találhatók, a műveket pedig a Taito klasszikusa ihlette.

- A Microsoft felfüggesztette a Mythica fejlesztését. A játékra váró rajongók máris több petíciót nyújtottak be, lapzártái vajmi kevés eredménnyel. A nyilatkozat szerint ennek nincs köze ahhoz, hogy a Mythica miatt a Dark Age of Camelot fejlesztői (Mythic Entertainment) a cég névvel való egybecsengésért beperelték a Microsoftot, hanem a bejelentést gondos piacelmérés előzte meg, és úgy döntöttek, nem éri meg tovább finanszírozni a programot. A fejlesztők a játék oldalára néhány búcsúmondat mellé ennyit tettek fel: „A vég csak a kezdet.”

- Az 1C Company szerezte meg a Brigade E5: New Jagged Union kiadásának jogait. Az Apeiron fejlesztésében készülő programmal az X-Com és a Jagged Alliance kedvelőit célozzák meg. Még idén kiderül, ezt sikerül-e nekik kivitelezni.

- Az ausztráliai Auran Games felvázolta a Trainz Railroad Simulator 2004 folytatásával kapcsolatos terveit. A hamarosan megjelent, második ingyenes kiegészítő csomag a jövő hónapban kerül a boltok polcaira, sőt, ha minden igaz, ezt újabban, ám már fizetősek követik majd.

MINIONE RACING

Fejlesztő: FroGames • **Kiadó:** ? • **Honlap:** www.frogames.com • **Megjelenés:** 2004. ősz

Kategória: autóverseny

Mind PC-re, mind Macintosh-ra is fejleszti a FroGames a MiniOne Racing című autóversenyes játékot. A cím biztosan gyanús, hogy mekkora autókról is van itt szó, és bizony tényleg mini járművekbe pattanhatunk majd be idén ősszel. Ezek a kisautók azonban nem védtelek, hanem a készítőik mind fegyverekkel, mind páncélzatot ellátták őket. A gépekhez hasonlóan a versenyek helyszínén sem hétköznapiak, hisz iskolaudvaron, játszótéren, táborkban, de még a Holdon is száguldozhatunk. Remélhetőleg a mesterséges intelligencia is kitesz magáért, de ha a gép nagyon pite lenne, akkor LAN-on, vagy interneten keresztül ringbe szállhatjuk barátainkat is.

D-DAY

Fejlesztő: Digital Reality • **Kiadó:** Monte Cristo • **Honlap:** www.montecristogames.com

Megjelenés: 2004. június 6. • **Kategória:** stratégia

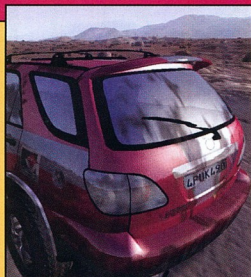

Gondoltátok volna, hogy lassan már hatvan éve volt a normandiai partraszállás?! Bizony, idén lesz a 60. évforduló, melynek tiszteletére azon a bizonyos nevezetes napon jelenik majd meg a Digital Reality legújabb 3D-s stratégiája, a D-Day. A Monte Cristo gondozásában kiadásra kerülő program küldetössorozatai hűen követik majd a történelmi eseményeket, sőt a pontosság és az aprólékossg jegyében a generálisok parancsait a játékot ideiglenesen megállítva is kiadhatják majd. A program hatvan különböző egységgel, három nehézségi szinttel, 3 hadjáratot (ezen belül 4-4-4 küldetéssel) és 3 többjátékos móddal büszkélkedhet. A hangulatért, legalábbis amennyit a soundtrack biztosíthat, Nagy Ervin és a BAFTA díjas Kreiner Tamás felel... Reméljük, hamarosan több információt tudunk megosztani veletek erről az újabb igényes, magyar játékról!

GRAND RAID OFFROAD

Fejlesztő: Asobo Studio • **Kiadó:** ? • **Honlap:** www.asobostudio.com • **Kategória:** szimulátor **Megjelenés:** ?

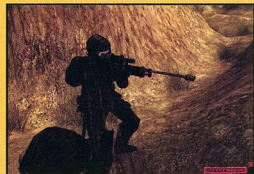
„A célba érés fél győzelem” – tartja a terepversenyzők bölcsellete, melynél található mondattan nem is lehetne jellemezni az Asobo legújabb fejlesztését, melyben nem csak a rivális pilóták, hanem az elemeken és az anyatermészetten is felül kell kerekednünk. A Grand Raid Offroad címre keresztelt szimulátorban nem kevesebb, mint 30 jármű, valamint 6-féle környezetben 10 ezer négyzetkilométernyi, rendkívüli alaposággal kidolgozott terep áll majd rendelkezésünkre. A produkturn egyik érdekessége a bioszféra gondos megszerkesztettsége, hiszen útjaink során a helyi állat- és növényfajok jeles képviselőire sem árt vigyázni, a velük történő fizikai kontaktus ugyanis káros hatással lehet a hűtőberendezésre... Sajnos a megjelenés időpontja egyelőre nem tisztázott, de remélhetőleg még a nyár vége előtt nekivághatunk a nagy kalandnak.

ALPHA BLACK ZERO

Fejlesztő: Khaeon • **Kiadó:** ? • **Honlap:** ? • **Megjelenés:** ? • **Kategória:** akció

A 3D-s taktikai akciójátékok töretlen népszerűségnek örvendnek, így a Khaeon fejlesztésében készülő Alpha Black Zero is bizonyára szerez majd néhány kellemes percet a stílus rajongóinak. A 2366-ban játszódó történetben egy különleges kommandót kell irányítanunk, akik a kormány ellen elkövetett minden-nemű támadás megfékezésére verbuválódtak. Vezetőjük Kyle Hardlaw, akit most éppen olyan vádakkal il-

letnek, ami ellen felesküdt. A férfi bíróság elé áll, ahol az ügyvédek kíméletet nem ismerő fag-gatására feleleveníti azokat a titkos küldetéseit, amelyek során állítólag a végzetes hibát elkö-vette.

A játék érdekessége tehát, hogy tulajdonképpen Kyle visszaemlékezéseit játszhatjuk végig, melyek sikere természetesen a bíróság döntését is befolyásolhatja. Az Alpha Black Zero végigvitelezőként így nem csak iz-galmas akciós tuatjait tudhatjuk magunk mögött, de egyúttal felszabadíthatunk egy jogtalanul megvádolt harcost. Hogy ezt a Khaeon csapatának a gyakorlat-ban mennyire sikerül kiviteleznie, remélhetőleg még időn elvállik.

CREATURE CONFLICT: THE CLAN WARS

Fejlesztő: Mithis Interactive • **Kiadó:** Cenega Publishing • **Honlap:** www.mithis.hu • **Megjelenés:** 2004 vége • **Kategória:** stratégia

Állati játék készül a Mithis háza táján. Ez persze hűséges olvasóinknak nem újdonság, hiszen írtunk már a kés-zülő Animal Planetstről, amelyet ezennel átkereszteltek, és a to-vábbiakban Creature Conflict: The Clan Wars címen hallhatunk róla. A játék koncepciója nem változott:

a humoros, körökre osztott stratégiában négy állati klánt képviselve vívhatunk meg a bolygók feletti uralomért.

TRUE CRIME: STREETS OF L.A.

Fejlesztő: Activision • **Kiadó:** Activision • **Honlap:** www.truecrimela.com
Megjelenés: 2004 • **Kategória:** akció

Ha egy produktum két platformon elképesztően sikeres – és nem utolsósorban pénzügyileg nye-resgénes – volt, nagy rá az esély, hogy egy harmadikban is hasonló eredményeket érjen el. Nem gondolja ezt másképp az Activision sem, hiszen megerősítést nyert a hír, mely szerint a True Crime: Streets of L.A. kedvenc PC-nken is debütál, méghozzá még a nyár beköszönte előtt! A fej-lesztők – roppant dicséretes módon – igyekeznek kihasználni favorizált gépünkben rejlő lehetősé-geket, és a feltúrozott grafika mellett szívmelengető opcióként helyt kap a többjátékos szágul-dozás is. Pontos megjelenési dátum sajnos nem jött napvilágra, azonban egyes rajongói fóru-mokon április közepét emlegetik, mint „kiszivárgott belső információt”, ám ez az időpont semmi-lyen hivatalos forrásból sem nyert megerősítést.

SYBERIA 2 INON ZURRAL

Fejlesztő: Microids • **Kiadó:** Microids
Honlap: www.syberia2.info
Megjelenés: 2004. tavasz • **Kategória:** kaland

Akinek füle mellett egy játék avagy film zenéje nem csak elsiklik, ha-nem egyenesen bele is hatol, ille-tve minőségi szerzemény esetében érté-keli is azt, annak Inon Zur neve nem csengeth-et meretlenül, és ezen egyének minden bizony-nal örömmel fogadják a hírt, mely szerint az úrle-mber szerzte a Microids tavasszal megjelenő kaland-játékának aláfestő dallamait. A Syberia II tehát im-

már zenei szempontból sem ígérkezik feledhető produktumnak, hiszen Zur lajstromán többek kö-zött a Baldur's Gate II és az Icewind Dale II kész-ítésében való aktív részvétel szerepel. Michael Elman, a játék hangzássáért felelős szakember egyenesen el volt ragadtatva a végeredménytől, elmondása szerint „megszületett minden idők leg-markánsabb, legmegindítóbb soundtrackje, mely tökéletesen tükrözi a játék történetének fantaszt-i-kumát és érzélemlivágát”.

Márciusban tehát Inon Zur – természetesen szigo-rúan képzeleti síkon – a mi dobhártyáinkat is meg-simogathatja végre. A végeredményt a zeneszerző honlapján magatok is értékelhetitek!

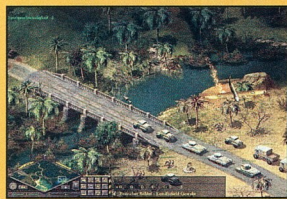
www.inonzur.com

BLITZKRIEG: BURNING HORIZON

Fejlesztő: Dark Fox • **Kiadó:** CDV • **Honlap:** www.cdv-blitzkrieg.de • **Megjelenés:** 2004. április • **Kategória:** stratégia

Hamarosan elkészül a Blitzkrieg első kiegészítője, mely a korábban elhangzottakkal ellentétben nem a Operation North lesz. A küldetéslemez nem kevesebb, mint 18 összecsapás kap majd helyet, melyek között például az El Alamein-i és az ardennek-beli ütközetek is szerepelnek – az alkotó elmondása szerint természetesen történelmileg szinte teljesen hitelesen. Mindezen túl nyolc egyjátékos küldetést egy teljesen új országgal, Japánnal is vivhatunk. Egységek terén 50 eddig ismeretlen alakulatot kapunk, ráadásul az alkotók fejlesztett AI-t és változatos missziókat ígérnek. A program következő kiegészítője a tervek szerint az év végén jelenik majd meg, míg 2005-re már a második részt várhatjuk.

FALKLANDS WAR

Fejlesztő: ProSIM • **Kiadó:** Shrapnel Games
Honlap: www.shrapnelgames.com
Kategória: stratégia • **Megjelenés:** 2005

Már két évtized is eltelt 1982. április másodikika óta, mikor megkezdődött a katonai konfliktus Nagy-Britannia és Argentína között a Falkland-szigetek birtoklásáért. Reméljük, az esemény örökre a múlt homályába vész, és legfeljebb a ProSim munkájához hasonló számítógépes játékokban köszön vissza. A Falklands Warban számos, a valós háborúban is részt vett hadihajót és repülőt – köztük a híres Harriet – irányíthatjuk. A küldetések sikeréhez, melyek a brit hadsereg térképei alapján készült terepeken zajlanak, minden eddiginél jobban kell összehangolnunk a vízi, légi és szárazföldi erőket. A Falklands War megjelenése még nagyon a jövő homályába vész...

KORCSOLYAPÁLYA

Driv3r > 2004. június 1.

Pirates of the Burning Sea > 2004 vége
The Sims 2 > 2004 második fele

Medal of Honor: Pacific Assault >

2004 második fele

Halo 2 > 2004 ősz

Mythica > függőgesztve

NET+MEGSZÁLLOTAKNAK

World of Warcraft

Valószínűleg többen lekókadtak, hogy nem is jelentkezhettek az idei év talán legjobban várt MMORPG-jének első bétatesztjére, ám nincs ok a búslakodásra. Hamarosan indul az európai bétateszt is, sőt a Blizzard bejelentette, már dolgozik az óceánon innen WoW csapat felállításán.

A főhadiszállásnak Franciaország ad majd otthont, és a program ebben a régióban angolul, franciául és németül is megjelenik.

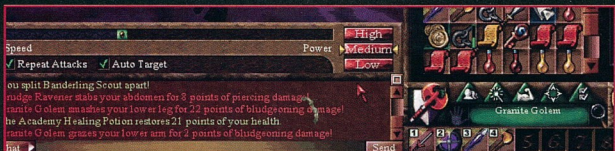
EverQuest

Egy-két hónapon belül megújul Amerika és Európa egyelőre legnépszerűbb MMORPG-je, az EverQuest. A Sony Online Entertainment műhelyében már javában készül az új, a DirectX 9 lehetőségeit is kihasználó motor. A váltás nem opcionális lesz, ezért a kiadó megegyezett az Nvidiával és az eVGA.com-mal, hogy játékaik számára biztosítsanak kedvezményes vásárlási lehetőséget. Link: eqlive.station.sony.com

AC: Darkmastery

Az Asheron's Call játékaik ingyen kapják meg a Dark Majestyt. Az immáron teljesen a Turbine Entertainment kezébe került, 1999 óta futó programhoz 2001-ben megjelent kiegészítőt most ajándékként tölthetik le a világhoz azóta is hű kalandozók.

Úgy sem érsz utol!

Vihar közeleg!

JUICED

INFOBOX

Kategória: autóverseny • Kiadó: Acclaim • Fejlesztő: Juice Games • Web: www.acclaim.com

- 50+ licencelt autó
- eredeti gyártók alkatrészei
- többjátékos módban csapatokat szervezhettek

Álmodoztunk már arról, hogy milyen érzés lehet kihalt, éjszakai utcákon száguldanival egy csodás sportautóval? Már hogyan álmodoztunk volna, de aztán nyomban fel is ébredtünk, mikor hajnali hatkor nem indult be a verda, az utcákat pedig töményen belengte a benzingőz. Nem marad hát más a szegény játékosnak, mint az álmok, és az olyan, autócsodákat felvonultató játékok programok, mint az össze várható Juiced.

Lesz benne Trabant? Nem, az NDK autócso-
da kimaradt a programból, viszont bőven kárpótol-
va leszünk holmi nyugati silányságokkal. A fejlesztés
még javában zajlik, de a fejlesztők máris meg-
szerezték több autómárka szerepeltetésének jogát,
így olyan cégek gépeibe pattanhatunk be, mint a
Chevrolet, a Dodge, a Fiat, a Ford, a Honda, a Mazda,
a Mitsubishi, a Nissan, a Peugeot, a Pontiac, a Renault
vagy a Subaru. Összesen ötvennél is több járgány vár
bennünket, vagyis egy gyártó nem csak egy márkával
képviseltet meg.

lineáris, vagyis nem előre meghatározott versenysorozat
haladunk végig, hanem mi döntjük el, hogy a könnyű,
ámde kevésbé jóvedelmező, vagy a kemény, de nyeresé-
ges kihívásokat fogadjuk el. A program multiplayer
részében debütál az ún. Crew Based versenyzés,
vagyis a többjátékos lehetőséget választva a vilá-
ghálón társakra lehetünk, és az így verbuvált, jobb és
gyengébb versenyzőkkel felálló csapat hatékonyabban
nyerhet pénzt az alkatrészek beszerzéséhez.

Úton, útfélen... árokban. Az autós játékok Achilles-sarka
szinte mindig az irányíthatóság, a fizikai, valamint a
sérülésmodell. Nincs annál kellemetlenebb, ha amiatt
állunk fel a játék elől, mert minduntalan a falról
vakarhatjuk le az autónkat, vagy mert nincs ellenfél
a mezőnyben. A Juice Games fejlesztői nagyon ígér-
tek, hogy megtalálták a megfelelő egyensúlyt. A kevesebb
pénzzel kezegetett versenyeken a gyakorlatlanabb
játékosnak is terem babér, de a nagy kaszálosokhoz
sokórányi gyakorlásra lesz szükség. Arról leginkább a
konzolos játékosok tudnának mesélni, hogy az autógyártók
nem igazán szeretik, ha gépeiket ríptárrá törlik,
de állítógat folynak a tárgyalások, hogy a Juicedben
akár az egész pályát behintjük a karosszéria maradványaival.

Feléledő Street Rod? Akinek volt C 64-e, az bizonyára
nosztalgizva gondol vissza a Street Rodra, melyben
nemcsak versenyezhetünk, hanem autónkat mi magunk
tuningolhattuk pénztárcánk kövérségének mértékében
rengeteg alkatrész között válogatva. Ennek felelevenítésére
akadtak próbálkozások, de egyik sem ért fel a nagy
öreggel. Talán majd a Juiced! Persze lehet, hogy csak a
remény beszél belőlünk, de az tény, hogy ebben a
programban is cserélgethetjük az autók alkatrészeit
egyre jobb és jobb gépet összetakolva. És ha már a
fejlesztők a márkák terén megszerezték az igazi gyártók
beleegyezését, miért ne tették volna ezt az alkatrészeket
illetően? Valóban, nem csak hangzatos nevű váltókkal,
gumikkal, vagy fékrendszerekkel tehetjük újképesebbé
az autót, hanem olyan cégek produktumaival, mint
az AEM, az Apexi, a Bridgestone, a Ferodo, a HKS, vagy
a König. Az alkatrészek, illetve az új autók ezúttal
sincsenek ingyen, a megvásárlásukhoz szükséges pénzt
pedig versenyek megnyerésével gyűjthetjük össze.
Szerencsére a NFS Undergrounddal ellentétben a „sztori”
nem

Két keréken is... Igazi különlegesség a játékkal
kapcsolatban, hogy ez a program lesz az első „áldozata”
az Acclaim és a Reebok közötti megállapodásnak.
A szerződés értelmében a Juiced játékosai kiaknázhatják
már a Reebok CyberRider technológiáját, mely nem más,
mint egy „interaktív” bicikli, melyet vezetett módjára
tekerve gyorsíthatjuk az autónkat. Ha ez a lehetőség
nem is várna földhöz bennünket, reméljük, hogy a Juiced
többi eleme legalább valamennyire visszahozza a
Street Rod hangulatát.

Trasher

A BIS SZTORI

Fájó búcsú a legendás „őscsapattól”

Igaz, a BIS team már lassan 2 hónapja széthullott, s bár ez a hír 2003 utolsó hónapján legszomorúbb, ám kétségtelenül az egyik legnagyobb bejelentése volt, vártunk. Nem is tudom mire, talán a csodára, talán arra, hogy felébredünk, és kiderül, mégsem igaz, hiába. Így aztán picit megkésve és beletörődve rászántuk magunkat, és egy bemutató keretében elbúcsúzzunk a nagyszerű csapattól tudva, hogy tagjai újra csatarendbe állnak majd a fejlesztők soraiban, ám egy legenda akkor is véget ért... <Lily>

A kaliforniai székhelyű Black Isle Studio létrejött azte gondolom, bátran kijelenthetjük, hogy nem volt más, mint az Interplay egyszerű reakciója az akkor kialakult helyzetre. Ugyanis a cég 1998-ban történt megalakulásakor (alapítója Feargus Urquhart) már beszélhetünk a fónixmadárként hamvaiból feltámadt szerepjátékok reneszánszáról, így magától értetődött, hogy az Interplay, mint kiadó is szeretett volna jó nagy szeleteket abból a bizonyos tortából.

Ám jobban belegondolva azonban az Interplay szárnyai alatt garázdálkodó BIS és a BioWare voltak az RPG forradalom igazi nyajai.

Dicső múlt. Milyen nevek is rémlenek fel, ha a fenti nyerő hármásra gondolunk? Nos a BIS-nak köszönhetjük a legendás Fallout 1-2-t, a Planescape Tormentet, az Icewind Dale-eket mindenféle kiegészítőikkel együtt, a kissé alulteljesített Lionheartot. A másik oldalon a Baldur's Gate, a Neverwinter Nights és a SW: KotOR derenghet, melyekkel még az is játszik/játszott, aki az RPG kifejezésre azt hitte, hogy az a Dúúmban valami vepőn. Ezt a szép idillt azonban – mint ahogy az lenni szokott – sok pletyka és kellemetlen tény is beárnyékolja. Tény például az is, hogy az Icewind Dale a profit listene előtt térdelve megalkotott játék. Hiszen a BW által kifejlesztett grafikus motort az Interplay (felbátorodva a Baldur's Gate döbbenetes sikerén) licencelte a BIS számára, hogy a fejőstehén-gépezet még jobban beinduljon. Az IWD 2 esetében pedig a „dobjunk össze gyorsan még egy részt, mert szeretjük a pénzt” gondolat dominálhatott. Érdekes dolog, hogy ilyen gondolkodás mellett az elkészült játék bugokkal teli, unalmas massa szokott lenni, de nem így történt. A BIS és a BW is bármíhez nyúl, szinte már-már Blizzard-szerűen arannyá változtatja a kódsort, amihez hozzájár.

De ne kanyarodjunk el a BW irányába... holott tehetnénk, hiszen a BIS és BW neve összeforrt a köztudat számára. Sőt, ha ellátogatunk a BIS honlapjára, látni fogjuk, hogy a „games” szekció alatt bőszen ott trónol a BG, BG2, BG: Dark alliance (Xbox) stb. Hogy is van ez? A válasz nagyon egyszerű: infinity engine. Ha jól megnézzük, akkor jó néhány játék alatt ez a motor dübörög. Előfordult ugyanis, hogy néha a BIS fejlesztgetett egy pötytyet az öreg mocin, néha pedig a BioWare. Ezek után persze halál nyugodtan használtgatták egymás hozzáadott kódjait hol az IWD alatt, hol pedig a BG alatt. Ezért ne lepődjön meg senki, amikor egy-egy BW vagy BIS logo után meglátja a másik csapat logóját az adott játékban. Ez már a múlt azonban.

A Fekete Sziget megmozdul. Az Interplaynek (és főleg Brian Fargónak) a játékosársadalom nagyon sokat köszönhet, de ahogy az Interplay jó Boromir módjára összerogyott Brian kezeli alatt (de nem miattál!), úgy a BIS feje is a porba hullani látszik. Tavaly decemberben kezdtek az első pletykák keringeni rosszabbnál rosszabb hírekről, melyekben szó esett a Fallout 3 (projektneven Van Buren) leállításáról, a BIS végleges bezárásáról, elbocsátásokról. A Fallout 3-nak a lelkes BIS csapat már kis idővel a 2. rész után nekiesett, de kiadói nyomásra az IWD-lel és a BG2-vel voltak kénytelenek foglalkozni. 2001 nyarán azonban ismét felvették az elejtett poszt-apokaliptikus cernászát, és folytatták a megkezdett munkát. Itt meg kell említeni a Torn nevű projektet, mely a skót származású Feargus úr nevéhez kötődik, aki 2003 nyarán elhagyta gyermekét, és Obsidian néven saját fejlesztői céget alapított. A Torn (LithTech engine-t használt volna), mely egy NWN-szerű, 3D-s RPG-nek ké-

Na igen... mi lenne velünk nélkülik?

szült, hasonlóan a Full Throttle remake-jéhez, és pontosan akkor is fog megjelenni, mert az Interplay 2001 júliusában egész egyszerűen törölte. A projektek egy-egy fejlesztő stúdió esetében nagy átlagban eleinte valamilyen kódneveken futnak. Az Interplay-BIS fórumán az alig pár ezer hozzászólás átnyalazása után bántóan kevés morzsát sikerülhet csak kibányászni az egyszerű mutánsnak a hozzászólások garmadájából a projektekre vonatkozóan. Ilyen kis hírmorzsza a Jefferson kódnevű izometrikus jellegű, de 3D-s RPG játék, melyről egyelőre csak annyit suttognak, hogy a FO3 3D-s motorja fogja kiszolgálni, hasonlatos lesz a BG világához, eddig soha nem látott szörnyekkel, misztikus világgal és

hatalmas, látványos terekkel. Sokan ezt a projektet a BG harmadik részének titulálják, de a feltételezés nem helytálló, hiszen a BW készítette az eddigi epizódokat is, így valószínűen, hogy a szétzilált BIS csapat folytatná a sort. Egyelőre az is kérdésesnek tűnik, hogy elkészül-e egyáltalán :-(. A másik rejtgetett ász talán a Planescape világában játszódó, szintén AD&D alapokra épülő Monroe lesz, melyet nem hivatalos források máris a Planescape: Torment folytatásának tekintenek. Feargus mester távozásakor amúgy még két „fő embert „húzott” magával új cégébe. Egyikük

Chris Parker projektvezető és designer (IWD, BG2 kieg.), a másik jómadár pedig Chris Avallone (Planescape, FO2). Az utóbbi úriember amúgy résztulajdonosa is az Obsidiannak. Rajtuk kívül egyébként még több mint tíz törzsgyökeres BIS dolgozó hagyta el a sülyedő hajót. Közülük olyanekkel, mint Darren Monahan és Chris Jones, akik szintén meghatározó alakjai voltak a FO sorozatnak és az IWD epizódoknak is. Ha már a neveknel tartunk, akkor meg kell említeni Tim Cainét is, aki nem más, mint a Fallout univerzum kitalálója és atyja. Nyílt titoknak számít az a tény is, hogy a FO sikere után Tim teljesen mással szeretett volna foglalkozni, de Brian Fargo rávette a FO folytatására (egyres fórumok tanulsága szerint kényszerítette, de ennek elmentmondani látszik az a pletyka, hogy Tim tement összeget kapott a szerződés aláírásakor). Sokan a nagy FO3- és BIS-lázban méltánytalanul elfelejtik ezt az embert, akiben szerintem nem fo-

A FO3 ügyében az Interplay nagyon szűkszavúan nyilatkozott: „...a FO3 helyzete egyelőre felülvizsgálat alatt áll.” Fontos hír továbbá, hogy nem hivatalos források szerint nagyon is van alapja a BIS bezárásáról szóló pletykáknak, de nem abban az értelemben, ahogy eddig mindenki gondolta. A BIS-nak az Interplay „csak” a PC-s részlegét bombázta szét, a konzolos részleg viszont gőzerővel megy tovább. Remek, mondhatnánk... 99’ óta fejlesztetik a FO3-at, és minden fontossábnak tűnik – úgy látszik – az Interplaynek, mint sokmillió RPG-s vágyának tárgya. Néhány, a FO3 projektben résztvevő fejlesztő egyekes szerint tervezi, hogy megvásárolja a FO3 licencét, és egyelőre kiadói nélkül fejlesztik azt. Feargus Urquhart a témával kapcsolatban azt nyilatkozta, hogy minden BIS tagnak szíve, lelke benne van a FO3-ban, és foggal, körömmel próbálnak mindent megtenni azért, hogy a játék mielőbb elkészülhessen. E kijelentés nem meglepő annak tudatában, hogy Feargus úr élete legnehezebb döntését hozta meg, amikor kilépett a BIS-ből háta mögött hagyva a majdnem félkész állapotú FO-t. Szorosan ide tartozik még az az információ is, mely szerint Feargus új cége, az Obsidian nem rendelkezik elég tőkével egyelőre ahhoz, hogy akár csak ajánlatot is tehessen a FO-tal kapcsolatos jogokra. Egyébként az is könnyen előfordulhat, hogy egy másik fejlesztő cég licitál a FO licencére, és ami a fájó,

„Nem mondanám, hogy a rengeteg befektetett munka a semmiért volt, azóta rengeteg nagyszerű játékkal büszkélkedhetünk.”

Feargus Urquhart a BIS alapítója.

gunk csatlódni, hiszen saját bevallása szerint már rég megírta a FO3 „storyboard”-ját. Tim a FO2 után megalapította a Troika Gamest, melynek kiadott játéka között ott van a nagysikerű Arcanum és a sajnos bughegyekkel teli Temple of Elemental Evil is (Ha Lily ősz hajszálai tudnának mesélni...):).

Az elkeserítő jelen. 2003. december közepét írunk. Az Interplay fórumán megdőböntően nyilatkozik Damien Foletto designer (becenevén Puuk): „A mai nap az utolsó napom volt a Black Isle Stúdióban, ahogy az egész csapatomnak is.” Eme cseppet sem megnyugtató kijelentést csak tetőzi az a tény, hogy J.E. Sawyer (fő-designer az IWD-ekben és a FO párbeszédek írója) utolsó munkanapja 2003. november 21. volt. Biztató azonban, hogy Damien elmondása szerint még maga sem tudja, hogy melyik fejlesztő cégnél köt ki, de bízik abban, hogy továbbra is készítheti játékokat a népes rajongótábor számára. Mondanom sem kell, a lelkes rajongótábor hozzászólások és e-mailek garmadája intézte az Interplay felé. Ez utóbbi hivatalos álláspontja az ügyben annyi, hogy a hír a BIS bezárásáról csak kőszá pletyka, sőt, megerősíteték, hogy a konzolos FO: Brotherhood of Steel pár héten belül a boltok polcain lesz. (Mely Urquhart mester szerint össze sem hasonlítható a PC-s FO epizódokkal...)

hogy az Interplay korrekt áron tít is adna rajta. Tudomásul kell vennünk lassan, hogy a súlyos anyagi gondokkal küzdő Interplay megszűnik PC-s kiadóként tündökölni...

Azért nagyon rosszul áll a rajongók szénája is, nem csak a kiadóké. Ha belegondolunk, már lassan a teljes FO stáb máshol dolgozott, a maradék pár embert pedig lehet, hogy elbocsátják, konzolosítták. Zársóként, hadd osszam meg Veletek azt a sejtésemet, hogy egy ilyen nagy név, mint a FO folytatása, kizárt, hogy eltűnjön a sülyesztőben... túl értékes.

Timman

Bioware-Obsidian kooperáció

A neues BIS alapítója, Feargus Urquhart nem szakít azzal a rokonszenves vonással, hogy egyik cég a másik projektjéhez hozzátesz rengeteg ötletet, tapasztalatot és programozási trükköket. Volt már ilyen, mint tudjuk, a BIS-BW esetében. Szerencsére a jövőben sem lesz ez másképp, a kapcsolat ugyanis az Obsidian és a BW kisebb együttműködéseiről fog szólni. A BioWare olyan nagy nevel fognak „besegíteni” egyes projektekből, mint például Ray Muzika és Greg Zeschuk. E tervekben egyelőre még csak RPG típusú játékok lesznek, de az Obsidian elképzelései között szerepelnek taktikai FPS-ek és RTS-ek is.

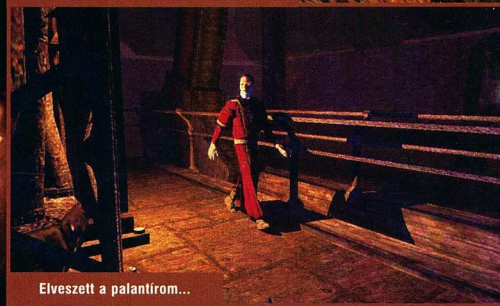

Reméljük, a druida mellett drow és paladin is lesz.

Ez az árnyék még nem halálos

Elveszett a palantírom...

THIEF: DEADLY SHADOWS

INFOBOX

Kategória: taktikai akció • Kiadó: Eidos Interactive • Fejlesztő: Ion Storm • Web: www.thief3.com

- Szébb környezet
- új fénykezelő motor
- interaktív játékelmény
- szabadon választható feladatok
- állítható nehézségi szint

Bevallom nektek töredelmesen, nagyon koncentrálnom kell, hogy viszonylag objektíven, elfogultság nélkül tudjak írni a Thief sorozat még készülő, harmadik epizódjáról. Az első rész 1999-ben hatalmasat robbant, csakúgy, mint néhány hónappal később a második, majd pedig a Gold változat. A játékok milliós bevételei több ízben húzták vissza a fejlesztőcsapatot a szakadék széléről, és bár a Looking Glass Studios később (2000-ben) mégis tönkrement, a készítők – élükön Warren Spectorral – egy másik cégben, egészen pontosan a Thief jogait megvásárló Ion Storm Austinnal tovább dolgozhattak, hogy aztán egy hihetetlen, ám szívünket 'oly nagyon melengető bejelentéssel térjenek vissza: készül a Thief 3!

Az előzmények. 1996-ban, amikor a Quake öröklét javában dült, az akkor még nem különösebben neves fejlesztőcég, a Looking Glass bejelentette, hogy belső nézetes akciójátékot dolgozik. A keményvonalas játékosok már kezdték is dörzsölni kezeiket egy újabb, véres death-partikkal kecsegtető program képét látva lelki szemek előtt, azonban az előzetesek hallatán hamar lehervadt a

kinthető tipikusan pozitív hősek (sőt, inkább anthős), mert bár a gazdagok értékeit cseni el, azt magának tartja meg, és ennek érdekében még a gyilkosságtól, valamint hasonló kriminális cselekményektől sem riad vissza. A harmadik részben főhősrünk (ténykedése során nem először) sötét erőket haragít magára, miközben a már jól ismert ellenfeleivel is meg kell küzdenie, akik továbbra is mind-mind az ő kéze kerítésén fáradoznak. A szereplők között megtalálhatjuk majd egy-két régi ismerősünket, katonákat, gazdag nemeseket, szegény csavargókat, egyszerűval mindenféle népséget, aki csak egy középkori városban élhet. A fejlesztők feltett szándéka, hogy teljesen szabad kezét adnak számunkra a küldetések megoldásához. Csupán a cél lesz meghatározva, de a „hogyan” már nem. Így tehát, ha kedvünk tarja, bármilyik házba benézhetünk értékek után kutatva, szabadon bebarangolhatjuk majd az egész várost, amely éjszakai kalandjaink egyik fő színtere lesz.

A nemeseket leszámítva a Város lakossága három fő klicske osztható. Az első, a Hammeriták Rendje már az előző epizódoknak is központi szereplője volt. Ez valási jellegű közösség, amelynek végtelenül fegyelmezett, és szigorú szabályok szerint élő tagjai egy „Építő” (Builder) nevű, a technológiai fejlődést óvó istenség szolgálatának. A másik csoport a pogányok, totális ellentéte az előzőnek. Kele-kótya emberei egy „Szélhámos” (Trickster) nevezetű istent imádnak, és minden praktikát igyekeznek igénybe venni ahhoz, hogy városuk mindennapi élete annak régmúlt, primitív gyökereihöz térjen vissza. A harmadik kör a már szintén ismerős

mosoly sokuk arcáról. A promóciós szöveg ugyanis valahogy a következőképpen szólt: Készül egy „first person shooter” kategóriába illeszthető játék, amelyben lehetőség szerint minél kevesebbet kell ölni, ahol az esztelen rohanás helyett minden mozdulatot gondosan meg kell tervezni, ahol inkább a hangok kapnak főszerepet, semmint a látvány, amelyben gondolkodás, valamint megfelelő stratégia nélkül előrejutni csaknem lehetetlen. Mi ez? Vico? Kerülni a vérontást egy belső nézetes játékban? Ki fogja ezt megvenni? Nos, nagyjából ezek voltak a reakciók. Senki sem gondolta még akkor, hogy a Thief stílust terem, és sokmillió dolláros bevételt hoz majd. Ilyen előzmények után lép színre idén nyáron a nagy figyelemmel övezett sorozat harmadik része.

A történet, szereplők. A történet főszereplője Garrett, egy igen kifinomult képességű, ám nem éppen érzélgős tolvaj, aki lopásból tartja fenn magát. Nem te-

„Keeper”-eké, akik titokzatosak, rejtett életűek, és a mágiában igen járatosak (Garrett velük nőtt fel, így nagyon jóban van e társaság néhány képviselőjével). A játék elején főhősünk egy teljesen átlagos napját követhetjük végig. Legújabb akciója ugyan balul sül el, de végül sikerül meglopnia. Azonban bizonyos, nem várt események érdekes tettekre, és nyomozásra készítik a tolvaí, aki közben ráébred arra, hogy a Várost igen nagy veszély fenyegeti. Képességei ismeretében a Keeperek öt, mint utolsó reményüket kérik meg arra, hogy segítsen nekik magakadályozni az ősi próféciák által jóslott „sötét kor” eljövételt. Garrett végül úgy dönt, eleget tesz e kérésnek. Persze nem hirtelen kialakult szociális érzékenysége okán, jólelküségéből, hanem egy nagy halom pénz reményében. Fontos, hogy a küldetések teljesítése során a környezet mindvégig interaktív marad, és ennek segítségével egy feladatot számtalan módon megoldhatunk (e tekintetben a fejlesztők leginkább a Grand Theft Auto 3-hoz hasonlítják játékukat). Az örök (akiknek külön egyéniségük, stílusuk lesz, csakúgy, mint a korábbi részekben) továbbra is állandóan beszélgetnek majd egymással, és az egyes helyszíneknek számos scriptelt esemény is történik a hangulat fokozása érdekében. A fejlesztők ígérete szerint az egész játékot végig lehet játszani a szereplők lemeszárásával, de a gyl-kesség nélkül, „csendben” is. Nagyszerű újításnak ígérkezik, hogy bizonyos szinteken a feladatokat meghatározott idő alatt kell majd végrehajtani.

Mesterséges intelligencia. A programozók teljesen újraírták az MI-ért felelős rutint. A karakterek elképzelésén okosak, és úgy tűnik, ez most tényleg nem egyszerű marketingzslögen. A Thief 3 újabb szintre emeli azt a rendszert, amelyet pl. már a NOLF 2 is alkalmazott, nevezetesen, hogy a szereplők észlelik a környezet változásait, és reagálnak az azokra. Meggyújtják az eloltott fáklyát, észreveszik a vérfoltot (amelyet egyébként ugyanúgy eltűntethetünk majd, mint a holttesteket), a kinyitott ajtókat, vagy az elmozdított bútor, és ilyenkor alaposan meggyőződnek arról, hogy minden rendben van-e (pl. beleszólnak az elmozdított szekrény mögé is). Mint már említettem, az ellenfelek sem egyformán viselkednek. Lesznek közöttük ostobák, vagy éppen kíváncsiak, akik minden apró változásra felfigyelnek, lesznek harciasak, akik elszántan, és a végletekig küzdenek, vagy gyávák, akik azonnal elfutnak segítségért (és persze bőven akadnak részegek is).

Minden elemében dinamikus környezet - a grafika. Sokan mondták, hogy a Thief már megjelenése idején sem volt valami szép. Nekem speci-el semmi bajom nem volt ezzel, különösen a második résszel, amelyben szép,

Film a Thiefből?

Az utóbbi időben számos alkalommal felemlített egyes játékok meg-filmesítésének ötlete. Ilyen volt a Tomb Raider, de tárgyalt egy más-sal például az Id és a Warner Bros. is, a Doom kapcsán. Nos, nem-rég napvilágra került, hogy az Eidos is egyeztetéseket folytat a Thief filmről, mégpedig a Hazafi, illetve a Ryan közlegény meg-mentése című alkotások producerével, Mark Gordonnal. A fősz-replő Tobey McGuire lenne.

igényesen megfestett textúrák százaival találkozhatunk. Az biztos, hogy a poligonok száma igen alacsony volt, azonban a Dark Engine akkora tereket volt képes egyidejűleg megjelení-teni, ami még ma is etalonnak számít, nem beszélve arról, hogy a motornak egyide-jűleg kellett tudnia kezelni a megvilá-gítási rendszert, vala-mint irányítania többtucat-nyi, folyamatosan mozgó NPC-t. Mindent összevetve tehát ez a megoldás akkoriban sok tekintetben egyedülállónak számított, és később is sok fejlesztésen átesett. Természetes persze, hogy mindez ma már édeskevés volna, ezért az Ion Storm jól döntött, amikor az igényeket helyesen felmérve az Unreal Warfare engine-t licenclte. Ezt a motort ugyan nagyon komolyan módosítani kellett a fény-árrnyék-hatások maximális élethűségének elérése érdekében, mégis a legjobb választás-nak bizonyult, hiszen 100-szor több poligon megrajzolására képes, mint a Dark Engine. Randy Smith, a fejlesztés egyik vezetője több fórumon elmondta, hogy olyan fejlett volumetrikus megvilágítási rendszer kezelésére, mint amilyen a Thief 3-ban látható, jelenleg csak a Doom 3, valamint részben a Deus Ex 2 képes.

Ennek a rendszernek az a lényege, hogy a háromdimenziós környezet minden eleme dinamikusan viselkedik, tehát a megvilágítás szempontjából (is) önálló ob-jektumnak minősül (nem úgy, mint korábban, amikor az árnyékolást főként előre kiszá-molt lightmapokkal oldották meg). Ez eddig sosem látott lehetőségeket hoz a játékba. Lehetőségessé válik például az, hogy tárgyakat (bútorokat, asztalokat) kedvünkre mozgassunk a térben; és ezzel befolyásoljuk a fény terjedését. Így, ha teszem azt, nincs víz a közelben, akkor sem kell napkíba esni, egyszerűen behajthatjuk a kemence ajtaját, vagy egy méretebb szekrényt tolhatunk a fáklya, illetőleg a kandalló elé. Az így keletkező félhőmályban pedig már könnyedén el lehet rejtőzni. Szintén forradalmi jelentőségű, hogy a karakte-rek saját árnyéka is hatással lesz a játékmenetre. Esetenként például egy sarkon megállva észrevehetjük, amint egy katona hosszan elnyúló, im-bolygó sziluettje közeledik a földön. De ha nem vigyázunk, akkor a mi árnyékunkat is kiszúrja az őrszem, akit hátulról megközelítve éppen leutni készülünk. A Thief 3-ban mindemellett mozgó fényforrások is lesznek; legtöbbször fáklyával közle-

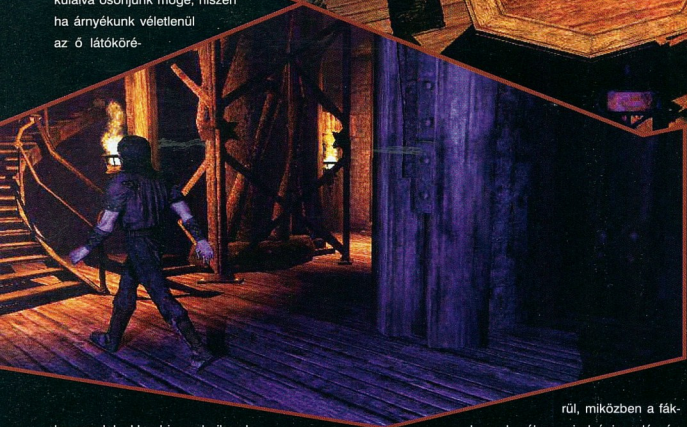

kedő örökkel találkozunk. Már az előzetes videókból is döbbenetes élmény volt látni, amint a sötétben gyertyával botorkáló alakok körül a vetett árnyékok tökéletesen valóságként viselkedtek, tehát az összes tereptárgy fényjellemzői hatással voltak a többire. Ez egyben teljesen új taktikai felkészültséget is követel a játékosoktól. Mert teszem azt, a sétáló őrt már nem elég csendesen megközelíteni, arra is ügyelni kell, hogy a fállya fényének mozgását bekalculálva osonjunk mögé, hiszen ha árnyékunk véletlenül az ő látóköré-

mályt teremthet a rejtőzködéshez! Kifejezetten forradalminak nevezhető, hogy a fejlesztők beépítették a motorba egy olyan roppant látványos fénykezelési effektust, mint amilyen az ún. glow volt a DirectX 9 képességeit demonstráló demókban. Ennek lényege, hogy a fényforrás (a láng) szélé nem éles, hanem lágy átmenetet képez csak úgy, mint a valóságban (talán hasznos lehet ehhez elvlasnotok a vertex shaderekről szóló írásom vonatkozó részét is). Ami a textúrákat illeti, azok felülete a bump mappinghoz közel álló eljárás kap, ezt normal mappingnek hívják, segítségével még inkább élethű egyenetlen felületek ábrázolására van lehetőség, ami különösen alkalmas a fény-árnyékhatások maximális kiemelésére.

be mozdul, akkor bizony bajban leszünk. Döbbenetes látvány egyébként az is, ha például megöljük nyílvezzővel az ellenfél karját. Ekkor a rongybaba-fizikának köszönhetően a karakter ös-szegörnyed, de egyben meg is pördül tengelye kö-

rül, miközben a fállya a kezében mindvégig valós árnyékokat vet a környezetre. És ha ez sem elég, íme még egy újdonság: amennyiben elöltünk egy lángot, akkor a keletkező füst szétterjedhet a légtérben, ami egy szűkebb folyosón például megfelelő felho-

Fizikai rendszer és karakteran-

imáció. A Thief 3-ban, csakúgy, mint a Deus Ex 2-ben a sokat emlegetett Havok fizikai motor működik. Ennek segítségével minden objektum elmozdítható, egymással kölcsönhatásba hozható. Az anyagok érintkezésekor típusuk, esési sebességük és a beesési szög szerint különböző jellegű, illetve intenzitású hanghatásokat keltenek. Így például, ha este bemászunk egy ablakon, nem csak arra kell vigyáznunk, nehogy a Hold fényében vetett árnyékunkat valaki meglássa, hanem arra is, hogy óvatosan ugorjunk, mert ha véletlenül az ablak alatt álló asztal megbillen, a rajta lévő tárgyak könnyen legurulhatnak róla, és a láрма odacsodíthatja az őrséget. Az eljárásnak köszönhetően az élettelen emberi testek is teljesen reálisan csuklanak össze. Az egyes mozgásfázisokat a készítőik nagyon precízen, néhol motion capture eljárással, vagy ha azt az adott karakter esetében jobbnak látták, akkor kézzel animálták. Törekedtek továb-

Thief és a multiplayer lehetőség

A rajongók már az első két rész idején követelték a Thief hivatalos multiplayer kiegészítését. Ez akkor nem valósult meg, de ötletek továbbra is vannak. A fejlesztők egyik találmánya az ún. „Theftmatch”, amelyben különböző tolvajklánokba tartozó játékosoknak kellene minél több értéket lopniuk AI vezérelte őröket kijátszva. Ilyenkor a másiktól is el lehetne harcban venni a lopott holmikat. Ennek mintájára az is felmerült, hogy lehetne mind a tolvaj, mind pedig az őr ember által irányított karakter. Mindez viszont csak elmélet, és hogy lesz-e valaha is a Thiefnek multiplayer része, az erősen kétséges, főként, mert a fejlesztők szerint a játék könnyen unalomba fulladhatna.

bá arra, hogy minden szereplő kinézete a lehető legvalóságosabb legyen. Ezt nem csak a poligonok számának drasztikus növelése szolgálja, hanem a teljesen egyedi arcanimációs rendszer is, amely pontosan tükrözi az emberek lelkiállapotát. Unalmat, fáradtságot, veszély esetén éberséget, vagy dühöt fejez ki. A fejlesztők különösen büszkék arra az eljárásra, amellyel a karakterek szája-

tók a hangrendszert is új szintre emelik. Színészekkel veszik fel az egyes jeleneteket, valamint külön-külön az eszközök és tárgyak hangját. A zár pizskálása esetében például nagyon figyelnünk kell, mert egy tipikus kattanás lesz a siker jele. Ezt Xbox-tulajdonosok abból is észlelhetik majd, hogy a mű-

velethez igazodva a zár pizskálása közben a

nak minket így is, mint ahogyan mi őket! A hang ugyanis ebben a rendszerben valóságos, hullámokban terjed, így vissza is verődik a felületekről. Ilyenkor a terjedésével arányosan az erőssége folyamatosan csökken, és vagy nem kívánt fülekre talál, vagy végleg elenyésczik.

Kontra. Bár nincsenek kétségeim a játék érényeit illetően, azért néhány aggodalmamat szeretném megosztani veletek. Bizonyára tudjátok, hogy a Thief 3 sajnos mindvégig a Deus Ex 2 árnyékában készült, utóbbit kedvéért a fejlesztést talval ideiglenesen le is állították. Mindkét programot Xboxra is portolták, ami engem komoly aggodalommal tölt el, főként az Xboxra való párhuzamos fejlesztés miatt tönkrevágott neves játékok példájából okulva, mint amilyenek sajnos a Deus Ex 2 is bizonyult. Szégyennek tartom, hogy a sok-sok reklám ellenére végül rajongóknak kelljen tisztességes textúrákat kiadniuk patch formájában egy játékhoz annak érdekében, hogy az hozni tudja az egyébként utólag feljavított, hivatalos felvezető videókban látott minőséget.

Másik féltelmem a helyszínekkel, illetve a szereplőkkel

nak mozgását (csak úgy, mint a Half-Life 2 esetében láthattuk) teljesen szinkronba hozták a kimondott szavakkal.

Az előző részekhez képest az ún. „Body-awareness” rendszer bevezetése jelent még gyökeres eltérést. Ez röviden annyit jelent, hogy ezúttal Garrett végtagsjai is már a játék részét képezik. Látjuk például, amikor tolvajkulcsunkkal megpróbálunk egy zárat kizárni, és a korábbiakkal ellentétben közben bármikor szét is nézhetünk, nem jön-e valaki. Ha letekinünk, karakterünk lábait láthatjuk, ami a ve-

szélyes, vagy hangos felületek elkerülésében nyújthat segítséget. Hihetetlenül mókás, mindamellelt felettebb hasznos, hogy képesek leszünk immár falakat is megmászni.

Hangok. A Thief volt az első játék, amelyikben a hangok központi szerepet kaptak. Ezúttal a fejleszt-

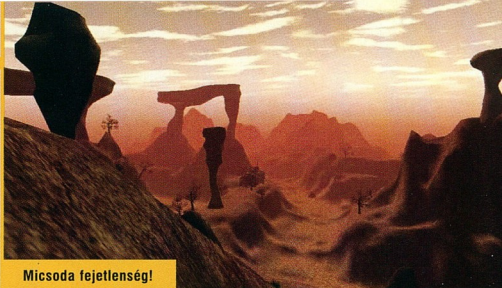
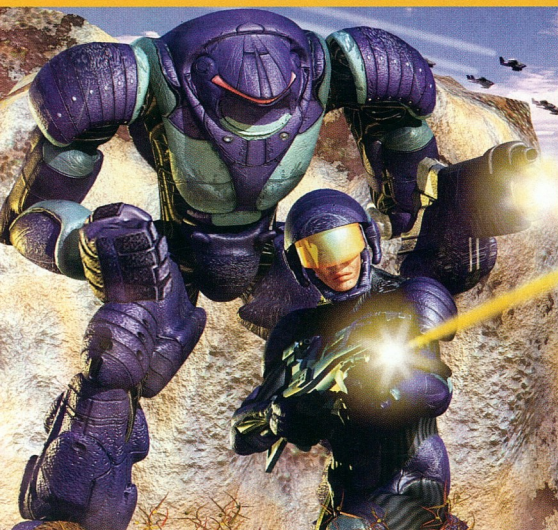
gamepad egyszerűen csak megremeg a kezükben (force feedback)! A Thief legújabb részében mindmellelt egy külön kifejlesztett, vadiúj engine felel a hangok terjedéséért. Ennek megfelelően például a faburkolatú folyosókban a hang kevésbé terjed, mint a kőalagutakban, és ha becsukjuk az ajtót, a beszélgetés automatikusan tompul. De ettől még vigyáznunk kell, mert bár nem olyan jól, de az örök ugyanúgy halla-

kapcsolatos. Egyetlen igazán komoly kritika érte a Thiefet annak idején, mégpedig azzal kapcsolatban, hogy a játék szellemiségétől teljességgel idegen zombik, és egyéb lények szerepeltek benne, amivel a játékosok legnagyobb része sehogy sem tudott azonosulni. A hírek arról szólnak, hogy a harmadik részben is lesznek misztikus lények, bár a fejlesztők igyekeznek mindenkit megnyugtítani, hogy csak nagyon kevés szörny, és egyéb, mechanikus lény lesz látható a történetben, a legnagyobb hangsúly Garrett és a többi emberi szereplő kapcsolatán lesz majd.

Nos, én azt mondom, ha az itt leírtaknak csak a negyede teljesül, és nem vágja haza a fejlesztést a konzolra történő egyidejű portolás, akkor könnyen lehet, hogy újabb etalon születik Warren Spector és bűntársai boszorkánykonyhájában.

Sz@by

Micsoda fejtelenség!

A pletykák szerint idén végre játszhatunk a Duke Nukem Foreverrel.

A JÖVŐ FPS-EI

Avagy akció az XXI. század után

Elcsépeelt közhely, hogy a számítógépes játékok a különféle alpműfajok (akció, kaland, stratégia, szimulátor stb.) kialakulása óta semmilyen lényegre törő változásnak nem mentek keresztül – csak a bevált sablonokat modernizálják újra és újra szem előtt tartva a technika fejlődését. Hogy ez a valóságban mennyire nem igaz, arra talán az FPS-ek világítanak rá leginkább: tíz évvel ezelőtt még azon csodálkoztunk, hogy a Doomban nem csak előre és oldalra, hanem fel és le is lehet nézni, ma pedig már jócskán túléltünk az efféle korlátokon. Az új évezredben a saját szemszögű akciójátékok nem csak látványukkal nyűgöznék le, az esetek többségében ugyanis jóval többet nyújtanak holmi rohangálás öldöklésnél: összetett játékmennettel és történettel rendelkeznek.

Múltból a jelenbe, jelenből a múltba. Az FPS-ek által megálmodott környezetet gyakran a jövőbe, vagy másik dimenzióba kalauzolja el a játékost. Ennek okai korántsem olyan platóiak, mint hinnénk: a potenciális vásárló a számítógép elé sűppedve szeretne minél inkább kizökkenni a reális világából, és egy időre feledni az azzal járó gondokat, így a kikapcsolódást nem feltétlenül annak szimulációjában, hanem teljesen más alternatívában keresi. Nos, erre aligha találhatnánk alkalmasabbat (szándékosan nem használom az „élethűb” szót, mert ez viszont nem lenne igaz) a first person shooternél, hiszen a saját szemszögű nézet garanciát jelent a beleélhetőségre.

A megjelenés előtt álló akciójátékok mindent megtesznek, hogy maradéktalanul megfeleljenek ezeknek az elvárásainknak: az egyedüli háttér csak a fejlesztők és saját képzeletoerőnk jelentheti. A határ a csillagos ég, ami esetünkben szó szerint értendő, lévén jelen cikk a fejlesztés alatt álló, sci-fi-be öltött FPS-eket veszi sorra – persze szigorúan a teljesség igénye nélkül.

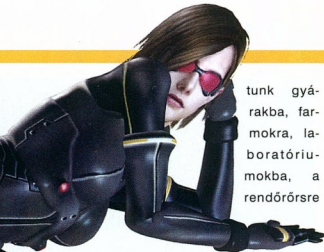
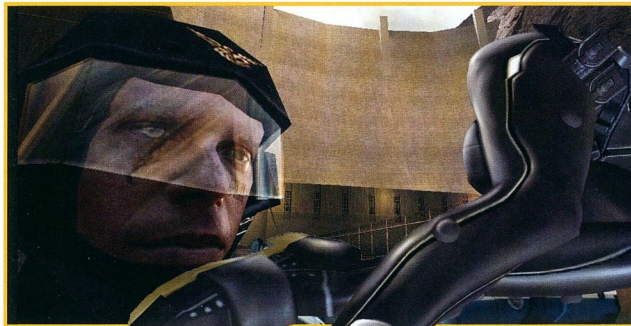
Apokalipszis után. A Day of the Mutants nem túl biztató képet fest a Földről: az elsivatagosodott világban a maroknyi túlélő számára a mindennapi életben maradás az egyedüli cél. A létszükségletnek számító élelem és víz megszerzése is komoly gondot okoz, főleg, hogy a bolygót ellepő mutánsok kizárólag a mi kiirtásunkon fáradoznak. A Techland fejlesztésében lassan

készülő projekt leszámol a magasztos eszmékkel: nem vagyunk világmegmentő hősök, vadászok, vagy békét hozó messiások – csak egy egyszerű ember bőrébe bújhatunk, aki a saját túléléséért játszik. A 20 helyszínen összesen 50 négyzetmérföld, jobbra radio-aktív bejárható területet jelent, ahol az egykori városok romjai között kell bujkálnunk. Noha a 35 választható fegyver biztatóan hangzik, az esetek jelentős részében inkább a menekülés a célravezető út.

Zúr az űrben. Klasszikus értelemben vett sci-fi, vagy ha úgy tetszik, „űr-FPS” a Hybrid, mely jelen összeállítás legígéretesebb darabja. A Navasota mentőűrhajó felkészülve a legrosszabbakra hat hónapos utat tesz meg, ám nem sokkal céljuk elérése előtt váratlanul összetűzésbe kerülnek a beazonosíthatatlan ellenféllel. A kényszerleszállást a legénység jelentős része nem éli túl – Marek Hale hadnagy is csak társai halálsikolyára eszmél fel... A Vulcan célja, hogy túlmutasson az öldöklésen és a bevett kliséken azáltal,

tunk gyár-
rakba, far-
mokra, la-
boratóriu-
mokba, a
rendőrsre

hogy teljes interak-
tivitást kölcsönöz a környe-
zetnek. Éppen ezért
a körülöttünk
lévő tárgyak
és helyszínek
nem csak
dekoráció
gyanánt
vannak je-
len, az
engine pedig
bátran felveszi
a versenyt 2004
több nagy re-
ményiségével. A gra-

fika kidolgozottságára a legjobb példa a lelőtt ellenfél falra fröccsenő, majd onnan szépen lecsúszó vére. Az sem utolsó szempont, hogy ha úgy tetszik, a falba belelódózhatjuk a nevünket (persze ehhez megfelelő mennyiségű munió szükséges), ami aztán úgy marad az örökkévalóságig. Mint ennyiből kiderülhetett, ezúttal sem aprózzák el a paracicsomlé használatát, de az alkotók igyekeznek figyelni arra, hogy ez ne elentéses hatást váltson ki. Mindez a borongós, háttorzongató hangulat megteremtésének eszköze, amiben nagy szerepe van a korábban filmvilágban ténykedő, de ezúttal a Hybrid látványan ügyködő Paul Carringtonnak.

Az orosz illetőségű New Media Generation a Hired Team: Triallal mutatkozott

be a nagyerőműnek, és most a sorból Redneck Rampage-szerű humorának köszönhetően kilógó Gorge Tour című projekten dolgoznak.

2327-ben az emberi civilizáció a Tersa nevű bolygón találta meg a benépesítéshez szükséges feltételeket. A gond csak az, hogy a közelben élősködő szörnyetegek nem éppen barátságos céllal közelítenek felénk: a korábban leigázott né-

„A potenciális vásárló a számítógép elé süppedve szeretne minél inkább elrugaszkodni a realitástól.”

pek sorához trófea gyanánt most az emberiséget is szívesen hozzácsapnák. Mivel a kolóniákkal vilálgyorsan és módszeresen végeztek, a bunkerben lövés utáni csendre ébredő főszereplő a gyors menekülést választaná – az űrhajóhoz vezető út azonban hosszú és keserves.

A Földhöz hasonlító környezetet világoszöld és több hold világítja be. A New Media Generation szeretne a zsáner előtt ironikusan tisztelegni, így egy tipikus, a játékos számára már filmekből és más játékokból ismerős világ megteremtését tűzték ki célul, ahol első blikkben otthonosan érezhetjük magunkat. Kálváriánk során ellátogatna-

és egyéb érdekes, ám kihalt helyszínekre, az idegenek ugyanis senkit, és semmit nem kíméltek térhódításuk során. Még szerencse, hogy azért mi sem indulunk üres

kézzel: az olyan klasszikusok, mint a hentesbárd, a pisztoly, a shotgun, az aknavető, a minigun, a plazmaágyú és a lángszóró mind-mind a paletta részét képezik; mindez a csúszó-mászó, vagy éppen repdeső dögök ellen kell is majd. A Gorge Tourban aktív szerepet fog játszani a humor, így ne lepődjünk meg azon, ha a felénk, ádáz módon közelítő lények jelentős része inkább nevetésre, mintsem izgalomra ingerel.

A korábban E3-on nagy dirrel-dúrral beharangozott Kreed megjelenése eredetileg (sokadszorra) 2003 márciusára lett tervezve – az időstova egy

éves csúszás az elhúzódozó fejlesztésnek köszönhető. Mindenesetre most már csaknem biztosra vehető, hogy az idén végre a boltok polcaira kerülő játék

kellemes perceket szerez azok számára, akik eddig is remekül szórakoztak az alienek levadászásán. A XXVII. század rettegett légiósaiként az Aspero űrhajó rakományának védelmét kaptuk feladatul, ami a rutinmunkának tűnő kezdés után gyors mélyrepülést vesz: megjelennek az idegenek, a fegyverarzenál beélesítését követően pedig nem marad más választásunk, mint harcra szállni a jelentős túlerővel. Az impozáns grafikai megvalósítás – melyet az X-Tend engine garantál – mellett azért a Kreed játékmenete is tartogat meglepetéseket: életben maradt társainkkal főleg rádión keresztül tartjuk a kapcsolatot, de ha akar-

juk, ők is besegíthetnek. A pályák során több eltérő mentális élő-

„Az FPS továbbra is fejlődőképes műfaj, mely a jövőre nézve is tartogathat meglepetéseket a megfásult játékosok számára.”

Ezt a kést még Rambo is megírgyelnél!

lénnyel is találkozhatunk – ilyenek például a lázadó katonák vagy a csak a saját megzavargodásuk miatt aggódó, erkölcstelen úrkaloók. Ugyan-csak régi motoros, ám az eredeti tervek szerint is 2004-re tervezett darab a Neuro. A Föld rég túlnőtt saját korlátjain, és mivel az űrutazás nem okoz többé gondot, kü-lönléte kolóniák épültek ki a környező bolygókon. Ezek kö-zé tartozik a játék helyszínéül szolgáló Sorgo is, a konfliktus-helyzetet azonban végre-valahára nem a különfé-le élőlények feltűnése jelenti: az ellenség maga az ember. A Földtől való függetlenedésre való tö-rekvés kirobbantja a háborút, amit a 28 éves Craig Richards szemén keresztül mi is megta-paszthatunk. A Neuro másik fontos újítása, hogy a fegyverek használata mellett ezút-tal némi lelki ráhatással is meggyőzhetjük ellenfe-lünket a saját igazunk-ról (mindez talán a Messiah és a Star Wars rajongói számára nem hangzik ismeretlenül). Komolyabban is

károsíthatjuk az elméjüket: az ún. mentális táma-dás hatásaként elhitethetjük például, hogy a fele-ségük/barátnőjük megcsalja őket, ami éppen elég gondolattal befoglaltságot jelent arra az idő-

„A Day of the Mutants nem túl biztató képet fest a Földről: az elsivatagosodott világban a maroknyi túlélő számára a mindennapi életben maradás az egyedüli cél.”

Philip K. Dick (1928-1982)

A legendás sci-fi író Philip Kin-dred Dick néven látta meg a napvilágot Chicagóban. A sors ironiája, hogy a regényei iránti kultusz csak halála után alakult ki, mikor műveit Hollywood is felfedezte magának: első meg-felisírt írásának (Szárnyas fejvadász) bemutatóját már nem érthette meg, melyet az évek során több más, nagysíke-rű mozi követett – köztük az Emlékmás, a Különléte-mény vagy legutóbb A felejtés bére.

re, míg mi előbányászva pisztolyunkat meghűzzük a ravaszt. Ennek lényegesen kön-nyedebb formája a megtévesztés: ebben az eset-ben az ellenfelet semmilyen bántódás nem éri, folytatja a korábbi rutinmunkáját, mert egész egy-szerűen nem vesz észre minket. Arról viszont ne feledkezzünk meg, hogy az efféle műveletek je-lentősen megcsapolhatják a saját energiaforrá-sunkat, így használatuk csak ésszerűen indokolt! Azért ne legyenek illúzióink: a 20-féle ellenfelet és 15 fegyvertípust felvonultató Neuro mégiscsak szintisztizta akciójáték, s mint ilyen, a lényeg to-vábbra is a gyilkolászás van... A vizuális meg-valósítás valahol féltűn a Doom III, a Far Cry és a Halo között helyezkedik el, ami azért lássuk be,

nagyon biztatóan hangzik – főleg, ha erről majd mi is meggyőződhetünk.

Alternatív valóság. Sokan, sokféleképpen ját-szottak már el a „Mi lenne, ha...?” kérdéssel, amelyet történészek szerint ugyan tilos feltenni, de a szórakoztatásunk végett újra és újra talá-lkozhatunk olyan programokkal, melyek egy eset-leges másik múlt eseményeit szövik tovább be-mutatva annak a jelenre vagy jövőre gyakorolt kö-vetkezményeit. Ilyen a Mortyr 2 is: a nálcig egy időgépnek köszönhetően megnyerték a második világháborút elérve, hogy 2093-ban már az egész Földet ők irányítják – de nem számoltak azzal, hogy ennek használata a világ pusztulását okozó időjárás és éghajlati változásokat okoz. A meg-semmisülést elkerülendő visszaküldik Sebastian Mortyrt, hogy rendet tegyen térben és időben.

A Mirage Interactive szép sikert könyvelhetett el 1999-ben a Mortyrral, ezért az elmúlt öt évet a második rész fejlesztésével töltötték. Ám míg az eredeti játék minden ötletessége ellenére sem lé-pett túl a „találd meg a kulcsot, őlj meg minden-kit, keresd meg a kijáratot” jól bejáratott kliséjén, addig a folyta-tás a mai elvárásokat követi. Hogy megfélé-kezzük a nálcit, bebaran-golhatjuk egész Európát,

és ez rendkívül változatos helységeket fel-tételez – kezdve Jugoszlávia hegyeitől egészen Görögorszáig. Sebastiannak a küldetések során társa is lesz Gunnar szerepében, aki aktívan nem vesz részt az öldöklésben, ellenben például a tankot vezeti, miközben mi a lövéssel foglalkoskodunk.

A jövő foszlányai. Vannak olyan progra-mok, amelyek azon túl, hogy cselekmé-nyüket tekintve évekkel (esetleg évszázad-okkal vagy évezredekkel) jelenünk után ját-szódnak, könnyen lehet, hogy már soha nem próbálhatjuk ki őket – ha úgy tetszik, sorsuk a

Wolfenstein 3D

Bár az FPS-ek virágko-rát a Doomtól tartják számon, azért ne feledkezzünk meg az ID Software egy korábbi, törté-nete miatt nagy vihart kavart játékról, a Wolfenstein 3D-ről: eb-ben a remekműben zárt és meglehetősen egyhangú szo-bákban rohagyalva a nálcinak kellett keresztbe tennünk, végül pedig leszámolhattunk magával Hitlerrel is. Az egy évvel később Spear of Des-tiny címmel megjelent folytatás a pályákat leszámítva az égvilágon semmiben sem különbözött elődjétől.

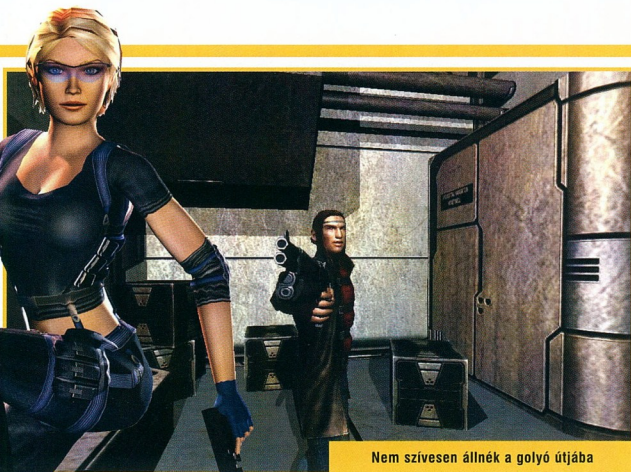

jövő homályába vész. Ezek közül talán a legklasszikusabb példa a Duke Nukem Forever: megjelenésében bizonyára már csak azok hisznek, akik évről évre úgy gondolják, hogy a kipucolt csizmába valóban a Mikulás rejti az ajándékokat. Az utolsó ígéretek szerint a történetét tekintve az 51-es körzethez kapcsolódó programban mindenki kedvenc Duke-ja ismét bebarangolja a fontosabb nagyvárosokat (pl. Las Vegas), és rendbe rakja az elfajzott idegeket. A rajongói oldalakra azért néha napján érdemes még ellátogatni: ők még most is hónapról-hónapra lelkendezve állnak elő valamilyen inycsiklandozó pletykával, és szentül állítják, hogy a 3D Realms csak azért nem dobja piacra a több mint fél évtizede készülő művet, mert a maximalitásra törekednek.

A Lost Legion helyszíne a változatoság kedvéért egy Földtől távoli bolygó, egészen pontosan 2563-ban. A holland ZZICT Entertainment 2001 óta fejleszti ezt a taktikai FPS-t, amelyben az idegenek módszeres kiirtása végett az összehangolt csapatmunka nagyon fontos. A játéktér jobbára a szabad ég alatt lesz, de néhány küldetés során különféle rejtélyes alagutakban is barangolhatunk. Egyszerre 5-10 embert irányíthatunk, de a realitásoknál maradva jól tesszük, ha nem spórolunk a lőszerrel, mert a felénk közelítő lények szempillantás alatt végezhetnek velünk. A fejlesztőgárda elsősorban a Csillagközi invázióból és A bolygó neve: Halálból koppintotta környezetet, míg a játék megtervezésekor a Counter-Strike és a Rainbow Six volt a mérvadó. Fegyverek tekintetében a már máshonnan ismert „klasszikusok” mellett néhány valóban egyedi darab is fellelhető lesz, de ezek már csak és kizárólag a fantázia szüleményei.

Star Wars: sci-fi vagy fi?

A 2001: Űrodisszeival ellentétben a Star Wars műfaji besorolása már korántsem olyan egyszerű: a rajongók váltig állítják, hogy sci-firől van szó, de az ellentábor azzal érvel, hogy a tudományos-fantasztikus meghatározás azért nem helytálló, mert az általa felvázolt világ – köszönhetően például az űrben hangosan repedő hajóknak – semmilyen tudományos alapon nem nyugszik.

Nem szívesen állnék a golyó útjába

adnoughtsban – ez esetünkben nem más, mint az ellenfél bázisának totális megsemmisítése. A játék legnagyobb újítása (lenne...), hogy a főhadiszállás valójában egy hatalmas űrhajó, s mint ilyen, könnyedén mozdítható, és tekintélyes fegyverzerennállal rendelkezik. Az irányítást megkönyítendő a sajátunkat a RTS-ekhez hasonlóan egy kis térképen tudjuk mozgatni, de ha azt

nőgik a paletta nagyon sokrétű, így bőven lesz miből választanunk. Lesz? Talán igen, talán nem: a fejlesztés jó ideje vesztelget, pedig az ígéretek darab a PC mellett az Xbox közönségének is bizonyára kellemes percekert szerezett volna. Ráadásul ahhoz, hogy piacra dobható legyen, a grafikat nem ártana a mai kívánalmaknak megfelelőre tornáztatni... A sors útjai kifürkészhetetlenek. A fentebb ismertetett játékok hada – feltéve, ha valóban eljutnak a megjelenésig – minden bizonnyal komoly érdeklődésre tarthatnak számot, de az űdösséghez vezető út azért még odébb van: könnyen lehet, hogy a

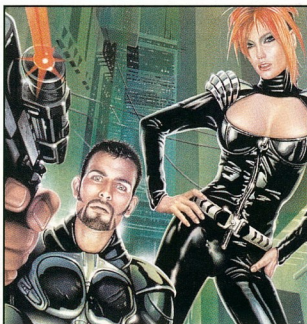
2004-es év nagyjait tisztelhetjük e sci-fi sorában, de ugyanígy az sincs kizárva, hogy az ígéretek mögött nem rejlik több villámgyorsan feledhető fércműveknél, melyekből 12 egy tucat. A kettő közül akármelyik

is válik valóra, annyi már most bizonyos: az FPS továbbra is fejlődőképes műfaj, mely a jövőre nézve is tartogathat meglepetéseket a megfásult játékosok számára, akár egyszemélyes, akár hálózati csatározásban gondolkoznak.

SzB

„Könnyen lehet, hogy a 2004-es év nagyjait tisztelhetjük e sci-fik sorában, de az sincs kizárva, hogy az ígéretek mögött nem rejlik több villámgyorsan feledhető fércműveknél.”

szeretnénk, hogy ne közvetlen támadás érje, célszerű először kiküldeni, mivel az ő esetleges lemesárlásuk kevésbé nagy veszteséggént könyvelhető el. Hatékonyság szempontjából nem mindegy, hogy milyen esélyeket milyen feladatra osztjuk be: az egyszerű katonától az orvőrvészen át a mér-

2001: Űrodisszeia

Arthur C. Clarke írásából Kubrick 1968-ban forgatott filmet, amely forradalmi trükkjeivel, valamint mindmáig vita tárgyát képező szimbolikájával és mondanivalójával a műfaj egyik első számú klasszikusává nőtte ki magát. A történet szerint 2001-ben valamelyik Föld körül keringő bázisra űrhajó tart. A rajta utazó tudósok a Hold egyik bányájában talált különös tárgyat igyekeznek megvizsgálni, de az események nem várt fordulatot vesznek.

Gőzöl a Tigris pófája...

A háború nem áll meg soha

KOMBAT

INFOBOX

Kategória: stratégia • Kiadó: ? • Fejlesztő: Game Factory • Web: www.kombat-game.com

- Második világháborús RTS
- 20-30 négyzetkilométeres térképek
- huszezer fős hadseregek
- 400 különféle egység

A második világháborút feldolgozó játékok között akadnak ugyan érdekes próbálkozások, mint amilyen például a Blitzkrieg, de az igazi áttörés, a Panzer General nyomdokaiba lépő nagy siker valahogy várat magára. A Game Factory játéka, a Kombat ugyan nem a megszokott, körökre osztott sémát követi, hanem a valósidejű stratégiák kedvelőit célozza meg, de a négyszáznál (!) is több bevethető egység igazi reménysugárként csillanhat fel a sötétben tapogatózó stratégiák előtt.

A jó és a rossz. A programban ezúttal nemcsak a szövetségeket vagy a Vörös Hadsereget, hanem a németek egységeit, majd csapatait is irányíthatjuk. Hogy a játék mennyire nem „angol-amerikai” központú, azt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a szövetséges oldal egyes országai külön-külön nem választhatók. A főbb hatalmak mellett bizonyos küldetésekben kisebb országok, így Belgium, Csehszlovákia, Románia, Norvégia, a partizánokról elhíresült Jugoszlávia, vagy éppen Magyarország hadserege is felüthet az ütközetek-

ben. A német és a szovjet küldetések mindjárt a háború elején kezdődnek, míg a szövetségesek 1943-ban, a normandiai partraszállást követően kerülnek fel a térképre. Az egyes misztikák ugyan lineárisan követik egymást, de a feladatok nem függetlenek attól, hogy miként teljesítettük a korábbi küldetést.

Megint a méret a lényeg. Hogy eladható játékot írjunk, remek módszer, hogy telepokoljuk választható egységekkel, épületekkel, megymással. Ezzel nem arra szeretnénk célozni, hogy a Game Factory programjának csak ez lenne az előnye, de az kétségtelen, hogy a négyszáznál is több bevethető egység halatán mindenki felkapja a fejét. A unitok közül 350 a földön, míg hatvan a légtérben veheti fel a harcot az ellenségeivel, a vízben mozgó hadieszközök viszont legfeljebb majd valamelyik kiegészítőben úszhatnak ki a dokkokból. A nagy számok büvéletéből akkor sem szabadulunk, ha az egyes csatákban részt vevő egységek számát vesszük górcső alá. A fejlesztők bizonyára a Cossacks napóleoni részét

tekintették vetélytársuknak e téren, hisz a nagyobb ütközetekben akár száz-huszonezere egység is tolonghat száz kilométeres frontvonalakat alkotva. Ebből következik, hogy a térképek sem éppen kiskert méretűek, hanem akár száz-harminc négyzetkilométeres területeket is modellezhetnek.

Fel a számárlétrán. A játékos eleinte a hadműveletekben csak egyetlen kaszát irányíthat, melynek típusát – gyalogos, páncélos, felderítő stb. – a küldetések elején választhatjuk meg. Ha sikeresen kommandírozunk embereinket, fokozatos előléptetéssel akár a divízióparancsnok pozíciójába is feltornázhajtuk magunkat. Az egész, huszezer unitos sereget ekkor sem mi irányítjuk – még szerencse –, hanem csak a ránk bízott, szakaszokba szervezett, 10-50 egységből álló csoportot. Ekkor mi már csak a szakaszok parancsnokainak adunk utasításokat, akik azt végre is hajtják demonstrálva a mesterséges intelligencia képességeit. Ha már az MI-nél tartunk, a játék jellegéből adódik, hogy szerepe talán minden eddiginél fontosabb. Gondoljunk csak bele – mi csupán egy divíziót irányítunk a harcra, az összes többi csapatot, beleértve a mi szakaszainkat is, sőt, az egész háborút a gép vezérli, tehát ha hibázik, akkor ellehetetleníti a mi próbálkozásainkat is.

Jó is lesz, nem csak sok? Bizony, sajnos nemegyszer találkoztunk azzal a kellemetlen jelenséggel, hogy a méret mögött nem lapul minőség, vagyis ha rossz-májban szeretnénk foglalmazni, akkor úgy fejezném ki magam, hogy a fejlesztők a rengeteg egységgel sepiak a szőnyeg alá a hiányosságokat. Csak remélni tudjuk, hogy a Game Factory mesterei nem tesznek ilyen csúfságot, és nem próbálnak meg elvakítani bennünket a hatalmas számok fényével.

Trasher

CALAXIS

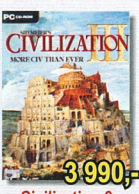
PC / PS 2 / PS ONE / X-BOX / GAMECUBE JÁTÉKPROGRAMOK ÉS KIEGÉSZÍTŐK – DVD FILMEK – MULTIMÉDIA

A LEGJOBB JÁTÉKOK, ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Acéliszló	4.990
Afrika Korps vs D Rats	4.990
Age of Empires Gold	2.990
Age of Mythology	4.990
Age of Mythology Titans	4.990
Age of Wonders Sh. M.	3.990
Aliens vs Predator Gold	1.990
Aliens vs Predator 2	2.990
Aliens vs P2 Primal Hunt	2.990
Alone In The Dark 4	2.990
American Conquest	4.990
Anno 1503	3.990
Antant	1.990
Arcanum	1.990
Atlantiszt 2	1.990
Baldur's Gate Gold	3.990
Baldur's Gate 2 Gold	3.990
Battlefield 1942	3.990
C&C Generals Deluxe	1.990
C&C Generals Zero Hour	7.490
C&C Renegade	3.990
Call of Duty	10.990
Capitán 2	2.990
Champ Manager 3	1.990
Champ Manager 03/04	3.990
Chessmaster 8000	2.490
Chrome	9.990
Civilization 3	3.990
Civilization 3 Conquests	2.990
Claw	1.990
Colin McRae Rally 2	2.490
Colin McRae Rally 3	7.990
Commandos	2.990
Commandos 2	1.990
Commandos 3	6.990
Cossacks	4.990
Cossacks Back To War	2.990
Cossacks Anthology	3.990
Croc	3.990
Cultures 2	2.990
DF Black Hawk Down	6.990
Diablo 2	9.990
Desperados	1.990
Deus Ex	1.990
Diablo 2 - Lord of Destruction	9.990
Diceboard szörnyed	3.990
Die Hard Nakamoto Plaza	2.990
Disney játékok	1.990
Dragon's Lair 3D	2.990
Drakula	1.490
Drakula 2	1.490
Driver	2.990
Duke Nukem Manhattan P.	2.990
Empire Earth Gold	6.990
Empires	3.990
Enter The Matrix	9.990
Etherlords	9.990
Europa Universalis	4.990
F1 Challenge '99-02	3.990
FIFA 2004	1.190
Flight Simulator 98	6.990
Flight Simulator 99	6.990
Flight Racing 2	1.990
Freedom Fighters	1.190
Fritz 7	3.990
Gangsters 2	2.990
Ghost Recon	2.990
Gothic 2	9.990
Grand Theft Auto 3	6.990
GTA 3+Mafia	9.990
GTA Vice City	10.990
Great Escape	4.990
Gyűrűk Ura: Királyi Vét.	12.990
Haegemonia	3.990
Haegemonia Solon Hagy.	3.990
Halalos Álomok	6.990
Half-Life	1.690
Half-Life Generations 3	4.990
Hard Truck	3.990

F1 Challenge 99-02

Civilization 3

Unreal Tournament 2003

Rollercoaster Tycoon 2

Vészhelyzet 2

Cossacks Back To War

Neverwinter Nights

Unreal 2

Sudden Strike 2 Gold

Colin McRae Rally 3

Refuge

Commandos 3

The Sims

Sims On Holiday

Harry Potter Kiválsók	11.990
Heroes of M & M 3	1.990
Heroes of M & M 4	5.990
Hexen 4 + a 2 küldetés	9.990
Hexen 2+Mission-Editor	1.990
Hidden & Dangerous 2	10.990
Hitman	7.990
Hitman's Lair 3D	2.990
Drakula	1.490
Drakula 2	1.490
Horizons	7.990
Hotel Giant	3.990
Hulk	5.990
Homeworld 2	2.490
Iceworld Dale 2	5.990
IL-2 Sturmovik	2.990
Imperialism 2	2.490
Imperium Galactica 2	1.990
Industry Giant 2	3.990
Inkizívó	3.990
Insane	2.490
Italian Job	3.990
James Bond: Nightfire	3.990

Jurassic Park Op. Gen	2.990
Katák király	1.990
King of the Road	3.990
Kingpin	1.990
Morrowind csomag	7.990
Mortal Kombat 4	1.990
Korea: Forgotten Confli	6.990
Land and Order	1.990
Legió	2.990
Lionheart	5.990
Lock On	9.990
Lord of the Rings (Viv.)	2.990
Mafia	6.990
Mafia+GTA 3	9.990
Magic The Gathering Bp.	9.990
Master of the Oath 3	2.990
Max Payne 2	10.990
Medal of Honor	3.990
Medal of Honor Breakthru	7.490
Medal of Honor Deluxe	11.990
Medieval + Viking Inv.	3.990
Medal Gear Solid 2 Sub.	11.990
Midnight Club 2	10.990

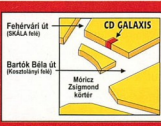
Midtown Madness	2.490
Might and Magic 7	1.990
Monopoly Tycoon	3.990
Morrowind csomag	7.990
Mortal Kombat 4	1.990
Motocross Madness 2	2.490
Myst Ur: Ages Beyond	8.990
Nagy Balhé	1.990
Nagymester 2	5.990
Nagyleon	3.990
NBA 2003	3.990
NBA 2004	11.990
Need for Speed Porsche	9.990
Need for Speed HP 2	6.990
Need for S Undergrnd	11.990
Neverwinter Nights	3.990
Nw N S. of Underdrite	7.990
Nw N H. of Underdark	7.990
Ny 2004	11.990
No Man's Land	6.990
No One Lives Forever	1.990
No One Lives Forever 2	2.990

Oil Tycoon	3.990
Pandora's Box	2.490
Panzer General 3D Sc.E	2.490
Patriotic 3	3.990
Pharaoh + Cleopatra	2.990
Platoon	2.990
Port Royale	4.990
Prince of Persia Sands	9.990
Pro Evolution Soccer 3	11.990
Project IG	1.990
Project Nomads	1.990
Quake 2	1.990
Railroad Pioneer	7.990
Railroad Tycoon 3	6.990
RailSport Challenge	6.990
Rally Trophy	3.990
Rayman Gold	2.490
Rayman 3 Collector's	7.990
RC Cars	4.990
Republic	6.990
Restaurant Empire	7.990
Return To Castle Wolf	2.990

Star Wars Race	3.990
Star Wars Republic	3.990
SW: Galaxies	11.990
SW: Jedi Knight Gold	10.990
SW: Jedi Academy	10.990
SW: Knights Old Rep	10.990
SW: Phantom Menace	3.990
SW: Rogue Squadron	3.990
SW: Starfighter	3.990
SW: X-Wing Alliance	3.990
SW: X-Wing Collector	3.990
Star Wars Battlefront	1.990
Stargate and Hunch	3.990
Steamland	4.990
Stronghold Crusader	4.990
Sudden Strike 2 Gold	3.990
SWAT 3 Elite Edition	1.690
S.W.I.N.E	2.990
Syberia	3.990
Temple of Elemental E	9.990
Terminator 3	9.990
Theme Park, Inc.	3.990
Thing	2.990
Throne of Darkness	1.690
Tiberian Sun	3.990
TOCA Touring Cars 2	2.490
Tomb Raider 4	1.990
Tomb R. Angel of B	7.990
Tony Hawk's Pro Skat 3	3.990
Tortuga	6.990
Total Club Man 2003	3.990
Total Club Man 2004	10.990
Traffic Giant Gold	1.990
Train Simulator	6.990
Tron 2.0	6.990

Rollercoaster Tycoon 2	3.990
Rollercoasts T. 2 Time Tw	6.990
Roncsaderby	2.990
Saga	2.990
Sakmeister	4.490
Sarkány Trónja	6.990
Schim	1.990
Screamex 4x4	990
Sega GT	1.990
Setters 3 Gold	2.990
Settlers 4	2.990
Settlers 4 Mission	3.990
Settlers 4 Trójak Kúldetés	3.990
Severance: Blade of D	2.490
Shanghai 2nd Dynasty	1.990
Sheep	1.990
Silent Hill 3	1.990
Silent Hunter 2	2.490
Silent Storm	2.990
Simpsons Hit & Run	9.990
Sims On Holiday	3.990
Sims City 4 Deluxe	11.990
Sims City 4 Rush Hour	7.490
Sims Double Deluxe	11.990
Sims House Party	4.990
Sims Hot Date	4.990
Sims On Holiday	3.990
Sims Unleashed	7.490
Sims Superstar	7.490
Sims X-Box	1.990
Soldier of Fortune SE	1.990
Soldier of Fortune 2 Gld.	3.990
Spellforce	9.990
Splitter Cell Collectors	7.990
Star Wars Race	3.990
Star Wars Republic	3.990
SW: Galaxies	11.990
SW: Jedi Knight Gold	10.990
SW: Jedi Academy	10.990
SW: Knights Old Rep	10.990
SW: Phantom Menace	3.990
SW: Rogue Squadron	3.990
SW: Starfighter	3.990
SW: X-Wing Alliance	3.990
SW: X-Wing Collector	3.990
Star Wars Battlefront	1.990
Stargate and Hunch	3.990
Steamland	4.990
Stronghold Crusader	4.990
Sudden Strike 2 Gold	3.990
SWAT 3 Elite Edition	1.690
S.W.I.N.E	2.990
Syberia	3.990
Temple of Elemental E	9.990
Terminator 3	9.990
Theme Park, Inc.	3.990
Thing	2.990
Throne of Darkness	1.690
Tiberian Sun	3.990
TOCA Touring Cars 2	2.490
Tomb Raider 4	1.990
Tomb R. Angel of B	7.990
Tony Hawk's Pro Skat 3	3.990
Tortuga	6.990
Total Club Man 2003	3.990
Total Club Man 2004	10.990
Traffic Giant Gold	1.990
Train Simulator	6.990
Tron 2.0	6.990
Tropic 2 - A kalóz öböl	1.990
UFO Aftermath	9.990
Unreal 2	9.990
Unreal Tournament 2003	3.990
Vészhelyzet 2	2.990
War of the Ring	9.990
Warcraft 3	4.990
Warcraft 3 Frozen Throne	4.990
Wizards 8	4.990
World War II	1.990
Worms 2	1.990
Worms 3D	11.990
XIII	9.990
Zeus+Poseidon	2.990

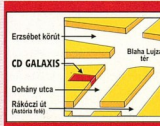
Szaküzlet
a Möriz Zsigmond körtnél
1114 Budapest, XI. kerület
Vásárhelyi Pál u. 8.
Telefon: 209-3606, 361-4061
Nyitva:
Hétfő-Péntek 10-18h

CSOMAGKÜLDÉS!

479-0933

Budapestre és vidékre is!
MÁR MÁSNAPRA!
Díja: 990 Ft / csomag

Szoftver Áruház

a Blaha Lujza tértől
1074. Budapest, VI. kerület
Dohány utca 64.
Telefon:
479-0933, 352-1520, 352-1253
Nyitva:
H-P 10-18h, Szo. 10-13h

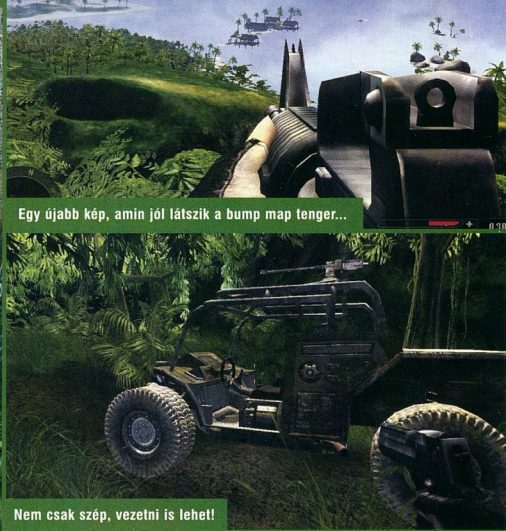
www.cdgalaxis.hu

AJÁNDÉK MINDEN VÁSÁRLÁSHOZ!

Sikerkönyvek -15% engedménnyel!

Áraink az áfát tartalmazzák. Az árvaltoztatás jogát fenntartjuk. * - Hamarosan megérkezik - PIROS: Újdonságok / top akciók - ZÖLD: magyar nyelvű játékok.

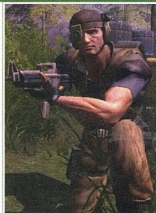
Egy újabb kép, amin jól látszik a bump map tenger...

Nem csak szép, vezetni is lehet!

FAR CRY

INFOBOX

Kategória: FPS • Kiadó: Ubisoft • Fejlesztő: Crytek • Web: farcry.ubi.com

- 7 választható fegyver és 2 jármű
- kiforrott játékmotor
- 1 teljesen játszható pálya

No, malackáim! Eljött az idő, hogy a tengernyi kép után végre a publikum is kipróbálhassa, milyen komoly tulajdonságokkal bír a Far Cry alatt süppedő Crytek engine. Évekkel ezelőtt már jómagam is többször töröltem fel a padlót a székem alatt a Crytek rolling demo végignézése után. Akkoriban kezdődött csak a következő generációs játékmotorok marketingelése. A Crytek német illetőségű csapat volt az első a sorban, amelyek lenyűgözte a népet méretes területeket kimatekozni képes, nagyon komoly motorjával. A polybump technológia, a hihetetlen mennyiségű vegetáció hovatovább a kilométer hosszú területek grafikai degradálódás nélküli megjelenítése már akkor jelezte, hogy az a játék hatalmas siker lesz, amelyek alá benyergelik ezt a kancát.

S lón vizuális orgazmus. Szokásos pechünkre, pont az előző szám leadása után pár nappal csöppent be a hivatalos demo, mely nehézsúlyú méretével utat tört magának a figyelemre korántsem méltó

- Javitás
- Demo
- Végigjátszás
- Háttérkép
- Csalás
- Animáció
- Vágatlan

mondható Radeon 9800 Pro kártyán élsimitással és anizotrop szűrőssel könnyedén ilhegve lehet tolni. Máris nekiálltam hát az ALT+F4-et tapicskolni, majd a fent említett rosszszár beállítások kikapcsolása után visszaugrottam a játékba.

A fák, a bokrok, a növények, a járművek, a halak, a felakasztott bálnák (amelyek olyan méretűek, hogy kibelesűk után simán lakóhájjá alakíthatók lennének), minden „hivatásos fehérjezabáló” jól néz ki. Komolyan mondom, csak éppen hogy leültem belekukkantani a játékba, erre elment rá 4 óráig egyhuzamban, mire mindent ki tudtam próbálni, amit szerettem volna.

Sim Special Boy&Dog Hunter Mission Disk Ultra Edition kaliberű gámák mellett.

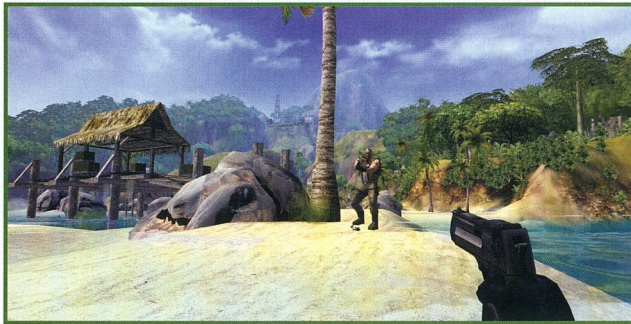
A demo 480 málnaszörpösüveg-méretű hátsófele azonnal kikapart a gépre, majd heves kattintgatások után el is indult. Gyors. „Mindent maxra!” no meg „Hol az ezerkettőnyolcvanszerezerhuszonnégy, ámegevani!” mondatok skandalása után már töltődött is a demo pálya, mely korántsem meglepő módon az egyik játékbeli szigetet tartalmazta, annak dombocskáival, tengerpartjával, raklapnyi rosszfiújával, no és jó pár motorcsónakjával.

Az első benyomásom az volt, hogy ez büntet. A második pedig az, hogy ez nem csupán szétbüntet mindent, amit eddig láttam, hanem még annál is jobban osztja az észet. (Lekörözve jó pár... ööö... hogy is fogalmazzam... nagy kaliberű, még messze megjelenése előtt álló nagy név látott képességeit...) A harmadik észrevétel már akkor érkezett, mikor megmozdítottam az egeret. Igen, jól sejtitek, ez már nem azok közé a játékok közé tartozik, amelyeket egy mezeinek még nem

S lón világhosszág, mely harap. Nem szükséges leírom a pálya végigjátszását, hiszen nem akarom senkinek sem elrontani a szombat délutáni örömet. Többféle megközelítéssel is célt lehet érni, én kipróbáltam jó párat, mind élvezetes volt. A feladat gyakorlatilag a távolban húzódó radartányér nemzöképtelenül tétele, mely az alapfelszerelés látszóval már a kezdő pozíciótól könnyen beazonosítható. Minden út a dzsungelen át vezet majd a végcélhoz: hol csónakban, hol zokniban, hol pedig dzsip segítségével lehet haladni.

Amint először értem fák közé, fel sem tűnt, hogy miért libabőrös a hátam. Aztán rájöttem, hogy a fegyverre vetülő árnyékok, minden egyes leelőző fűszál, inda, lombkorona, imádkozó sáska tökéletesen feszít a kezemben tartott fegyverre néz-

Semmi pániki!

Sokkolóan hatott a hír, miszerint a bajor rendőrség 2004. február elején felkereste a Crytek németországi stúdióját, méghozzá egy kövérke házkutatási paranccsal, mert annak a gyanúja forgott fenn, hogy nem jogtiszt szoftvereket használnak. Ugyanekkor a Crytek ügyvezetőjének lakásán is megjelentek rendőrök, és hasonló idokra hivatkozva elvitték mindent, aminek köze lehet bármilyen szoftverhez. Szerencsére azóta már le is csillapodtak a kedélyek, a Ubisoft másnap bejelentette, hogy a razzia eredménytelen volt.

ve. Ez még mind semmi, hiszen a szór izomlázat a hanghatások csak fokozzák, a különböző dzsungleleken honos zizegő lények, meg a kurjongató és kopácsoló cuclik mind teszik a dolgukat, azaz a frászt hozzák szerencsétlen partra vetett játékosra. Az ellenfelek (akiknek az AI-ja sajnos még hagy némi kívánnivalót maga után) sokszor majdnem azért veshették el HP-juk felét, mert szétröhögtek magukat azon, ahogy megijedek mindentől. Kb. így nézett ki: - Héé... Gomez!

- Hagyjál már, mindjárt sikerül felboncolnom ezt a hangyát...

- De Gomez, nézd már mi van ott!

- ... mondom, hogy hagyj... várjál már kicsém, ez az az arc, akit szét kell nyusztatnunk, mire várunk? Nyomás!

- Várj! Várj! Mit csinál ez? Nézd már... Miért lövi a kakuszot?

- Jéé... tényleg... úú... ÁUU..... milyen barbár emberke vannak... nézd, még a gránátot is rádobta... ÚÚÚÚ... Súlyos eset... Hagyjuk inkább!

Persze ez azért egy hangyányit elrugaszkodott leírása a gépi ellenfelek valós gondolkodásmódjának. Lényeg az, hogy a kíváncsi pléjer a dzsungelen átkommandóva már nem nyitott, sokkal inkább zárt területeket is megcsalhat. Két helyen is be lehet somfordálni a hegy gromrába, mely gyakorlatilag

kommunikációs központ (nem csak dísznek van a böszme levesestál a hegy tetején). Az egyik bejáratát átjutva (mely csak egy hosszabb scriptelt jelenet után érhető el) letettem az egeret, és térdre ereszkedtem az asztalom elé.

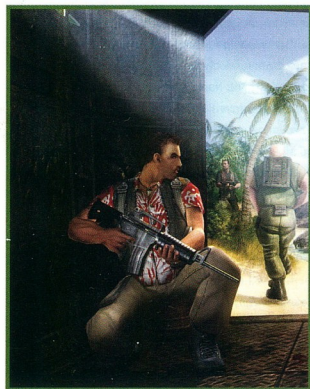
Egy lámpa lógott a mennyezetről, melynek fényébe az egyik falon futó lyukas csövön keresztül gőz áramlott ki. Ez még nem is komoly, ellenben a lámpába belelőve az tökéletes fizikával kezdett rángatózni, milliónyi szegmensre törte a fényt a gőz által. Akkor még meg is néztem volna a térképen, hogy merre található a Crytek főhadiszállása, ha a csőre leadott lövéseim több gőzforrást okoztak volna. Talán majd a teljes verzióban, bár akkor már könnyen lehet, hogy Cry In The Bathroom lenne a gőzfürdő szimuláció neve, nem pedig a jelenlegi cím.

Nem említettem még a beharangozott mérföldes látótávolságot. A képek nem adják vissza teljesen azt a látványt, melyet a sziget mozgása közben, a tetején állva, visszatekintve a startpontra nyújt. Látni és érezni kell, nincs mese. Az egyik jelenetben 15-20 másodpercig repült felém egy rakéta, mire elkezdtem hallani, majd közelről adódott lehetőségem átélni egy akkora robbanást, hogy a mélylédám majdnem átköltözött a szomszédomba. (Mindezt éjjel 11-kor. Imádom a szomszédjaim, sohasem szólnak egy szót sem, ha hörgéseket és lövéseket hallanak.)

S lón jó játék? Remélem, a Far Cry nem arra a sorsra jut, hogy játékká formált technológiai demo lesz belőle. Nagyon jó irányba kezdtek fejleszteni, rengeteg ötletet találtam benne, amit máshol még nem láttam. A hálózati támogatással együtt, a szingli hadjárat pedig egy jó sztorival messze az egekbe emelheti a készítőit meglepetésként kettőtörve sokkal nagyobb nevek pályafutását is. Lucas kolléga már kivészte nekik a potenciált, amit a Crytek kiaknázhathat, így nem ismétlem a mester szavait. Változatos pályák, koherens történet, temérdek ellenfél, több száz megabyte textúra, remek hangok, könnyen befogadható színvilág és látványelemek... Túl szépek hangzik, hogy igaz legyen, már csak hónapok kérdése, és dönthetünk afelől, hogy megérte-e a srácok többéves munkája.

Végítélet. A demo mindenképpen meggyőző. Aki mást gondol, az hazudik, vagy nem kapott elég húslevest gyermekkorában a szüleitől. Vannak még gázos animációs fázisok a karakterekben, akad még hiba rendesen, de teljesen emészthető, tökéletes felépítésű pályát kapva nehéz rosszat mondani róla. Mindenkinek érdemes kipróbálnia! FPS-rajongóként csak ajánlani tudom azoknak, akiknek állandóan a rasvaszon melleire az ujjja.

== Flatline ==

Pszit, ők nem látnak minket!

A kocsmában izzik a hangulat

METALHEART: REPLICANTS RAMPAGE

Kategória: taktikai RPG • Kiadó: Akella • Fejlesztő: Akella • Web: www.metalheart.ru

INFOBOX

- kiberpunk hangulat + sci-fi
- hatfős csapatok
- véletlenszerűen generált küldetések
- körökre osztott harc-rendszer

Az idei év tavaszán klasszikus sci-fi szerepjátékkal örvendeztet meg bennünket az Akella, mely ezúttal szakít a Pirates of the Caribbeanben és a Sea Dogsban elének tárt tengerekkel, és sokkal messzebbre, a világűrbe repít bennünket, ahol egy elfeledett bolygó felfedezése vár ránk, melyre szerencsétlenül járt űrhajónk zuhant. Csak remélhetjük, hogy az Akella nem felejtette a tengerek mélyén a tehetségét, és a Metalheart is hozza a „vizes” játékok megszokott színvonalát.

Egyedül nem megy... De nem ám, viszont nem is egy magányos hőssel vágnak neki a bennünket foglyul ejtő bolygó felderítésének. A csapatunkba összesen hat személyt vehetünk fel, akik természetesen most is az élet más és más területein jeleskednek. A személy kifejezés ezúttal talán kissé csalóka, hisz a hat karakter között éppúgy lehetnek kiborgok, mutánsok, vagy akár klónok is, mint helyi nomádok, mivel előbbieket önkéntesen, vagy önkéntlenül részint lemondhat Ádám örökről. A kiborgok például, akiknek beültetését idővel hatékonyabba cserélhetjük, a harcban jeleskednek, a

Kalandok a planetán. A bolygó felfedezése persze nem csak úgy, minden cél nélkül történik, hanem egy valamire való szerepjátékhoz méltóan küldetések során tehetünk szert az ismeretekre. A missziók egy része adott, viszont a legtöbb feladatot a program véletlenszerűen generálja, ami igen magas újrajátszhatóságot ígér. A küldetéseket nem a fákon leljük, hanem a számos emberi, illetve kévéssé emberi NPC-től kapjuk. Ezek a nem játékos karakterek a fejlesztők ígérete szerint igazi élő szereplői a bolygónak, úgyhogy nem biztos, hogy minden csapatnak ugyanazzal a feladattal állnak elő, és még az sem kizárt, hogy szóba sem állnak holmi mutáns bandával. A planetán persze nem csak finom nyálakokkal találkozunk, mint az egér a Marson, hanem olyan lényekkel és szörnyetegekkel, akik jobbnak látják, ha az idegen látogatók hamar a nyomukba kerülnek. A harc szerencsére körökre osztva zajlik időt hagyva a megfelelő taktika megválasztásához. A hatfős csapatot érdemes minél színesebben összeállítani, hisz a harcos kiborgok mellett fontos szerep jut a gyógyító mutánsoknak is. Fegyver akármajd bőven, melyeket a megfelelő kibercuccal párosítva még hatékonyabbá tehetünk – például egy felerősített szemoptikával mindjárt könnyebb messziről megnevelni a helyi gazdikkokat. A mesterséges intelligencia nem hagy majd kívánni valót maga után, és az ellenség karakterei bizony összehangoltan törnek majd életünk-re.

Csapatos Fallout? A fentieket elolvastva biztosan többeknek eszébe jut a nagy sikert aratott Fallout sorozat, melyből sokan hiányolták az állandó társakat, a hasznos segítőket a főszereplő mellől. A Metalheartból már ez sem hiányzik, és reméljük, hogy nem lövünk túl nagy bakot a Fallouttal való összehasonlításnál.

Trasher

mutánsok ezúttal nem ölnek, hanem gyógyítanak, a nomádoknál pedig senki sem tud hatékonyabban elrejtőzködni, illetve az ellenségeinket kikémlelni. Ha ügyesek vagyunk az elhalálozások elkerülésében, karaktereink tapasztalati szinteket léphetnek, melyek során növelhetjük tulajdonságaikat – erő, ügyesség, gyorsaság stb. –, fejlesztelhetjük képzettségeiket, vagy akár új kibernetikus beültetésekkel is rombolhatjuk esszenciájukat. A beültetések persze pénzbe is kerülnek, és a variációs lehetőségek bizony értelem adnak a harcásoláshoz. Nem minden mesterséges testrészt szolgál a harci képességek javítására, hanem akad majd szép számmal olyan szerkenyű is, melyet például a nomádok használhatnak fel ügyesen a rejtézködés során. Ha úgy tartja kedvünk, létrehozhatunk valóságos harci gépeket, mondjuk, a célzást segítő kibervek beültetése mellett az erő növelésével és a harci skilllek fejlesztésével, de akár polihisztorokat is képezhetünk, akik bármire felhasználhatók.

BÉTATESZT

A karaktergenerálás egészen különleges

A látványvilág már most is egyedi

WISH

INFOBOX

Kategória: MMORPG • Kiadó: ? • Fejlesztő: Mutable Realms • Web: www.mutablerealms.com.

- tetteink hatnak a világra
- tisztezzetek lehetnek majd a szerveren
- nincsenek zónahatárok
- 4 fő karakterosztály

Amikor 2003 májusában az E3 egyik félreeső helyén megtaláltam a Wish fejlesztőit, eszembe jutott 1999 tavasza, a pillanat, amikor először találkoztam az EverQuest szerény, és rendkívül lelkes fejlesztőivel, akik minden arra bámeszskodónak örültek. Ugyanazt a tüzet és „szerelmet” éreztem, lelkesedésük annyira megkapó volt, hogy a még igencsak csúnyácska, és tartalmában is alig valamit felmutató Wish alfával is többen nekifáztunk játszani. A városra támadó, tüzet okádó sárkány ugyan hamar elpusztított mindenkit, de a hangulat miatt megérte.

Nem tartott hosszú ideig a program első bétatesztje, amely már most számos lelkes hívet szerzett ennek a programnak, pedig oly sok idő van még a megjelenésig. Igazán dicséretes, hogy már ilyen korán bevonják a játékosokat a fejlesztésbe!

A fejlesztők a kezdetek óta új generációs MMORPG-ként kategorizálják a Wish-t, mert terveik szerint – ellentétben más hasonló játékokkal – itt nem néhány ezren, hanem több tízezer kalandozhatnak ugyanazon szerveren, ahol ráadásul eltörlődtek a zónahatárokat is, így egyvégtében barangozhatnak a hatalmas birodalomban. Tavaly májusban a program még igen csúnyácska volt, most inkább azt mondanám, a grafika különös, de kétségtelenül van stílusa. De ez tulajdonképpen elmondható a Wish egészére is, hiszen a karaktergenerálásokról például beszélgetnünk kell, és karakterünk alap tulajdonságai attól függően alakulnak, hogy a választott szakmának (egyelőre harcos, tolvaj, pap, mágus) mely lehetőségeit helyezzük előtérbe. Ettől függ majd kezdő felszerelésünk is. Kicsit furá volt, hogy a mások segítségét és a gyógyítást előtérbe helyező karakterem (pap) hosszú karddal a kezében indulhatott útnak...

Mivel a program még igen képlekeny, inkább néhány érdekességet sorolnék fel. Halál esetén választathatunk: 1. a bind-pontra kerülünk egy szál semmiben, és testünkhez el kell futnunk. 2. Megvárjuk, míg egy pap feléleszt minket (ott éledünk fel teljes cuccal). 3. testünket egy mágus viszonylag messziről is magához „szólíthatja”, így nem kell messzire talpalnunk érte.

Az irányítás különös, jobb klikkel jelöljük ki, hova menjen a karakter, ballal célpontot választunk, és megadjuk a parancsot. A kurzorbillentyűk a kameraállást kezelik. (Ez a rendszer leginkább a Shadowbane vagy a NWN irányításához hasonlít). A varázslatokat tekercsek formájában vásárolhatjuk meg, majd megtanulhatjuk őket. A bővítkés használatához kompenzons szükséges, melyet a papok a gyógynövényesnél, a mágusok az alkímistánál vehetnek meg, illetve nagy részük gyűjthető is. A varázslatokat a tekercsekből is „elsűthetjük”.

Jelenleg csak néhány szakma volt a játékban: fejthettünk követ, vághattunk fát, pecázhattunk és gyűjthettünk növényeket. A későbbi bétafázisokban ez a kör természetesen bővülni fog, akárcsak a küldetésrendszer és a többi részlet. Karakterünk fejlődése is egyedi, a farendszerbe rendezett képességek akkor nőnek, ha használjuk őket, míg el nem érük az aktuális maximumot (ami a célponttól és nem a mi képességeinktől függ). Nincs klasszikus szint és tapasztalati pont sem. Nem példa nélküli, de különös, hogy bizonyos karakterekkel szintünktől és a megfelelő képességek szintjétől függően több állatot is megszelídíthetünk, s ők követnek és védenek minket egészen halálukig, szabadon engedésükig, vagy míg kilépünk a játékból.

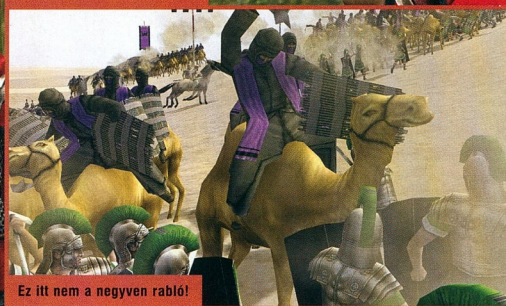
Jó volt próbálgatni egy szünetben lévő játék vázlatát, s a pozitív és lelkes közönség már megérte, hogy részt vegyek benne. Igaz, 2004. január 31-én ért véget a Wish 1.0-ás bétatesztje, de a következő (1.5) februárban, míg a 2.0 csak nyáron várható, tehát még nem késő csatlakozni a bétatesztelői táborhoz, hiszen a program csak ez év végén jelenik meg. Még bármi lehet belőle, és a jó dolgokért érdemes tenni is valamit.

Lily

A seregek felsorakoztak

Ez itt nem a negyven rabló!

ROME: TOTAL WAR

INFOBOX

Kategória: stratégia • Kiadó: Activision • Fejlesztő: The Creative Assembly • Web: www.totalwar.com

- monumentális ütközetek
- érdekes új megoldások
- részletesen kidolgozott grafika

A Creative Assembly eddig megjelent két stratégiai játéka a Shogun, valamint a Medieval Total War kategóriájuk legsikeresebb darabjai közé sorolhatók. Nem valószínű, hogy találunk olyan számítógépes játékokkal foglalkozó sajtóterméket, amelyik nyolcvan százalék alatt értékelte volna bármelyikőjüket is. Sikereiknek kulcsa alighanem ugyanaz, ami annak idején a Panzer Generalt (legfőképp a második részt) is népszerűvé tette. Egy, a táblás stratégiai játékokra általában nem túl jellemző, „felhasználóbarát” játékrendszerrel egyszerű, ugyanakkor kimondottan mutatós és izléses külsőbe sikerült csomagolni. Jó hír a stratégiai játékok kedvelőinek, hogy a fejlesztők úgy döntöttek, trilógiává bővítik a Total War sorozatot, melynek legújabb darabja a római állam birodalomává válásának legmozgalmasabb hármósának évét dolgozza fel.

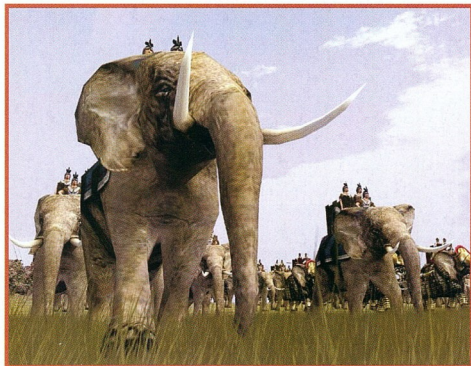
Üjdonságok. Az új epizód esetében a legnagyobb változást minden valószínűség szerint a játéktérre pillantva fedezhetjük majd fel. Ellenben a Medieval: Total Warral, amelyet tulaj-

tette, mire átverekedte magát az Alpokon). Emellett nem szabad majd meglepedkeznünk az utánpótlási vonalak őrzéséről sem, melyek szintén újításként kerülnek be az új epizódba. Mindez, valamint a többi új játékelem beépítése azonban a fejlesztők állítása szerint nem megy majd az élvezetes játékmenet rovására.

A Rome: Total Warban az elődökhöz viszonyítva jelentősen megnő majd a városok által betöltött szerepük is, melyek megvédése, illetve elfoglalása képezi majd hadvezérei ügyködésünk gerincét. A városokra és környezetükre ható fejlesztések (utak építése, mezőgazdaság fejlesztése) immár nyomtatagynak a falakra vezényelhetjük, hogy onnan zúdítsanak nyílzáport, köveket, forró olajat kinek-kinek izlése szerint, az ellenünk tördőre, akik erre valószínűleg a ballisztikából és katapultokból leadott lövésekkel, ostromtornyokkal, faltörő kosokkal válaszolnak. De nem hiányoznak majd a mérnökök sem, akik alkalmasint a falak aláaknázásában szerezhetnek maguknak érdemeket.

donképpen a Shogun feltuningolt motorja hajtott, a Rome-hoz a Creative Assembly csapata megalkotta a második generációs Total War engine-t, mely az ígéretek szerint hasonló jellegű játékokban eddig még soha nem látott látvánnyal kápráztatja majd el a játékosokat. Mind a stratégiai térkép, mind pedig a valós időben zajló ütközetek megújuló külsővel tárnak majd szemünk elé. Az előbbi esetében az ígéretek szerint megszűnik a táblás játékok tagoltsága, helyét teljesen összefüggő, háromdimenziós térkép veszi át, melyen szabadon irányíthatjuk majd csapatainkat. Az ütközetek díszleteiül szolgáló több mint 10 000 (!) csatamező a készítőik ígérései szerint a teljes stratégiai térképet lefedi majd, annak minden pontja hadszínterré válhat. A hegyek, a vulkánok, a folyók, az erdők, a szorosok és egyéb földrajzi akadályok belekalkulálása stratégiánkba, a már nem területiális felosztású stratégiai térképen manőverezve létkérdés lesz: egy komolyabb hegyesség könnyen eddigi kereszte húzhatja a nem eléggé megfontolt stratégiák számításait (Hannibál seregének több mint felét elvesz-

Látvány. A kor csatáinak látványvilágával kapcsolatban a Creative Assembly berkeiben filmeget megszégyenítő monumentalitásról beszélnek: egyszerre nagyjából 20 000 magas poligonszámú egység csap majd össze a monitorunkon elterülő ókori csatatereken. És mindezt úgy, hogy elméletileg a Rome: Total War nagyobb ütközetei gyorsabban futnak majd, mint a Medieval hasonló méretű összecsapásai. A játékban rengeteg féle egység vonul majd harcba egymás ellen, melyek közt az útjukba kerülőket földbe egyengető harci elefántoktól kezdve a nyílzápor elől teknősbéka alakzatba menekülő legionáriusokon a falanxbarendező spártai hoplitákon, vagy az egyiptomi harci szekereken át a legkülönfélébb barbár harcosokig az ókori hadseregek szinte valamennyi alakulatát megtalálhatjuk. A rómaiak esetében ezen kívül, természetesen mind a kora köztársaság-kori hadszervezet, mind pedig a Marius reformja utáni légiói egységeit bevetethetjük majd.

A birodalmak és a diplomácia. Előreléhatólag körülbelül 21-22, minden esetben egyedi technológiai rendszerrel és egységekkel rendel-

kező birodalom kap majd helyet a játékban, melyek közül a jelentősebbeket, mint például Karthágó, Egyiptom, a fontosabb görög poliszok és kelta, valamint germán törzsek, továbbá természetesen Róma sorsának alakítását vehetjük saját kezünkbe.

A legnagyobb hangsúlyt magától értetődően Róma kapja, amelynek politikai berendezkedése kicsit bonyolultabb lesz, mint a többi játszható oldalé, amelyek többnyire a Medievalban már megismert rendszer szerint működnek majd. Róma esetében a leghosszabb hadjárat célja császáráronaóztatásunk kicsikarása lesz a szenátustól, amit három választható érdekcsoport egyikének a vezetőjeként érhetünk el. Emellett lesz néhány kisebb kampány is, amelyek a római történelem Kre. 300-tól Augustus megkoronázásáig terjedő időszakának fontosabb történelmi eseményeit eleveníti fel, mint például Caesar galliai hadjárata, vagy a Spartacus-féle rabszolgafelkelés.

A lehetőségeink a más népekkel fennálló kapcsolataink rendezése terén is jelentősen kibővülnek majd. Szövetséget és kereskedelmi szerződése-

ket köthetünk a szimpatikusabb birodalmakkal, de a zsarolás, a kémkedés és a korrupálás sem hiányozhat majd a sikeres politikai karrierre törekvő római polgárok repertoárjából.

Végezetül. Az egyetlen negatívum, ami szembetűnt a játékkal kapcsolatos információk böngészése közben a többjátékos módot érinti. Sajnos úgy tűnik, hogy a hadjáratokat ismét csak a mesterséges intelligencia ellen játszhatjuk végig, és a többjátékos mód újfent csak a valósidejű ütközetek végigharcolására redukálódik.

Az imént felsorolt tények figyelembe vételével bátran kijelenthető, hogy a Total War sorozat legújabb tagja szemet gyönyörködtető látványával és ötletes megoldásaival valószínűleg ugyanúgy lesöpri a piacról hasonlózórú vetélytársait, ahogy annak idején azt a két elődje is tette. Minden esély megvan rá, hogy a hagyományos stratégiai játékok mezőnyében a Total War ismét az év játék-titulust tudhassa magáénak.

SE

Harci elefántok

A közhiedelemmel ellentétben a római katonák nem a Hannibál seregeivel történő összecsapás alkalmával találják szembe magukat először harci elefántokkal. Több mint fél évszázaddal korábban a Pyrrhos éperioszi uralkodó ellen vívott héraikleiai és asculumi ütközetekben a keleti király elefántjai egyszer már szétverték a római légiókat. Akkor közel öt évbe tellett, mire a rómaiak jászaiak képében megtalálták az ellenszert a hatalmas emlősök ellen.

Adok én neked mohácsi vérszl...

A klasszikus sáska póz, ezt még a távol-keleti hadjárat előtt tanították a möröknak...

KNIGHTS OF THE TEMPLE: INFERNAL CRUSADE

INFOBOX

Kategória: Akció • Kiadó: TDK Mediactive • Fejlesztő: Starbreze Studios • Web: www.knightsofthetemple.com

- 22, eltérő tulajdonsággal bíró fegyver
- gyógyító és támadó varázslatok
- 120, különböző mozdulatra képes főhős

Aki olvasta az előző Gamer Best of 2003 cikket, az bizonyára jól emlékszik az Enclave-re. A svédok által fejlesztett „mészárszék hent” teljesen megérdemelten lett első abban a kategóriában, ilyen minőségű grafikát és animációt nem sokat látunk. Annak ellenére, hogy a játék először Xboxon jelent meg, a konverzió szinte tökéletesre sikeredett, ráadásul a grafika mellett a játékmenet is elbűvölte a játékosokat. Sajnos a folytatásra még egy darabig várunk kell, valamilyen rejtélyes okból kifolyólag a készítőkhöz hanyagolják a fantasy környezetet, inkább a korai középkor egyik legemlékezetesebb eseményéhez, a keresztes háborúkhöz nyúltak vissza.

Vissza a múltba. Az Úr 1158. évében egy ifjú templomos lovas, név szerint Paul de Raque komoly elhatározásra jutott, néhai apja örökebe akar lépni, aki a templomos lovagok egyik nagymestere volt. A családi háttér azon-

mozgásokat a karaktereknek. A munkák összefogására a tengerentúlról hívtak segítséget, egy John Klepper nevű úriembert, aki a Matrix Reloaded különleges effektjei elkészítésén dolgozott. Egyszerre 20 kamerával dolgoztak, de még így sem voltak képesek kettőnél több karakter lefilmezésére. A tervek szerint azonban bővíteni szeretnék a kamerák számát, így a jövőben egyidejűleg akár 4-5 színész mozgását is rögzíthetik. A stúdió stílusúru egy svéd templomban rendezték be, itt építették fel a teljes műhelyt. A dolog szépsége az, hogy a készítő nem csak egyszerűen a harcra és a halálutásra koncentráltak, az összes ugrást, futást, küszást és mászást is felvették. Eddig sajnos csak egy rövidke videót adtak ki a játékról, így

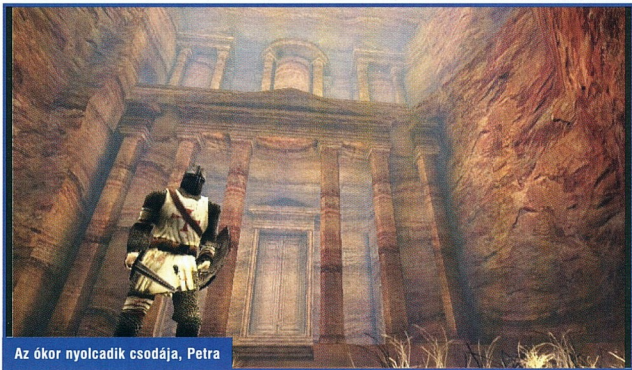
ben nem elegendő a felvétellel, az ifjú titánnak előbb bizonyítania kell az egyház iránt érzett elkötelezettségét és rátermettségét. Fülébe jut a hír, miszerint a csodálatos gyógyító erővel bíró szüzet egy gonosz, Istentől elurgaszkodott püspök elrabolta és fogáságban tartja. Ifjonti hévtől duzzadva rögtön kiállt az elnyomott oldalán, nem tűrhette ezt az égbekiáltó gonosztságot. Azt azonban még ő sem tudhatta, hogy a püspök nem a bűnös testi vágyait és vadonátűt, pervers játékait akarta kipróbálni a lányon. Ő ennél jóval többre vágyott, rituálék sorozatával a Pokol kapuját akarta megnyitni, hogy aztán a démoni teremtmények segítségével ő legyen a Föld ura (ezután jöhettek volna a bűnös testi vágyak).

Svédturna. Az Enclave egyik leglátványosabb része a karakterek animációja volt. Ez a MOCAP technológiának köszönhetően a Knights of the Temple-ben még élethűbbre sikeredett. Profi angol színészek kölcsönözték a

még nem próbálhattuk ki mozgás közben, de a látottak alapján bizakodóak vagyunk. A bajvívás teljesen profin nézett ki, két ellenfél közelmélaben jelentős szerepet kapott a hárítás is.

Nem maradhatott ki a küzdelem több ellenfél ellen sem. Itt az a nagy újítás, hogy a pozícióktól függ, hogy milyen támadást hajtunk végre a legközelebbi ellenfélén. A Mortal Kombat rajongói szintén örülhetnek, mert megjelentek a befejező mozdulatok, melyek segítségével valami igen brutális dolgot tehetünk az ellenféllel (fegyvertipusunként öt különböző kivégzést prezentálhatunk). A fejlesztés elején még a 15 éves korozástylt célozták meg, mint alsó határ, de nagyon úgy tűnik, hogy a rengeteg vére és belsőségnek,

Az ókor nyolcadik csodája, Petra

valamint a csonkolt végtagoknak köszönhetően ez változni fog. A kiszivárgott információk szerint a kész játék már csak a 18 éves korosztály részére lesz elérhető a boltokban.

Az ördög a részletekben lakozik. Az Enclave-hez hasonlóan a fejlesztők ezúttal is az apró részletek kiemelését tartották a legfontosabbnak. Mivel a játék főként a harcra összpontosít, ezért a kalandelemek jelen esetben a háttérbe szorultak. Összesen 160 kü-

Betét dal metál módra?

A program betét dalát a Within Temptation nevű metálenekar fogja készíteni. A banda jelenleg is vetített „Mother Earth” című klipjét hamarosan a játék-ból felvett (in-game) részletekkel tarkítják majd ezzel nyomatékosítva a kiadók közötti sikeresnek ígérkező kapcsolatot.

lőnböző támadást és mozdulatsort hozhatunk elő a karakterünkkel, és akkor még nem szóltunk a misztikus erőkről. A történet elején még tapasztalatlan újoncként indulunk harcba, de ahogy haladunk előre a történetben, úgy tanuljuk meg az új mozdulatokat, „kombókat” és varázslatokat. Az idő múlásával a karakter kinézete is változik, zöldfülű újoncként indul neki az útnak, de harcos férfiként fejezi azt be.

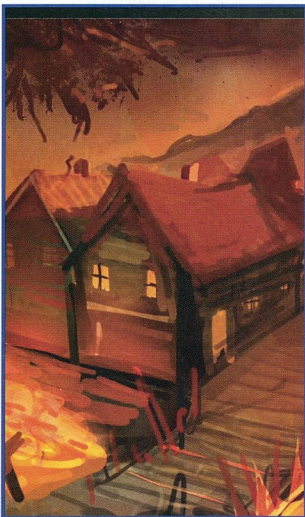
Fegyverek közül négy különböző csoport közül választhatunk: kardok, buzogányok, balták és távolsági fegyverek (összesen 22 különböző fegyver közül választhatunk a játék során). Nem maradhattak ki a mágiikus fegyverek sem, ezeket főként a démonok ellen forgathatjuk hatékonyan. A főhős különleges képessége az, hogy egyszerre két fegyvert is képes forgatni, míg az ellenfelek jobbára a kard-pajzs kombináció mellett maradnak meg. Nem szabad azonban lebecsülnünk a pajzs támadóerejét sem, támadáskor nekiköjük az ellenfélnek a pajzsot, majd az útától kába ellenfelet felnyársaljuk a karddal. A legnagyobb változás a távolsági fegyverek terén következett be, a célereszt eltűnt, a saját szemünkre hagyatkozhatunk csak, és pontos célzás esetén találunk célba. Utunk során különböző helyszíneket látogathatunk meg. Ilyen a békés és csendes európai apátság, a perzselő sivatagi nap hevítette templomos erődítmény, sőt a játék végén még a Pokolba is el kell látó-

gatnunk. A helyszínekkel együtt az ellenfelek is változnak, a szárazcén bérgyilkosok halált megvető bátorsággal vetik bele magukat a küzdelembe, úgy tudják, hogy haláluk után a Paradicsomba kerülnek gazellatestű háromhölgyek társaságában. Külön említést érdemelnek a Pokol démonai, valami elképeszítően gusztustalanra sikeredtek ezek a teremtmények is, élvezet lesz darabokra szabdálni őket.

Záróra. A hivatalos dátum ugyan még nincs bejelentve, de nem kizárt a március végi megjelenés. Kérdés, hogy a továbbfejlesztett Enclave motor, a pazar animációk és a szórakoztató játékmenet elegendő lesz-e a sikerhez. A játék mindhárom újgenerációs konzolra is elkészül, reméljük, ez nem fogja befolyásolni a PC-s változat minőségét (az Enclave esetében a konverzió kiváló volt, drukkoljunk, hogy most is így legyen). Feltételezem, hogy a program nem fog játéktörténelmet írni, de a kategóriáján belül egészen biztosan megállja a helyét.

Mocsy

Célereszt nélkül elég nehéz eltalálni a katonákat.

Drágám! Behoznád a ballát a konyhából?

Meghitt faliképek néznek és hörögnek ránk...

SILENT HILL 4

INFOBOX

Kategória: túlélő horror • Kiadó: Konami • Fejlesztő: Konami • Web: www.konami-europe.com

- gyorsuló játékmenet
- még több horror

A Konami végre valahára felfedte első infóit a Silent Hill sorozat következő epizódjáról, mely a Silent Hill 4: The Room nevet kapta. Akik szeretik a túlélő-horror játékkategóriát, azok bizonyára már kíváncsiak a korábbi részek történeteire. Ugyan az első részhez PC-n nem lehetett szerencséje senkinek, úgy gondolom, sok PS2 tulaj mosolyog elégedetten hördögve, megosztva élményeit PC-s játékos társaikkal. A sorozat mindig híres volt arról, hogy a frászt hozza a játékosokra, elsősorban a hangokkal operálva, melyekhez hihetetlenül részletgazdag környezet és annál is több mennyiségű zombi húsgombóc tartozott. Az egészet a jól bevált módon még egy kis logikai feladványos masszával kell már csak bemázolnia a Konaminak másfél éven te, és kész is a következő sikerprogram. Lássuk, mit ígér az eddig legígéretesebbnek tűnő Silent Hill epizód.

Lóg a béli. Sajnos rossz hírrel kell kezdenem, hiszen a fejlesztés csak ősszel jelenik meg, ráadásul először csak Xboxra és PS2-re. A PC-sek azért valahol örülhetnek, hiszen a két konzol ereje felett már lassacskán eljár az idő, és a 2048x2048-as textúrározhatósági opció ezúttal is kompenzációszerűen fog feszíteni az opciók menüpontban PC-n fityiszt mutató TV előtt görnyedő arcoknak, akik az épp közeledő instabil plazmáról próbálják megállapítani, hogy félbevágott csecsemő, vagy csak statikus pixelhalmaz... Féltreértés ne essék, legalább annyira konzolpárti vagyok, mint PC rajongó, úgyhogy mondhatok ilyeneket, ne lőjetelek le érte meg. Nyomulok én mindenfélével, főleg Gamecube-bal. (Lassan ez sem lenne általában írt cikk, ha ne lenne benne Zelda utalás, úgyhogy ez a sor most erről szól.) Mocsy úgysem húzza ki, mert akkor nincs több nyakra puszi...)

- Javítás
- Demo
- Végigjátszás
- Háttérkép
- Csalás
- Animáció
- Vágatlan

Shokás szerint a Konami Tokyo csapata hegeszti a stuffot apait-anyait beleadva. A történetirők gondoltak egy mérészet, és be kell vallanom, valami bődületesen frusztráló alkottak. Heather története az előző részben óvodai nyílt napi látogatásnak tűnik majd a mostanihoz képest, úgyhogy pacemaker tulajok ne na-

gyon kezdjenek izzadni, ha a játék megjelenik, jobb az az aknakereső, bizatok bennem. Nem negatív diszkriminációt folytatok, csupán életet mentek. A főszereplő Henry Townsend lesz, azaz az ő szemszögéből kell majd a kevés jónak és még több rossznak visszamosolyogni a képernyőn keresztül. Szegény csóva annyira pszichológiai eset, hogy még a saját lakásában sincs biztonságban (szerinte), az meg már csak hab a tortán, hogy be is szorul oda úgy, hogy képtelen távozni otthonából. A képeken látjátok, hogy talán nem is olyan egyszerű, ennyi zárral az ajtaján. No, a lényeg persze nem ez, hanem az, hogy egy hét szenvedés után, mikor már valjuk be, mindenképp kissé ideges lenne, hogy nem tudja meg-

nézni a postaládát, hátha megjött már az új Gamer, észreveszi, hogy a fürdőszobájában egy piciny lyuk keletkezett. Szent meggyőződése, hogy ez az egyetlen út, amelyik kivetheti a lakásából, úgyhogy tesz egy próbát. Oktondi Henry – úgy néz ki – nem lesz annyira intelligens, hogy rájöjjön, az ilyen hirtelen keletkező portálok, ráadásul koszos fürdőszobákban, sohasem vezetnek ázsiai cicis-nénis masszázsszalomba. Persze miután átkerül a Silent Hillben jól ismert alternatív dimenziókba, már ő maga is rájön, hogy ennek biz' a fele sem tréfa, inkább visszamenne a négy fal közé Szeress Most!-ot nézni.

Jobb ma egy zombi, mint valaha? Az egyik legnagyobb újítás Akira Yamaoka (producer és zeneszerzője a sorozatnak a kezdetek óta, így őt okolják a kiöntött hűslevelek miatt egy-egy hirtelen felszólaló akkord miatt) szerint az, hogy a játékosok végre FPS nézetben is navigálhatnak. Persze, ez nem lesz végig adott, amikor Henry a lakásában tartózkodik, akkor még igen, ellenben mikor már nyakig úszik a zombis szőszban, akkor marad a szokásos fix 3rd person nézet.

Akik azért nem kedvelik a Silent Hill sorozatot, mert azt gondolják, hogy nem értenék belőle semmit, mert nem játsszák a kezdetek óta, azok számára biztos jó hír, hogy ez lesz az első rész, melynek szintje semmilyen kapcsolata nem lesz a korábbiakkal.

Óóóó...Ízé...slurp....

Így az újonc 8 évesek is bátran nekiállhatnak... Na jó, a 8 évesek azért talán mégse álljanak neki semminek. Szóval az új játékosok is hiányérzet nélkül csöppenhetnek bele ebbe a nagyon is rémisztő univerzumba. Végre én is játszom majd vele,

pontosabban nem én, mert mindig kidobom a kontrollert az ablakon, ha behörren valami szemeteszkuka a közlemben. Meg talán végre Mocsy sem kezd el püfölni a vállam, amikor a legkevésbé kellene, hogy „JAJ DE JÓ! AZ A FELAKASZTOTT PÁSZAS A SILENT HILL 2 FŐHŐSE! OTT A FEJE! NÉZD! DE JÓÓÓ!!” .. Én meg persze a szívroham után csak azt érzem, hogy na, már megint nem értek valamit... Szörnyek tekintetében még feljebb tették a mércét: már nem elég, hogy így is belénk fagyott a nutella a

Most jön le a falvédőről...

„Az új játékosok is hiányérzet nélkül csöppenhetnek bele ebbe a nagyon is rémisztő univerzumba.”

félbetépett nővérkéi vánszorgása miatt, már tolokocsis, kétféjú, csecsemőarcú gyilkológépek is lesznek, meg falról leolvadó leprás szellemserző nénik, meg minden. Nemrég láttam a Resident Evil 4 trailerét, amelynek a megjelenését már nagyon várom, abban már nagydobra érték a falakon át közlekedő Alone In The Dark 4-ben már megismert szerelemeket. Na, ebben is lesz ilyen, úgyhogy már nem feltétlen lesz elég elszaladni, ha másnak falon át is meggy a közlekedés.

Yamaoka kifejtette továbbá, hogy vége annak, hogy nincs pörgés, és a játékmenet lassú massa, a Roomban ugyanis felpörgetik a dolgokat, és Serious Samet megszegegyentő mennyiségű ellenfelet zúdítanak a kiskész

rel rohangáló játékosra. (Azért ez túlzás, de készületek sokkal intenzívebb játékmenetre.) Ezt ellensúlyozandó végre nem kell belépni majd a menübe, ha fegyvertárlást szeretnénk, csak egy gombnyomás, és már folytathat is a hüvelyvadász. Fegyverek tekintetében szerencsére marad minden a régiben, lesznek kevésbé hasznos és használhatóból csúszlik, amelyekkel rendet lehet majd tenni a rosszarcúak között. Nem tudom, mennyire kívánnák továbbvinni a bónusz tartalom vonalát, amit a korábbi epizódokban (mint például a 3-ban) Mocsy már kivesézett. (Fénykard és egyéb végigjátás után teljesítmény alapján beszakmányolt hűsdarálók.) Henry lakásán kívül Yamaokaék 3 nagyobb helyszínt különítettek el a játék bemutatásakor, a képek alap-

ján bőven elég is lesz ennyi, noha a történet állítólag hosszabb, mint eddig bármikor. A főhős kalandozásai tehát erdőben, kórházban és még egy helyszínen zajlanak, úgyhogy nem lesz panasz a változatosságra. A kórházat a készítő azért vették elő újra szerény véleményem szerint, mert az összes fanatikus Silent Hill rajongótól azt hallották (én is), hogy a második részben a kórház valami embertelenül para volt. Ha még azon is sikerült túltenniük, akkor én még a lakásba sem merem majd behozni a játékot, nemhogy a meghajtóban tároljam. Még a végén nyit valami térkaput, és bezönlök a sok félméletlen nővérké...

Végső. Hamarosan várható a Konamitól megszokott minőségű trailer a játékból, melyet az újságírók szűk körben már láthattak, de a publikum számára még nem elérhető. A zene ezúttal is hajmeresztő, ráadásul remek ötlet. A szokásos játékmenei elemek és karakterek bemutatása alatt egyfajta horror-gyermek-altatódál szól. Amint megkaparintjuk a hivatalosat, azonnal feltöljük nektek a DVD-re.

Azt hiszem, eljött az ideje, hogy újabb fejezet nyíljon a túlélt horrorok kategóriájában. A Konami amúgy is a kedvenc fejlesztőcégeim közé tartozik a Metal Gear sorozat miatt, de a Silent Hill ágon sem ganéjlik gurítanak. Bízom benne, hogy útos lesz, várjátok Ti is epedve, hátha akkor gyorsabban telik az idő, és itt lesz az ősz, itt lesz újra...

==Flatline==

Kis történelem

A Silent Hill sorozat első része 1999-ben debütált PlayStationön, és vitathatatlan, általa került a túlélt horror műfaj újszerű megközelítésébe – bár a Konami egyértelműen a Resident Evil sorozat sikerét próbálta megfogalmazni, szerencsére jól felkészülve, nem csupán gyenge próbálkozással operálva. Az azóta megjelent 2. rész hihetetlen népszerűségnek örvend, a legutolsó epizódban meg egyet csavarintottak az amúgy is néhol kusza történetbeli összefüggéseken, és Heather szerepébe bújva böklyásztunk az alternatív és valós horrorélmények közt. A negyedik rész az új generációs konzolokra 2004 őszén várható.

A grafikus motor még az endori fenyvest is képes élethűen visszaadni

Ki a fene találta ki, hogy az edőben fehér páncélt kell hordani?

STAR WARS: BATTLEFRONT

INFOBOX

Kategória: FPS • Kiadó: LucasArts • Fejlesztő: Pandemic Studio • Web: www.starwarsbattlefront.com

- Battlefront 1942 Star Wars kőtsönben
- 10 egyedi tulajdonsággal rendelkező bolygó
- 15 különböző jármű és 24 játszható egység

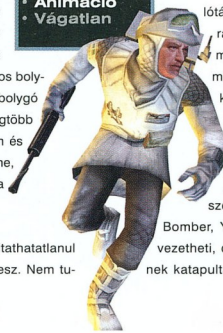
megtaláljuk a Jango Fett klónjaiból álló köztársasági gárdát és a Geonosis bolygó összeszerelő üzemében készült robothadsereget (droidekák, harci droidok, szuper harci droidok). A másik nagy konfliktus a Galaktikus Polgárháború, itt a Lázadók küzdenek a gonosz Birodalommal. Keveredés viszont nem lesz, a tervek szerint az új és a régi egységek nem küzdhetnek meg egymással, sőt bizonyos bolygók nem lesznek elérhetők. Az ígéretek szerint az alapjátékba 10 bolygó kerül be, ezek nagy része a Star Wars filmekből már jól ismert (a legtöbb bolygón több térképen is játszhatunk). Minden ismertebb bolygón és csatában részt vehetünk (Hoth, Yavin, Endor, Geonosis, Tatooine, Naboo), de lesznek olyan összetűzések is, melyek eddig csak a képregényekből váltak ismertté (pl. Kamino).

Zsírvány osztag, támadás! A Battlefront legnagyobb erőnye vitathatatlanul a közkedvelt Star Wars egységek és járművek szerepeltetése lesz. Nem tu-

Vannak korok, melyek legendákat szülnék. Az előzetes információk alapján a Battlefrontban két nagy konfliktusban vehetünk részt. Az első a Klónháború, itt a régi köztársaság küzd a szeparatistákkal. A szemben álló felek között

- Javítás
- Demo
- Végigjátszás
- Háttérkép
- Csalás
- Animáció
- Végatlan

dom, ki hogy van vele, de ha meglátom a rohamosztások fekete-fehér harci vértjét vagy egy AT-AT félmélet keltő sziluetjét, egyből nagyobb hévvel vetem bele magam az ütközetbe. A fejlesztők tisztában vannak ezzel, így rendkívül gondosan ügyelnek arra, hogy az úropera rajongóit minden apró részlet a helyén várja. Mind a négy oldal különböző gyalogos egységgel rendelkezik (5-6 oldalanként). A mezei katona (klón, harci droid, köztársasági katona, birodalmi rohamosztagos) mellett lesznek felderítők (mesterlővész puskával), rakétások, kémek, tisztek, pilóták és különféle különleges képességgel felvértezett karakterek. Mindenkinek meglesz a maga feladata, amiben messze kitűnik a többiek közül. Ez azért nagyon fontos, mivel a Battlefront alapvetően csapatjáték, így gondosan kell összeválogatnunk a társainkat. Interneten keresztül 32 játékos szállhat egyszerre a ringbe, de helyi hálózaton akár 64-en is nyomulhatnak egy időben.

Nem lesz hiány járművekből sem, a klasszikus trilógia jelképévé vált X-Wing és Tie Fighter egészen biztosan szerepelni fog, de nem maradnak ki a bombázók sem (Tie Bomber, Y-Wing). A vadászgépeket és a bombázókat mindenki vezetheti, de a pilóták lesznek az egyetlenek, akik képesek lesznek katapultálni az irányíthatatlanná vált légi járművekből. A Láza-

dók narancssárga egyenruháját viselő pilóta még egy mágneses szigony-puskával is fel lett szerelve (Luke ezzel jutott fel a birodalmi lépegető hasáéhoz a Birodalom viszávágnban), ezt használva képes elloponi az ellenség földi és légi járműveit.

A csapattársak és az ellenfelek mellett minden bolygón lesznek a gép által irányított semleges lények, akik valamilyen módon befolyásolják majd az eseményeket. Ezek az ötletek szintén a filmekből lettek kivéve, véleményem szerint rendkívül feldobják majd a játékmenetet. Vegyük például

oldálnak. Ezek a rongyokba öltözött bennszülöttek gondolkodás nélkül megtámadnak mindenkit, aki a területükre téved. A sivatagban amúgy sem árt, ha óvatosság vagyunk, könnyen pórul járhat

„a birodalmiak még a Halálcsillagot is megépíthetik, de azért gondolom ehhez a lázadóknak is lesz egy-két protontorpedójuk”

az Endort, itt a lázadók oldalán álló ewokok zaklatják folyamatosan a birodalmiakat (ravasz ewok csapdák, motorlopás, lépegetők eltérítése). Az ikernapok tűzében perzselődő Tatooine-on a bucalakók okozzák a legnagyobb fejtörést mindkét

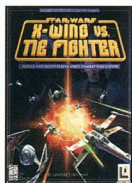
az, aki túl közel merészkedik a Sarlacc veremhez (bár ezt is túl lehet élni, Boba Fettnek sikerült).

Galactic Conquest. A Battlefront egyik legizgalmasabb része a Galactic Conquest lehető

ség lesz. Itt nemcsak egyetlen bolygóért, hanem a galaxis teljes uralmáért folyik a harc. Mindkét oldal folyamatosan támadja a másik bolygót, de a teljes győzelmet csak akkor vivhatjuk ki, ha az összes bolygó a mi kezünkbe kerül. Minden bolygó elfoglalása és megtartása után bónuszokat kapunk attól függően, hogy melyik oldalon harcolunk. A Tatooine birtoklása esetén a gép által irányított hősök (Mace Windu, Darth Vader, Luke Skywalker, Count Dooku stb.) kapcsolódhatnak be a csatába. A Kamino és a Geonosis az

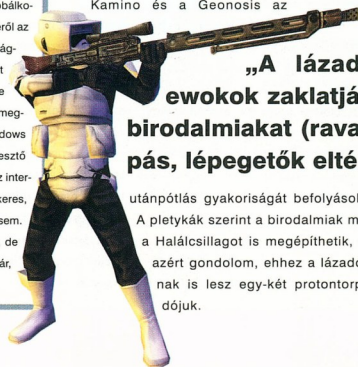

X-Wing vs. Tie Fighter

Nem ez az első próbálkozás a LucasArts részéről az online Star Wars világban. 1997-ben jelent meg az X-Wing vs. Tie Fighter, mely jóval megelőzte a korát (Windows támogatás, elképesztő grafikus motor), de az inter

net gyermekbetegségei miatt a játék nem lett sikeres, még a Balance of Power kiegészítővel együtt sem. Szárazföldi ötletek ugyan nem voltak benne, de a remek űrharc mindenért kárpótol. Nagy kár, hogy olyan gyorsan feledésbe merült.

„A lázadók oldalán álló ewokok zaklatják folyamatosan a birodalmiakat (ravasz ewok csapdák, motorlopás, lépegetők eltérítése...)”

utánpótlás gyakoriságát befolyásolja. A pletykák szerint a birodalmiak még a Halálcsillagot is megépíthetik, de azért gondolom, ehhez a lázadóknak is lesz egy-két protontorpedójuk.

Star Wars: Republic Commando

A Battlefront mellett készül az új Star Wars FPS is, melyről az első infók a tavaly májusi E3-on láttak napvilágot. Akkor még mindenki azt hitte, hogy csak Xboxra fog megjelenni (pedig megtanulhattuk már, hogy az Xbox exkluzív azt jelenti, hogy a konzolok között, a PC-re a megkötés nem vonatkozik), de hála az Outcast eladásainak a LucasArts úgy döntött, hogy össze a nagyközönség is kipróbálhatja, milyen érzés a klónhadserég elit felderítőjének a bőrébe bújni. Az Unreal Tournament 2003 motorral meghajtott, (hoppá, ez azt jelenti, hogy a jövőben megjelenő LucasArts játékok már nem az id Quake motorjait fogják használni?) csapat alapú FPS-ben egy négytagú kommandós osztág parancsnokaként kell az ellenséges vonalak mögött szabotázsakciókat, túsztüntetést, felderítést, orgyikkosságot megszerveznünk és végrehajtunk. A fegyverzetünk 12 lézer-, sugár- és lőfegyverből áll, sőt bizonyos alapfegyverekre még kiegészítőket is beszerezhetünk (távcső, puskagránát). Nyolc különböző helyszínen kell harcolnunk (kóztársasági és szeparatista úrhaidek, Geonosis, Kashyyyk) harci droidokkal, droidekakkal, geonosian lényekkel és transzodoshan rabszolga-kereskedőkkel. Várható megjelenés: 2004 ősz.

„ő az egyetlen reményünk”. A DVD-n lévő trailert mindenképpen nézzétek meg, látni fogjátok, hogy itt tényleg valami nagyszabású dolog van készülöben. A grafika, a zene, az animáció szinte tökéletesnek, erős a gyanúm, hogy ez a játék még azokat is megfertőzi, akik eddig sikeresen tá

Az olasz hadifoglyok jobban jártak volna, ha fogságban maradnak

DVD
ROM

- Javítás
- Demo
- Végigjátszás
- Háttérkép
- Csalás
- Animáció
- Vágatlan

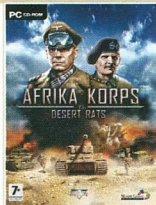

Pizsokság, az egyetlen náci a legjobb Tigris...

AFRIKA KORPS VS. DESERT RATS

INFOBOX

Kategória: taktikai RTS • Kiadó: Monte Cristo • Fejlesztő: Digital Reality • Web: www.desertratsgame.com

- 16 küldetésből álló történet
- Több, mint 70 különféle, történelmileg hűes harcigépjegy
- 30 óra tiszta játékidő

Aréna:

Blitzkrieg 82%

Panzer General II 90%

Sudden Strike 80%

A Digital Reality kis hazánk legismertebb játékfejlesztő csapata, olyan nagy címeiket köszönhetünk nekik, mint az Imperium Galactica I-II vagy a Haegemonia. Legújabb fejlesztésük megmaradt a valós idejű stratégia műfajában, a hideg űrt azonban felváltotta Észak-Afrika forró levegője. Az Afrika Korps vs. Desert Rats ezeknek a méltatlanul elhanyagolt sivatagi hadműveleteknek állít emléket mind a tengelyhatalmak, mind a szövetségesek szemszögéből. A leírás előtt fontosnak tartom elmondani, hogy nem a végleges, bolti változatot teszteltük, az újságíróknak eljuttatott verzió még nem esett át az utolsó útminősításon.

Éljen a Panzer General életérzés. Műfaját tekintve a játék egyértelműen a valós idejű stratégia játékok közé tartozik, de amennyiben kicsit is elmélyedünk a játékokban rejlő lehetőségekben, rá fogunk jönni, hogy jóval több annál. A fejlesztők egy az egyben kihagyták belőle az erőforrás-menedzsmentet és az építkezést. Ezt a lépést csak üdvözölni tudom, nehéz elképzelni Erwin Rommel tábornokot, amint éppen azon töri a fejét, hol építse fel az a gyárat, ahol a Tigris tankokat hegesztik. Marad tehát a jól bevált módszer, minden pálya elején kapunk egy meghatározott mennyiségű küldetéspontot (KP), ezekből kell összeállítanunk az általunk ideálisnak ítélt csapatot. Azoknak sem kell elkeseredniük, akik nem szeretnek „pepecselni” az ilyen apróságokkal: a program összeállít egy csapatot, amellyel az adott pályát meg lehet oldani. Balgaság lenne azonban paragon hagyni ezt a lehetőséget, a saját magunk által összeállított kisebb csapat jóval eredményesebb tud lenni. A megfelelő egységek kiválasztása után indulhat a küldetés.

Minden misszióknak megvan a célja, és ez nem az ellenfél tökéletes megsemmisítése. Konvojokat kell megvédenünk, légvédelmi, illetve tüzérési ütegeket kell semlegesítenünk, bun-

kereteket kell felrobbantanunk, el kell vágunk az ellenség utánpótlási vonalait, és még sorolhatnám tovább az elsődleges célokat. Itt azonban még nincs vége a küldetésnek, minden misszióban lehetőségünk nyílik másodlagos, illetve rejtett küldetéseket teljesíteni. Ezek végrehajtása nem kötelező, de siker esetén presztizs pontokat (PP) kapunk. Érdemes ezekből minél többet összegyűjteni, hiszen bizonyos mennyiség elérése után a hadsereg jutalom gyanánt prototípussal gyarapszik, mely sokkal jobb tulajdonságokkal rendelkezik, mint az alapmodell. Ezekre azonban nagyon oda kell figyelni: csata közben, megsemmisülésük esetén végleg lemondhatunk róluk. A legnehezebb a rejtett küldetések megtalálása, illetve végrehajtása lesz, ezeket csak a küldetés teljesítése után tudjuk meg (így veszik rá a játékost, hogy még egyszer nekilfusson az adott küldetésnek, ami további 10 óra tiszta játékidőt jelent :)).

Hősök, egységek és tapasztalat. A játékban közel 70, eltérő tulajdonságokkal bíró egység kapott helyett. Mint minden második világháborús játékban, ebben is a német haditechnika kapott kiemelt szerepet (legjobb páncélosok, legerősebb légvédelmi ágyúk stb.). A járművek üzemeltetéséhez azonban emberek lesz szükségesek, azok nélkül nem működnek. Gyalogosokból nyolc különböző csoportot különböztetünk meg, ezek közül bármelyik képes elvezetni akármelyik járművet. A mezei katona mellett megkülönböztünk még géppisztolyost, lángszóróst, páncéltörő gránátal felszerelt bakát, felderítő, mesterlövész, szanitécet és utász. Minden járműve kor-

A legendás Tigris

A második világháború egyik legismertebb és legnagyobb mítosszal rendelkező páncélosa 1937-ben született meg a tervezőasztalon, de egészen 1942 júliusáig kellett várni a tömegtermelésre. 1944 végéig 1355 darab új Tigris gördült ki az összeszerelő üzemekből. Magyarország összesen 3 darabot vett ezekből a páncélosokból. A másik bevetések meglehetősen

sen csúfos kudarcral végződött, mechanikai hibák-
nak köszönhetően az oroszok foglyul ejtették az új
Tigris Leningrádnál, majd azt Moszkvába szállították,
és kiállították a Gorkij parkban. Kevesen tudják, hogy
Tigris vizt alatt is képes volt haladni, a maximális
mélység 4-5 méter volt, itt a tank két és fél óráig bír-
ta. A gépjármű egy 88 milliméteres lövegéből (92 lő-
vést tudott utántölteni nélkül leadni), két 7,92-es
MG34-es gépfegyverből és füstgranátókból állt. A ke-
zelőszemélyzet öt főből állt (parancsnok, rádiós, lö-
vés-, töltő, vezető). A páncélzata a harcokosi elején
elérte a 10 centimétert. A Sherman és a T-34-es köz-
közben képes volt felvenni a harcot a Tigrissel, de
nyílt terepen esélyük sem volt. A jelentések szerint
Tigris már 3900 méterről képes volt kilőni egy T-34-es
orosz páncélos. Az egyik legnagyobb sikerét a pán-
célos 1943. július 7-én érte el. Egyetlen Tigris 22 T-34-
est intézett el egy 50 páncélosból álló egységgel. A
parancsnokot Franz Staudeggernek hívták, és ezért a
hőstettert megkapta a lovagkeresztet.

látozott számban pakolhatunk katonákat. A Tigris harckocsiba például öt ember ülhet be, ezek mindegyike növeli a páncélos tulajdonságait. A

megfelelkezni a ki-
segítő személyzetről
sem. Mindkét oldalon

„Az elit páncélosok gyönyörű, terepszínű festést kapnak, melynek gyakorlati haszna ugyan nincs, de ettől még igen látványosak.”

Tágrist akár egyetlen katona is elvezetheti (ilyenkor működik a lövegtorony és a fedélzeti géppuska is), viszont így nem üzemel teljes hatásokkal. Az sem mindegy, hogy milyen gyalogost pakolunk a járművekbe. A géppisztolyos mesterien kezeli a fedélzeti géppuskát (a komolyabb páncélosokon a lövegtornyon kívül fedélzeti gépfegyver is található). A páncélokolás a fedélzeti ágyú fogja profi szinten kezelni, a felderítő meg az észlelési távolságot fogja megnövelni. A felderítő jelentőségét nem szabad lebecsülnünk, nélkülözhetetlenek az ellenséges állások kifűrészésében. Nagy kedvenc a mesterlövész, az ő különleges képességek az, hogy kilövök a géppuskafészek, a tankelhárító lövegek és az ágyúk kezelőszemélyzetét. Az üresen maradt felszerelést azután birtokba vehetjük, és az ellenség ellen fordíthatjuk a saját gépfegyvert. A szanitéc a sérült katonák gyógyításáért felelős, az utász pedig a gyalogosok által felderített aknákat szedi fel (sajnos csak felszed, telepíteni nem tud). A lángszórós egyik legelső ránézésre nem tűnik túl jelentősnek, de ha jobban megismerjük, akkor rádöbbenünk, hogy az egyik legfélreértetesebb harci egység. Megdöbbentő hatékonyagságú tisztítja meg a bunkereket, az elfoglalt házakat, sőt még az ellenséges harcokscsát vezető katonákat is roppogó süti pillanatok alatt (az üresen maradt páncélost azután simán elfoglalhatjuk).

A járművek közül egyértelműen a páncélosok és a tüzérség viszik a prímet, de azért nem szabad

találhatunk javító járműveket, ezek a harcműzők képeket kijavítani a sérüléseket. A lövegtoronnyal és hernyótalppal felszerelt járművek esetében számíthatunk olyan sérülésekre, amikor ezek a részek megsérülnek (ezeknek külön parancsát is adhatunk a támadására). Ilyen esetekben az ellenség elhagyja az üzemképtelen járművet, és gyalogosan harcol tovább. Ezeket a sérüléseket azután a javító kocsik kijavítják, igaz, kicsit lassan.

Nem maradtottak ki a légierő sem, bár véleményem szerint rendesen lecsökkentették a szerepüket. Egy Stukatamadás példának okáért 70 pontba kerül (az összehasonlítás kedvéért a Tigris 90 pont), ezért egyszer bevetethünk egy Stukát, amely öt bombát szór a kijelölt célterületre, aztán végleg eltűnik. A vadászbombázók mellett kérhetünk még légi felderítést is, a hadjáratok során ennek sem vettem túlzott hasznát, ráadásul a légvédelem pillanatok alatt képes leszndi bármilyen repülőt az égről. Az egyetlen igazán hatásos fegyver a tüzer-ségi támogatás volt, ekkor az adott területet alaposan megszórták áldással a tü-

Különleges egységek: tengelyhatalmak

'Blitz' – SdKfz 250

A többi szervizkocsitól eltérően ezen a villámgyors kis gépen található egy nehézgépfegyver, amelynek segítségével távol tarthatja magától a gyalogosokat. A vezetőn és a lövészen kívül még két utast is tud szállítani. Nagyon vigyázzunk rá, nékülözhetetlen csata közben.

'Zitadelle' – Pz IV

A Pz IV G modell módosított változata. A megerősített páncélzat és a megnövelt motor teljesítmény tovább növelte a G típus harcértekeit. A láncotkap megerősített védelmének köszönhetően a tüzérségi tűz szinte hatástalan ellene.

'Reich' – StuG III

A kifejezetten páncélosok kilövésére kifejlesztett StuG III továbbfejlesztett változata. A megerősített páncélzat mellett fedélzeti géppuskával is fel lett szerelve. Különleges tulajdonsága a pontosság, lövései szinte kivétel nélkül célba találnak.

'Siegfried' – Tiger

A játék legerősebb páncélosa, mindenképpen szerezzük meg (ha ügyesek vagyunk, akkor az utolsó két küldetésre kapjuk meg). Nagyobb a vége sebessége, magasabb a sebzése és több a HP-je, mint a hagyományos Tigrisnek.

zérék, de ez pontatlansága miatt inkább csak a beásott ellenfelek ellen működött. A Tigrisek mellett a leghasználatosabb egységnek a légvédelmi ágyú, a híres-hírhedt Flak88-as bizonyult. Ezt a fegyvert egyaránt be lehetett vetni földi és légi célpontok ellen (van külön parancs ennek kijelölésére).

Külön kategóriába kell sorolnunk a játékokban szereplő hősokeket, ezek a kulcsfigurák (haláluk automatikusan a küldetés végét jelenti) viszik előre a történetet. Sztori módban rögtön az első küldetésben megismerkedhetünk mind a négy hőssel, az egész történet köréjük épül fel.

Nem esett még szó a tapasztalatról, ami nagyon fontos része lett a játékoknak. Három tapasztalati szintet különböztetünk meg: reguláris, veterán és elit. Szintet úgy léphetünk, ha az adott egység túlél egy küldetést. A veterán egységek HP-ja 20, az elit egységek tűzgyorsasága pedig 20%-kal nő. El lehet képzelni, micsoda előnyt jelent 3 elit Tigris a csapat élén. :) A különböző szinteket a járművek neve mellett csillagokkal, illetve vaskeresztekkel különböztethetjük meg, de változik a kinézetük is. Az elit páncélosok gyönyörű, terepszínű festést kapnak, aminek gyakorlati haszna ugyan nincs, de ettől még igen látványosak.

Azok az apró unikumok... A Panzer General első és második része óta megszoktam, hogy saját magam alakítom ki az egységeimet, és a lehető legjobban kihasználom azok különleges képességeit. Az AKvsDR fejlesztői szintén rámentek ezekre az apró részletekre, és ez nagyon jót tett a játékmenetnek. Kezdjük azzal, hogy bármikor megállíthatjuk a játékot, a szünetben kiadhatunk parancsokat, amit a játék elindítása után azonnal végre is hajtának az egységeink.

A harcokcsik védelmét a rajtuk lévő páncélzat

biztosítja. Ez a harcokcsik elején a legvastagabb, és csak komoly tüzérvél tudjuk áttörni. Minden egység rendelkezik páncéltörő értékkel, ez határozza meg, hogy képes-e áttörni az adott páncéltra.

A Tigris tank szemből 7-es páncélzattal lett ellátva, ezt az első generációs angol-amerikai páncé-

„A háború szükséges rossz, bármennyire is szükséges, rossz, sohasem jó. Soha nem tanulunk meg békében egymás mellett élni, ha megöljük egymás gyerekeit.”

Jimmy Carter

losok nehezen vagy egyáltalán nem tudták áttörni. Ilyen esetben csak az működik, ha oldalról vagy hátulról támadunk, itt ugyanis a páncélzat

emelkedőt alkotnak. A grafikus motorjuk a Walker 2 engine (ennek

gyengébb. Éppen ezért fontos, hogy a páncélosok mindig a támadási irány felé forduljanak (erre is külön parancs létezik).

A beásással tovább növelhetjük az első és az oldalsó védelemet – +66% –, ilyenkor azonban az egységünk nem tud mozogni. Bizonyos járművek képesek vontatásra, ez akkor igazán hatásos, ha gyorsan kell a tüzérségi ütegeinket eljuttatni egyik helyről a másikra.

Vitathatatlan, hogy a játék leginkább eltalált része az ellenséges egységek elfoglalása. A Tigrisek annyira bejöttek, hogy a szövetséges hadjáratban is arra mentem elsősorban, hogy kilőjem a toronyt, aztán a saját oldalamba állítsam. Az utolsó küldetésre (amelyik a fejlesztők szerint nagyon nehéz lett), négy veterán és elit Tigrissel érkeztem, s mint kiderült a vajon hatolatam azt a német vonalakon.

Külön ki kell emelnem a történelmileg pontos hátteret, a kicsit szürpös kerettörténet mellett időrendi sorrendben megtalálhatjuk a valós történelmi eseményeket is.

Grafika és zene. A Digital Realitytől már megszokhattuk, hogy ezen a két területen mindig ki-

Ami! Azonnal elakadtunk kell, hogy amerikai eldöztök zámra ne haladj meg 60 főt

Különleges egységek: szövetségesek

'Cheetah' - Jeep

Fegyverrel ugyan nem rendelkezik, de mozgékonyága miatt nagyon nehéz eltalálni. Összesen négy fő utazhat benne, ideális parancsnoki terepjáró. Kiválóan alkalmazható az ellenséges állások felderítésére.

'Hoplite' - Crusader

Ez vicc: 100 HP-s életeréje nevétséges, egy Tigris két lövéssel kettőroppantja. Igaz ugyan, hogy gyors, de ennek ára jóval sérülékenyebb, mint az alapmodellé. Inkább szerezünk valami jobb német páncélost, azzal jobban járunk.

'General Stuart' - Grant

Az M3 Grant felturbózott változata. Jóval nagyobb a sebése és az életeréje, mint az alapmodellé, de a német páncélosok ellen még így is csak jelentős erőfíny birtokában érhet el sikereket. Rendkívül pontosan lő, ez a tény mellett szól.

Wolverine

A német páncélosok ellen kifejlesztésre került ez a különleges páncéltörő lövedékkel felszerelt Wolverine. A német Tigrisek ellen azonban csak nagy túlerő esetén van esélye, egyedül jobb ha visszavonul.

korábbi változatát láthattuk pl. a Haegemoniában is). Van itt minden, mi szem szájnak ingere: látványos robbanások, melyek következtében a leszakadt alkatrészek röpködnek a levegőben, életszerű füst és lángcsóva minden egyes ágyúlövésnél (valósídejű bevilágítással), a homokban nyomot hagyó lánclopak, a súlyosan sérült egységeken megjelenő horpadások és foltok, valós idejű árnyékok, a látótávolságot minimalizáló homokviharok és éjszakai küldetések. Néhány zsúfoltabb küldetéstől eltekintve nem volt gond a sebességgel sem, az 1024*768-ra optimalizált játék egészen jól bírta még átlagos konfiguráción is. A hadjáratok elején lévő átvezető animációk tökéletesen illeszkednek a játékhoz, a kicsit szemcsés korabeli filmhíradókra emlékeztető rövid átvezetők megadják az alaphangulatot.

A zene és a hanghatások szintén kiemelkedő minőségben készültek el. A fő témát és a kapcsolódó zenei anyagot a Kreiner Tamás komponálta, aki az Imperium Galactica II-ért BAFTA díjat kapott 2000-ben. Meglehetősen szomorúan értesültünk arról, hogy a magyar változat mindössze feliratos lesz, a teljes szinkronizálást nem vállalták be (ennek köszönhetően viszont meglepően jó árban fogják forgalmazni, a hírek szerint az ajánlott kiskereskedői ár 7000 forint alatt lesz).

Néhány hiba azért becsúszott... Mint minden játék, az AKvsDR sem lett hibátlan. A legtöbb gondot nálam az útkeresés okozta, nagy tömegben (főként utcai harcok közben) a járművek gyakran torlódtak egymásba, a gyorsabb egységek csigalassúsággal araszoltak a lassabbak mögött, pedig simán megelőzhatték volna őket. Többször fordult elő olyan eset, hogy a mozgatni kívánt egységet csak úgy tudtam kiszabadítani a

többi jármű gyűrűjéből, ha egyenként elvittem az útból a többieket.

Nem jött be továbbá a játék köré felépített történet sem, az első és az utolsó küldetés teljesen kilóg a sorból, nem képi szerves részét a hadjáratoknak. A legfőbb pont mégis az időnként feltűnő Blitzkrieg mód. Bizonyos küldetések után választhatjuk a villámháborút, ahol az előző küldetést túlélt csapatokat vittük tovább (ki marad a menedzsment rész), de az ellenséges erők is jóval kevesebben voltak. Itt inkább beszűrtam volna még egy küldetést, ahol presztízt, illetve ellenséges egységeket zsákmányolhattunk volna.

Végző gyanánt. Minden hiba dacára az Afrika Korps vs. Desert Rats remek játék lett, arra azonban ügyeljünk, hogy elég időt adjunk neki. Az első három küldetés után még ne adjuk fel, az csak a bemelegítés volt, az igazán élvezetes rész ez után jön. Bizom benne, hogy a játék sikeres lesz, mert így esélyt látok arra, hogy ezzel a motorral és játékmoterral a teljes második világháborút újrarájtszunk a spanyol polgárháborútól egészen Berlin elfoglalásáig.

Mocsy

Pro: Kiemelkedő zene és grafika, Panzer General „életértes”

HANGULAT	21	25	GÉPIGÉNY
JÁTSZHATÓSÁG	22	25	Pill 1000, 256 MB RAM, 1,5 GB HDD
EREDETSÉG	08	10	ÖSSZESEN
GRAFIKA	17	20	85%
AUDIO	09	10	
ÉLETTARTAM	08	10	

Kontra: Gyatra útkeresés, nagyon kevés német küldetés, önálló szenariók hiánya

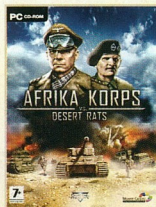
Szeretnél egyet a három eredeti magyar nyelvű **Afrika Korps vs. Desert Rats** -ból?

Válaszolj az alábbi kérdésekre és nyerd egyet a három dobozos játékából!

- Mikor és milyen körülmények között halt meg Erwin Rommel?
- Mi volt Rommel beceneve?
- Mikor volt az El Alamein-i ütközet?

A megoldásokat 2004. március 26-ig várjuk a következő címre, nyílt levelezőlapon:

Gamer Magazin szerkesztősége, 1300, Budapest 3., Pf.: 210

Kettes ajtó „nyitj” ki!

Még mindig én vagyok a legszebb!

ONIMUSHA: WARLORDS

INFOBOX

Kategória: akció • Kiadó: Capcom • Fejlesztő: Capcom • Web: www.capcom.com

- 2 játszható karakter
- 3 mágikus fegyver
- Adott a többszöri végigjátszás lehetősége

Aréna:

Resident Evil 87%

Chaos Legion 77%

Dino Crisis 79%

A XVI. századi Japán. Erről a korszakról nagyjából annyit érdemes tudni, hogy a különböző tartományok (melyek száma ekkor a kétszázat is meghaladta) ural folyamatosan háborúztak egymással. A cél természetesen a minél nagyobb hatalom elérése, azaz a tartományok egyesítése, és az egységes Japán létrehozása volt. Ebből a vérzivataros időszakból milyen más játék is születhetett volna, mint egy túlélő-horror.

Ennek a műfajnak pedig a Capcom a koronázatlan királya, így tehát nem csoda, hogy ők rukkoltak elő egy erre a korszakra épülő játékkal, az Onimusha: Warlordsszal. Igaz, a horrorrelemek eléggé kikoptak már a műfajból, de ez mit sem von le értékükből, hiszen az ide tartozó játékok a kezdeti Resident Evil óta igencsak sokat változtak, fejlődtek.

Ami a kezdet(ek)et illeti. A bevezető képsorok megtekintése után – melyek közben ismét reálizálhatjuk, hogy a távol-keleti fejlesztők bizony még mindig értenek az animáció nyelvén – azonnal a herceg-nő megmentésére indulhatunk, amit betudhatunk ifjúkori helyi érdekü vasútnak is, de mint tapasztalni fogjuk, ez a módszer nem igazán célravezető. Meg hogyan is nézne ki, ha két perc alatt elvégeznénk a ránk kiszabott feladatot. Tehát nem marad más hátra, mint a jó öreg „tegyünk el mindenkít az útból” móka, az a pár kivétel pedig, mint tudjuk, csak a szabályát erősfíti.

Banzai! Mivel a lények, melyekkel bolyongásaink során találkozunk nem igazán beszédeselek, ezért csak a törpkönnél használatos jelbeszéd alkalmazása lesz a feladatunk, ma-

- Javítás
- Demo
- Végigjátszás
- Háttérkép
- Csalás
- Animáció
- Vágtatlan

gyarán előkapjuk harci vágószerszámunkat, majd a lendítés közben odakiáltjuk, hogy beszéljess ezzel. Azonban a demónok többségét nem igazán hatja majd meg ez a jelbeszéd sem, így nem árt hatásosabb eszközök után kutatni. Ezek három külön szférához tartozó gömb képében (elektromosság, tűz, szél) lesznek megtalálhatók, ráadásul mindegyik mellé dukál egy ilyen elemet használó kard is. E szerszámaink azon-

ban mit sem érnek az Ogrék Klánjának ajándéka nélkül, amely egy lélekgyűjtő karvédő, mivel a legyőzött ellenfelek után visszararadó lélegzőbőket csak ennek segítségével tudjuk begyűjteni. A különféle színű gömbök más és más jelentőséggel bírnak. A sárga az elvesztett életerőnk pótlására alkalmas, a kék a mágikus támadásunkhoz szükséges pontok visszaállítására alkalmas (mindkettő azonnali hatású), míg a harmadik, a piros pedig egyfajta tapasztalati pontként fogható fel, hiszen az így szerzett pontokkal fejleszthetjük felszerelésünket (a kardokat, a mágiafogókat, a nyílveszőket, a puskagolyókat és a gyógyszereket). Ez a fejlesztés viszont csak és kizárólag a mentési pontoknál történhet. Bőven lesz

előg időnk mindent maximálásra fejleszteni, csak arra kell figyelnünk, hogy a mágiával levédett ajtókon csak a megfelelő szintű azonos mágiával tudunk átjutni.

Majd a megtorpanás és a taktikussá válás. Az első komolyabb ellenféllel találkozási ponton megtanuljuk értékelni, hogy védekezni is lehet, sőt, néha még a számúrájhoz nem méltó

„Az előre renderelt háttérrel és a fix kameranézetek a stílus sajátjai, még akkor is, ha ez néha a játszhatóság rovására megy.”

elfutást, hmm... elnézést, a méltó taktikai visszavonulást is alkalmazzunk kell. A nagy demónitásban elfáradt személy pedig különféle logikai feladatokon edzi elméje ruganyosságát, habár a legtöbbhöz nem kell túl nagy erőfeszítéseket végéznie. Ám ha a helyzet mégis úgy hozná, hogy hősünk kilátástalan helyzetbe kerül, legalábbis ha a készítők is úgy kívánták, akkor helyét átveszi hölgy útítára. Ebben esetben nem áll rendelkezésünkre a lehetőségek oly széles tárháza, hiszen Kaede sem az ógrék karvédőjét, sem a kardokat nem tudja

„Az Onimusha teljesen magával ragadott, és minden hibája ellenére egy igen élvezetes program.”

használni. Viszont az álkulcskészletével olyan ajtókon is át tud jutni, ahol Samanosuke kudarcot vall. Mivel Kaede nem tud lelkeket begyűjteni, és amúgy is sokkal gyengébb, mint Samanosuke – mind fizikálisan, mind a fegyverek terén – így ahol csak tudjuk, kerüljük el az összecsapásokat. Utunk során a legtöbb ellenfél legyőzéséhez elegendő valamelyik kardot használni, a nyílvesztőket, a puskagolyókat tartogassuk az olyan ellenfelek ellen, akiket nem tudunk a karddal elérni. A játékban különféle érdekes cuccokra tehetünk szert, amelyekre akár ládából, akár valahol hevesrészt találhatunk. A könyvek mellett, hogy a háttértörténetet is megtudhatjuk belőlük, fontos

információforrások bizonyos ládák kinyitásához, esetleg a továbbjutáshoz. A magic jewel elhasználásával a felhalmozható mágiánk mennyiségét tudjuk növelni, míg a power változata az élet-erő-kapacitásunkat dobja meg egy kevéssel. Ha már eléggé rutinosnak, felkészültnak érezzük magunkat, akkor vár minket a sötét birodalom 20 egyre nehezedő szintje. Jutalmunk nem marad el, ha teljesítjük ezt a bónusz küldetést.

A végső csapás előtt még egy gyors áttekintés. Az Onimusha egy igencsak rég megjelent PlayStation 2-es program átirata. Az eredeti nagyjából 2001 közepén látott napvilágot, majd 2002 első felében követte az xboxos változat. Végül megérkezett hozzánk 2004 elején. Hmm... elég sok időbe telt, hiszen a Chaos Legion – amelyik szintén Capcom termék – csak tavaly debütált PS2-n, de mi is élvezhetjük ugyanabban az

évtben. Ráadásul a PC-s átirat nem is az újabb, bővített xboxos változattól készült el, hanem az eredeti PS2-esből. Hogy miért, azt talán a készítők sem tudják megmondani, hiszen az átirás valószínűleg könnyebb lett volna. Talán ennek köszönhető, hogy le kell mondanunk a nagyobb felbontásokról, és csak 640*480-ban élvezhetjük az amúgy szép grafikát.

Az előre renderelt háttérrel és a fix kameranézetek a stílus sajátjai, még akkor is, ha ez néha a játszhatóság rovására megy, ha éppen a kamera miatt nem látjuk az ellenfelet. Karakterink és a szörnyek kidolgozására nem lehet panaszkodni, jól illeszkednek a környezet hangulatá-

hoz. Itt kell megjegyeznünk, hogy a program bizony hadilábon áll az ATI kártyákkal (valami hiba folytán sokszor igencsak beaull), de egy javítás már gondoskodott erről, és reméljük, mire a hazai boltokba is elér, már alaptartozéka lesz a programnak. A hangok terén sem érhet különösebb inzultus minket, a zenék is passzolnak a játék tartalmi részéhez. A játék folyamán végig hallhatjuk az elhangzó beszélgetéseket. A szinkronszí-

Titkok

Samanosuke Panda ruhája:

Ahhoz, hogy ezt megkapjad, legalább 10 fluoritot kell összegyűjtened a végigjátszás során. Ha ezek után előlről kezd a játékot, akkor választhatod ezt a jelmezt.

Oni Spirits mini játék:

Mind a húsz fluoritot össze kell gyűjtened egy végigjátszás alatt, hogy „élvezhesd” ezt a mini játékot.

A „Super” játék:

Szeretnéd úgy végigjátszani az Onimushát, hogy ne legyen gondod semmire? Szeretnéd 99 darab nyílvesztőt, töltényt és Soul Absorbort? Jó lenne, ha nem fogná a mágiád, és természetesen a lehető legtöbb fegyvert, a Bishamon kard, is a birtokodban lenne? Hogy mindez a tiéd lehessen, nincs más dolgod, mint teljesíteni az Oni Spirits mini játékot. Sok szerencsét, szükségéd lesz rá!

A Bishamon kard megszerzése:

Ahhoz, hogy ez a mesteri kard a tiéd legyen, a következőket kell tenned. A sötétség birodalmának legmélyén (Dark Realm) található ládából felveheted a Bishamon Ocarinát. Ezt a hangszert kell használnod a szökőkútnál, miután eltettéd láb alól Marcellust. A titkos ajtó mögött pedig vár rád a kard.

Kaede új kosztümje:

Talán ez a legnehezebben megszerzhető extra a játékok során. A lényeg, hogy „S” rangot kell elérned a végigjátszás során. Azaz több mint 600 szörnyet kell likvidálnod, 55000-nél több lelket kell begyűjtened, és mindezt ráadásul kevesebb, mint 3 óra alatt kell teljesítened. (Hogy az emberek mi mindent meg nem tesznek egy női ruháért).

nészek jól végezték feladatukat, bár nekem a japán hangok temperamentuma, kiejtése sokkal többet mondó volt az angolnál, ráadásul a beszélgetések számozgása az eredeti szinkronhoz volt igazítva, és ez a két nyelv igencsak eltérő mivolta miatt meglehetősen furcsán hat (a hang és a számozgás bizony néha eléggé el van csúszva egymástól).

Osul! Számomra mindig örömet jelent, ha egy újabb, a felkelő nap országából származó prog-

ram kerül hozzám, hiszen legtöbbjük valami különlegességgel, egzotikummal kecsesget az európai játékos számára, mivel egy általunk jóval kevésbé ismert kultúrát, mondanékor mutat be. Az Onimusha is teljesen magával ragadott, és minden hibája ellenére igen élvezetes programról van szó. Akik egy kicsit is kedvelik ezt a stílust, netán valami másra vágnak,

azok nyugodt szívvel kezdjenek bele, és ha nagyon megtetszett nekik, akkor ruházzanak be egy konzolba, hiszen ott a hasonló programok mindennaposak.

LaWMaN

Karakterek

Samanosuke Akechi

Kor: 24 éves • Klán: Saito • Foglalkozás: Szamuráj

Jellemzés: A kardok mestere, aki Japán beutazásával keresi a megfelelő ellenfelet. Legtöbbször érzéketlen katonának titulálják a magányossága miatt, pedig Samanosuke forróvérű harcos, aki igencsak érzékeny az igazságra.

Kaede

Kor: ismeretlen • Klán: nincs • Foglalkozás: Kunoichi (női nindzsa)

Jellemzés: Igencsak tehetséges nindzsa, Kaedát eredetileg az Iga klán küldte Samanosuke meggyilkolására, de ő idővel megkedvelte célpontját, és inkább csatlakozott hozzá útításként.

Yuki

Kor: 19 éves • Klán: Saito • Foglalkozás: Hercegnő

Leírás: Yuki Yoshitatsu húga, aki az Inabayama kastély ura, valamint Samanosuke unokatestvére. Különös dolgokra lesz figyelmes a kastély körül, ezért segítséget kér Samanosukétól, akinek érkezése előtt a hercegnő misztikus körülmények között eltűnik.

Yumemaru

Kor: 12 éves • Klán: Saito • Foglalkozás: nincs adat

Leírás: A titokzatos, árva fiú, akit Samanosuke fedez fel a kastélyban, míg Yuki hercegnő után kutat. Később kiderül, hogy Yoshitatsu fogadta örökbe, így a hercegnő mostohatestvére, aki mindezek felett szereti őt, és azért jött, hogy megmentse nővérét.

Nobunaga Oda

Kor: ismeretlen • Klán: Oda • Foglalkozás: Hadvezér

Leírás: Kimagasló tehetségű hadvezér, akinek az a cél lebeg a szeme előtt, hogy egyesítse Japánt. Az Imagawa felett aratott okehazamai győzelme hatalmas sikernek számított. Ugyan halottnak hitték, Nobunaga azonban igencsak szívtelen és kegyetlen lett.

Tokichiro Kinoshita

Kor: ismeretlen • Klán: Oda • Foglalkozás: Katona

Leírás: Nobunaga egyik magas rangú tisztje, aki ura teljes bizalmát élvezte. Ugyan mindenkor hűséget esküdött Nobunagának, de az egyetlen dolog, ami igazán izgatja, a saját, lehetőleg minél magasabb pozíciója.

Pro: Magával ragadó hangulat, ami kárpótolhat mindenért. A többszöri végjátászásnak is van értelme

HANGULAT	23	25	GÉPIGÉNY
JÁTSZHATÓSÁG	22	25	PIII 1000, 128 MB RAM, 3,5 GB HDD
EREDETISÉG	07	10	ÖSSZESEN
GRAFIKA	15	20	83%
AUDIO	08	10	
ÉLETTARTAM	08	10	

Kontra: Nem lehet 640*480-nál nagyobb felbontásban játszani. Visszonylag rövid

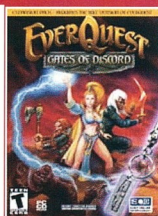
**DVD
ROM**

- Javitás
- Demo
- Végigjátézás
- Háttérkép
- Csalás
- Animáció
- Vágtalan

EVERQUEST: GATES OF DISCORD

Kategória: MMORPG • Kiadó: Ubisoft • Fejlesztő: Verant Interactive • Web: www.gatesofdiscord.com

INFOBOX

- 100 új AA skill
- új zónák, küldetések, bűvek
- új Karakterosztály: berzerker

Aréna:

Scars of Velious

Shadows of Lucin

Plains of Power

„Harcolj a Wayfarers Brotherhood oldalán, ahogy áttöri a mágia szövetének hálóját, mely évszázadokon át rejtette Norrath ősi részét!” Így hívnak a fejlesztők „táncha” az EverQuest legújabb kiegészítőjével, melyet természetesen ismét olyan újításokkal adnak ki, hogy kíváncsiak legyen az új, és a veterán játékosok számára is. Valószínűleg szükség is van a Verant évek óta töretlen népszerűségű MMORPG-jének a megerősítésre, bár tapasztalataim szerint az egyre nagyobb számban érkező riválisok csak ideiglenesen gyengítik meg Norrath népesedését, előbb-utóbb a többség visszatér...

A teljesség igénye nélkül kiemelnek néhány fontos dolgot, bár tudom, mire e sorokat olvassátok, ezer dolog változik, mint mindig egy-egy nagyobb újítás után...

A berzerker. Érdekes ötlet egy évek óta futó programba új osztályt bevinni, hiszen az érzékeny egységny könnyen felborulhat. A GoD-ban megjelent új foglalkozás eddig úgy tűnik, jól illeszkedik a többi közé, bár kipróbálni között nem aratott még osztatlan sikert. Mivel a berzerker ún. „chain class”, így tankolásra nem igazán alkalmas, de tud különleges támadásokat, és nem csak dobó, hanem kétkézes fegyverekkel is harcolhat, ráadásul csatákijátsái miatt értékes csapattag lehet.

Mesterségek. Ezt a kiegészítőt valószínű minden mester megveszi, sőt, várta, mint a messiást, mert végre megkapták az új felületet, amely forradalmi változást hoz a szakmák gyakorlatába. **100 új AA skill.** Az osztályonként változó képességekhez szükséges pontok begyűjtése néhány hónapra fut, hogy leköti a fanatikus játékosokat is.

Felfedezés. A program által hozott új zónák felderítése még jelen idő, erről nem sokat lehet mondani. Az biztos, hogy csak magas szinten (50 felett) érdemes próbálkozni, és egy részüket LDoN kiegészítő nélkül nem érhetjük el...

Hűbérrendszer. Az egyik legérdekesebb újítása a programnak, mert a karakterek szülővárosukban tárgyak vagy pénz átadásáért pontokat kapnak, amelyek felhasználásával hasznos, ideiglenes tulajdonságokra tehetnek szert. (A kiegészítő még csak alig egy hete jelent meg, s ezeket a lehetőségeket máris megváltoztatták, a közösség egyelőre forrong...)

Köszönöm, nem táncolok. Nagyon ritka pillanat egy mindig kalandra vágyó, érdeklődő játékos életében, hogy ilyet tegyen, de azt kell mondanom, „köszönöm, de nem táncolok”. 1999 nyara óta játszottam ezzel a programmal, mely elismerem, tartalmát (és nem a „csomagolását”) tekintve még mindig a legjobb a piacon. Ennek ellenére erősnek érzem, hogy a játékosokat szinte belekényszerítik az újabb és újabb kiegészítők vásárlásába, mindig van benne kicsi nyálankás a kezdőknek is, és elegendő hűzőerő a veteránoknak is.

Objektíven nézve a kiegészítő tartalmas, érdekes, alkalmas arra, hogy a magas szintű, hardcore játékosokat is lekösse még 1-2 hónapra, és lehet, hogy mindössze ez volt a cél, az erősödő riválisok mellett megtartani Norrath kalandozóit. Bár az elméletem kicsit sántít, hiszen már tudom, a nemskorára bekövetkező motorfelújítást követi majd egy újabb kiegészítő is...

Lily

Hangulatos kép, hajóval és helikopterrel

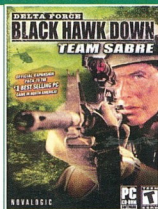

Hangulatos kép Trabanttal és helikopterrel.

DELTA FORCE BLACK HAWK DOWN: TEAM SABRE

INFOBOX

Kategória: taktikai akció • Kiadó: Novalogic • Fejlesztő: Ritual • Web: www.novalogic.com

- Kolumbia és Irán;
- 10 kiméletlen single küldetés;
- 7 variáció egymás irására

Aréna:

Black Hawk Down 60%

Conflict: Desert Storm II 70%

Rainbow Six 3 90%

Múlt hónapban a Novalogic bétaverzióval biztosított minket a Team Sabre BHD-t mesze túlszárnyaló minőségéről. A végleges változat, mint megcáfolhatatlan bizonyíték, előbb landolt asztalunkon, mint vártuk, és tanúsítja: a négyszer egymás után megbecstelenített – tehát öt részes – sorozat a Ritualnál szakavatott kezekre talált.

Most, hogy a kereskedelmi verzióban a küldetések felvezető szöveget és rádiós elgizgást kaptak, egyértelművé vált, hogy Ridley Scott (három kiló hamut a fejemre egy évvel ezelőtti megsértéséért) filmjével már csupán a jelentős reklámértékkel bíró név tart kapcsolatot. A Szomáliából kivont Delta és SAS csapatok (bizony, a britek besegítésével a sorozat most már eredeti címéhez is hűtlenné vált) egyik fele Kolumbiában, a másik Iránban landol. Előbbinek négy küldetés keretében a kokain-földesúr, Antonio Paolo készleteit és kapcsolódó létesítményeit kell megnyirbálnia magával a drogbárával zárva le az aktát. Utóbbinak a Hatim Jaareah Bin Shamim Kalb generális vezette, olajipari alapokon nyugvó függetlenedési törekvést kell gyökereiben elfojtatnia Kharq szigeten hat misszió keretében.

A bevetések általában összetettek, hihetően megtervezettek, izgalmasak és élvezetesek, bár a hasonló témát feldolgozó programok esetében jelentkező rossz szájíz néhol egész a gyomorégéigis fokozódhat. A határozottan jövőbe mutató, az iráni konfliktust feldolgozó küldetéssorozat egyik epizódja a legjobb példa – az arabok el akarják rejtetni még az ENSZ ellenőrk megérkezése előtt vegyi fegyvereiket, s ezt a Deltának kell tűzön-vízen át még időben megakadályoz-

- Javítás
- Demo
- Végigjátszás
- Háttérkép
- Csatlás
- Animáció
- Vágatlan

nia, majd mind a négy palack tiltott anyagot leszállítania a UN bázisra. Ha fekete humornak fogjuk fel, akkor persze külön tapost érdemel. A hasonló visszasságokon azonban a játékmenet kiválósága most segít felülemelkedni. A helyszínre mindig valamilyen járművel érkezünk, melyet több, óvatos és körültekintő kivitelezést kívánó, egymáshoz láncban kapcsolódó feladat követ remekül kidolgozott sorrendben és terepen. Sem a hírhedten ostoba ellenfeleinknek, sem velük vetekedő, bamba társainknak nem jutott több ész a Team Sabre-ben, ám előbbiek ravasz elhelyezkedésüknek, utóbbiak lecsökkent számuknak (és mert messze mögöttünk maradván nem állnak a tűzvonalba) köszönhetően mégis realisabb játéklélményt produkálnak az alapprogramnál. Persze a taktikai akciójátékban a realitás egyenes eredménye a nehézség, melynek szintje ezúttal némely esetben súrolja a lehetetlent, és gyakran jár az észvesztő környékén. A saszszemmel is épphogy kiszűrhető, ám még az után is váratlanul támadó ellenségen túl oka ennek, hogy medium fókuszon már pár golyó is elegendő a pokolhoz, a mentések száma pedig néhány esetben irreálisan korlátozott (a programon ezen a részen határozottan látszik a végső teszt hiánya). Minden negatívum ellenére a single player módot határozottan átéltetőnek éreztem. (Persze elképzelhető, hogy csak a büntudat útott rajtam ki ilyenformán,

Vidám kép, szomorú jelenet előtt.

amiért hónapok óta mindent – bár igazságosan, de – lehézők, ami a kezem alá kerül... minden játékot, úgy értem.)

A multiplayer közel ekkora elégedettséget ébreszt – immár ésszerű lépésnek nevezhető a Delta Force-t online szórakozási formaként választani (eddig több ezer embert tartottam emiatt ésszerűtlennek). A DM és a TDM szokásos párosán túl a CTF is kapott egy társat a FlagBall képeiben, ahol mindössze egy zászló hazalobogtatása a cél. Team Aréná-s emlékeim kiabálnak, látunk már ilyet. A Team King of the Hill, melyben egy adott körzet adott ideig történő, minél egyoldalúbb birtokba vétele a cél, szintén nem eredeti ötlet. A Search and Destroy unikumát az adja, hogy az ellenfél körzetében telepített lucatnyi fegyvert kell megsemmisítenünk egyetlen célobjektum helyett, ám egyszerre csak két bombát cipelhünk. Így parázs csaták folynak a két bázison túl egy harmadik hely, a fegyverraktár környékén, ahol ráadásul elfoglalható respawn pont található. Az Attack and Defend már ugyanennek leegyszerűsített, egy támad – egy véd változata. A térképek az egyjátékos módhoz hasonlóan méretükben hordják erejüket. Bár kidolgo-

László, amit látni kell! Nem szépségéért, csak mert a látványt látni szokták. A textúrák még mindig életlenek, homályosak, a poligonszám a tárgyak és a karakterek esetében még mindig kicsit alacsony, ám a még megboldogult Commanche 4 egykor még benchmarkként is hasznosított engine-jének akad egy hatalmas előnye. Akciójátékok távlatában gondolkodva képes végtelen távolságok villámgyors renderelésére, és ezt a Ritual mesterei végre maradéktalanul kihasználták. Bátran állíthatom, ezekhez a belátható-belőhető-bejárható távolságokhoz képest még a Battlefield is csupán játszótérrel operál. A kiegészítőben – köszönhetően nagyrészt az új helyszínek földrajzi adottságainak – a színekkel, növényzettel való trükközés is látványosabb eredménnyel járt. Hiába mossott és szögletes a táj, mégis életteli, többnyire vonzó benyomást kelt. A pixel árnyalta víz természetesen mit sem veszített szépségéből. Érdekes, kissé visszatetsző fejlesztés a Doom II stílusú nyálkás pikkiskbevonat egyes falakon és fegyvereken – engem az id prezentációjában sem nyert meg.

zások minősége nagyon széles skálán ugrándozik, a megfelelően magas csatlózási mellett többségük meglepően élvezetes csaták megvívására alkalmas – az SAS vagy a Delta kötelékében, kommandós, nehézfegyveres, vagy szanitár szerepben egyaránt.

festésként szolgálnak, ám ami igazán példaértékűre sikerült, az a rádiókommunikáció. Ha lenne helyem, szívesen hoznék fel példákat realizmusára, tökéletes helyetthez idomulására, szlidol poénjaira, nem túlkapott stílusára, így azonban legyen elég annyi, hogy a fentiek bizony jellemzik, s mindemellett szinte folyamatosan szól. A zene sajnos nem hozta végig a bétá alapján elvárt színvonalat, de így is bőven a hallgatható kategóriát támasztja – ez az egyetlen pont, ahol az alapprogram kiegészítője fölé kerekedhet. Sajnos a játszhatóságot temérdek irritáló, átértesztő falak, megbénuló társak képében jelentkező bug rontja. Mégis, minden mellékeze ellenére az év eleji uborkaszexonban a Team Sabre dupláni élvezetes falat – kár, hogy a Black Hawk Down kell hozzá.

Lucas

Ritual Entertainment

A Ritual alapítója, Richard „LeviLord” Gray hírnevének köszönhetően a csúcson kezdte: a '90-es években még az EA-hoz hasonló uralkodóként kezelt Activision évéig finanszírozta első, ambiciózus megaprojektjét, a SIN-t. Akkoriban a várólistákon a Half-Life csak ez után a név után következett, ám az egymást fedő megjelenés mára szinte el is felejtette velünk. Fantasztikus alkotás volt, de egyben talán minden idők legbugosabb játéka. Imádtam, mégis kettőtörttem. A „clicentricus” Heavy Metal F.A.K.K. 2 szintén különleges, ám a vásárlók által hasonlóképp elismert mű, a Blair Witch Project három epizódja közül a Ritual által vállalt a legjobb, de a tavalyi debütált Elite Force II is a csendben elfelejtett kiválóságok listáját gyarapítja. Egyenesen lefele ívelő karrier egyetlen bukás miatt – ez a pont remélhetőleg a hullámvölgy legalja.

Hangok terén a fegyverek helyzete valamikézt javult. Jobban mondva: a pár újonnan bekerült típus jól szól, a régiek zörgő kerregését meg már megszoktuk. A környezeti zajok minden esetben tökéletes alá-

Pro: élethű hangulat; izgalmas játékmenet; felirassult színhelyek hatalmas tereppel.

HANGULAT	22	25	GÉPIGÉNY
JÁTSZHATÓSÁG	20	25	PIII 500, 128 MB RAM, 1 GB HDD
EREDETISÉG	02	10	ÖSSZESEN
GRAFIKA	15	20	75%
AUDIO	08	10	
ÉLETTARTAM	08	10	

Kontra: testetlen, kiengesztélyeztatn, bugos, élettlen grafika, elnémetlen ellen

Apokaliszisz most

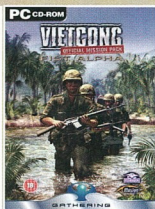

Born to kill

VIETCONG: FIST ALPHA

INFOBOX

Kategória: FPS • Kiadó: Gathering of Developers • Fejlesztő: Pterodon • Web: www.vietcong-game.com

- Hét új misszió.
- Hat új fegyver.
- Öldöklés a dzsungelben.

Aréna:

Line of Sight: Vietnam 73%

Vietcong 74%

Platoon 50%

Lassan egy éve már, hogy a cseh illetőségű Pterodon piacra dobta Vietnami háború ihlette FPS-ét, a Vietcongot, mely – bár megjelenését komoly várakozás előzte meg – azóta lassan mégis a feledés homályába merült. Most megjelent új küldetéslemeze a Fist Alpha lehetőséget biztosít a magukat zöldsapkásnak érzőknek, néhány újabb bevetésre Vietnami füledet dzsungeleiben.

Az új szereplők. A küldetéslemez hét új egyjátékos és nyolc többjátékos pályát kínál a dzsungelbe vágóknak. A sztori közel egy fél évvel az alapjáték eseményei előtt kezdődik, és szakaszunk előző, nem túl hosszú életű örösterének az utolsó bevetéseit dolgozza fel. A cinizmustól sem mentes Douglas őrmester személyében messze szimpatikusabb karakterrel találkozhatunk, mint későbbi utódja esetében. Rajta kívül szakaszunk még egy új taggal „bővíti”, tekintve, hogy néhány küldetés erejéig nem a már előző részből megismert nyomkeresőt kapjuk magunk mellé, hanem egy másik vietnami urat. Őt azonban az ötödik küldetés környékén kilóvik mellőlünk, így helyét az alapjátékban már az a jól bevált fickó veszi át, akinek a neve most éppen nem ugrik be. A lényeg, hogy küllemükben elhanyagolható, szokincsből és képességeikben az égvilágon semmi különbség nincs közöttük.

7.62 millimeter Full Metal Jacket. Valamit javíthat kedélyállapotunkon, ha a fegyverraktárunk polcaira téved tekintetünk, amelyet jó pár új berendezéssel töltöttek meg az előző részhöz képest, melyek közt újdonságként fegyverünk csövére erősíthető bajonettek is találunk majd. A szám szerint hat új fegyver közül a legérdekesebb darab talán a második világ-

háborús M1 Garand puskából kifejlesztett M14-es automata karabély, amelynek mind a távcsöves, mind pedig anélküli változatát használhatjuk a hazai pályán játszott sorainak ritkítására. Ennek a szovjet megfelelője a Tokarev svt 38. Főkezeztetebb zajkibocsátást igénylő küldetések során jól jöhet még a Sten géppisztoly, és végül, ha minden kötél szakad, Skorpio géppisztollyal is szórakoztathatjuk a mesterséges intelligenciát.

A mesterséges intelligencia azonban hathatós közbenjárásunk nélkül is szemrebbenés nélkül beleröhög a képünkbe. A fejlesztők szemmel láthatóan javítottak valamicskét saját beosztottjaink az előző részben megtapasztalt kritikán aluli szellemi képességein. Már fele annyira sincsenek láb alatt, mint az alapjátékban, és már nem is szabotálják az akciókat oly mértékben, hogy szívesebben vadászának rájuk, mint az egyébként még mindig meglehetősen intelligensen taktikázó ellenségre, akit ha le is akarunk puffantani, bizony nem lesz könnyű dolgunk. Easy fokozaton még szinte akadálytalanul lehet Rambót játszani a dzsungelben, normál fokozat fölött azonban már igen csak tanácsos kikérni kezelőorvosunk, illetve gyógyszerészünk véleményét. Ne legyenek illúzióink, az AI reflexeivel nem vehetjük fel a versenyt, persze próbálkozni lehet...

Összességében jellemző a Fist Alphára, hogy szinte teljesen mértékben mentes az alapjátékot annyira jellemző, idegesítő bugoktól, melyek bizonyos pontokon kinszenvedéssé változtatták a játékelményt. A program még így sem tökéletes, de ezen a téren már megüti azt a mércét, amelyik fölött már nyugodt szívvel a játékosok kezébe lehet adni.

A látvány terén számottevő változást nemigen fogunk észlelni. Talán a katonák textúrái lettek kicsit kidolgozottabbak, de azok sem számottevően. A Vietcong grafikája ugyanakkor még mindig megállja a helyét: a dzsungel, amely ténykedésünk nagyjából nyolcvan százalékához szolgál, díszlettől többnyire tényleg igazi őserdő képét mutatja indákkal, átjárhatatlan cserjésekkel, hatalmas fákkal és keskeny ösvényekkel. Hasonlóan pófásra és hangulatosra sikerült a játék motorját használó átvezető animációk, melyekkel készítői nem fukarkodtak teletöltni a Fist Alphát.

És ami maradt a régióban. Az igazi gondok a Fist Alphával ugyanott kezdődnek, ahol annak idején a Vietcong esetében is, ez pedig nem más, mint a játékmenet és az élmény. Sajnos a Fist Alpha egy kaptatóra készülő küldetése nem túl sok változatossággal kecsegtetnek. Feladatok többnyire hosszabb-rövidebb kirándulásból áll a dzsungelben, minek során leküzdjük a

bokrokban megbúvó gerillákat, aztán felrobbantunk valamit, vagy kiszabadítunk valakit az ellenség karmai közül, végül irány az evakuálási zóna, ahol felpattanunk a helikopter fedélzetére, majd irány haza. A készítőket métségére legyen mondvá, hogy látszólag mindent elkövettek, hogy a maximum

„A program még így sem tökéletes, de ezen a téren már megüti azt a mércét, amelyik fölött már nyugodt szívvel a játékosok kezébe lehet adni.”

mot tudják kihozni a témából. A Vietcong tesztlésekor még azon a véleményen voltam, hogy kis kreativitással sokkal élvezetesebb lehetett volna tenni a játékot. A Fist Alphával eltöltött jó pár óra játék után azonban egyre jobban hajlok arra az álláspontra, hogy ezért nem is annyira a

„Az igazi gondok a Fist Alphával ugyanott kezdődnek, ahol annak idején a Vietcong esetében is...”

kreativitás hiánya, sokkalta inkább a témaválasztás okolható. Egyre inkább úgy tűnik, hogy a vietnami jellegéből adódóan nem éppen a legideálisabb konfliktus az effajta feldolgozásra.

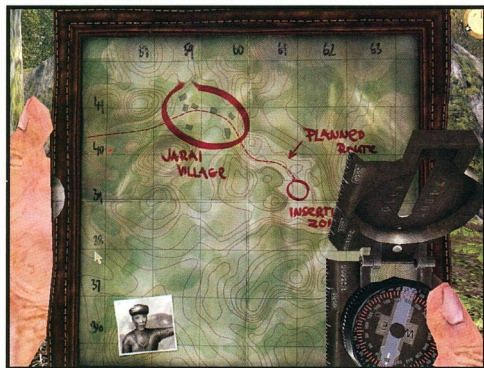
Ami viszont még mindig nagyon ütős, az nem más, mint a játék zenéje. Néha kifejezetten érdemes lepihenni egy kicsit két küldetés között a bun-

kerben, a rádió mellett, amelyből a rock aranykorának jobbnál jobb klasszikusai recsegnek, akár csak az átvezető animációk alatt. Elismerésem a fejlesztők izlésének, a játék zenei anyaga messze a legszínvonalasabb a közelmúltban hallgatottak közül, egyedül talán a Mafia hangulatos jazz-betétei érhetnek a nyomába.

A rendszerkövetelményt tekintve a Fist Alpha 1024*768-as felbontásban, minden grafikai beállítást a maximumra csavarva, néhány kivételtől

eltekintve zökkenőmentesen futott egy 1700 MHz környékén zümögő processzorral 256 MB RAM-mal, és egy 128 MB-tal felvértezett ATI Radeon 9100-as videokártyával felszerelt konfiguráción, ami elfogadható teljesítménynek tekinthető, habár az ajánlott követelmény felső határán már nem illene egy pillanatra sem megakadni.

Az ítélet. A Vietcong: Fist Alpha vélhetően sehol nem kapja majd meg az év küldetéslemez

Bell Uh1 Iroquoise

A Bell Uh1 Iroquoise helikopter, ismertebb nevén a Huey az idők során kétségtelenül a vietnami konfliktus jelképe vált. A háború alatt, melyben a földrajzi adottságok következtében az utánpótlás és a csapatszállítás feladatát a legtöbb esetben csak légi úton lehetett megoldani, a Huey hatalmas mennyiségű hadianyagot és katonát szállított a frontra, vagy éppen menekített ki onnan.

címet. Elsősorban valószínűleg azért, mert mikor karácsony környékén az effajta listákat csínálni szokták, már újfent senki nem fog emlékezni rá, hogy tavasszal néhány óra erejéig a Fist Alpha dzsungelében dühöngött, és szívtá magába a „napalm szagát reggel” (a téma egyik legnagyobb filmes klasszikusát idéző képzavar). Ezen alighanem az sem fog változtatni, hogy a Gathering tekintetét arra, hogy a Fist Alpha nem fut önmagában, hanem csak az eredeti játék megnyugtató közelségében hajlandó dorombolni, a közeljövőben kiadja mindkettőt egy Purple Haze felirattal ellátott dobozba csomagolva.

SE

Pro: Jó zene, látványos animációk, új fegyverek

HANGULAT	17	25	GÉPIGÉNY
JÁTSZHATÓSÁG	19	25	
EREDETISÉG	09	15	ÖSSZESEN
GRAFIKA	16	20	
AUDIO	10	10	
ÉLETTARTAM	04	10	

75%

Kontra: Egyikójátékmenet, kevés küldetés

Orosz célkeresztben a szövetséges európai Tiger.

Arcade módban a helikopterünk külső nézetből is ugyan olyan jól irányítható, mint pilótafülkéből – igazi akciójáték.

FAIR STRIKE

INFOBOX

Kategória: szimulátor/akció • Kiadó: Buka Entertainment • Fejlesztő: G5 Interactive • Web: www.fair-strike.com

- 4 hadjárat – 38 küldetés
- 8 helikoptertípus
- szimulátor és arcade játékmódok

Aréna:

Enemy Engaged sorozat 85%

Gunship!

72%

Comanche 4

47%

Valerij Kozledub soha nem hitte volna, hogy 15 évnyi hidegháborús szolgálat után együtt repül majd egyszer az „ellenséggel”. Pedig most, ahogy a korlátnak támaszkodva figyeli a Karib-tenger azürkék hullámain, a gépek fegyverzetéért felelős piros mellényes matrózok éppen egy amerikai Apache harci helikopterre pakolják fel a rakétákat. Ez az Apache és az ő Ka-50-es Hokumja fél óra múlva közös bevetést hajtanak majd végre a helyi drogkartell erői ellen... A világ vezető hatalmainak segítségével összeállított helikopteres csapásmérő erő megérkezett a térségbe, hogy eltörölje a föld színéről a terroristákat.

Emlékszem, három-négy évvel ezelőtt volt egy olyan hónap, amikor hetente jelent meg egy-egy új helikopteres játék. Sajnos a hirtelen bőség után ránk köszöntött a bőjt, és a legutóbbi Comanche bukása óta egészen mostanáig várnunk kellett, hogy újra elfoglalhassuk helyünket egy Apache vagy egy Ka-52 Alligator pilótafülkéjében.

Az orosz nemzetiségű G5 Interactive tanuiba az eddigi helikopteres játékok hibáiból és persze újításából nekállt, hogy megvalósítsa azt, ami eddig egyetlen fejlesztőcsapatnak sem sikerült: elkészíteni egy olyan játékot, amelyik állításuk szerint egyaránt megfogja majd az akciójátékok és a szimulátorok közönségét is.

Hadjáratok, bevetések. A bevezetőben említett koalíciós erő színeiben a világ négy pontján tehetjük próbára tudásunkat: a Karib-tengeri drogvadászat után jön Dél-kelet Ázsia majd a Közel-Kelet és legvégül a Balkán. A küldetéseket egymás után, sorrendben kapjuk meg, hadjáratonként 7-8-at, összesen 38 egyre nehezező misszióban kell helytállnunk. Sajnos a küldetések és a hadjáratok nélkülöznek minden dinamizmust, így 25-ik próbálkozásra is ugyanott lesznek az ellenséges katonák, ahol legutóbb is voltak.

A bevetés előtt gyors eligazítást kapunk, a játék engine-jével készült állóképeken bemutatják az elpusztítandó célpontokat,

majd következik a fegyverzet-kiválasztó képernyő, ahol összeállíthatjuk a csapatunkat, és felszerelhetünk minden gépet a nekünk tetsző fegyverzettel, majd pedig jöhet a felszállás.

A teljesen statikus küldetések mellett még egy nagyon nagy hibát találtam a Fair Strike e részében, mégpedig, hogy a kezdő játékosoknak nincs lehetőségük gyakorolni: a program ugyanis nem tartalmaz tréning módot. A repülést, a fegyverek kezelését élőben, a csatatér fölött kell elsajátítani, ami azt eredményezi, hogy az első 4-5 küldetést körülbelül 20-szor fogjuk újra kezdeni, mire minden alapvető dolgot megtanulunk kezdve a felszállástól a navigáción át a rádiózásig – el lehet képzelni, hogy mennyire unalmasa válik így a játék, főleg ha hozzáteszem, hogy a küldetések előtt szó szerint percekig csak a LOADING képernyőt látjuk!

A helikopterek és a fegyverzet. Ahogy haladunk előre a játékban, úgy kapjuk az egyre jobb és modernbb helikoptereket. A bevetés előtt kiválaszthatjuk, hogy milyen géppel és fegyverzettel szeretnénk repülni, illetve ugyanazt megadhatjuk a kísérőinknek is. A hibb pilóták még át is színezhetik a masinájukat, de ennek igazán csak multiplayer módban van jelentősége.

Miután a fejlesztő csapat orosz nemzetiségű, így nem meglepő, hogy a hat repülhető típusból három orosz gyártmány, kettő amerikai és egy európai fejlesztés. A helikopterek között igazából nincs nagy

Helikopterinfo

Ka-50 Hokum

Az orosz hadsereg egy-személyes támadóhelikoptere. Jellemzője több más Kamov helikopterhez hasonlóan a koaxiális rotor-elrendezés, ami stabil repülési tulajdonságokkal ruhazza fel ezt a típust.

Ka-52 Alligator

A Hokum kifejlesztése után az orosz mérnökök is rájöttek arra, amire az amerikaiak még Vietnamban: a harci helikoptereknek legalább kétfős személyzetre van szükségük. Az Alligator a Ka-50-es kétszemélyes, továbbfejlesztett változata.

Ka-58 Black Ghost

Az oroszok válasza az amerikai Comanche-ra. Lopakodó technika és belső fegyvertér jellemzi ezt a típust.

Ka-60 Kasatka

A kiöregedő Mi-8 és Mi-17-es típusok leváltására készített szállítóhelikopter.

AH-64A Apache

Talán a legismertebb, és legtöbbet bizonyított harci helikopter-típus. Részt vett mind a két iraki háborúban, megbízható, strapabíró gép erős fegyverzettel.

RAH-66 Comanche

Az Apache felváltására tervezett, lopakodó képességekkel bíró új típusú high tech harci helikopter, az ellenséges tankok rémálma.

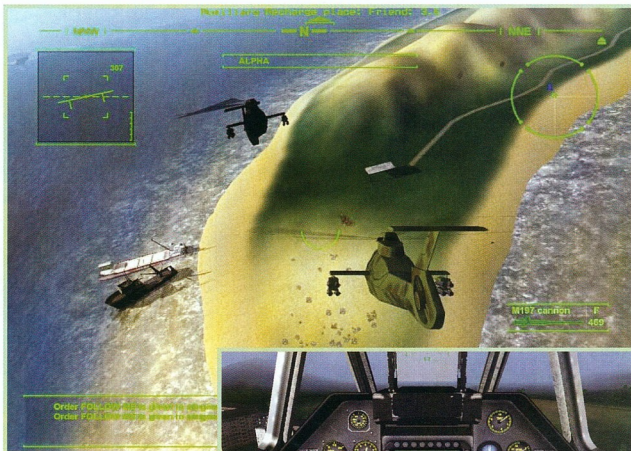
UH-60 Black Hawk

Az amerikai hadsereg, a légierő és a tengerészet több különböző változatban is használja ezt a jól bevált szállítóhelikopter-típust.

PAH-2 Tiger

A Tiger, más néven Eurocopter közös német-francia fejlesztés. Az Apache-csal egyenértékű, sőt talán még jobb tulajdonságokkal is rendelkezik. Fő fegyverze a TRIGAT irányított páncéltörő rakéta.

Sajnos a három MFD képernyőn kívül a többi műszer csak dísz.

Grafika és hangok. A játék grafikájára igazán nem lehet panaszunk. A pixel shadereknek köszönhetően a víz csillog és hullámlizik, a homokos parton pálmák nőnek, a robbanások lökéshulláma végigszágal a tájón, a rakéták pedig gyönyörűen megvilágítják a környező tárgyakat.

A terepen szinte minden elpusztítható: ha egy erdőbe vagy a gonosz drogbarók kokainültetvényébe rakéta-val belelövünk, a robbanással terjedő tűz a környező növényzetet is letarolja – gyönyörű látvány és nagyszerű ötlet! Persze ennek a sok újításnak megvan a hátulütője is, az átlagosnál egy fokkal jobb konfiguráció kell a játék akadózásmentes futtatásához. Sajnos a grafikus motor nem mentes a hibáktól sem, a hajón szülő mátrózik többször is a fedélzet felett pár méterrel sétálgatnak, az ellenséges helikopterek pedig simán átrepülnek a tereptárgyakon és a hegyeken.

A Fair Strike hangjai még éppen megfelelőnek mondhatók, bár a gépgyűjű kezeletése valahogy nem sikerült túl meggyőzőre, és a robbanások hangjai sem fektették két vállra a jó öreg Videoton hangfalaimat. A menüben és a repülés alatt hallható dinamikus változó zene pedig a felejthető kategóriába került.

Játékmenet és irányítás. A Fair Strike fejlesztőinek legjobb húzása, hogy egyszerre próbálnak megfelelni az arcade- és a szimulátorrajongóknak. A játék beállítói képernyőjén egyetlen egérkattintással átválthatunk a hardcore és a könnyített mód között. Ha az előbbit részesítjük előnyben, akkor olyan nehezítő tényezőkkel kell szembenézünk, mint a már említett főtöror-nyomaték, a rotorlapátok átesése vagy a földközeli szállások. Amíg szimulátormódban a jó joystick elengedhetetlen, az arcade irányítás a jól bevált WASD billentyűkombinációra és az egérré korlátozódik. Nem kell félnünk a lezuhanástól, nem kell a le- és felszázással bízolnunk,

csak az akció a lényeg, az pedig lesz elég... És itt érkezünk el a program másik nagy hibájához: egyértelműen látszik, hogy a játéktervezők az arcade mód köré építették fel a küldetések. A helikopteres taktikákat teljesen felejték el: nincs értelme lassan, lesből támadni, nem lehet bekerítéssel próbálkozni, mivel az ellenség átlát a hegyeken, így csak a gyors, direkt támadás vezet sikerre, erre pedig legalkalmasabb az arcade irányítás és fegyverzet.

Nehéz objektíven ítélni a Fair Strike-ről, hiszen a sok kellemes dolog mellett rengeteg bosszantó apróság is belekerült a játékba. Ha valaki a gyors, izgalmas játékmenetet szeretné, csak pár órára akar kikapcsolódni és lövöldözni egy kicsit, annak a G5 Interactive új játéka tökéletesen megfelel. Sajnos azonban hiába a szimulátor mód, a rosszul beállított játékmenet és nehézségi szint valamint a bugok nem adnak teret, hogy azt ki is használhassuk, így a komolyabb játékosoknak pár óra elteltével elmegy a kedve az egészről.

neuro

különbőség, kezdőknek talán a Kamovokat tudnám ajánlani, a dupla, egymással ellentétesen forgó főtöror ugyanis kiegyenlíti a nyomatékok, amit a megszokott elrendezésű amerikai illetve európai típusokon az oldalkormányval folyamatosan korrigálni kell.

A kiválasztható fegyverzet a gép nemzetiségétől és típusától függően lehet Vikhr vagy Hellfire páncéltörő rakéta, Hydra vagy S-8-as nem irányított rakéta, illetve az önvédelemre igla és Stinger infravörös vezérlésű rakéták állnak rendelkezésre.

Pro: Szép grafika. Pörgő játékmenet

HANGSÚT	15	25	GÉPIGÉNY
JÁTSZHATÓSÁG	10	25	PIII 1000, 256 MB RAM, 1 GB HDD
EREDETISÉG	06	10	
GRAFIKA	18	20	
AUDIO	08	10	
ÉLETTARTAM	05	10	

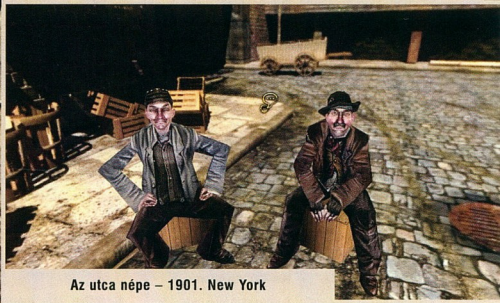
ÖSSZESEN
62%

Kontra: Línearis hadjárat. Hosszú töltési idő. Nincs gyakorló mód

Valentin-napi ajándék Hasfelmetsző Jacktől. Vajon mi lehet benne?

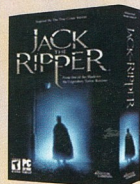

Az utca népe – 1901. New York

JACK THE RIPPER

INFOBOX

Kategória: kalandjáték • Kiadó: Wanadoo Edition • Fejlesztő: Galilea Interactive • Web: www.galilea.com

- Élőszemélyű irányítás.
- Lineáris játékmenet.
- Sok programhiba.

Aréna:

The Cameron Files 60%

Road To India 64%

Post Mortem 71%

A lány zihálva vette a levegőt, miközben tekintete megpróbált áthatolni a sikátor sötétjén, de a viharos időben még a beszűrődő lámpák fénye is alig tudott áttörni az éjszaka árnyain. Nem tudta, ki az a férfi, aki a bordélytól követte, de a zsigereiben érezte a belőle áradó kegyetlen rosszindulatot. Magához ölelte kalapdobozát, és óvatosan a következő sarok felé indult.

Alig tett pár lépést, mikor a fenyegető sziluett ismét feltűnt. Felsikoltott, és szaladni kezdett, de a sötétben megcsúszott, és a szennyes pocsolóába esett.

Tagjaiból kifutott az erő, amint a férfi lassú közeledését figyelte. Az életőstön még pár elkieseredett mozdulatra sarkalta, megpróbált kúszva távolodni végzetétől, de a késpengén megcsillanó fény láttán bémúlt dermedtség vett rajta erőt. Teleszívta tüdejét levegővel, hogy egy végső, panaszos sikításban fújja ki azt, de a lecsapó penge torkára forrasztotta sikolyát.

Hasfelmetsző Jack, minden idők leghiresebb tömeggyilkosa számtalan könyv, film és számítógépes játék ihletője. Az elmúlt évben a Galilea fejlesztőcsapat tagjai igyekeztek feldolgozni a titokzatos mérsáros történetét – azt kell mondanom, nem sok sikerrel. Játékuk legjobb esetben is csak közepes kategóriába sorolható, bár aki megtekinti a záró képsorokat, könnyen lehet, hogy még ezt is túl jóindulatúnak találja. Nem emlékszem, láttam-e valaha ilyen gyatra befejezést a kalandjátékok történetében.

Interaktív mozgóképek. Hagyományos kalandjátékokhoz fűződő töretlen lelkesedéssel bizonyára kihalóféiben lévő fajhoz tartozhatok, hiszen ha évente egy ilyen megjelenik, már sokat mondok. Arra gondolni sem merek, hogy a szoftveripar nagyjából kiveszett a fantázia, netán a kalandozók vesztették el türelmüket a hosszabb, komolyabb kihívást jelentő programokkal szemben, biztos a változó időknél köszönhető, hogy újabban főként első személyű megjelenítést használó, gyor-

san kivégezhető játékok látnak napvilágot. Sajnos a Jack The Ripper névre hallgató alkotás minden szempontból megfelel ennek a leírásnak. Noha papíron kalandjáték kategóriába tartozik, gyakorlatban alig több a teendőnk, mint körülbelül harmadszáz képernyőn ide-oda rohanguzni, újra és újra felkeresni ugyanazokat az embereket, hátha az eltelt öt perc alatt eszükbe jutott valami, ami előre mozdíthatja kutatómunkánkat, nagy ritkán tárgyakat vehetünk magunkhoz, melyek közül, ha szerencsénk lesz, talán használhatunk is párat, sőt, az igazán kitaró kalandozók még a kisiskolások fejtörőgyűjteményéből kiemelt logikai feladványokkal is szerencsét próbálhatnak. Én ezt se kalandnak, se játéknak nem nevezném, szerintem a készítők is csak azért próbálták beleerőszakolni ebbe a kategóriába, mert a marketingeseik túl hosszúzúnak találták az egérkattintásokkal mozgásban tartható animációs film elnevezést.

A világ görbe tüköréből. Nem kell komoly mondanivalót keresni a fejzet alcímében, filozófiai eszmefuttatás helyett a

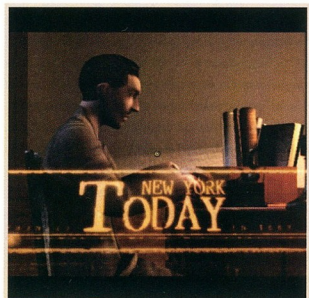

kinézetéről kíváncok írni. Ugyanis a játék során nem tudtam szabadulni attól az érzéstől, hogy valami vicces kedvű egyén üvegburát húzott a főhős fejére, melyen gyomorforgató torzítással török meg a fény. Komolyan, ezt figyelve már-már megtapasztaltam, mit éreznek a kezdő tengerészek a háborgó tengeren utazva.

No, nem mintha olyan nagy kár lenne a látványért, bár az utcák és a szobák még csak kinéznek valahogy, az emberek mozgásukat és végtagjaik illesztéseit tekintve leginkább előregedő marionett bábuk hatását keltették bennem. Am egyvalamit meg kell hagyni, a fantáziátlan kinézet tökéletesen alkalmazkodik a sztereotip jellemvonásokhoz.

Vegyük bármelyik ponyvaregényt: milyennek írják le bennük a napilapok főszerkesztőjét? Természetesen megrögzött szennációhajásznak, akinek mindössze két célja van életében: beosztottjai ugatztatása és az ablak nélküli szobában is átlátszó szemellenző viselése. A kis újságíró fiú figurája

A játék során nem tudtam szabadulni attól az érzéstől, hogy valami vicces kedvű egyén üvegburát húzott a főhős fejére, melyen gyomorforgató torzítással török meg a fény.

se rendelkezik egyedibb vonásokkal: vagy nagy hangon harsogja az újságok szalagcímleit, vagy teljes mellbedobással éli az utcai zsványok életét. Talán a bordélyház madámját se nehéz elképzelni, amint csipkés fűzőbe erőszakolt másfél mászás testével a pult mögött terpeszkedik, és durvasággal határos csipős megjegyzéseivel igyekszik elijeszteni a kuncsaftokat. (Megjegyzem, ezt olykor egész szórakoztatónak találtam, különösen, mikor a játékkal ismerkedő barátom kétségbeesetten igyekezett elkerülni a matrónával történő kommunikációt, hogy ne kelljen az ordítóását hallgatnia.)

Azért nem akarok igazságtalannak tűnni, ezek a személyek a rengeteg klisé ellenére is egész jól illeszkednek a történetbe, kitalálóinknak sikerült elegendő egyéniséget csöpögtetni beléjük, hogy ne legyenek teljesen közömbösek számunkra.

Alapvetően állhatna ennyiből a kézikönyv: „Jobb kattintással éred el a tárgylistát, az ESC gombbal hozod fel a főmenüt, minden egyébhez kövesd a kurzort” – hivatalos honlap

Ír népdalok és síkolyok. A játék egyetlen jellemzője, amiben alig találtam kivétinvalót, a hangvilág volt. Igaz, lehetett volna kicsit több a feszültségkeltő zenebona, de az utcai zajok majdnem olyan jól hozzájárultak a hangulat megteremtéséhez. Persze csak behunyt szemmel, mert egyes helyszíneknek fogalmas piac hangjai ostromolták hallószerveimet, holott alig két-három ember téblábolt körülöttem. Ettől elképzelt a hatás nem rossz, legalább e téren megvalósították azt, amit a grafikával nem sikerült. Ami pedig az egyik központi karakter, az író bárnékesné

érdemes emiatt végigrohanni rajta, bár ez sem egyszerű feladat, hiszen a rengeteg programhiba

megnehezíti, sőt, több esetben lehetetlenne tetheti az előrejutást. Érdemes várni még egy keveset, míg kijönnek az első javítások, de legálábbis kihasználni az összes mentési lehetőséget, mert könnyen előfordulhat, hogy csak régebbi állás visszaváltásával juthatunk tovább. Sok szerencsét a próbálkozáshoz!

Bird

Ripper

1888-ban brutális bűnesetek tartották izgalomban az egész világot. Fél év leforgása alatt legalább öt utcalány vesztette életét London keleti kerületeiben a Hasfelmetező Jack névre keresztelt gyilkos keze által, aki miután megfojtotta áldozatát, gyakorlatilag elvágta a torkát és kimetszette valamelyik testrészét.

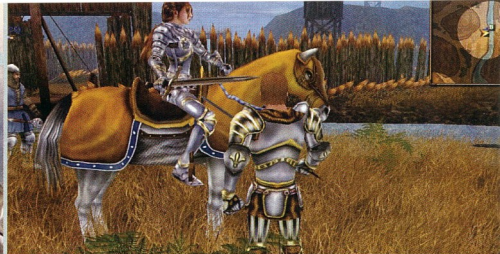
Bár sorozatgyilkosok már akkoriban is akadtak, eme esetek elhíresüléséhez a sajtó megerősödése nagyban hozzájárult. Gyakorlatilag minden nap jelentek meg cikkek világszerte a rendőrség munkájáról, illetve politikai pártok ígéreteiről. Így a hétköznapi gonosztevéből romantikus figura lett, akinek titokzosságát tovább fokozta a tény, hogy a rendőrség sohasem volt képes kézre keríteni.

Pro: „romantikus” témaválasztás, kalandjáték

HANGULAT	19	25	GÉPIGÉNY
JÁTSZHATÓSÁG	12	25	P4 800, 128 MB RAM, 1 GB HDD
EREDETISÉG	05	10	ÖSSZESEN
GRAFIKA	11	20	58%
AUDIO	08	10	
ÉLETTARTAM	04	10	

Kontra: gyatra kivitelezés, elavult játékmot

Ötletnek nem volt rossz ez a lovaglás, de a kivitelezés csapnivaló.

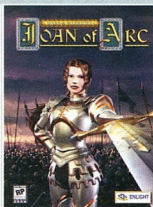

Szóval te vagy itt a király...

WARS AND WARRIORS: JOAN OF ARC

INFOBOX

Kategória: hack&slash-RTS • Kiadó: Enlight Software • Fejlesztő: Enlight Software • Web: www.enlight.com

• RPG elemekkel megspékelte hack&slash némi RTS beütéssel

• 30-40 óra tiszta játék-
idő nyolc hadjáratra lebontva

• a középkor leghire-
sebb női tábornoka

Aréna:

90%

Chaos Legion 60%

Dragon's Lair 3D 80%

Az Úr 1429. esztendejében egy tanulatlan parasztlány egy maroknyi kimerült francia katonával páratlan katonai bravúrt hajtott végre, Orleans felszabadításával reményt adott a 100 éves háborúban elgyötört franciáknak. Ez volt a háború fordulópontja, az angol tábornokok tehetetlenek voltak a vallási fanatizmustól fűtött gall harcosokkal szemben. Jeanne d'Arc még életében legenda lett a szegények és az elnyomottak között. Trevor Chan, a Capitalism, a Seven Kingdoms és a Restaurant Empire megálmodója különösen izgalmasnak találta ezt a karaktert, így lett ő legújabb játékának főszereplője.

Dynasty Warriors európai köntösben.

A PC-sek ugyan nem ismerhetik ezt a konzolon nagy sikert aratott sorozatot (most tart a negyedik epizódnál), de a Dynasty Warriors töretlen népszerűségnek örvend Japánban. Az ok igen egyszerű, ez az a játéktípus, ahol nem kell sokat gondolkodni, könnyen emészthető, rendkívül látványos, ráadásul pillanatok alatt képes rabul ejteni az embert. Trevor és csapata úgy gondolta, hogy ez az a kategória, melyből jelen pillanatban hiány van PC-n, és remélhetőleg sokat el lehet adni a Sims nevelésben megfáradt játékosoknak. A feudális Japán villongásai azonban nem tűnt túl jó történelmi háttérnek, ezért keresniük kellett egy ismert és népszerű karaktert, aki köré felépíthetik az egész történetet. Rövid tanakodás után Jeanne d'Arcra esett a választás, mivel mindenki ismerte, könnyű ki-mondani a nevét, ráadásul még a csatavért is szépen ráfészült a gömbölyű hátsójára.

Hack&Slash? RTS? RPG? Nagy bajban lennék, ha pontosan meg kellene határoznom a játék műfaját. Az Enlight úgy gondolta, hogy nem árt, ha mindenből adagol egy keveset így

- Javítás
- Demo
- Végigjátszás
- Hátérkép
- Csalás
- Animáció
- Vágatlan

turbózza fel a várható eladásokat. Az akció- és a szerepjáték-elemekkel nincs is gond, teljesen rendben vannak, gyenge pillanatomban még élvezetesnek is mondanám őket. A bajok akkor kezdődnek, amikor a stratégiai részt leszünk kénytelenek használni, itt bizony vannak gyenge pontok. Az ötlet maga nem is lenne rossz, a baj a kivitelezéssel van. Az első néhány küldetésben még nincs semmi gond, néhány egyedi ötlettel megspékelte mezei „hent” játéknak indult az egész. Akkor kapjuk az első rohamot, amikor a harmadik küldetés magasságában megtudjuk, hogy stratégiai rész is

került a játékba, és ezt nekünk bizony használnunk is kell, főként, ha át akarunk jutni a következő szintre. Persze senki se gondoljon Civilization vagy Rise of Nations mélységű stratégiai részre, nincs nyersanyagbányászat, nem építkelhetünk, mindössze katonákat (nehéz- és könnyűgyalogság, alabárdosok, buzoányosok, íjászok, számszerjászok) és ostromgépeket (fal-törő kos, hajító gép, ágyúk stb.) toborozhatunk. Harc közben ezek az ostromgépek szinte használhatatlannak, mindössze arra jók, hogy az erődtílmények ostromakor lerombolják a tornyokat, illetve lyukat üssenek a vastag kőfalba. Az igazi gondot az okozza,

amikor az ostromgépeket el kell juttatnunk egyik helyről a másikra. Tudom jól, hogy a valóságban sem volt leányálom ezeket a fából és vasból készült monstrumokat eljuttatni az ostromlott várhoz, de ami ebben a játékban van, az kész katasztrófa. RTS módban először is iszonyúan belassul, az itt kiadott parancsokat a katonák igencsak félvállról veszik, és nélkül kőricálnak mindenfelé, az ostromgépek meg véletlenül sem oda mennek, ahová mi szeretnénk (ráadásul előszeretettel ragadnak egymásba, hogy aztán a szűk átjárókban elzárják a többiek elől). A dolog pikantériája az, hogy az esetek 95%-ban ennek az egész „pepecsekkel az ostromgépekkel” mókának nincs semmi értelme, hiszen a kapukat és a vasrácsokat 20-30 robbanó nyilvezzővel egy perc alatt betörhetjük.

Szerencsére az akciós és szerepjáték részzel nincs ilyen gond, az ügyesen ki lett találva. Az éger és néhány billentyű segítségével pazar és hasznos kom-

A 100 éves háború (1337-1453)

A XIV. században Anglia jelentős mértékben függött a flandriai posztókból származó bevételtől (a gyapjú a szigetországból Flandriába szállították, ott kiváló minőségű kelme lett belőle, az levitték Dél-Franciaországba, ott bört vettek a bevetélből, azt meg visszavitték Angliába, majd jól lerészegedtek). A franciák erre a kereskedelemre akarták rátenni a kezüket, azt persze az angolok nem nézhették ölbe tett kézzel. A helyzetet tovább bonyolította, hogy az angol király (III. Edward) igényt tartott a francia trónra, mondván a kedves Izabella mama a néhai francia király (IV. Károly) testvére. A franciák persze erre jól beintettek, inkább az egyik unokatestvér (VI. Filőp) ültették a trónra, és elérkezettnek látták az időt, hogy az angol vendégmunkásokat egyszer és mindenkorra kiebádják a kontinensről (akik Hódító Vilmos jóvoltából már két évszázada vidáman nyaraltak Franciaországban). A harcok váltakozó sikerrel folytak, a fordulópontot Jeanne d'Arc orléans-i vendég szereplése jelentette 1429-ben. Végül 1453-ban sikerült egyezségre jutniuk (a trükkös angolok azért megtartották Calais-t, onnan csak 1559-ben sikerült hazazavarni őket véglegesen.).

bókat hozhatunk elő pofonegyszerűen. A teljesített küldetések és a lemeszárolt ellenfelek után tapasztalati pontokat kapunk, megfelelő mennyiségű akció után akár szintet is léphetünk (30-as a maximum elérhető szint). Joan mellett még három játszható karakter kapott helyet (La Hire, Jean le Metz, Duke Alencon). Tetszés szerint bármikor átkapcsolhatunk rájuk, a mi irányításunk alatt jóval eredményesebben fejlődnek. Minden karakter különböző fegyverrel harcol, ezekből a küldetések során szerzettük egyre erősebbet (La Hire buzogányai félelmetesen jól néznek ki akció közben, de Joan tápolható kardja sem piskóta). Szintlépések a kapott pontok segítségével emelhetjük meg az életrőnket, új támadásokat tanulhatunk meg, növelhetjük a kombókhoz használt energiát, az erőt, az ügyességet, a védelmet és a vezéri képességet. Ez utóbbi meglehetősen lényeges, mivel ez határozza meg, hogy melyik tábornok hány katonának parancsolhat egyszerre.

Nem hagyhatom szó nélkül a lovak bevonását sem, ez az a rész, ahol végleg elúszott az a bizonyos „8-asal kezdődő értékelés”. Ez kérem valami botrányos, az iszonyatosan béna grafikával és természetellenes animációval megáldott harci ménekre felkapaszkodhatunk, majd keresztülugorhatunk az ellenfél sorain (sok értelme ennek sincs, hiszen a kombókkal jóval nagyobb sebességgel okozhatunk). A paripa irányítása katasztrofális (pedig a menüben kétféle közül is választhatunk), ráadásul még csak nem is gyorsabb, mint a fürgé gyalogosok.

A közelharc fegyverek mellett számoljunk az íjjakkal és a számszerijakkal, a távolból eredményesen és biztonságosan ritkíthatjuk meg az ellenfél sorait.

Grafika, zene, egyebek... Az Enlight tervei szerint ez az új generációs grafikus motor képzeli majd az alapját a Wars and Warriors sorozat többi részének is. Ezt a helyükben azért még egyszer átgondolnám, ez a motor már tavaly is elavultnak számított volna, az Enclave nagyságrendekkel job-

ban néz ki, ráadásul nem szagattott ennyire. Lát-szik, hogy a készítőket mindent megpróbáltak, de ennyi 2004-ben már nem elegendő (életlen textúrák, közepes poligonszám, nevelges víz megjelenítés...). Ezeket a hiányosságokat ugyan a fejlesztők igyekeztek ellensúlyozni éjszakai és nappali küldetésekkel, esővel, viharral, de ezeknek inkább díszítő eleme, gyakorlati szerepük nincs.

Jók lettek viszont a zenék, a középkori hangulatot idéző melódiák még hosszú órák után sem váltak idegesítővé.

A játék mesterséges intelligenciájára is ráférne némi ráncfelvarrás, az ellenfél katonái kifejezetten bután reagálnak (a távolból kilőhetjük az lőszókat egyenként, még csak vissza sem lőnek, a gyalogosok egyesével támadnak, a többiek rá se bagóznak, ha mellettük lövünk meg valakit...). Ugyanez igaz az ellenfél tábornokaira is, kiismerve a taktikájukat (azt az egyet) könnyedén legyőzhetjük őket.

Végzős. Nagy kar ezért a játéért, rengeteg jó ötlet került bele, de a kivitelezéssel bizony elszúrták az egészet. Egyszer érdemes végignyomni, de multiplayer rész hiányában kétlem, hogy bárki is elővenne még egyszer. Az már csak hán a törtán, hogy a történet vidám véget ér, árulásról, máglyáról, eretnekségről is kinalálról még csak említést sem tesznek. No comment.

Mocsy

Pre: „addiktív” játékmenet, okosan kitalált kombó és fejlődésrend-szer			
HANGULAT	21	25	GÉPIGÉNY
JÁTSZHATÓSÁG	19	25	PIII 800, 256 MB RAM 1,1 GB HDD
EREDETISÉG	06	10	ÖSSZESEN 72%
GRAFIKA	14	20	
AUDIO	08	10	
ÉLETTARTAM	04	10	
Kontra: kidolgozott RTS rész, lovagias erőltetése, alacsony újra-játszhatósági érték			

A gazdátlan dzsipek nagy barátai a játékosnak.

A pilóták nem panaszkodhatnak információhiányra.

UNIVERSAL COMBAT

INFOBOX

Kategória: Akció-RPG • Kiadó: Dreamcather • Fejlesztő: 3000AD • Web: www.universalcombatgame.com

- 250 elérhető bolygó, 21000 helyszín.
- Tucatnyi játszható faj, 500 harci egység.
- 25 misszió és 15 gyorsküldetés.

Aréna:

Battlecruiser Millennium 65%

X2: the Threat 75%

Halo 85%

Összetett, több kategóriát egybeolvasztó játékokkal mindig sötét lovat indít a derbin az ilyen program megjelentetésére vállalkozó kiadó. Már maga az is nehézséget jelent, hogy az alkotók eltalálják az összemixelt kategóriák arányát, hiszen pontos recept nem létezik. Rá kell érezni, hogy a leendő játékosok mennyit hajlandók befogadni más kategóriákra jellemző játékelményből, és mennyit hajlandók engedni a saját kedvenc játéktípusukkal szemben támasztott elvárásokból. Vagy lehet követni azt a fő csapásirányt, hogy kompromisszumok, engedmények nélkül gyűrjék egybe a két vagy több kategóriát, mint azt a Battlecruiser játékok kapcsán, és nem kis részben sajátos egyéniségének köszönhetően közismerté vált Derek Smart is választotta a munkácim még Battlecruiser Generations néven futó, de végül a kiadó nyomására Universal Combtra keresztelt akció-szerepjátékkal.

A többszöri csúszás és az eredeti koncepcióhoz képest FPS játékmóddal történt kiegészítés után megjelent program finoman szólva is megosztott visszhangot kapott a játékok kipróbálók visszajelzéseit megnézve. S a megosztottság ebben az esetben nem a tesztet az egyesek szerint jó, mások szerint pedig a „futtottak még” kategóriába sorolást jelenti, hanem a radikálisan két pártba szakadt rajongókat és a játékok a legsötétebb elmarasztaló jelzőkkel illető játékosokat.

Ráadásul a játék sorsa a megjelenés ellenére rövid úton kétségessé válhat, mivel a fejlesztő Derek Smart szerint a kiadó befolyásolása nélkül a játékot a legsötétebb elmarasztaló jelzőkkel illető játékosokat.

Túlzott nem, de többféle katona... A játékos, amennyiben ki szeretne használni minden, a Universal Combatban rejlő lehetőséget, és nem csak az akcióra vágyakozik, kilenc szakmában vághat neki a karrierépítésnek. No persze, nomen est omen, a

harci játékokban a választható foglalkozások mind katonai szakmákat, illetve fegyveremeket jelentenek. Arra azonban már nem lehet panasz, hogy mely fegyveremek ezek, hiszen a – jövő – katonai pályái közül gyökeresen eltérőket választhat a (tengerész)gyalogostól a pilótán át az űrlottá-parancsnokig. Ez a vonal hordozza a szerepjáték-jellemzőket a játékban, a kiválasztott karrier építgetése ugyanis nem csak a rendfokozatokban történő előrelépést jelent, hanem a sikerrel végrehajtott küldetések és akciók a megszemélyesített karakter tulajdonságait és különféle szakértelmeit is befolyásolják. A képet tovább árnyalja, hogy nem csak emberként lehet az univerzális hadiösvényre lépni, hanem összesen tucatnyi, közös galaxisban élő, de annak méretei ellenére azon megosztottnak képtelen faj képviselőitében lehet harcba szállni.

Vadak helyett járművek teregetése. Nem véletlenül kapta a játék az újrakeresztelésben a Universal Combat nevet, hiszen mint azt már a különféle karrierok is sejtetik, a küzdelem nem egyetlen hadszíntéren folyik. Egészen pontosan a kiadó 21000

Parancsnoki menü, egérrel lehet kommandozni.

zónát ígér egy 250 bolygóból álló univerzumban, mint lehetséges csatateret. Harcolk folhatnak a szárazföldön, a tengereken, a bolygók légkörében és a bolygóközi térben.

Ahhoz persze, hogy az univerzális harcos helyt állhasson minden csatamezőn, jó néhány esetben járulékokra is szüksége lesz, amit vagy megkap indu-

Mennyiért és milyen verziót?

Nem sokkal az USA-beli megjelenés előtt, 2003 decemberében nagyon kemény nézeteltérés támadt a játék kiadója, a Dreamcatcher és a fejlesztő 3000AD, illetve annak vezetője, Derek Smart között. Az enyhén egocentrikus, és a nyilvánosságot fegyverként gondolkodás nélkül bevető Smart – akinek játékaik körül mindig van valami kis szafos kavargás – állítása szerint a kiadó a program Alfa változatát, tehát a szerinte még nem végleges verziót hozta forgalomba. Különösen fájó (és itt pénzértárcájéki fájdalomra gondolunk) ebben Smart számára az, hogy a folyamatos csúszást megelőző kiadó az alacsony árkategóriába tette a játékot a „futottak még” programokra jellemző 19,99 dolláros javasolt fogyasztói áron kínálja. A hírtelen kirobant, és a Dreamcatcher által a mai napig hivatalosan nem kommentált ügyben Smart állítólag bírósághoz fordult, bár ennek ellentmondani látszik, hogy a cikk születésének pillanatában a 3000AD fórumában az ennek a témának szentelt topic már nem elérhető. Az viszont tény, hogy magára a játékra még érezhetően ráérne némi hibajavítás, és indító felülete is sebtebben összetákoltnak hat attól, hogy a céges animációk lejátszása után még visszatér néhány pillanatra ablakos módba, mielőtt a játék valóban elindulna.

lászor, mint a tengeri vagy űri flottaszítes és természetesen a pilóták, vagy jó úttörő módjára szerez magának, ha már unja a húszféle fegyver cipelésével nehezített kutyaoglást gyalogos katonaként. Választékra nem igazán lehet panasz: Szárazföldi járműből több mint húsz vezethető a könnyű terepjárótól a gépesített légvédelmi űtegen át a nehézpáncélosig terjedő skálán. A játékos a vízi járművek valamivel szérelyebb armadáját, tíz különböző rombolót, cirkáló és anyahajót parancsnokolhatja, de nem hiányoznak a tengerallattjárók sem. Repülő eszközökből pedig

több, mint ötven várja a pilótákat, illetve a parancsnokokat, mert amíg a légköri repülő szerkezetek között vezethető vadászgépek, bombázók és különböző csatarepülőök fülkéjébe lehet virtuálisan belekucorodni, addig az űrhajók között akadnak szép számmal hatalmas hajók is, miként a Battlecruiser sorozatba tartozó elődökben.

Ikermotor és parancsrendszer. Arról, hogy a játékos mind az első személyű harcban, mind szimulátor módban az ezekben a kategóriákban megszokott környezetet kapja, a játék kettős motorral gondoskodik. A nézőpontjukban némileg eltérő, fizikájuk mellett az irányításukban is a feladathoz igazított programoknak köszönhetően mind FPS, mind szimulátor módokban ismerős környezetet köszönti a játékos.

A harcosként és pilótaként sem csak saját magunkra vagyunk utalva, de nagyobb hajók parancsnokaként jobbra csak beosztottainkon keresztül, utasításokkal befolyásolhatjuk az események menetét. Ezeket az utasításokat a képernyőn előlívható menüben lehet kiadni, ahol a fedezet kérésétől a gyülekezéstől a célpontok kijelöléséig, vagy éppen a manőverektől a védővadászok elindításáig mindig az

gában találkozza sorra jönnek a „Jó ötlet, de...” kezdetű mondatok, amit összefoglalva úgy lehet befekjezni, hogy a kivitelezés nagyon sok kívánnivalót hagy maga után.

A játék által megkövetelt és látványában ki is használt pixel shader és vertex shader ellenére a grafikát nem csak forradalminak, de hibátlannak sem lehet nevezni. Gyalogos módban többször sikerült átélni az épületek falán, a javasolt hardverkövetelményeket szinte minden jellemzőjében túlszárnyaló konfiguráción is kerülünk szembe jól érzékelhető, erősen zavaró lassulással. Repülő eszközre kapva pedig a sebesség csak akkor érezhető, ha a közelben vannak objektumok, a földtől túlságosan eltávolodva, vagy az űrben a teljes toleróerővel haladó masina is állni látszik.

Játékélményt legalább ennyire romboló hatású, hogy a menürendszer túlságosan összetett, és itt most nem a kúdeléseket kívánászó, meg mentéseket betöltő főmenüre kell gondolni, hanem a játék közben parancskiadásra használható menürendszerre. A minden üzemmódjában kétkétes irányítást igénylő játékban számomra mindenképpen nehézkes megoldásnak tűnt, hogy a főképpen sorra nyíló ablakokban kellett egérrel kikeressgélni a kiadni kívánt parancsot.

Nagyon úgy tűnik tehát, hogy a kiadó nem tévedt túlságosan nagyot, amikor az olcsó kategóriába (20 dollár) árazta be a Universal Combatot nem vitatva azt a tényt sem, hogy Derek Smart barátunk valóban hatalmas energiát ölhetett a fejlesztésbe.

Schuerue

LOCKED VIEW OF TITAN, NIPROTERIAZED: DOU WILCOX
RESOLUTION: 1280x800
HEADING: 315 SPEED: 15000000 MPH

éppen betöltött posztjának megfelelő parancskészlet jelenik meg.

Már önállóan játszva is ennyi kooperatív funkciót kínáló programot igen nagy batorság lett volna hálózati játékmód nélkül hagyni. A Universal Combat 64 összekapcsolódására kínál lehetőséget.

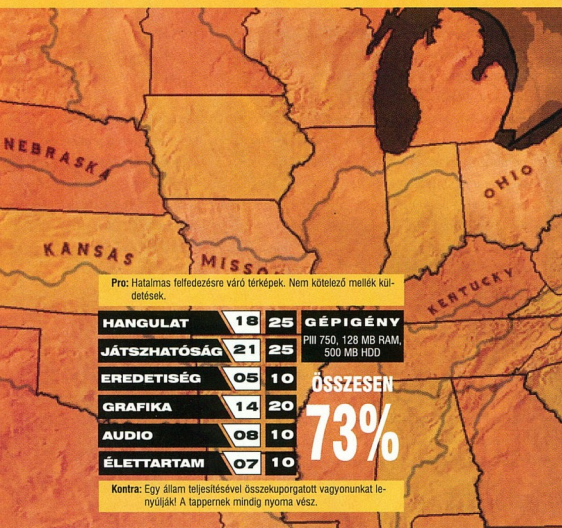
Jönnek a DE-k... Mert hát sajnos a hatalmas univerzumban, az egymástól különböző játékmódokkal és a karrier építgetésével hosszú és tartalmas játékal kecsegtető Universal Combatban a maga valósá-

Pro: Egyszerre szimulátor, FPS és RPG. Óriási terület. Bőséges járműválaszték

HANGULAT	15	25	GÉPIGÉNY
JÁTSZHATÓSÁG	08	25	P4 1,7, 256 MB RAM, 1 GB HDD
EREDETSÉG	10	10	ÖSSZESEN
GRAFIKA	10	20	61%
AUDIO	09	10	
ÉLETTARTAM	09	10	

Kontra: Grafikai problémák. Nehéz kezelhetőség. Rövid és csak elektronikus közöny

Pro: Hatalmas fejlődésre való térkép. Nem kötelező melléki kiegészítők.

HANGULAT	18	25	GÉPIGÉNY
JÁTSZHATÓSÁG	21	25	PIU 750, 128 MB RAM, 500 MB HDD
EREDETISÉG	05	10	ÖSSZESEN
GRAFIKA	14	20	73%
AUDIO	08	10	
ÉLETTARTAM	07	10	

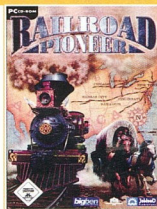
Kontra: Egy állam teljesítésével összekapcsolott vagyonunkat le-nyúlják! A tappernek mindig nyomja véz.

RAILROAD PIONEER

INFOBOX

Kategória: szimulátor • Kiadó: JoWood • Fejlesztő: Kritzekratz 3000 • Web: www.railroad-pioneer.com

• A két óceán partjait összekötő vasútvonalat kell kiépítenünk, közben szállítási feladatokat teljesítve.

• Jól illeszkedik a kiadó korábbi gazdasági játéka közé, nem pályázik a Tycoon babérjaira.

Aréna:

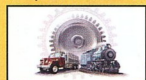
Railroad Tycoon 82%

Traffic Giant 55%

Industry Giant II 72%

Elkészült! Ez a történelmi jelentőségű üzenet száguldozott a táviróvonalakon át New Yorkba és San Franciscóba 1869. május 10-én 12 óra 47 perckor. Az üzenet forrása a Utah állambeli Promontory Point, ahol két társaság vasútszakaszát egy aranysszógal kapcsolták össze. A kelet felé épített vonal végén csendesen, füstölve várakozott a magas kéményű, UP. 199 jelzésű mozdony, és egy tölcseres kéményű lokomotív várt a nyugatról keletre épített vonalon. A két mozdony lassan megindult egymás felé, és ütközőikkel gyengéden egymáshoz nyomódtak jelezve, hogy a vasút elkészült az egyik tengertől a másikig. Új fejezet kezdődött Amerika életében.

A JoWood legújabb gazdasági játékában részesei lehetünk a vasúttörténet egyik legnagyobb vállalkozásának, hogy New Yorkból indulva saját szelvényeinket eljussunk San Franciscóba, a Vadnyugatra. A terep felderítésére úttörőcsapatokat kell bérelnünk, akik nemcsak a térképezésben segítenek, hanem a vad vidékek veszélyeit is elhárítják a vaspárpia útvonaláról. Az állomásokkal és sínpályával összekapcsolt városok, farmok és más, a kereskedelem érdekében érdekel nyersanyag-lelőhelyek gyors fejlődésnek indulnak, és szállítandó áruk tömegével halmozódnak el a piacokat. Az áruk és személyek forgalmából nyert hasznunkat további vasúthálózat kiépítésére, szelvények gyártására és technikai fejlesztésre fordíthatjuk. A természeti akadályok elhárítása, a hidépítés, az alagútúrás mind rendkívül költséges és alapos megfontolást igénylő pályatervezési feladat. A sikerhez vezető úton ezen kívül a folyamatosan változó igények és lehetőségek követése is a játékosra hárul. Ezekre odafigyelve gyakran megcsíphetünk olyan szállítmányokat, melyek jelentős felárat fizetnek a megjelölt határidő betartása esetén. Erőfeszítéseinket azonban nem nézi mindenki jó szemmel. Ahogy egyre beljebb haladunk a kontinens belsejébe, úgy szaporodnak ellenségeink. A vonatokat fosztogató banditák és a munkálatozat

akadályozó szabotőrök még a könnyebben leküzdhető ellenfeleink közé tartoznak. A konkurens társaságokkal és az idővel csak erőforrásaink hatékony kihasználása révén vehetjük fel a versenyt. A Railroad Pioneer rögzített perspektívájú, de teljesen 3D megjelenítésben tárja elénk az ígéretek földjét. A domborzat látványja inkább csak a nagyobb hegyekre korlátozódik, ennek ellenére a pályaszakaszok szintkülönbségének komoly szerepe van az építés és a szelvények sebessége szempontjából. A kezelőfelület nekem valahogy nem állt kézre. Minden lépést egy kis előugró ablakban jóvá kell hagyni, és az eseményekről tájékoztató üzeneteket is azonnal nyugtázni kell, ami zavaró, ha közben valami mással vagyunk elfoglalva. A felület hangulatához illeszkedve a kezelés is kissé XIX. századi. Az általam ismert legendás címek közös vonása, hogy ha volt is konkrét végcél, az odáig vezető utat a játékosnak kellett megtalálni. A Railroad Pioneer ehhez tartalmazza a nagy teret, a fejlődő vasúti szerelvényeket, a váratlan eseményeket, a játék szabadságát, mégis elrontották a „nagy érzést” a végcélhoz vezető útnak kudarataira való felbontásával. Minden küldetés befejeztével elveszítjük eredményeink nagy részét, majd jöhet az új térképen játszódó újraképzés.

Lázi

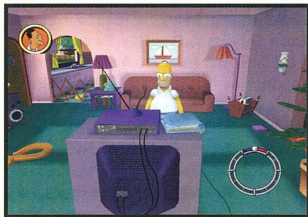
CHEAT

The Simpsons – Hit And Run

A játék indítása előtt állítsuk be a rendszer dátumát a következők valamelyikére. A játék mindegyikhez más és más ünnepi díszbe öltözik. január 1., október 31., november utolsó keddje, december 25.

Extra rajzfilmet tekinthetünk meg, ha az alábbi lépéseken végigballagunk:

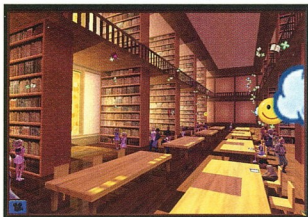
Gyűjtsünk össze minden kártyát a játékban, majd menjünk Lisa szintjére. Menjünk be az Android barlangjába. Beszéljünk a képregényes fickóval, és vegyünk egy jegyet a rajzfilmre. Menjünk az Aztec színházba, és tekintsük meg a műsort.

School Tycoon

Játék közben gépeljük be: „IAMACHEATER”, hogy bekapcsoljuk a csalásokat, miután az alábbi billentyűzetkombinációk lehetnek segítségünkre:

[CTRL]+[Left-ALT]+C Több pénz
[CTRL]+[Left-SHIFT]+C Kevesebb pénz
[CTRL]+[Left-SHIFT]+O Azonnali katasztrófa

Chicago 1930

Játék közben nyomjuk le az [F11]-et, majd enterrel befejezve írjuk be a kódot.

bingo korlátlan lőszer
immunity a gép által kezelt karakterek sérthetetlenek
winner küldetés teljesítve

Vietcong – Fist Alpha

A konzolt hívjuk elő a ~ billentyűvel, majd jöhetnek a kódok.

GIFTFROMPTERODON csalszók engedélyezése
CHTHEAL gyógyítás
CHTHEALTEAM csapat gyógyítása
CHTWEAP # a megadott sorszámú fegyver (0-30)
CHTAMMO tárcsere
CHTGRENADES gránátok
CHT3PV (0/1) harmadik személy nézet ki/be
SHOWFPS (0/1) FPS kijelző ki/be

Crazy Taxi 3 – High Roller

Menjünk a vízhez, közel a gátnál, majd egy darabig nézzünk körül. Hamarosan feltűnik Nessie. A Nyugati Parton menjünk a strandra, ahol egy gyilkos bálnát láthatunk.

Terminator 3 – War of the Machines

Kattintsunk a játékos profilra, de ne nyissuk meg. Nyomjuk le a [ctrl]+[c] billentyűket, majd a megjelenő konzolban írjuk be a kódokat.

the best hozzáférés a legjobb robothoz
infammo korlátlan lőszer
infl örök élet

Castle Strike

Játék közben a kódok az enter leütése után írhatók be.

therock 1000 kő
ent 1000 fa
gabriel 1000 érc
dutyfree 1000 arany
itsgoodtobetheking 10000 mindentől
keepemcoming sérthetetlenség
enlightenme térkép felfedése
iamsolame győzelem
blitzkrieg szintén győzelem

Western Outlaw

Sérthetetlenséget kapcsolhatunk be a játékhoz tartozó „autoexec.cfg” fájl módosításával. Keressük meg benne a „playertakedamage” „1” bejegyzést, majd javítsuk át erre: „player-takedamage” „0”.

Alien Blast – The Encounter

Játék közben az [F9] lenyomását követően írjuk be a kódokat.

god korlátlan pajzs
allweapons minden fegyver
allammo korlátlan lőszer
load level xx az xx szint betöltése
killall halál az ellenfelekre
gravity kikapcsolja a gravitációt

Storm Angel

A főmenüben gépeljük be a csalszókat.

cheat stílszerűen: csalszó
fps FPS bekapcsolása

Two Thrones

A konzolt nyissuk meg a tab billentyűvel játék közben, majd óvatosan billentyűzzük be a következők varázsszókat.

stefanrehn sérthetetlenség
utopia a lázadók elbuknak
svensk az AI nem kezd háborút
richardnice 1000 győzelem pont
richardbad -1000 győzelem pont
manunited 50000 \$
aik 50000 \$ elvesztése
burp események

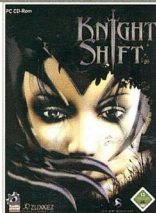

KNIGHTSHIFT

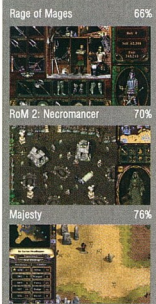
INFOBOX

Kategória: RTS-RPG hibrid • Kiadó: Atari • Fejlesztő: Reality Pump • Web: www.knightshift.com

- szerepjátékos és RTS mód
- sodrófát lengető anyós unit
- nyolcvanféle NPC és szörny

Aréna:

Az utóbbi hónapokban, vagy már évekről is beszélhetünk, egyre több fejlesztő önt bele a játékokat ontó olvasztótégelybe egyszerre több kategóriát. A Reality Pump műhelyében az üstbe a valósidejű stratégia és a szerepjáték műfaja került. Az öntőformából a Knightshiftet emelhetők ki, melyben a két műfaj ugyan inkább egymás mellett, mint egymásba olvadva köszön vissza, de ennek ellenére kellemes szórakozást nyújt-hat mindannyiunknak.

A trónhoz vezető rögös út. Miután megtekintettük a Knightshift kétségtelenül humorosnak szánt, ámde sokkal inkább idejétmúltságával feltűnő intróját – persze lehet, hogy csak a WarCraft III kényeztette el nagyon a cikkirót –, valamint megettük a vacsoránkat a féléves töltési idő alatt, máris nekifoghatunk a hadjárat módnak, mely magában foglalja az RPG és csetepaté játékmódok elemeit is. A küldetés-sorozatban az intróból megismert herceget alakítjuk, aki trónját próbálja visszaszerezni, amiben az öt ketrecbe záró mágus, Balthamel próbálja meggátolni. A sztori egymásba kapcsolt küldetési egy részében egy ránk bízott falut védhetünk meg a rá törő farkasoktól, rablókól, csontvázaktól, míg a többi küldetésben egymagunk, vagy egy általunk vezetett kis csapat próbál eleget tenni az öreg pap, Gallius útmutatásainak – ez utóbbi típus leginkább az RTS-ek seek and destroy küldetéseire emlékeztet. A végrehajtandó feladatok eleinte egyszerűek – néhány elkőborított gyermek megjelése, medvék elkergetése a kaptáraktól, vagy diszkrétet adni néhány nyúl szívű tehénnek –, a játék folyamán viszont egyre nehezebb és érdekesebb próbák elé állunk. Érdemes végig meghallgatni az NPC-k útmutatásait, mivel csak így tudjuk meg, hogy például a boszorkányhoz vezető ösvény csak akkor nyílik meg, ha farkassá változtatjuk egyik emberünket, a falura rontó csontvázarádat csak akkor apad

el, ha megsemmisítjük a föld alatti katakombákban a pentagrammát, vagy hogy a falun basáskodó intéző mágikus ereje a tejből táplálkozik, és mindaddig halhatatlan, míg le nem mészároltuk mindegyik négy lábút. Az igazi móka akkor kezdődik, ha elérkezünk a mocsárhoz, hisz itt már hű társunk, Floyd bátorsága is inába száll, a segítőül kapott papnók hamar a rémek gyomrában végzik, így egykettőre magunkra maradunk.

A stratégiai részzel hely hiányában túl részletesen nem foglalkozhatunk, így vegyük görccs alá az újszerű ötleteket. Először is, nem aranyat, fát, ércet és hasonlókat gyűjtögetünk a toborzáshoz, építéshez és fejlesztésekhez, hanem tejet! A tej természetes tehenekből "csapolandó", mely jószágok sajnos igen sérülékenyek. Az építkezéseket a fahtes nevű katonavégzi, aki a hagyományos paraszt unitokkal ellentétben ügyesen forgatja fejcséjét. Az érdekes egységek közül kiemelésre érdemes a seprűn lovagló boszorkány, de még ő is piskóta a hatalmas sodrófákat lengető matrónához, az anyósokhoz képest. A mesterséges intelligencia igen csapnivaló; az ellenségek túl kevés életpont esetén ugyan elmenekülnek, de egy fél kanyar után már jönnek is vissza lemészároltatni magukat, saját katonáink pedig még sosem hallottak hadrendről.

Majesty

A Majesty című program érdekes színtartalmat képzett a valósidejű stratégiai műfajon belül. A játékban a megszkottakkal ellentétben nem irányíthatunk kedvünkre az egységeinket, hanem csak különféle jutalmak felajánlásával inspirálhattuk azokat bizonyos feladatok végrehajtására. Ha ezek a hősök kellő ideig életben maradtak, a szerepjátékoknak megfelelően szinteket léptek, illetve varázstárgyakat zsákmányoltak.

Hol van benne az RPG? A kérdés jogos, hisz a fent leírtak kétségtelenül képezhetnének egy stratégiai játék küldetésseit, viszont John herceg és társai – legyenek azok akár hősök, mint Floyd, vagy egyszerű katonák –, szinteket léptek, illetve fegyvereket, páncélokat vehetnek fel. Az különösen tetszett, hogy a mezei favágóknak éppúgy odaadhatjuk a mágikus pajzsot, mint John hercegnek. A sikeresen legyőzött ellenségekért XP jár – de mindig csak annak a fickónak, aki a végső csapást mérte az ellenségre –, melyeket szorgalmasan gyűjtögetve szintet léphetünk. Ekkor a HP, a sebesség és a támadóérték automatikusan nő, vagyis nincs beleszólásunk a karakter fejlesztésébe. Szerencsére ez csak a hadjárat módra vonatkozik, hisz ha a menüben az RPG pontot választjuk, akkor jóval több lehetőségünk van hősünk testre szabására. Sajnos sem hősünk megjelenése, sem képzettségei terén nincs nagy választék, így gyakorlatilag a hagyományos harcos, tolvaj, mágus, pap palettáról választhatunk szint, de legalább az

Hősök és hatalmasok

Már a Warcraft második részében is feltűntek az átlagosnál kiemelkedőbb képességekkel rendelkező, nem építhető egységek, a hősök. Lothar és társai azonban kimagasló adottságok mellett szinteket még nem léptek, ellentétben a mai RTS-ekben szinte már alapvető elemként felbukkanó RPG hősökig. Az említett Warcraft folytatásában az álnok Arthas herceg, vagy az ork Durotan fia, Thrall, az AOM-ban Ajax, Herkules és más mitológiai hősök, a Generals Zero Hourban pedig különleges képességekkel megáldott tábornokok várnak a stratégiákra.

amazon varázsló név alatt rejtező druida hölgy rendkívül csinos zöld topjában és sortjában. Eleinte még a minden egyes térképen előlódó farkasok is komoly kihívást fognak jelenteni, és buzgón fogjuk habzsolni a HP-növelő kék, és mágiát erősítő lilá gombát, melyeket a hadjárat módokkal ellentétben most már félretehetünk, és a P billentyűvel „aktívalhatunk”. Ami a feladatokat illeti, minden egyes új játék előtt választhatunk egy térképet, melyen meghatározott mennyiségű (4-8) küldetést kell teljesítenünk. Ezek között akadnak egyszerűbbek, mint például az ör lándzsájának visszaszerzése egy farkasoktól hemzsegő helyről, de akadnak húzósbabbak is, főleg a TAB-bal előhívható földalatti útvesztőkben előlódó skeletor lordok és társaik megnevelése. Ha már a földalatti szinteknél tartunk, vigyázzunk, mert CSAK a TAB-bal lehet a nézőpontot is a föld alá küldeni, a kamera nem megy le automatikusan a lezargatott katonákra.

Szép, és ráadásul magyarul beszél! A játék megjelenése igen impozáns, különösen, ha izmosabb géppel rendelkezünk, melyen bekapcsolhatjuk az árnyékokat, a víz fodorzódását, az esőt és a havat, s minden grafikai beállítást a legjobbra vesszünk. Leginkább az tetszett, hogy a világ él – madarak repkednek az égen, lerombolt kunyhók füstölögnek magukban, mágikus gyógyutak viládlóznak, az emberek pedig teszik dolgukat a hal szűrődő, hol felszálló ködben. Negatívumként annyit hozhatunk fel, hogy az éjszakák túl sötétek, így kénytelenek leszünk némi gamma korrekcióhoz folyamodni.

A program magyarítása nagyon jól sikerült. A fordítóknak sikerült magyar népmese hangulatot fe-

remteniük a középkori szóhasználatával vegyített tájszólással, amiből tán csak az ijászok angolos beszédmódja lóg ki. A szereplők nem fukarkodnak az izes beszólásokkal, melyek után vagy a hasát fogja az ember, mint a jó öreg Floyd „Riadó, riadó, nem lesz több adója!”, avagy a papnők „Istenem, férfiak” sóhaja után, vagy a falat kaparja kinjában, ha olyanokat hall, mint a herceg által lépten-nyomon előadott „A nevem John, Prince John.” mondat.

Rage of Mages sorozat

A „kombináljuk a valósidejű stratégiaiát a szerepjátékokkal gondoltat” nyilván nagyon hamar felöltött valamelyik RTS fejlesztő agyában, és talán a Rage of Mages volt az első játék, melyben ez leg-szembetűnőbben valósult meg. A játék szereplőit az RTS-ekben megszokott felüléneztől irányíthatjuk egy szintén stratégiai kezelőfelületen keresztül, de a bázisépítés, illetve az egységek tengerének megépítése helyett most a küldetésről küldetésre átvitt hősök fejlődése jelentette a győzelem kulcsát.

Egész ügyes. A Knightshíftet nagyon nagy dérel-dúrral harangozták be, és az aligha kétséges, hogy nem világmegváltó, korszakalkotó programmal van dolgunk. Viszont ha objektíven nézzük a játékot, a Reality Pump érdekes kis progit alkotott, melyet, ha másért nem is, a színvonalas magyar fordításért mindenképpen érdemes mind a szerepjátékosoknak, mind a stratégiáknak kipróbálni.

Thrasher

Pro: szép grafika, jó magyarítás, élő környezet

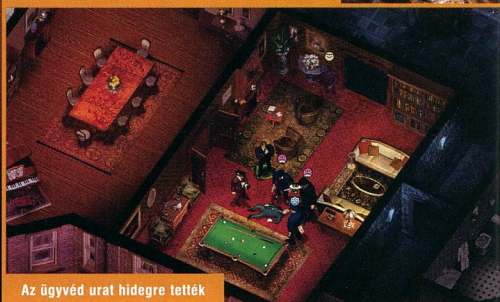
HANGULAT	20	25	GÉPIGÉNY
JÁTSZHATÓSÁG	21	25	PIII 450, 128 MB RAM, 700 MB HDD
EREDETISÉG	07	10	ÖSSZESEN
GRAFIKA	14	20	77%
AUDIO	09	10	
ÉLETTARTAM	06	10	

Kontra: a két műfaj (RPG, RTS) nem ötvöződik kellően, gyenge MI, idejétmúlt intro

Hé, főnök, megvan a tavaly elszállított verda!

Az ügyvéd urat hidegre tették

CHICAGO 1930

INFOBOX

Kategória: akció • Kiadó: Wanadoo • Fejlesztő: Spellbound Studios • Web: www.chicago1930-game.com

- Küzdelem a hatalomért, befolyásért a gengszter érában, majd a törvény nevében mindenek lerombolásáért.
- Nyolc egyedi város-resz.

Aréna:

Gangsters2 59%

Robin Hood 86%

Mafia 89%

A jó öreg szervezett bűnözés. Fejlett civilizációknak e megrendíthetetlen intézménye hosszú történelemmel rendelkezik. A maffia története persze még korántsem csak a múlté. Van azonban egy város, melynek nevéhez mindnél hírhedtebben kötődik az illegális szeszcsempészetből és szerencsejátékból szerzett alvilági hatalom. Az Egyesült Államokban 1919-ben bevezetett alkoholtilalom az alvilág számára rendkívül kedvező környezetet teremtett. Egy pezsgő, zsúfolt, rohamosan fejlődő városban, ahol a politikai korrupciónak is komoly hagyományai vannak, Al Capone felépítette alvilági birodalmát. Bár székhelyét később Floridába helyezte át, neve mégis egybeforrt Chicago városával.

Történetünk 1928-ban kezdődik, amikor is a város két gengsztervezér nyitl hadszíntere, amit a vastagon megkent igazságszolgáltatás gyakorlatilag tehetetlenül szemlél. Hősünk Don Falcone jobb keze, aki azért érkezik a Palace hotel-be, hogy a város irányítását saját „családjának” szerezze meg. Sikere természetesen a játékos kezében van, mégis jó ómen, hogy a törvény előtt a másik oldalon álló hőssel 1930-ban kezdhető történetben a város már Don Falcone kezében van. Chicago történetének eme rövid szeletkáján azonban egyvalami nem változik, mégpedig a város felépítése. Válasszuk bármelyik főhóst is, morálisan meglehetősen különböző feladataik ugyanarra a helyszínrre vezetik őket. A nyolc kerület mindegyikében egyetlen „intézmény” található, amely visszatérő helyszíne lehet a történetnek. Lássuk is mindjárt, mi zajlik a város nyugati felén, igen távol az igazságszolgáltatás által még ellenőrzött utcáktól.

A játékban tehát mindkét oldalról bekapcsolódhatunk a város életébe, amint egy kisebb csapat élén küzdünk a jó vagy a

„csak nekünk jó” céli érdekében. A csapatot alkotó karakterek és a főhős maga is különböző téren szerzett és eltérő szintű jártasságokkal bír, amelyek azonban a küldetések során fejleszthető. Ezek a tulajdonságok határozzák meg, hogy emberünk milyen jól forgatja az adott fegyvert. Bár a játék cselekvési lehetőségei jórészt gengszterek lejegelésére vonatkoznak, a tetemek átkutatásával, információk és kulcsok keresgetésével minden küldetés önálló rejtvény. A küldetés nehézségét gyakran az okozza, hogy a játék közben meghatározott részfeladatok megoldásához valamilyen – a feladattal közvetlenül nem összefüggő – tárgyat kell fellelnünk.

Jó példa erre a szomszédos bandák egyik motelban rendezett összejövetele, ahol meghívás hiányában ki kell hallgatni az állig felfegyverzett gengszterekkel biztosított eszmecsereit. Az egyik részfeladat szerint a személyzetet el kell távolítani a konyhából. Kézenfekvő megoldásnak tűnt a kamrában elrejtőzni, majd az oda betévedő személyzetet lecsapni, megkötözni, és biztos helyre vonszolni, nehogy valaki rátaláljon, és fel-

Keresztapa, vasútállomás jelenet. Felvétel indul!

„Nem egészséges viszszautasítani Don Falcone igazán önzetlen védelmi ajánlatát!”

lármazza a házat. A dolog működni látszott. Belép a kamrába, becsukja az ajtót maga után, bummm..., és ismét elrejtőzés. Eljött az idő, hogy már csak a pincérek maradtak, akik a konyha és az asztalok között ingáztak serényen. Eszük ágában sem volt körülnézni a kamrában. Hosszú, tanácstalan órák következtek. Egyszer csak egy korábban begyűjtött cédula hívta fel magára a figyelmet, olyasféle, amelyiken eddig páncélszerények kombinációi voltak. No, akkor kutasunk át minden szobát a rejtőző macskó után! (Persze nem világos, ez mit is segíthetne a pincérekkel kapcsolatban.) A komoly véráldozattal járó kutatás végül eredménytelenül zárult. Ekkor pillantottuk meg a telefonkészüléket. A cédulán a recepció telefonszáma volt, amelyen megszúgtuk, hogy a rendezvény egyik résztvevőjének felesége hamarosan befut a motelbe. A lebakást megakadályozandó a recepció s a teljes személyzetet a bejáráthoz rendeli, hogy fogadják a hölgyet. Voilá, a konyha kiürült!

Vannak azonban egyszerűbb feladatok is, melyek úgy hangzanak: Senki ne maradjon életben! Felpakoljuk fegyvereket, és indulás. Természetesen az újságok címlapjára kerülő véres leszámolásoknak is megvannak a maguk buktatói. A helyszínek zömén civilek és rendőrök is szép számmal előfordulnak. A kaszinók, kocsmák benáposított kuncsaftjai nemcsak zavarók, de akadályozzák is a tiszta munkát. A civilek gyilkolása pedig nem marad következmény nélkül, ha csak egyetlen szemtanú is marad. A polgárok ostoba viselkedése azonban hamar eloszlatja minden kétségünket, ami a szemtanú és a pisztolyosd között húzódik. Persze a fejlesztők ezúttal sem mulasztották el kiemelni megelégedettségüket a játéknak alkalmazott mesterséges intelligenciával kapcsolatban. A tapasztalatok szerint is a játéka figurái minden eddiggit felülmúlva olyan emberek lettek, hogy még a Parkinson-kór tünetei is diagnosztizálhatók. A lövöldözés alatt pánikszérűen rohagáló, életéért riánkozó civil a füst elszállta után visszaáll eredeti helyére, mintha mi sem történt volna. Hasonló-

képpen a mamlasz gengszter is visszaül székébe, amit elhárítunk, miután kilőtük mellőle cimboráját. A szereplők nagy része valami gengszterparódiából lépett elő, de ha sokan vannak, ez még sem mulattató.

A déja vu érzés elkerülhetetlen azoknak, akik a Spellbound korábbi fejlesztéseivel is találkoztak már.

A Robin Hood után ismét új környezetbe helyezték a Desperados alapötletét, talán ezúttal utóljára. Legújabb fejlesztésük ugyanis már valós idejű 3D grafikus motort alkalmaz a rögzített nézőpont helyett, amely azonban bámulatos hangulatúra és részletgazdagra sikerült a sorozat mindhárom részében. Az „arany húszas évek” fényűző szállodai lakosztályai, a koszos külvárosi utcák és az ipari negyedek mind egyedi alkotások,

semmi ismétlődő mintázat. Éppoly profi munka, mint a Robin Hood meszeszerű kastélyai. Ezúttal azonban a szűk épületbelsőkből fakadóan az ember jó ideig reflexből keresi a terep elforgatásának billentyűit, míg rá nem jön, hogy nélkülük is lehet boldogulni.

Több karakter irányítása mindig hordoz némi taktikai lehetőséget. Cselekvésük összehangolása adja meg az izét egy ilyen jellelű játéknak. A Robin Hood egyik hasznos újítása volt, hogy meg lehetett tervezni minden karakter következő lépését, majd ezeket párhuzamosan elvégezték. A Chicagóba sajnos ez a lehetőség nem került be, mivel a fejlesztők ezen a téren új ötlettel álltak elő. Bizonyára sokak fejében megfordulnak remek ötletek játék közben, ami minden bizonnyal a játékok előnyére válna, csak éppen a fejlesztőknek nem jutott eszükbe. Az akciójátékok heves egérkapkodásai során már régóta felmerült bennem is a gondolat, milyen jó

lenne ilyenkor lassított „felvételre” kapcsolni. A cselekmény nem állna le, de a lelassult mozdulatok lehetőséget adnának arra, hogy az elképzelésünk és ne a szerencsénk határozzák meg, mit is teszünk gyors reagálást kívánó helyzetekben. Íme, a Chicagóban éppen ez a nagy újítása. A szökőre tenyerével físzszalagon peregnék lassítva az események, ahogy kell kötél karcokkal és mély gurgulázó hangokkal. Mindez nagyon jól hangzik, ám valahogy nem lett az igazi. A mozdulatok ugyan nagyon látványosan elmosódnak, de emiatt éppen azt nem látjuk tisztán, amire kíváncsiak vagyunk. Az egér kezelésének hozzá tartozó lassulása pedig végképp idegesítővé teszi a szoba más-sik sarkából egyébként látványos effektet.

A kor szellemét idéző hangulatos zene, a pompás háttérrek szerencsére képesek feledtetni a kezdeti csalódásokat. A követhető történet, amelyik ugyan mellőz mindennemű valóságálatot, bőven merít a Keresztapa világából. Jó példa erre a vasútállomás lépcsője babakocsival. A folyamatosan bővülő fegyverkínálat és a karakterek fejlődésében rejlő lehetőségek könnyen megragadják a játékost, ha mégoly kevés újdonsággal fedezhetünk is fel benne. Mindezek mellett leszögezhetjük, hogy a múlt század elejének gengsztervilágát felelevenítő játékok újabb figyelemre méltó darabban gazdagodtak a Chicago 1930 által.

Lázi

„Ha maradt is még kiaknázatlan lehetőség a gengsztervilágban, a Chicago nem hozott újdonságot.”

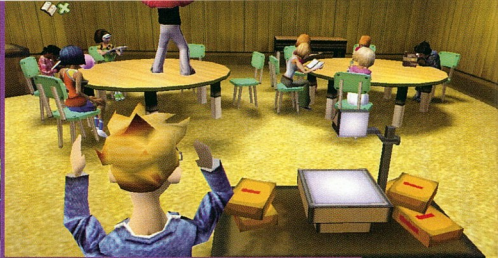
Abból a 42-es boxerből kérnék egy jobbezest

Pro: Mindkét oldalon szerepet vállalhatunk. Rendkívül aprótekos határok.

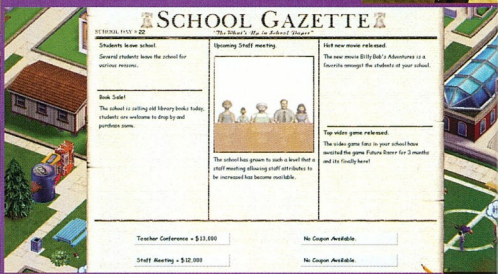
HANGULAT	16	25	GÉPIGÉNY Piii 600, 128 MB RAM, 1 GB HDD
JÁTSZHATÓSÁG	17	25	
EREDETISÉG	04	15	
GRAFIKA	18	20	
AUDIO	07	10	ÖSSZESEN 68%
ÉLETTARTAM	06	10	

Kontra: A lassított mozdulatok elmosódnak. Célzáskor az egér irányába forgolódnak, amit nehéz megszokni.

Ha a tanár nem szigorú, lesznek rendbontók.

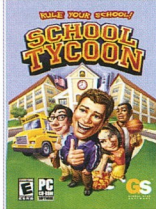

Az iskolai újságot nem csak a továbbképzés miatt érdemes olvasni.

SCHOOL TYCOON

INFOBOX

Kategória: tycoon • Kiadó: Activision • Fejlesztő: Cat Daddy Games • Web: www.catdaddy.com

- több mint 50 épületpus
- 24 küldetés
- 3 nehézségi szint
- sandbox mód

Aréna:

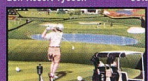
Railroad Tycoon 3 83%

Monopoly Tycoon 82%

Golf Resort Tycoon 53%

Éppen a napokban beszélgettünk a lánnyal a tanárokról, és meggyeztünk, hogy sokkal lazábbak és lelkesebbek a fiatal, tapasztalatlan oktatók, sőt egyetértettünk abban is, nem feltétlenül baj az, ha egy tanár szigorú, ha emellett ember és jól tanít. Sajnos senkinek sincs olyan szerencséje, hogy minden tanára jól legyen. Mindig akad egy-két nehéz eset. Csakhogy miattuk nem lép le az ember a suliból, legálábbis általában nem.

Sima-fordított. Émlékszem, gimnazista koromban alig vártam, hogy eljőjjön az a bizonyos „fordított nap”, amikor mi tarthattuk az órákat, és a tanárok bekerültek az iskolapadba. Volt, aki az ökördósdát tartotta ekkor fontosnak, volt, aki valóban megpróbált jó és szórakoztató órát tartani, de mindannyian élveztük, hogy felcserélődtek a szerepek. Pont ez a trükk a School Tycoonban is, végre kiélhetjük vágyainkat, és megpróbálhatjuk megteremteni álmaink középiskoláját... Sajnos, hamar ki fog derülni, ez nem feltétlenül mások (szülők és tanulók) ideális oktatóintézménye, és képe semmi garancia arra, hogy gazdaságosan klámsé működni is.

Háromszor nyolc. Nem lesz egyszerű feladat rutint szerezni abban, hogy iskolánkat ötcéllagos szintre „emeljük”, és ebben nem sok segítségünkre lesz a ST oktatómódja (tutorial), mert a tanítás alatt csak nézhetünk, mint a sült halak. Ám ha valaki becsülően végigcsinálja a 3x8, egyre nehezebb küldetéssorozatokat, menthetetlenül vérprofivá válik, és a szabadmódban csak azért nem fog unatkozni, mert jó eséllyel egymást érik majd a katasztrófák.

Az első nyolc küldetés nagyjából 5-5 perc, tulajdonképpen átlátszó feladatunk azt, a sok apró részletet, ami nélkülözhetetlen az

- Javítás
- Demo
- Végigjátszás
- Háttérkép
- Csalás
- Animáció
- Vágatlan

iskola irányításához. Mindenek előtt tantermeket kell építenünk – ebben a különleges gimnáziumban mindegyik külön épületbe kerül, majd oktatókat kell felvennünk. A trükk már ekkor kezdődik, hiszen a jó és megfizethető tanár ritka, mint a fehér holló. Minden nevelőnek 3 fontos tulajdonsága van: szórakoztatási érték, szigorúság és képzettség. Ezenkívül igen fontos szempont, hogy mennyiért hajlandó tanítani. A diákok elvileg azt szeretik, ha a tanár érdekesen tanít, ám a szigor is szükséges, különben egyre gyakoribbá válnak a rendbontások, rongálások. Ráadásul, ha a tanító nem eléggé képzett, az igényesebb tanulók elmennek, mondván, ilyen színvonal mellett nem lesz esélyük bekerülni a főiskolákra. Nekünk egy átlagos küldetés esetében (szűkös anyagiak) olcsó is jó munkaerő kell – persze kérdés, hova vesszük felt. Én a zárkában a szigorúságra törekedtem, míg a tanulók által nem túl lelkesen látogatott órákat tanárait lecsereletem tapasztalt és szórakoztató nevekre. Bevallom, a könyvtárban nem tudtam kifigyelni, mikor vannak töbevel, de akár tanulnak itt, akár nem, az épület szükséges a fejlődéshez.

A szellemi tudást gyarapító tantárgyak mellett nagy gondot kell fordítani az ifjúság fizikumára is. Ezért tornatermet, focipályát és még számos sportlétesítményt is emelhetünk majd, ahogy a tőkénk és az egyéb feltételek megvalósulása lehetővé teszi.

A szünetben sokan szívesen mozognak a sportpályán.

Szükség lesz például gazdasági épületekre is, mert e nélkül nem vehetünk fel takarítót, sze-relőt és kertészt sem. A tanulók pedig elmennek, ha nem megfelelő a kör-nyezet, szükségük van étkezési lehe-tőségre (kezdetekben még megteszi az automata, de több csillaghoz már kávéház, pizzéria, sőt hamburgeres is kell!) és szórakozásra is (játékterem, gördeszka-pá-lya, minigolf, gokart, sőt, akár hullámvásút is kerülhet iskolába!).

Mielőtt pánikba esnétek, még megemlítem, hogy a különféle épületek és a működést segítő személyzet mellett három csillag felett már érdemes gondot fordítani a környe-zetre (parkosítás, dekoráció) is. =)

Struktúra. A School Tycoon összes épülete különleges farendszerbe rendez-hető. A játék elején (a korai küldetések-ben) a kínálat nagy része le van lakatol-va, és akkor sem vehetnénk meg, ha len-ne rá pénzünk. Persze nem kell pánikba esni, mert a program megosztja velünk a feloldás feltételeit, és összességében el-mondható, hogy szép lassan minden kell. Majd ha a magasabb szintű terme-ket építjük, akkor elbonthatjuk pl. az alapverziót, hiszen úgyis mindenki a szuper kémiai labor vá-lasztja a konyhócskára helyett. Érdemes kifigyelni,

a megoldás módja. Az igazi inyencek egyébként

„A tanító jutalma, hogy sietnek előadásá-ra, a tanítvány jutalma, hogy elméjében gyarapszik.” Talmud

saját tanulót is kreálhatnak. A külső személyzetre (takarítók, szerelők, kertészek) különösbbe

nam kell figyelni, csak a honorárium lehet szem-pont, de lehet javítani munkájuk hatékonyságát (pl. a szemetesek kihelye-zése kevesebb szétzört hulladékot jelent, és a környékre sűrűbben jön-nek szöprögetni is). A ven-déglátó egységek esetében sem éreztem külön-b-séget, szinte mindegy volt, milyen szakácsot vet-tem fel (itt a képzettségre koncentráltam mindig).

Mielőtt rátérnék a tanári karra, fontosnak tartom megemlíteni, hogy vannak személyzet nélküli épületek is, pl. a szórakoztató egységek nagy ré-sze, az orvosi „szoba” vagy a mosdó. Itt csak ar-ra ügyeltem, hogy amint lehetett, megvettem a legmagasabb szintűt.

Tapasztalataim szerint mindennek a kulcsa a ta-nári kar. Jórészt ők határozzák meg kiadásainkat

és közvetve bevételeinket is. Ha valamelyik tanár unalmasan tanít, a diákok lépnek, ha nem elég-gé képzett, egy réteg szintén más iskolát keres, és a túlzott szigorúság sem tesz jó (viszont ha nincs fegyelem, nem figyel senki, nem ritka az asztalon ugrálás sem!). Eleinte érdemes anyagi lehetőségeink függvényében dönteni, mert ha rendszeresen olvassuk az iskolai újságot, talál-hatunk benne majd felhívást konferenciákra és továbbképzésekre, ahol munkatársainkat jó pénz-ért igaz, de taníthatatjuk. Mondjuk ezt igazán csak a szabadjátékban érdemes használni, a küldetésekben általában időre kell teljesíteniünk, tehát erre nincs idő, így egyszerűbb útlatlap köt-ni annak a talpára, akivel nem vagyunk elégedet-tek.

Becsengettek!

Hupsz, becsengettek, mennem kell, még van mit tanul-nom, az öt csillag 4 hét alatt nem sikerült... Gyor-san elmondom még, hogy attól függetlenül, hogy a

School Tycoon nem ér fel a műfaj nagy klassziku-sainak magasságába, rövidtávon rendkívül szőra-

koztató, olyan, mint egy finom limo-nádé a nyári hőségben. Nem külön-leges, nem fliancos, de a szomjat tö-kéletesen oltja, és annyira jól tud esni...

Játszok vele, próbáljátok ki a DVD-n levő demót, szerintem érde-mes!

Lily

Ha a cél már közelinek tűnik, általában jön valamilyen természeti csapás.

Cat Daddy Games

Bár a fejlesztőcsapat alapító tagjai már több mint tíz éve vannak a játékiparban, csak hat évvel ezelőtt döntöttek úgy, hogy saját stúdiót alapítsanak. A CDG napjainkban nem csak PC-re, hanem PS2-re és Xboxra is fejleszt, s ezelőtt is részt vállalt nagy címek bedolgozásából. Tisztán saját címek közül igazán ütőset nem tudnak felmutatni, ám az általam „tycoon light”-nak titulált kategóriából számos „gyöngy-szemük” van, s nem egy közülük határozottan szórakoztató. Néhány cím a teljesség igénye nélkül: Ski Resort Tycoon I, II, Golf Resort Tycoon I, II, Skate-board Park Tycoon, Snowboard Park Tycoon, Skate-board Park Tycoon 2004.

Pre: Szórakoztató, könnyed, vidám. Jó ötlet.

HANGULAT	20	25	GÉPIGÉNY
JÁTSZHATÓSÁG	20	25	PIII 500, 128 MB RAM, 700 MB HDD
EREDETISÉG	05	10	ÖSSZESEN
GRAFIKA	15	20	69%
AUDIO	05	10	
ÉLETTARTAM	04	10	

Kontra: Túl sok katasztrófa. Kevés küldetés. Rossz tutorial.

Tails: Sonic, ide érzem, hogy itt vagy...

A vagány sündisznók mellett kérjük, vigyázzanak.

SONIC ADVENTURE DX

INFOBOX

Kategória: Arcade • Kiadó: Sega Europe • Fejlesztő: Sonic Team • Web: www.sonicteam.com

- PC-n ilyen feeling még nem volt!
- Magas újrajátszhatósági fok.
- Végre valami, ami szinte teljesen érdekes!

Aréna:

Sonic-R 80%

Heart of Darkness 73%

Beyond Good and Evil 97%

Kizártnak tartom, hogy létezik olyan PC- vagy konzoljátékos, akinek a fenti név hallatán ne ugrana be az aranyos, cinkosan ránc kacsintó kék sündisznó. Ha mégis akadna valaki, aki nem ismeri mindannyiunk kedvenc sündisznóját, az nagyon sürgősen szégyellje össze magát, mert ezen a fronton ez olyan mértékű hiányosság, mint a Halóról beszélni az Xbox említése nélkül. A Sega embléma-állatkája talán már a létező összes konzolon és valamire való játékmásinán jelen volt, hol két dimenzióban, hol háromban. Hardcore PC-s körökben legfeljebb a Sonic Rally és a Sonic 3D név csenghet ismerősen, melyek közül egyik sem lett túl nagy siker. Végül csak elérkezett ez a nap is... a horkolásba torokló Sonic-R után a kis kék süni végre PC-n is elkezdheti hódító útját.

Jött. A segás fiúk kisebb módosításokkal és optimalizálási eljárásokkal egészen élvezhetővé tették az egyértelműen átpoitolt játékot, mely 99-ben már hódított Dreamcasten. Az irányítást megszokni ebben a játékban a legnehezebb feladat. Egér és billentyű egyidejű használatára is lehetőségünk adódik, de ez tényleg csak mazochista egyedeknek ajánlott. Legyenek oly jók magunkhoz, és használjuk a kizárólag billentyűzetet igénylő beállításokat.

Aki teheti, gamepaddal essen neki a mókának, mert az legalább nem fogja bosszantani. Ellentétben a kamerakezeléssel, ami miatt néha kedvünk lenne befeljeini a monitort. E téren két lehetőségünk van:

Egyik esetében a kamera mozgását auto beállításon van... ez a használhatóbb. A free opció azonban döbbenetes dolgokat művel, ha nem tapadunk rá a jobbra-balra kamerakörnyezet gombokra. Képes beragadni a falba, Sonicba, egy ártatlan pixelbe is, és akkor olyan remegésnek lehetünk tanúi, mint Hitlernek volt a Berlin ellen irányuló offenzíva kellős közepén. A történet a szokásos gyermekien bárgyúnak mondható, Dr. Robotnik már megint rosszban sántikál. Ezúttal feltett szándéka, hogy lerombolja kis hőseink

- Javítás
- Demo
- Végigjátszás
- Háttérkép
- Csalás
- Animáció
- Végatlan

városát, és áttérformálja Robotnik Landd. A chaos emeraldok segítségével pedig létre kívánja hozni főhőseink legnagyobb öröme a sérthetetlen Chaos szörnyet, akinek szerény személye erősen vízbázisú. Először csak kis kék barátunkat telergethetjük, de a sztoriban előbbre haladva (amit pozitív módon néha egy-egy átvezető animáció is megakadályozhatjuk az addigi Sonic epizódokból megismert Knucklest, Tailst, a kis rókát, Amyt, Biget, a lasagne túladagolásban szenvedő macskát, és a bizonyára mesterséges színezékről elnevezett E-102-t, aki mint „Tüdő, az erőcsávó” tündöklő bádogkaszt-

nijában. Három fő játékmódra is lehetőségünk nyílik annak függvényében, hogy mennyire jutottunk előre a fő vonalon az Adventure módban. Érdekeség, hogy az ugrálós-szágulós pályákat újrarájtszva és a magadott kritériumoknak eleget téve az adott pálya A, B és C módját is teljesíthetjük. Ezek a feladatok általában kimerülnek a „szerezz meg bizonyos mennyiségű gyűrűt adott idő alatt” feladványokban, de higgycetek el, jó mód. Akik konzolon ismerik a Sonic Adventure epizódjait, azoknak nem nagy hír, hogy vannak mini-játékok a játékban. (Maniac Mansion... hajaj hol van

az már...). Aki szerette a Final Fantasy sorozatban a Chocobo tenyésztést, az ezúttal is kiélheti eme perverzóját a kis Chao lényeken. A Chaót, ha eléggé erősek érezzük, akkor bátran benevezhetjük a Chaorace-be, mely egy kis versengés a konkurens Chaók között. Chaókn tuningja nem túl eredeti módon (khmm...) különféle gyümölcsökkel történik, amelyeket a világok közötti tájakon lelünk, vagy pl. a fáról rázhatjuk le. Végre értelme van a már eddig megszokott kiütött ellenfelek után megmaradó kis állatkáknak. Néhányuk ugyanis bekerül kis Chaókn rezidenciájára, ahol a piciny lénynek egyiküket odaadva tamagocsinak felvétezzük az arra jellemző tulajdonsággal. Egy másik mini-játékban Sonic flippergolyóvá változik, és különféle belső kis „flipperes” kudarcsok között kell végrehajtanunk. Ez a játékmód gondolat, sokaknak ismerős lehet a Sonic Pinball című, szintén konzolos játékból. Persze ebből is kétfajta típus létezik, de szerencsére egyik rubrikájában a másiknál.

Látott. Sajnos a grafika a max. beállításokkal is a Voodoo2-es időknek állít emléket. A grafikáról, mint olyanról ennek tükrében, nehéz sok jót elmondani, de mindenképpen ki kell emelnem a kellemes színvilágot, ami különösen az első pályán (Emerald coast) adja meg a jó hangulatot a folytatáshoz. Amúgy én személy szerint valahol örülök neki, hogy nem egy Chorme-szerű engine dohog a játék alatt, mert így a gyengébb géppel is VGA-val megverték is bátran Sonicol-hatnak, méghozzá az alacsony felbontású textúráknak és a kis poligonszámból építkező karaktereknek köszönhetően szépen. Külön ki kell emelnem azt, hogy Sonic játékban ennyi interakció még talán egyben sem volt. Beszélgethetünk a nem túl értelmes (de annál aranyosabb) NPC-szerű karakterekkel, tárgyakat mozgathatunk, ajtókat nyithatunk, menetrend szerint kapcsolatokat erősíthatunk meg stb. Bár semmi különösebb szerepük, inkább csak hangulati körítés, de nagyot dobhatnak a hangulaton a környezeti elemek is (tor-nádó, hóesés, napszakok változása, delfinek, sirályok, Sza-

badoitsátok ki Vilmost... na, nem azt). Sok jót a hangokról sem mondhatok el. Értetlenül számolom, hogy az első hallásra mono 11 KHz-es hangokhoz a program miért erőlteti anynyira a Media Player 9-et. Tény, hogy ez utóbbi nélkül a zenékből (WMA fájlokról van szó) sem fogunk sokat hallani, ami nagy kár volna, ugyanis nagyon a helyükön vannak. Jól visszahozzák a régi diszkó-pop hangulatot, és megteremtik azt az igazi Sonic feeling-et. Dicséret illeti a készítőket a pályák tervezéséért is. Hol hatalmas magasságokban száguldozunk, hol

cipőkkel, karperecekkal, egybekkel.

Győzött? A Sonic Adventure, jelentem, ennek ellenére nálam bizony veri a Harry Potter eddigi két epizódját. Hiába a bosszantó irányítás és kamera-

kezelés, és senkit nem érdekel a viszonylag alacsony szintű grafika, ha a játék összességében jó. Márpedig ez a helyzet. Ez végre tényleg a gyerekeknek van ki-

„A Heart of Darkness óta nem szórakoztam ilyen jól.”

pedig tárnék mélyén, egy csillában ügyeskedünk. A párbeszé-

csalódni. Nincs benne vér, erőszakos jelenetek, nem kell szétlőni senkinek a fejét, aranyos karakterek, szeretnivaló ellenfelek. Itt szeretnénk felhívni a kedves apukák és anyukák figyelmét, hogy: Igen! Ez most az, ez most olyan, ezt nyugodtan...

Nem akarok meggyőzni senkit sem, főleg annak tudatában, hogy alig két hónapja kijött a Beyond Good and Evil, de ahogy az is megérdemelte, hogy magunkévá tegyük, úgy ez is. Kétségkívül a BGAE a picit idősebb korosztálynak való, és hibát sem

nagyon találni benne, de ha nincs konzol a háznál és a csemete tényleg valami aranyosra, szerethetőre válik, akkor érdemes elgondolkodni a Sonic Adventure-ön.

Tinman

Érdekesség

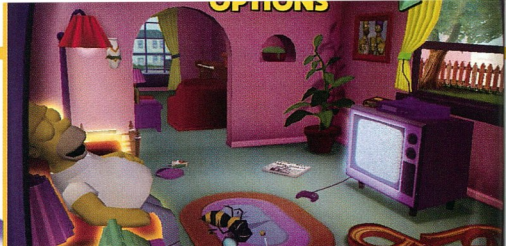
Ha azt hisszük, hogy végigvittük (kb. 12-13 óra) a „kaland” módot és ezzel vége is, tévedünk. Aktiválva válik ugyanis a sokat sejtető kúdesítés mód, melyben végre nem csak Gyűrűk urát kell játszánunk, hanem karakterenként(!) számtalan kúdesítést teljesíthetünk hasonlóan kicsit a Worms 3-d-hez.

Pro: Sonic PC-ni Őde színvált. Remek zenék. Újrajátszhatóság.

HANGULAT	23	25	GÉPIGÉNY
JÁTSHATÓSÁG	16	25	PIII 800, 256 MB RAM, 1,4 GB HDD
EREDETISÉG	07	10	ÖSSZESEN
GRAFIKA	14	20	
AUDIO	08	10	
ÉLETTARTAM	08	10	

Kontra: Beakadó kamerakezelés. Irányítási gondok. Alacsony grafikai részletesség.

Már a rendkívül eltálat fomenü is nevetésre ingerel

Marge mindig talál megfelelő feladatot számunkra

THE SIMPSONS HIT AND RUN

INFOBOX

Kategória: akció • Kiadó: Vivendi • Fejlesztő: Radical Entertainment • Web: www.thesimpsons-hitandrun.com

- 7 nagy pálya és rengeteg küldetés
- 40 járgány
- A sorozatból jól ismert karakterek

Aréna:

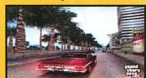
GTA 93%

GTA3 91%

GTA: Vice City 95%

Az, hogy egy filmből számítógépes játék készül, egyáltalán nem szokatlan – ellentétben a TV sorozatokkal. Pedig a Simpson család már sokadszorra szolgál rá a „megjátékosításra”: az USA történelmének legrégebben futó komédiája 1989 óta töretlen népszerűséggel szórakoztatja a nagyérdeműt félórás csokorjából családok millióit a képernyő elé szegezve. A 15 év alatt cseppet sem öregedő familia ugyanis korszálytól függetlenül lebilincseli a közönséget: fanyar humorán mindenki jól derül, az idősebbek pedig a társadalomkritikai élt is könnyedén kiérezhetik. A történetet ismerve talán leginkább egy The Sims-szerű „életszimulátorra” számíthatunk, a Hit & Run azonban vérbéli akciójáték. Ami még inkább meglepő, hogy így is sikerül maradéktalanul visszaadnia a sorozat hangulatát.

„Doh.” Simpsonék sikertörténete mára legendás: a sorozat kiagyálóját, Matt Groeninget eredetileg párperces epizódok készítésére kérték fel, melyekkel a Tracy Ullman Show-t szándékoztak feldobni. Az eredmény viszont olyan meggyőzőre sikerült, hogy a springfieldi munkáscsalád hamarosan külön műsoridőt kapott. Azóta élvezhetjük az örök gyerek Homér és kompániája, azaz Marge, Bart, Lisa és Maggie kacagatóbóbnál kacagatóbb, és általában politikailag teljesen inkoerent kalandjait, melyeknek szatirikus éle a South Parknál lényegesen burkoltabban jelenik meg, ezért a befogadó réteg is szélesebb.

A játékmenet. Abbéli félelmünk, hogy a Hit & Run újabb elcsépelt rókabőr lenne, az első percekben eloszlik, amikor meglatjuk a főmenü: Homér kedvenc fotelében, a TV előtt horkol, mi pedig az itt fellelhető tárgyakkal navigálhatunk (pl. videó = elmentett állás betöltése). Bizony, szó sincs villámgyorsan összedobható fércműről, a játék messzemenő

igyekszik követni a sorozatot. Ennek tudható be a jól ismert főcím és az a tény is, hogy a szereplők az eredeti színészek (Dan Castellaneta, Julie Kavner, Nancy Cartwright, Yeardley Smith és Hank Azaria) hangján szólnak meg.

A játék tulajdonképpen a Grand Theft Auto erőszakmentes változataként is felfogható: az egyes karakterek valamelyikét (Homer, Bart, Marge, Lisa és Apu) irányítva különféle küldetéseket hajthatunk végre, melyek jelentős részét csak valamilyen járműbe pattanva vihetjük sikerre. A lineáris történet hét nagyobb pályája több mint félszáz megbízást rejt magában, és

akkor még nem is esett szó a menet közben elvégezhető bónuszokról vagy egyéb nyálánkságokról. Ezek egy része pofonegyszerű, ám annál változatosabb rohangálás (Homérrel például Marge kérésére a közértbe kell elszaladnunk, majd Lisa otthon felejtett házi feladatát juttathatjuk el az iskolába, végül a munkahelyre sem árt betevődnünk), amit gyakran az időtényező nehezít. Éppen ezért nem mindegy, hogy milyen autót haltnak meg: gyakran egy gyors, de törékeny jószág a célra vezető, míg ha rombolni kell, egy

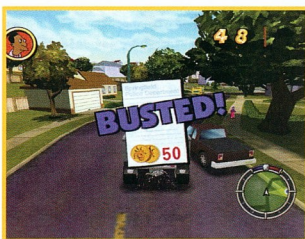

Díjzón

A Simpson családért nemcsak a közönség, de a szakma és a kritikusok is rajonganak, ezért az évek során számtalan elismerést szőrt be. Például a legfontosabb televíziós díjátadónak számító Emmy 1990 óta több fontosabb kategóriában minden évben jár, a legjobb animációs sorozatért járó szobrot pedig idestova kilencszer (!) vihette haza.

150 dollárért kölcsönzött, böhöm nagy dzsippel érhetjük el a kellő hatást. Arra azért vigyázzunk, hogy a féktelen száguldnak is ára van: az autók nagyon sérülékenyek, a végén pedig nem egyszerűséggel felrobbannak – még szerencse, hogy könnyedén elorozhatjuk bármelyik utcán elhaladó darabot, vagy az egyre-másra feltűnő

telefonfülkékben választhatunk a már korábban megvásároltak közül. Az efféle tranzakciók azonban költségekkel járnak, ha pedig üres a pénztárca, elvesztünk. Az aranyérmék begyűjtögetése viszont nem okoz különösebb gondot: elég csak a KRESZ-szabályokat áthágni, és a számláló máris megugrik. Azért ezt is csak módjával tegyük, mert a rend éber őrei könnyedén megbírságozhatnak, ha esetleg túllépnék a célon!

Nézünk, mint a moziban. A pofás 3D grafika elsőre talán kissé idegennek tűnhet a kézzel rajzolt sorozathoz képest, de szempillantás alatt megszokjuk –

annál is inkább, mert a sorozat hangulatát teljesen sikerült átültetni a színvilágtól kezdve a legelha-

„A Hit & Run-ban Springfield virtuálisan életre kel: minden itt van, ami csak a sorozatból eszünkbe juthat.”

nyagolhatóbbnak tűnő apróságig. A felbontást akár 1600x1200-ig is felhúzhatjuk, mely ugyebár simán veri konzolos társait, ráadásul nem szükségeltetik hozzá különösebb erőmű sem – egyedül a nagyobb robbanások folyamatossága miatt célszerű visszavenni egy fokkal „gépartabb” szintre.

A Hit & Run-ban Springfield virtuálisan életre kel: minden itt van, ami csak az eszünkbe juthat, így ne lepődünk meg, ha egyszer csak azon kapjuk magunkat, hogy a Quik-E-Martban az automatákkal útjuk el az időt a tényleges előrehaladás helyett... A szereplők egyszerű beszélősei is mind-mind a TV képernyőiről lettek kölcsönözve, melyek

ket talán csak azért érheti megrovás, mert a paletta nem túl széles, így ugyanaz a szöveg gyakran ismétlődik (néha egymás után).

Az irányítás. Konzolátíratok esetében a programok szinte mindig az egyik legfőbb ponton, nevezetesen a vezérlésen buknak el. A Radical Entertainment fejlesztése, ha nem is jelesre, de mindenképpen jól vizsgázik: a gyalogos szereplők mozgátása elsőre kicsit szokatlan (főleg, mert ebben az esetben a kameraállás sem min-

dig a legjobb), ám amint valamilyen autóba pattanunk, máris minden a helyére kerül, és bosszantó akadályok nélkül száguldozhatunk úgy, hogy utána nem kell napokig fájjalnunk a lestrapált kezünket. A legbiztosabb persze, ha joyppaddal próbálkozunk, de ennek hiányában a billentyűzet is tökéletesen megfelel.

Így kell ezt csinálni. Szó sincs arról, hogy a Hit & Run olyan bonyolult világgal rendelkezne, mint a vele párba állított GTA-sorozat, a kildetések ráadásul jobbára rövidek, sőt egyszer-kétszer határozottan idegesítők, amit még a rengeteg rejtett pálya sem nagyon tud kompenzálni. Ezzel együtt a Simpson család aktuális bevetése egy láthatóan szível-lelékel készített, vitán felül nagyszerű szórakozás, ami bizonyára nem csak az elvakult rajongókat szögezi több óra erejéig a monitor elé. Pontosan azt a szerepet tölti be a számítógépek, mint elődje a TV-ben: kortól és nemtől függetlenül az egész családot leköti, ráadásul egy pillanat erejéig sem veszi komolyan magát, azaz habkönnyű, gondtalan kikapcsolódással kecsegtet. Bárki is a Radical Entertainmenttől lenne mit tanulnia néhány pénznyelőket szériaszáma készítő konkurensének!

SZB

Futurama

A Simpson család alkotói 1999-ben indították útjára új sorozatukat, mely megvalósítása szempontjából sokban hasonlít elődjéhez. A történet főhőse Phillip Fry, a 25 éves pizzafutár, aki egy baleset révén hibernálódik, majd 1000 évvel később tér magához... A Futurama azonban Homérakkal ellentétben nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, így négy év után befejezte pályafutását.

Pro: Átjön a Simpsons-hangulat; Kiváló poénok; Változatos és ötletes kildetések

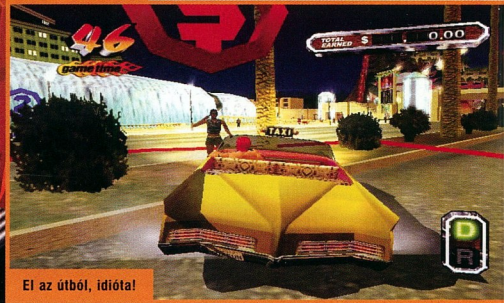
HANGULAT	23	25	GÉPIGÉNY Pill 700, 192 MB RAM, 2,2 GB HDD
JÁTSZHATÓSÁG	21	25	
EREDETISÉG	07	10	ÖSSZESEN 82%
GRAFIKA	16	20	
AUDIO	07	10	
ÉLETTARTAM	08	10	

Kontra: Egyes pályák túl egyszerűek vagy idegőrfők; Az autóból kiszállva az irányítás nem a legjobb

Burn baby, BURN!

El az útból, idiótá!

CRAZY TAXI 3: HIGH ROLLER

INFOBOX

Kategória: akció • Kiadó: Sega • Fejlesztő: Hitmaker • Web: www.hitmaker.co.jp

- 3 város
- 4 karakter
- kismillió integréto utas

Aréna:

GTA: Vice City 94%

Crazy Taxi 2 83%

The Simpsons: Hit and Run 82%

A Crazy Taxi 3-at nem kell bemutatnom senkinek. Gyakorlatilag a jól bevált előző részek receptjét követő, eszelős, hangos zenével ellátott taxis gáma, melyben a készítőök megpróbálják azt eladni, amit a GTA sorozatban a Rockstar még pótmisszió generátorként is lesújtott szemmel engedett át mondván, de ciki. Ez a bevezető szerintem maximálisan lefedi a játék stílusát és élvezhetőségi indexét, úgyhogy csak akkor olvassatok tovább, ha már minden más karaktert fejből tudtok visszafelé olvasva is a Gamerben.

Taxis trauma. Komoly lelki traumán estem át pár napja. Történt ugyanis, hogy az előző szám leadása után úgy gondoltam, ideje kivenni egy kis pihenőt, és csak azokkal a dolgokkal foglalkozni, melyek nem követelnek különösebb energiafelhasználást. Olyanokra gondoltam, mint pőló az alvás, vagy a szörpfeletelés, vagy végigtöltni még egyszer a Metal Gear összes epizódját, netalántán néha elmenni a kanapéig, majd vissza.

Ehelyett az eme tevékenységek bebiztosítására betervezett telefon-kikapcsolást elfelejtettem véghezvinni, pontosabban mégis, de most a tisztelt főszerkesztő úr vagy bekamerázta az egész lakásom, vagy csak májka van már 8 hónapja, ha nekem akar telefonálni. Szóval épp kikkelt volna valami nemiszerv-növelő készítményt reklámozó levél történetének gombjára, mikor a telefonon a csörgés által gerjesztett rezgés következtében lebucskázott a feltehetően általam korábban meg nem evett vaníliás pudingba. Gyorsan kikaptam a maszszából, majd felvettem:

- ...cupp... cupp... lötyty.
- Sz... sz... szia Flatt! Rosszkar zavarok? Épp fehérjét vesztosz?
- (nyalintás hang) cupp.

- Aha. Értem. Na figyelj, Mocsy vagyok, bár úgyis kiírta a számom. Szóval figyelj, az van bébi, hogy hát úgy gondoltuk itt a Gamernél, hogy ebben a hónapban megkapod a legnagyobb eddig megérkezett nevet tesztlésre. Mit szólsz?

- ...szipp... (statikus szörös)
- Naa, gondoltam, hogy egyből beindulsz rá, már elküldtük, hamarosan odaér a futár. Már régóta várja mindenki a játékot, kellemes szórakozást, 2 oldal rendelő, ne késs, vagy hererégi...

- ...cupika... HOGYAZA BÚD... szipp... MÁR MEGINT VEHETEK Ú... sssshhh... NEM AKAROK JÁÁTÉÉÉ...

KOOOT 2 HÓÓÓONAPJAAAA! HALLAAASSZ?

Nem kell találgatnotok, a kijelzőn már az: 'utolsó hívás: 48 mp' felirat díszelgett. Mocsy nagyon furmányos ám, mert véletlenül épp lementem volna a közértem még joghurtért, nehogy megjöjjön a játék, noha nem tettem ezt, mert kíváncsi voltam, milyen játék lehet az, ami annyira jó, hogy hajlandó elküldeni.

Nem csatlódtam benne, mikor megkaptam a dobozt, már a színe sem tetszett, nemhogy ami benne van. Szerintem direkt akart büntetni, mert a Gamer karácsonyon a cicijén írtam alá a...

Crazy Taxi 2 és fél? Tisztelem a Segát azért, amit létrehozott a játékírókban, de a konzolpiacról való kiszorulás és a jobbnál jobb pilót játékaik elkorcsosítása sajnos előbb-utóbb visszacsomagolja őket oda, ahova igazán valók, a játéktérmi játékok fejlesztésének területére. 1999-ben, a Crazy Taxi megjelenésekor még mindenki teljesen be volt ájulva, a rajongók azt sem tudták, merre vannak arccal, mikor egy kicsit is játszhattak a játékkal. A Hitmaker! fejlesztőcsapat jól toltta. Tény, hogy a játék rabul ejtő volt, de már akkor látszott,

hogy a konzolokon kívül máshol nem igazán állja meg a helyét; évekkel később, minimális változtatással főleg nem. 2001-ben a már jócskán haldokló Dreamcastre ugyan megjelent a második rész, amelyik sokkal kellemesebbre sikerült, mint az első, mégis, ott abba kellett volna hagyni a próbálkozásokat. Sajnos a harmadik epizód valójában csak polirozott második rész, tulajdonképpen semmilyen újítást nem vezetett be, csak kaptak a játékosok egy új pilótát, a maradékok átdolgozták a Crazy Hop által elérhető bugok miatt, de kb. ennyi a ficsórlista érdekesebb része. Nem tudom, hogy a játék közepes grafikája és teljesen átlagos hanghatásai kit ejthetnek rabul. Lehet, hogy a 4-6 éves korosztály még tökéletes kielégülést nyer azáltal, hogy a monitoron szép színes dolgok villognak véletlenszerű sorrendben, hisz ez fontos is, de bevallom, én egy kicsit többre vágynék, ha már leülök játszani szűkös szabadidőmben. Kínkeszervel jutottam el odáig, hogy elnyerjem a Crazy besorolást a jogosítványomban, melyet 2000 ősszehararcsolásával tehettem meg. A 4 választható karakter közül egyértelműen a cicis nénit részesítettem előnyben, vegyétek úgy, hogy azt a stílust képviseltek a játékon át, amelyet külsőre választottok a felhozatalból. Többbször majdnem bevertam már a monitort a bébi rikácsolása miatt, de túrtöttem magam, nem volt kedvem öklölni halott pixelt generálni szegényen.

Természetesen az a feladat a játékban, hogy a választott karakterrel mindig a lehető leggyorsabban szállítsuk az össze-vissza ijedező (ha jól vettétek) utast, vagy utasokat a célállomásra. Ez így még izgalmasan is hangzik, de jaj. A körítés olyan szinten igénytelen, hogy az már fáj. Még egy fránya gyalogost, vagy leendő utast sem lehet elgázolni, mind elugrál. (Gonosz vigyor lenne, ha nem, inkább pszichiáterhez kéne mennem...) A házak rusnyák, a dinamikus fények kotványak, az egészről sült, hogy azt várja, minél több lúzer járjon arra, és dobjon be egy százasat. Nem tesz.

Főleg, hogy PC-n nincs lyuk a pénznek. A mini játékok sem dobják fel igazán a hangulatot: amelyik esetleg jók lennének, azokat meg nem lehet újrajátszani, ha már egyszer lenyomtatók őket. A Crazy Box és a Crazy Pyramid játékrész egészen émesztető volt, így még bosszúsabb lettem, amikor nem

sikerült reaktívnómon őket.

Az újrajátszhatósági érték ezzel lecsusszan Hunor feneké alá, ami aztán már végképp az „örökké a polcon marad, sőt, Bende-gúznak is kölcsön lehet adni, úgyis elvesztű...” kategóriába kerül.

Hangok, irányítás, pozitívumok. Nem, a bekezdés címe nem azt jelenti, hogy a hangokkal elégedett lennék. A karakterek beszólásai eleinte jók és szórakoztatók, később azonban már a fent említett effektus dominál (nem úgy, kis huncutok!), azaz morgolódás helyett inkább járjatok egy kicsit a friss levegőn Puszedivel, a kutyákkal, mert a végén még kárt tesztek magatokban. Az autó berregése egyenesen borzasztó, a különleges effektek a „csiling”-től az „UÁÁÁ”-ig terjednek, de semmi kiemelkedő.

Nem kell nőgyógyász diplomával rendelkezni, hogy észrevegyük a nagy hent közben azt, hogy a szórakoztatás érdekében legyártott pályák közti átvezető

animációk és egyéb bónusz képsorok mind low cost tákolmányok, a játék saját motorjával készített digitalizált fórmédvények. JÁJ! Néha olyan szinten elkerekedett a szemem az igénytelenségen, hogy csak na. Az irányítás sem sokkal jobb, mint az eddigi összkép, semmi hű járgány-szimuláció (bár ezt el sem várhatnám egy árkad játékban), a játékos ujjai pedig fél óra taxiskodás után könnyen felmondják a szolgáltatást. Újjat próbáló feladat játszani a Crazy Taxi 3-mal, annyira szent. Én már így is inhuvelygyulladás előtt állok, tehát még egy ok, hogy jobban fröcsögjek a játékra. A zenék egész kellemesek lehetnének, ha fiatalabb lennék 20 évvel, de szerencsére nem vagyok, így gyorsan ki is kapcsolom.

Nem lenne fair, ha nem említeném meg egy félmondatban a cikk végéhez közeledve azokat a dolgokat, melyek azért képesek lesznek eladni a játékot. Dinamikus, pörgős, ha sikerül túllenni a kezdeti megrázkódtatásokon magát a gémernek, akkor egész kellemes kis szombat est kiikkapcsolódás válhat belőle, amennyiben nincs olyan projekt a közelben, amelyik fontosabb lehet. (Pl. lélegzős, virágöntözés stb.)

Végítélet. Hunornak biztos tetszene. (Ennyivel minimum tartozom neki a beszólásaiért – Copyright by Mocsy) A játék nem jött be, de szerintem, ha elolvastátok a cikket, akkor ez csak

azoknak nem derült ki, akik most ismerkednek az ABC-vel. Az értékelés alapján ne rettenjétek el teljesen, egy próbát megér, de pénzt nem adnék érte, az biztos. Övakkodjatok a taxis játékoktól, ha feltétlenül hasonlókat, akkor inkább menjetek GTA-zni, és üljétek be egy sárga járgányba.

==Fiatline==

Pre: pörgős játékmenet, vértány			
HANGULAT	12	25	GÉPIGÉNY
JÁTSZHATÓSÁG	11	25	PIII 1000, 256 MB RAM, 500 MB HDD
EREDETISÉG	03	10	ÖSSZESEN 45%
GRAFIKA	10	20	
AUDIO	06	10	
ÉLETTARTAM	03	10	

Kontra: elavultt körtés, túl egyszerű, túl bugyuta, vértány

ELDOBHATÓ KÉPERNYŐT DOB PIACRA A PHILIPS

Az 5 inch-es „el-dobható” képernyő, amelyet a cég elsősorban online hírek olvasásához fejlesztett ki, össze-
szetkeverve akár egy ceruza méretű

tartóban is könnyen szállítható. Mobiltelefonhoz kötve pedig lehetségessé válik segítségével weboldalak, könyvek, illetőleg e-mailek letöltése. Az eljárás formába öntéséhez a Cambridge székelyű E Ink nyújtott segítséget, amely műanyag áramkörök által vezérelt monokrom képernyők készítésében szerzett értékes tapasztalatokat. A Philips kezdeti koncepciója egy olyan vékony, könyv nagyságú kijelző tömeggyártása volt, amelyre könnyedén letölthetővé válnak újságok, illetőleg hasonló információs bázisok, és amely használatát követően könnyedén feltekерthető, valamint kis helyen elhelyezhető. A cég fontosnak tartotta hangsúlyozni, hogy a projekt már túl van a fejlesztési fázison, ezért legfőbb cél 2005-ig egy olyan gyártási vonal kiépítése, amely évente legalább egymillió kijelző előállítására képes. A termék áráról pontos adatokat a Philips egyelőre nem közölt, de a cég szóvivője szerint a korábbi üvegalapú kijelzők árához fog közelíteni. Ebben közrejátsszik az is, hogy az eddigi üvegből készült modellek előállításához alkalmazott gyártósor az új műanyag monitorok összeszerelésének legtöbb fázisában átalakítás nélkül alkalmazható. Mindemellett érdekes lehetőségeket vet fel, hogy ez a gyártási eljárás még hatékonyabban használható egyéb felületek esetében, mint amilyen például az autók műszerfalai.

VAN-E JÖVŐJE A HAGYOMÁNYOS CD FORMÁTUMNAK?

Egyre több olyan tanulmány és fórum jelenik meg az Interneten, amely a CD-k csillagának gyorsuló leáldozását jósolja. Ez főként a zeneipar jól érezhető átalakulásának tudható be. Napjainkban a kiadók és előadók körében kaotikus a helyzet, nem igazán éri meg egyik piaci szereplő sem pontosan, hogy az Internet térhódítása milyen változásokhoz fog vezetni, bár egy lehetséges jövőkép már körvonalazódni látszik. Az érdekeltek rég megkondgatták a vészharangot azt prognosztizálva, hogy a P2P fájlcserező rendszerek és a legális letöltések térhódítása hamarosan a több mint két évtizede alkalmazott CD-k bukását okozza majd. Mint tudjuk, a '80-as években ez a technológia alapjáiban változtatta meg az ipart, a bakelit lemezek rövid idő alatt eltűntek. A vizsgálatok tanulságai szerint az utóbbi néhány hónapban a 12-22 év közötti fiatalok 49%-a világszer-
tetőltött valamilyen hanganyagot a világhálóról. E személyek több mint fele nyilatkozott úgy, hogy a letöltések miatt lényegesen kevesebb CD-t vásárol, mint korábban. A folyamatot csak tovább erősítik az olyan óriáscégek, mint a Coca-Cola, vagy az Apple, amelyek ma már meghatározott díj ellenében maguk is elérhetővé tesznek bizonyos hanganyagokat, de más nagyvállalatok is tucatszám dolgoznak legális letöltési szolgáltatások elindításán. Az elemzések szerint a Kazaa és hasonló rendszerek nagyjából 700 millió dollár veszteséget okoztak a lemezkiadókknak az elmúlt két évben. Ugyan a letöltéssel beszerzett hanganyagok minősége legtöbbször nem hasonlítható a CD színvonalához, azonban hatalmas előnye, hogy egyéb eszközökre – így mobiltelefonokra és notebookokra – is könnyen és gyorsan másolható. Az előrejelzések szerint a je-

lenlegi fejlődési vonalat alapul véve a letöltések 2008-ra a zeneipar összes bevételeinek egyharmadát teszik majd ki. Ennek biztosítása érdekében az érintett piaci szereplők jelenleg is a P2P rendszerek kiszorításán fáradoznak. A Pennsylvania Állami Egyetem például úttörő lépésre szánta el magát, amikor licencelte az immáron legális Napster alternatívát nyújtva hallgatói számára az illegális megoldásokkal szemben. Tény azonban, hogy a legális út kialakítása mindenképpen lassú folyamat lesz, számottevő térhódítása 2007. előtt semmiképpen sem várható.

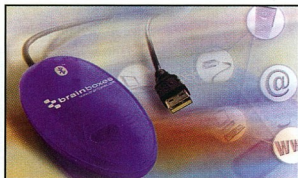
XBOX 2 HÍREK

Új hírek láttak napvilágot a Microsoft következő generációs konzoljáról, az Xbox 2-ről. Arról már korábban beszámoltunk, hogy minden jel szerint az ATI, illetve az IBM fogja majd szolgáltatni a gép lelkét, előbbi a GPU-t, utóbbi a CPU-t (amely egyébként a PlayStation 3-nak is központi része lesz). Nos, azóta az is kiderült, hogy a központi processzorok (szám szerint három darab) várhatóan 0,65 mikronos csikszélességgel készülnek, és az ún. Cell technológiára épülnek majd, amely tulajdonképpen a PowerPC mikro-architektúra leszármazójának tekinthető. Az IBM Kelet-Fishkillben lévő üzemében már el is készített néhány tesztpéldányt, de valószínűleg további 12-18 hónapra lesz még szükség a végleges verziók sorozatgyártására. Úgy néz ki, hogy a 64 bites processzor képességeit tekintve az Intel hasonló megoldásai előtt jár majd, jelenleg ilyen teljesítményű chipek az Apple G5 PowerMac gépeiben találhatók. A 0,65 mikronos technológia lehetővé teszi a 3 GHz elérését, amivel az IBM még közelebb jut az áhított 5 GHz-es határhoz. Természetesen a sebesség nem minden, nagyon fontos lesz az is, hogy a processzor egyedi felépítésű magja milyen feladatok ellátására lesz képes egy órajelciklus alatt. Nagyon valószínűnek tűnik egyébként, hogy a Microsoft igyekezní fog a Nintendo megoldását követni a költségek tekintetében, azaz más cégek technológiáinak felhasználásáért csak royalty díjat fog fizetni, de nem fog minden egyes chipet a gyártótól külön-külön megvásárolni. Az még egyelőre nem ismert, hogy melyik félvezetőgyártó lesz segítségére a Microsoftnak mindebben. A költséghatékonyaság úgy tűnik, központi szerepet fog kapni az Xbox 2 tervezésgyártása során, ugyanis a redmondii vállalat így próbálja behozni a Sonyval szemben a konzolok terén fennálló, igen jelentős hátrányát. Ennek okán merelviemez sem lesz például a gépben, helyette a fontosabb adatok mentésére egy flash kártya szolgál majd. Mindezt kiegészíti várhatóan (a PS2 képességeihez mérten) 256 MB, vagy 512 MB méretű memória. A gép egyik legfontosabb része, a grafikus chip várhatóan az ATI R500-as modellje lesz. Ez teljes körű DirectX 9 PS/VS 3.0 és DirectX 10 támogatással fog rendelkezni. Ezen kívül nagyon úgy tűnik, hogy a Bitbros régi szlogenje, a grafikus magba integrált memória is valóságá válik ebben a processzorban, mégpedig framebuffer gyantán, amely négyzeres éleimsítés mellett dupla puffertel HDTV 480i kép tárolására lesz képes. Bár az új technológia várhatóan 512 MB külső memória kezelésével is megbirkózik, a 256-MB-os kiserelés mégis valószínűbb. A konzolról újabb infókat valószínűleg a GDC, illetőleg az E3 alkalmával tudhatunk majd meg.

ERŐTELJESEN NŐ A BLUETOOTH-ESZKÖZÖK PIACA

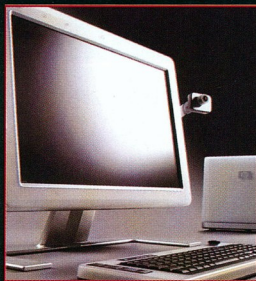

Egészen az elmúlt év első feléig a Bluetooth amolyan „sőt báránynak” számított az elektronikai iparban. Ezt az eljárást kezdetektől fogva azzal a céllal fejlesztették, hogy a számítógép bővítő eszközei vezeték nélkül is képesek legyenek a géphez csatlakozni nem utolsósorban elkerülve ezzel a különböző típusú csatlakozók kompatibilitásának hiányából adódó nehézségeket. Sokáig amolyan 22-es csapdaja állapot állt fenn, mert ugyan a technológia már rendelkezésre állt, a nagyvállalatok nem igazán voltak érdekeltek annak alkalmazásában, hiszen alig néhány perifériális eszköz rendelkezett Bluetooth-támogatással.

Ennek nyomán viszont az elektronikai eszközök gyártói sem tettek lépéseket a lehetőség kiaknázására, így mindkét oldal a másikká mutogatott. Ez az állapot végül a múlt évben változott meg, amikor a mobil eszközök – így különösen telefonokba és notebookokba – a gyártók elkezdtek nagyobb méretekben integrálni ezt a technológiát főként annak felismerése nyomán, hogy a vezeték nélküli adatátvitel az Internet használata, illetőleg a szórakoztató elektronika szempontjából is addig sosem látott lehetőségeket nyit meg. Pesszég tapasztalható egyrészt a billentyűzetek terén, ami a Bluetooth egyik legnyilvánvalóbb alkalmazása. Legutóbb a Think Outside jelentette be a Stowaway („Potyatvas”) elnevezésű billentyűzetét, amely piaci forgalomba május vége felé lesz majd elérhető, nagyjából 100 dolláros áron. Az eszköz egy teljes méretű billentyűzetnek felel meg, és hatékony használata érdekében akár össze is lehet csukni. Szintén érdekesnek ígérkezik a mobiltelefonok piacának alakulása, illetőleg a GPS helymeghatározó rendszerrel kapcsolatos lehetőségek. Utóbbival összefüggésben érdekes hír, hogy a Navman a napokban mutatta be GPS 4460 rendszerét Palm OS 5 kompatibilis eszközökre. Ez a rendszer képes lesz a „címűl címig” útvonalmeghatározásra, hangos irányításra, valamint tartalmazni fogja Észak-Amerika területeinek térképét is, beleértve Hawaii és Kanadát. Hasonló specifikációkkal rendelkezik a TomTom Navigator USA GPS-e is, amely hamarosan a Bluetooth-ra felkészített PalmOne Tungsten T3 rendszerre is elérhető lesz. Mindezek mellett a Socket Communications bejelentette, hogy kifejlesztette az első elemmel működött Bluetooth 56K-s modemet. Ez szabványos telefonvonalra csatlakoztatható eszköz, és lehetővé teszi, hogy a beépített Bluetooth-szal rendelkező Pocket PC, illetőleg Palm segítségével kábel nélkül érjük el a netet, vagy küldjünk e-mailt. Ez a modem március vége felé lesz megvásárolható, mégpedig 129 dolláros áron. És hogy teljes legyen a sor, nem maradhatnak ki a felsorolásból a printer adapterek sem, hiszen az utóbbi napokban két érdekes bejelentés is érkezett. Ezek egyike a Belkin Bluetooth USB Printer Adapter, amely hamarosan kapható lesz nagyjából 100 dolláros áron, míg a többféle felületet támogató WindConnect II már jelenleg is megvásárolható 196 dollárért.

ÚJ TECHNOLÓGIA A PC-K BOOTOLÁSI IDEJÉNEK LERÖVIDÍTÉSÉRE

Leginkább a gyengébb számítógépek tulajdonosai szembesülnek manapság is azzal, hogy PC-jük bekapcsolása után még hosszú ideig kényserülnek az operációs rendszer töltőképernyőjét bámulni. Mindez azért egyre nagyobb gond, mert hihetetlen módon terjed világszerte a számítógépek multimédiás eszközként való felhasználása. Sokan vannak, akik számítógépükön nem csak dolgoznak, vagy játszanak, de a televíziót, vagy a filmeket is ezen nézik, illetve hallgatnak segítségével zenét. Az ilyen felhasználókra gondolva fejlesztette ki a kaliforniai székhelyű Fremont InterVideo Inc. az úgynevezett instantON technológiát. Ez az eljárás lehetővé teszi, hogy a PC szórakoztató-multimédiás funkciói egy gombnyomásra, szinte azonnal betöltődjenek. Mindez a nyitott forráskódú Linux operációs rendszer LinDVD szolgáltatásának köszönhető, amely ebben az esetben párhuzamosan működik a Windows-zal. Természetesen a hagyományos feladatok elvégzéséhez, mint például a szövegszerkesztés továbbra is a Windows indítására van szükség, ugyanakkor a felhasználók egyszerűen kizárhatják a hosszú töltési időt, ha csak filmet, illetve tévét akarnak nézni, vagy zenét szeretnének hallgatni.

A technológiát máris több eszköz támogatja, így például egyes, a Sharp által gyártott notebookok, illetve a kínai székhelyű Legend Group Ltd. által gyártott számítógépek.

HARDVERHÍREK

AZ INTEL NYIT OROSZORSZÁG FELE

Az Intel megerősítette azokat az értesüléseket, amelyek szerint a jövőben kiterjeszti tevékenységét körét Oroszországra. A cégóriás egy több üzemből álló hálózatot kíván létesíteni; erről január végén tárgyal egy mással az orosz ipari miniszter, Andrej Fursenko és az Intel orosz részlegének vezetője, Steve Chase. A megbeszélések nyomatott áramkörök, valamint az ezekre épülő termékek széles körének összeszereléséről folytak, így az alaplapok mellett a nagyvállalat bővítőkártyák, PC konfigurációk, laptopok és szerverek gyártását egyaránt tervezi. Mindez voltképpen logikus és hatékony döntésnek tűnik, hiszen az orosz processzorpiac 85%-a Intel lapkákból áll.

Ezzel a lépéssel a cég eleve megszabadulna bizonyos adózási kötelezettségektől, miközben hatalmas munkaerőpiaci is rendelkezésére áll. Steve Chase elmondta, hogy jelenleg az elektronikus lapkák 90%-át Délkelet-Ázsiában szerelik össze, ami hozzávetőlegesen évi 1 milliárd dolláros munkaköltséget jelent. A terjeszkedés ezért vélhetően igen jókora hatással lesz majd az orosz gazdaságra, ahol az előállítási költség nagy része újraelosztásra kerül majd.

A tárgyalások egyik fő eleme volt még a vámok mértékének újragondolása. Úgy tűnik ugyanis, hogy elengedhetetlen lesz a vámok csökkentése mind az egyes alkatrészek Oroszországba való behozatala, mind pedig a késztermékek kivitele tekintetében. Minden jel arra utal, hogy az orosz ipari miniszter ezt a lépést erőteljesen támogatja. Elmondta ugyanis, hogy az ország fejlődése szempontjából szükséges a főkeelés cégeknek bizonyos engedményeket tenni, és kifejtette, hogy bármely, az Intelhez hasonló ajánlatot kész megfontolni, valamint széles körben együttműködni más partnerekkel is a jövőben.

CSÖKKEN AZ NVIDIA PIACI RÉSZESÉDESE

Az előző hírhez is szervesen kapcsolódik a Mercury Research piacutató cég legfrissebb jelentése, amely szerint az NVIDIA a harmadik(!) helyre esett vissza a grafikus lapkák gyártásának világpiaci részesedését tekintve. Az Intel integrált chipkészletel révén továbbra is őrzi vezető pozícióját a piac 31,7%-át birtokolva. Második helyen az ATI Technologies Inc. áll, amely hatalmas fejlődésen ment keresztül az utóbbi két évben, és példátlanul sikeres fejlesztései folytán nagy riválisa, az NVIDIA felé kerekedett a maga 24,9%-os részesedésével. A piaci elemzők ugyanakkor arra is rámutatnak, hogy az ATI a jövőben várhatóan képes lesz nemcsak megőrizni, de versenytársai rovására tovább erősíteni pozícióját.

MYDOOM

Eddig nem ismert, példátlanul agresszív féregvírus terjed szélszéként világszerte. Egészen hihetetlen, hogy egy nap alatt a vírus képes volt a világ Internetre csatlakoztatott számítógépeinek csaknem egynegyedét (!) megfertőzni. Pillanatok alatt több tízmillió vírust rejtő levél indult útnak, és ez nagyon rövid időn belül akár számmillios nagyságrendűre is rúghat. A féreg nem csak azt használja ki, hogy a számítógépen található levelezőlisták címeire elküldi magát, hanem továbbíthatatlan üzeneteket is eljuttat a felhasználókhoz. Ezekre a rendszer természetesen hibáüzenetekkel válaszol, ami újabb komoly méretű e-mail forgalmat eredményez. A világ egyes területei közül Ausztráliában a legrosszabb a helyzet, ahol már minden harmadik számítógépen ott van a vírus, míg Észak-Amerikában a gépek 18%-a, Európában 21%-a, Ázsiában 8%-a hordozza. A féreg a gyanú szerint Oroszországból származik, és célja elsősorban a Microsoft szervereinek megtámadása. Nagyon „okosan” megírta kódja még azt is megakadályozza, hogy aktiválódása után a fertőzött gép felhasználója bármilyen antivírus program gyártójának honlapjára csatlakozzon. A Microsoft máris félmillió dolláros jutalmat tűzött ki annak, aki értékelhető információt szolgáltat a vírus forrásának felleléséhez.

MICROSOFT KONTRA SPAM

A kéréten, főként reklámokkal telített levelek, illetve egyszerre megnyíló promóciós ablakok tucatjai, az ún. Spamek egyre nagyobb gondot jelentenek a felhasználók számára. A fogyasztói társadalom rákénje, hogy az embert minden lehetséges fórumon, erőszakos és arcátlan módon próbálják fogyasztásra, vásárlásra bírni. Ez alól az e-mailek és az internetes böngészések sem jelentenek kivételt. Komoly gond ez, hiszen amellett, hogy rendkívül zavaró, nagyon le is terhelhetik a rendszert, lassulást, és ezzel kárt is okozhatnak. Bill Gates a World Economic Forum alkalmával ígéretet tett arra, hogy az áldatlan állapotoknak legkésőbb 2006-ig véget vet. Jelenleg gőzerővel dolgoznak egy olyan eljárásra, amelynek segítségével gyorsan és könnyen azonosítani lehet a spam eredeti küldőjét. Számtalan variáció felmerült már a lehetséges következményeket illetően, de Bill Gates a kérdés leghatékonyabb megoldását pénzügyi oldalról látja kivitelezhetőnek. A vizsgálatok legfőbb ága éppen arra irányul, hogyan lehetne megoldani, hogy kisebb számú, ám tartalmában egyező üzenet továbbítását a rendszer gondmentesen tegye lehetővé, míg nagyobb mennyiség megjelenítése már megfizethetetlenül drága legyen a spamek küldőjének.

BEMUTAKOZIK SIR, AKAROM MONDANI KBE BILL GATES, A HÓS LOVAG

Az angolok néha egészen érdekes dolgokat tudnak produkálni. Imádják a felhajtást, a címetek, a protokoll szabályokat, mindent, ami a többi, egyszerű néptől megkülönbözteti őket. Ennek példája mutatkozott meg legutóbb Bill Gates, a Microsoft Corp. tevékeny és minden kihívással dacoló elnöke esetében is, akit az angol királynő hatalmas pompa és üdvözlésközéppontja fog lovagá útni a közeljövőben. Úgy tűnik, ez most nagyon népszerű szórakozás a királyi berkekben, hiszen nem sokkal ezelőtt David Beckham, majd Mick Jagger is erre a sorsra jutott. Igaz, mivel Gates nem angol, hanem amerikai, ezért neki nem járhat a „Sir” titulus, meg kell elégednie a KBE (Knight Commander of the Most Excellent Order of the British Empire), azaz tiszteletbeli lovagi címmel. A hivatalos indoklás szerint mindenki Billje a globális gazdasági fejlődésért, valamint a brit oktatás fellendítéséért tett erőfeszítései és elévülhetetlen érdemei miatt részesül e nagy kegyben. A döntés egyébként Gordon Brown lordkancellár javaslata alapján született. Ő szervezte azt a gazdasági konferenciát, amelyre Gates is meghívta egy rövidebb előadás erejéig. Hiába no, gondolom, ő is értesít, hogy egy ilyen cím nélkül a Bill számláján jelenleg csúcsul 40 billió dolláros csekély vagyonocská élvezte nem az igazí...

ÚJABB TAGOKKAL BŐVÜL A KINGSTON HYPERX MEMÓRIACSALÁDJÁ

A közismerten teljesítményorientált felhasználók igényeinek kielégítésére koncentrált Kingston bejelentette, hogy megkezdte 1 GB, valamint 2 GB kapacitású DDR 400 MHz (PC3200) moduljainak sorozatgyártását. A HyperX család jelenleg DDR 333 MHz (PC2700) és DDR 533 MHz (PC4300) skálán mozog ideális választást nyújtva a teljesítmény megszállottjainak. Ezek a modulok gondosan válogatott elemekből készülnek, szigorúan

ellenőrzött gyártási folyamattal, és a kész termékek is komoly tesztelésen mennek keresztül, mielőtt a boltokba kerülnek. A 184 tűs, 400 MHz-es memóriák 2,5-es CAS láten-csi értékkel bírnak, 2,6 V feszültségen üzemelnek, és alumínium bordák segítik rajtuk a keletkező hő elvezetését. Természetesen az extra teljesítményért extra árat is kell fizetni, hiszen az 1 GB-os modul ára 442 dollár, míg a 2 GB-os darabért 882 dollárt kell leszurkolni.

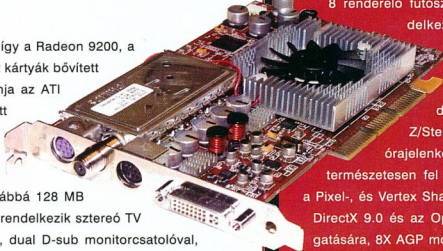
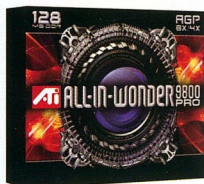
A CELERON PROCESSZOROK ÉV VÉ- GÉIG A 3,33 GHZ-ES SEBESSÉGET IS ELÉRIK MAJD

A Celeronok igen látványos gyorsuláson fognak keresztülmenni a közeljövőben köszönhetően annak, hogy az Intel 90 nm-es gyártástechnológiával készülő lapkáiban több cash memóriát pumpál majd, gyorsabb rendszerbuszt alakít ki, és bevezeti az SSE3 technológiát. Mindez a mag órajelének komoly emelését teszi majd lehetővé. A 90 nm-es chipek debütálása valamikor a második pénzügyi negyedév környékére tehető, sorrendben a 2,53 GHz-es, a 2,66 GHz-es, a 2,80 GHz-es, valamint a 3,06 GHz-es processzorok megjelenése várható. Mivel a Socket T platformok elterjedése korántsem lesz olyan széleskörű ez évben, mint a Socket 478, ezért a 2,80 GHz-es és gyorsabb modellek mind 478-as, mind Socket T tokozással megvásárolhatók lesznek. Az új Celeron processzorok már 256 KB L2 cache-sel, valamint 533 MHz-es rendszerbuszsal készülnek majd. A tervek szerint a lapkák ára 79 \$, 89 \$, valamint a két csúcsmoddell esetében 117 \$ körül alakul. Természetesen mindezt az AMD sem fogja tétlenül nézni. A vállalat Athlon XP processzorait a Celeronok árfevésében állapítja meg, miközben termékei ugyanolyan ártét számottevően nagyobb teljesítményt nyújtanak. Nem tűnik valószínűnek, hogy az új gyártástechnológia ellenére a Celeronok képesek lesznek megverni az Athlonokat, tekintve különösen, hogy az AMD az Athlon XP processzorokat a inkább Pentium 4 ellenfeleiké szánja.

AZ ATI ALL-IN-WONDER SOROZATA ÚJBAB MODELLEKKEL BŐVÜL

Az All-In-Wonder termékcsalád három új taggal bővül a napokban, így a Radeon 9200, a Radeon 9600 és a Radeon 9600 XT grafikus processzorokkal szerelt kártyáék bővített változatai lesznek megvásárolhatók. Ezzel a három modellel kívánja az ATI Technologies Inc. lefedni a multimédiás alkalmazásokra is felkészített grafikus kártyák összes piaci szegmensét. A kártyák sorrendben a következő specifikációkkal bírnak:

- ALL-IN-WONDER 9600 XT – A Radeon 9600 XT lapkára épülő megoldás, amelynek központi magja 525 MHz-es órajelen fut, továbbá 128 MB méretű, 650 MHz-en üzemelő memóriával van felszerelve. A kártya rendelkezik sztereó TV tuner és FM tuner lehetőséggel, dual D-sub monitorcsatlóval, továbbá az ún. Remote Wonder II kontrollal. Ára várhatóan 299 dollár lesz.
- ALL-IN-WONDER 9600 – A Radeon 9600-as chipre épülő kártya 128 MB DDR SDRAM-mal van felszerelve, ellátta továbbá TV tuner funkcióval, valamint sima Remote Wonder kontrollal is. Ára 199 dollár.
- ALL-IN-WONDER 9200 – Ez a Radeon 9200-as chipre épülő kártya mindössze TV tuner opcióval rendelkezik, a Remote Wonder és a többi szolgáltatás már nem kapott rajta helyet. Ára is ennek megfelelően alakul, mindössze 149 dollár kell érte fizetni.

AZ R420 VALAMENNYI MEMÓRIATÍPUS TÁMOGATÁSÁRA KÉSZÜL?

Ugyan a kanadai ATI Technologies Inc. nem halmoz el bennünket túl sok információval a következő generációs, hamarosan bemutatásra kerülő grafikus processzorával kapcsolatban, mégis megjelentek olyan információk, amelyek szerint a lapka az összes, jelenleg piacon lévő memóriatípust támogatja majd. A DDR, a GDDR2, valamint a GDDR3 szabvány is szóba jöhet tehát. Ez egyáltalán nem volna meglepő az ATI részéről, hiszen a cég köztudottan igyekszik a lehető legtöbb lehetőséget beépíteni grafikus lapkáiba, hogy a végső termékek számára minél nagyobb flexibilitást kölcsönözzön. Jelenleg úgy tűnik, hogy a GDDR2 lesz az általános megoldás, mivel ez a típus lényegesen gyorsabb a hagyományos DDR memóriáknál, miközben eléggé költségkímélő is. A GDDR3 várhatóan az extrém sebességet célzó, válogatott lapkákból összeállított kártyák vendége lesz (tipikusan ilyeneket gyárt pl. a Gainward, vagy a Leadtek). Az R420-as chip teljesítményét a kanadai cég legalább a 9800 XT lapka teljesítményének kétszeresére ígéri, ami finoman szólva sem nevezhető gyengének. Ugyanakkor számos nagynevű internetes oldal számol be egyre gyakrabban a GeForce FX kártyák komoly hiányosságairól, főként a shader-tesztokban mért katasztrofális eredményeiről. A piacon lévő megoldások tengerében nehéz minderről objektívan nyilatkozni, különösen, hogy az ATI termékei sem mindig örvendenek osztatlan elismerésnek. Ez főként a driverek elégtelenségeinek tudható be, ami véleményem szerint még ma is az egyik legsúlyosabb indoka annak, hogy az NVIDIA eredményein képes felvenni a versenyt kanadai riválisával.

NV40 TALÁNYOK

Az ATI-hoz hasonlóan, az NVIDIA is nagyon titkolózik legújabb grafikus lapkáját illetően, azonban bizonyos, „NVIDIA-közel” piaci szereplőktől származó jellemzők már napvilágra láttak. Ezek alapján így az új chip a következő specifikációkkal bír: A 0,13 mikronos gyártástechnológiával készülő lapka 175 millió tranzisztort rejt, a mag órajele 500-600 MHz között alakul. Az R420-hoz hasonlóan fellelhetően képes lesz kiszámolni a DDR, a GDDR2, valamint a GDDR3 típusú memóriákat is. A processzor összesen

8 renderelő fútszalaggal rendelkezik, fútszalagoként 2 TMU-val, és képes dolgozni 16 Z/Stencil módban órajelenként. A lapka természetesen fel van készítve a Pixel-, és Vertex Shader 3.0-ra, a DirectX 9.0 és az OpenGL támogatására, 8X AGP módra, továbbfejlesztett élsimításra, valamint 16-szoros textúraszűrésre is. A hírek szerint az új termék GeForce FX 6xxx elnevezéssel fog debütálni az év márciusában a GDC, vagy talán a CEBIT alkalmával, míg a kártyák kereskedelmi forgalmazása április-május környékére várható. A tervezéskor minden bizonnyal az egyik legfontosabb feladat a chip Pixel Shader teljesítményének növelése volt, hiszen e téren az FX sorozat igen komoly hiányosságokkal küzd. Az NVIDIA további tervei között szerepel az NV41 csatolásba állítása is, amely már PCI Express támogatással is rendelkezni fog. A PCI Express előnyeit azonban a cég korábbi modellekkel is szeretné majd kihasználni, így 2004 közepétől, nagyjából a PCI Express csatlóval ellátott alaplapok elterjedésével egyidejűleg a cég tervezzi NV39, NV37, és NV19 jelű kártyái új buszfelületre felkészített modelljeinek kiadását. Az év végéig az NVIDIA tervei között szerepel továbbá az NV45, az NV43, valamint az NV42 kódjelű lapkáinak megjelentetése is.

BTC újdonságok

BTC DRW 10081M

+

Előnyök: halk, gyors olvasó, jó minőségű író

-

Hátrányok: nagyon apró kezelógombok, az USB kábelhez nincs leírás

9/10

BTC BCO 48161A

+

Előnyök: olcsó, jó képességű író

-

Hátrányok: bizonyos lemezeket hagyományosan nem szeret

7/10

A Behavior Tech Computer eddig megismert optikai adattároló eszközei becsületes közepszerűségükkel jeleskedtek, kimagasló teljesítményű vagy minőségű termékük nemigen akadt. A cég DVDRW 10041M típusjelű, 4x-es DVD-írója ugyan szép piaci sikereket mondhatott magáénak, de ezt inkább jól eltalált árának köszönhetette, mintsem a termék minőségi színvonalának. A BTC CD-ROM és DVD-ROM meghajtók az évek során nem tudtak abba az élbolyba keveredni, ahol első sorban a Pioneer, a TEAC, a Plextor és korábban a Yamaha termékek uralkodtak. A BTC termékpalettájáról hiányoztak az igazán ütős, időben érkező termékek, amelyekkel hódítani lehetett volna az erősen túltelített piacon.

BTC BCO 48161A. A BTC legújabb kombó, azaz CD-RW író DVD-ROM olvasóval ötvöző meghajtója a multifunkcionális termékek megszokott tudását tovább hasznos szolgáltatással fejezte meg: beépített kártyaolvasó egységet is tartalmaz. A BCO 48161A egy belső, ATAPI csatlakozású drive, amelynek előlapján találjuk meg a memóriakártyák fogadására szolgáló aljzatokat. A sok – szám szerint négy – foglalat miatt a meghajtó kinézete némileg szokatlan, de a közepre összeszorult gomboktól eltekintve kezelése nem sínyle meg a zsúfolt előlap újsze-

rű elrendezését. A BTC48161A fogadni tudja a CompactFlash™, MicroDrive™, SmartMedia™, Memory Stick™, Memory Stick Pro™, Secure Digital™ és MultiMediaCard™ szabványú kártyákat, tehát teljes szolgáltatást nyújt a manapság használatos memóriakártyák kezeléséhez. A meghajtó hátlapjából kivezető USB csatlakozó felelős a kártyaolvasó elektronika és az alapjai USB kivezetés közötti kommunikációt (a CD/DVD lemezek adatforgalma változatlanul a megszokott ATAPI csatornán történik), amihez Windows XP alatt semmilyen külön meghajtó programot nem kell telepítenünk: a behelyezett kártyák külön logikailag meghajtóként írható-olvasható az operációs rendszerben. A BCO 48161A várakozásainkon felül teljesített, mint optikai meghajtó.

CD és DVD olvasóként halk és fürgé, mind a gyáril, mind az írótt lemezeket példátértéknél sebességgel olvassa, egyedül a DVD+RW lemezek olvasása során támadt egy kis gond: a meghajtó nagyobbnak látja a lemezeket valós méretűként. Ez a mindennapi használat során nem okozhat bajt (hiszen a meghajtó nem fog olyan átlományokat keresni, amelyek valójában nincsenek a lemez fizikai kapacitásán belül), de a tesztprogramok (amelyek végig szeretnék volna olvasni a lemez teljes felületét) szépen kiadaktak ettől a kis hibától. Kellemesen csalódtunk a termék CD-írási képességeiben is: a kategória piacvezető termékeit megsejgyenítő írási sebesség és – ez a fontosabb – minőség jellemzi a BTC 48161A meghajtót, amely az utóbbi idők legsikerültebb öszvér drive-ja: csak ajánlani tudjuk.

BTC DRW 10081M.

A BTC új DVD-írója a DVD+/-RW meghajtók legújabb generációjához tartozik: DVD-R írásban 4x-es, DVD-RW újrírásban 2x-es, DVD+R írásban 8x-os, DVD+RW újrírásban 4x-es sebességre képes. Ugyan egyes gyártók már a 8x-os DVD-R írásra és 4x-es DVD-RW újrírásra alkalmas meghajtóikat is megjelentették, de mivel az ilyen lemezek várhatóan csak az év második felé-

ben kerülnek a piacra, ezért a BTC írója semmiképp nem tekinthető elmaradottnak a technológiai versenyben (lapzártakor érkezett a hír, miszerint már a BTC is bejelentette a DRW 11081M típusjelű íróját, amely támogatja a 8x-os DVD-R írást). A meghajtó elődjének számító DRW 10041M leginkább válogatós viselkedése miatt kapta a legtöbb negatív kritikát: többnyire rosszul ismerte fel a behelyezett üres lemezeket, és a korongok maximális írási sebességét. A DRW 10041M legtöbb hiányosságát ugyan utólagosan kijavították a szorgosan kiadott firmware frissítésekkel (PC-s eszköz talán soha nem kapott még annyi javítást olyan rövid idő alatt), de nyilvánvaló, hogy nem a

hiányos termékek piaca do-bása utáni kétségbeesett foltoztatás a legjobb módszer a vásárlók bizalmának megszerzésére.

Szerencsére a BTC fejlesztői a DRW 10081M esetén már nem követtek hasonló – vagy legalábbis ilyen mértékű – hibákat, ezért az új meghajtó a gyárilag szállított firmware változattal is munkára foghatóknak tűnt a piacon kapható márkás lemezek legtöbbjével. Sajnos a Sony DVD+/-R lemezek utálatát megörökölte elődjétől. Ez minden bizonnyal egy későbbi firmware frissítéssel kerül javításra csakúgy, mint a DRW 10041M esetében. A meghajtó kevésbé nyögözött le minket, mint a fentebb ismertetett BTC BCO 48161A kombó drive, de el kell ismerni, hogy sokkal jobb, mint amilyen a DRW 10041M volt a megjelenése idején. Sajnos a 8x-os DVD-R teszttünkkel már elkészültünk, mire a DRW 10081M megérkezett a szerkesztőségbe, ezért nem volt alkalmunk olyan szinten megvizsgálni, mint az MSI és a NEC legújabb meghajtót. A gyorsított során csak néhány lemez írásra volt alkalmunk, ebből nem tudunk messzemenő következtetéseket levonni. Annyl biztos, hogy a 8x-os Primesid és Verbatim DVD+R lemezeket helyesen ismerte fel, és meglepően jó minőségben írta meg 8x-os tempóval. Az alacsonyabb sebességre ajánlott 4x-es DVD-R és DVD+R lemezeket is többnyire helyesen azonosította. Sajnálata mellő, hogy a Sony gyártmányú írható DVD lemezeket ez a drive is ki-mondottan utálja. Talán a BTC fejlesztői nincsenek jó viszonyban a Sony céggel, mindenesetre ez az egyik legnagyobb talány a BTC DVD-íróival kapcsolatban.

Spiele-mousepad-punkt-dée

Nem is olyan régen írtunk egy kimondottan játékosoknak (vagy mondjuk, nekik is) kitalált, nagy pontosságú egérről. A mostani bemutató aporója egy újabb versenyző. A Spiele egérről kissé más perspektívából próbálja megközelíteni a kérdést. Az anyaga különleges „szendvics”, amely három rétegből áll. Az alsó fele vékony filc-

posztó, amely megfelelően tisztá (pormentes) felületen tökéletes elcsúszásmentes tapadást biztosít. A pad merevségét a középősréteg adja. Ez a kb. 2 mm vastagságú alumíniumlemez az anyagát meghazdoltólán merv. Valószínűleg abból az ötvöztött fajtából való, amiből a mikro/műholdvörök parabola tükré is készül (azok pedig kapnak rendesen az időjárásból). A pad felső része vékony műanyag bevonat, amely szépen követi az alatta levő lemez felületének minden egyes barázdáját. És mivel ez a felület szándékosan egyenetlenre lett kialakítva (talán maratással, talán sajtolással), így a végeredmény egy apró bemarásokkal tarkított műanyag réteg lett. A kész pad ebből az együttesből van – hogy is mondjam: kihasítva. A tervező szakított az egérrapdos hagyományokkal (ami persze nem egyedül eset), magához vett némi tudatmódosító szert, és megalkotta a pad érdekesen amorf alakját. A végeredményet de rézköszög gyanánt biztosan nem fogjuk használni, egéralátétnek viszont annál inkább. Ezt a funkci-

óját ugyanis meglepően jól teljesíti. Olyannyira jól, hogy Hunor (a pad tulajdonosa) kénytelen-kelletlen búcsút is mondott – legalábbis addig, amíg az enyém meg nem érkezik – az egyébként nevére tetovált/dedikált padnak. Körülbelül 2 hete, napi 8 órában használok a padot egy OEM Microsoft optikai egérrel, és nem véccelek: talán egyetlen egyszer fordult csak elő, hogy az egérkurzor mozgása bizonytalankodott volna. Ilyet eddig még nem tapasztaltam. Több fajta padot és egeret használtam eddig (MS, Logitech, Samsung), de minden esetben találkoztam kurzor-engedetlenséggel. Nem tudom, hogy a gyártó ezt az anyagot tudatos kutatómunka alapján „fejlesztette”-e ki, vagy csak véletlenül belenyúlt a készbe, de sikerült megtalálnunk az optikai érzékelésű egerek kedvenc fekhelyét. Csak ajánlani tudom mindenkinek!

SakmaN

www.spiele-mousepad.de

Gigabyte G-MAX N601 noteszgép

A Gigabyte név nem csak alaplap- és videokártya, hanem noteszgépgyártót is jelöl. Az tény, hogy nem viszik túlzásba, termécsaládjának mindössze három tagja van, ezekkel azonban igen széles felhasználói igényeket tudnak kielégíteni.

A család legnagyobb (bár ez a legfiatalabb) tagját ki is tudtuk próbálni. A G-MAX N601 névre hallgató készülék számos tulajdonságával kitűnik a noteszgépkínálat egyre szélesebb tömegéből. Talán a leglátványosabb a szélesvásznú képernyője. Egyre inkább divat lesz ez is, gondolva arra, hogy a felhasználó nem csak dolgozni szeretne, hanem

mondjuk kikapcsolódni, moizni is, emellett a széles munkasíkkal jobban kihasználható. A felbontása 1280x800 képpont, s ha valaki utánaszámol, rájöhet, hogy ez nem pontosan felel meg a videózásban megszokott 16:9-es oldalarányának, hiszen ez pontosan 16:10 arányú. Ez azonban egyáltalán nem baj, legfeljebb alul-felül lesz egy vékony csík... A széles kijelző alatt akadt játéktér a tervezőknek, akik ezt úgy használták ki, hogy a billentyűzet két oldalán egy-egy pultocskát képeztek ki, a bal oldalon a DJ pult van, a jobb oldalon pedig a felhasználó által programozható gombok. A DJ pult szerepe, hogy a gép bekapcsolása nélkül is lehessen zenét hallgatni, és ne csak audio CD-t, hanem MP3 gyűjteményeket is.

A gép Centrino alapú, ami annyit takar, hogy Pentium M processzor (1,4 GHz-es), megfelelő energiatakarékos chipkészlet, valamint vezeték nélküli hálózati csatló van benne. Az igazán szerethető azonban mégis az ATI Mobility Radeon 9600-as grafikus chip, amelynek 64 MB saját memóriája van. Ez, a processzorral együtt már megfelelő alap akár egy combos 3D-s játék futtatásához is. A házimozizáshoz mindenképpen megfelelő, egyrészt az S-videó kimenet, másrészt pedig az optikai digitális hangkimenet miatt.

Optikai meghajtóként egy DVD/CD-RW kombót kapott, ráadásul nem a megszokott tálcás fajtából, hanem a sokkal elegánsabb, s ami fő, prakti-

kus slot-in kiviteléből. A lemeznyílás a felhasználó felé néz, így könnyű kezelni. Oldalt egyéb nyílások találhatók, pl. az USB 2.0-ás, IEEE-1394-es csatlakozók, PC Card és SD kártya aljzatok, hálózati és modemcsatlakozó, párhuzamos port, külső monitor és S-videó aljzat.

Az akkumulátor majdnem 4 órán keresztül tudja táplálni a gépet köszönhetően a Centrínónak, emellett, mivel az alacsony áramfelvétel miatt kevésbé melegszik, a hűtésnek sem kell olyan intenzíven lenni, mint a nem centrínós gépeknek, így a zajszintje is elfogadható.

A géphez táská is jár (ami még mindig nem tekinthető természetesenek), amelyben három 3D-s játékot és a PowerDVD 5.0-t is megtaláljuk. A tesztlélesek során szép teljesítményt nyújtott, az akkumulátor is hozta a tőle elvártakat. Ha nem a csúcsgépekkel vetjük össze, megállja a helyét az asztali gépekkel szemben.

A tesztelt gép ára 437499 Ft.

Nagy Zoltán

Mérési eredmények

Akkumulátor üzemideje: 223 perc

3D Mark 2001: 7784 3D Mark

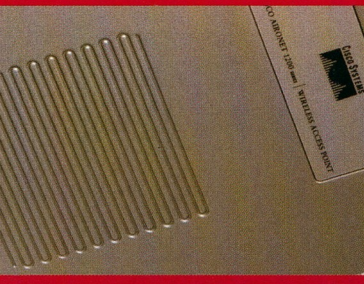
3DMark03: 2401 3D Mark

PCMark04 - CPU score: 2558 pont

PCMark04 - memory score: 2002 pont

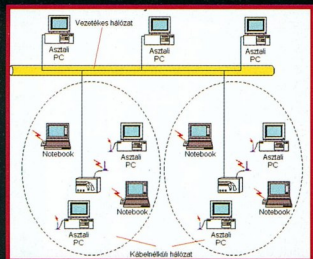

Wlan gamer szemmel

Helyi hálózat kiépítését egyre többen igénylik, még magánberkek is. Abban az esetben, ha a szomszédal szeretnénk ugyanezt megtenni, nem biztos, hogy a kábeles megoldás a legjobb módszer. Szerencsére van másik lehetőség!

Ha össze akarunk hozni egy röpké meccset barátainkkal, ismerőseinkkel, két lehetőségünk van: vagy a neten keresztül próbáljuk átpasszírozni a játékinformációkat tartalmazó adatainkat társainkhoz, vagy meghívjuk őket apuci, anyuci nappalijába, kicsit felrobbantjuk a lakást – azaz helyet csinálunk a gépek számára. Előbbi kényelmes megoldás, ám számolni kell azzal, hogy nekünk (vagy társainknak) bizony igencsak gyér az internet-elérése – már ha van. Utóbbi a felfordulást és a kábeldömpinget leszámítva az élvezetes játékot jelenti. Nagy hátránya azonban az idő hiánya: a társaság csak ritkán (és akkor sem eleget) jöhet össze. Felcsilanhat a remény, ha szomszédunkban, vagy a szemben lévő lépcsőházban lakik egy barátunk, aki szintén olyan megszállott, mint mi.

Kérdés, hogyan vezethetnénk át hozzá a kábel ügy, hogy lehetőleg senki szemét ne szúrja? Ugyanis nagyon mókásan festene egy szürke kábel az út fölött, vagy a közbülső szomszéd gondosan ápolott rózsabokrán keresztül vezetve. Cseresznyére – azaz szerencsére van megoldás, mégpedig az éteren át!

Sokan emlegetik az úgynevezett WLAN hálózatakat (jé, egy nem három betűs rövidítés). Mit is takar ez? A LAN-t gondolom, nem kell magyaráznom (na jó, Local Area Network, szép magyarosan helyi hálózat). A W betű annyit tesz, mint wireless, azaz vezeték nélküli. Ez az, ami kell nekünk, hiszen vezeték nélkül küldi át adatainkat a haverunknak! No, mielőtt fejfel megýünk a falnak, nézzük, miként, és hogyan is néz ki ez a dolog.

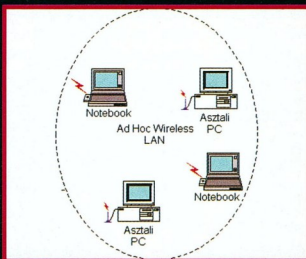
Két vezeték nélküli hálózattípust különböztünk el, a központ nélkülit (szakmailasan emlegetve Ad Hoc, azaz ideiglenes), és a központosítottat (Infrastructure). Utóbbi előnye, hogy „olcsó”, ám hátránya a kis hatótávolság és az, hogy csak olyan gépek köthetők be, melyek kizárólag WLAN-t használnak. A köz-

most következzen egy kis akrobatika a szabványokkal (mert hát muszáj). A vezeték nélküli hálózatok szabványát a 802.11 kódszámmal látják el, ezen belül van egy rakat változat. Ami minket érdekel(het), az a 802.11a, b és g jelű. Hogy maradjunk az ábécé sorrendnél, lássuk a b jelűt. Hazánkban elsőként ezt engedélyezték. Ennek a szabványnak megfelelő készülékek a 2,4 GHz körüli (pontosabban 2400-2483,5 MHz) frekvencia-tartományban sugároznak, mégpedig maximálisan 11 Mbit/s-os sebességgel. Ok-ok, valóban van ennek turbó változata, mely 22 (sőt, halottam már 44-ről is) Mbit/s-mal ontja az adatokat. Lát-hatjuk, hogy ez bizony emlékeztet a régi szép BNC-s időkre, amikor még a fekete kábelben haladtak így az adatok. Megnyugodhat mindenki, az idő telik, a technika meg fejlődik. Kijötték a 802.11g szabványnak megfelelő ketyerék, amelyek ugyanezen a frekvencián sugároznak, de már 54 Mbit/s-os sávszélességgel rendelkeznek, sőt, pont a cikk írásának hetében került a kezembe ennek a szabványnak a turbó módját támogató, 108 Mbit/s-os készülék. Igen, sikerült elérnünk az UTP kábeles, 100 Mbit/s, vezetékes hálózat sebességét, sőt, ha jól számolok, túl is léptük azt! A 802.11a szabvány igen nehezen ért be hazánkba. Ez már alappól támogatja az 54 Mbit/s-ot, ám kizárólag 5,8 GHz (5725-5850 MHz) tartományban adja a jelet. Hatalmas hazai szigorítás (mellyel gyakorlatilag – szépen kifejezve – kasztrálták szerencsétlenül), hogy maximálisan 2 Mbit/s-os sebességgel használhatjuk itthon mindenféle papíros hercehurca nélkül eme készülékeket.

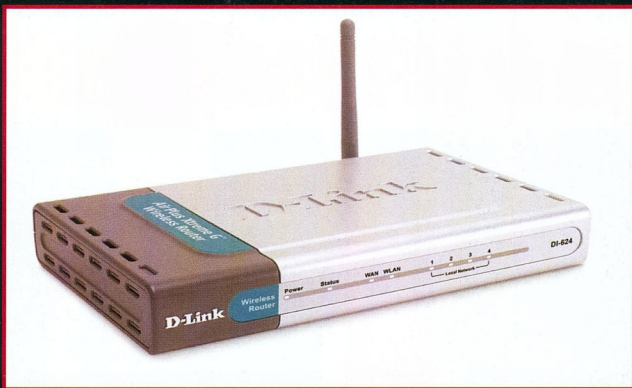
Ha már a jogszabályoknál tartunk, szükségesnek érzem erről is szót ejteni (ígérem, utána már szebb dolgok jönnek). Abban az esetben, ha épületen belül használjuk ezeket az eszközöket, bemehetünk az első boltba, megvehetjük, és használhatjuk szabadon.

pontosítottához szükség van egy központra (ki gondolná...?), melyet Access Pointnak neveznek (röviden AP). Az Access Point segítségével WLAN-os gépeinket összeköthetjük a (már meglévő, vagy leendő) vezetékes hálózattal, illetve nagyobb hatótávolságot tesz lehetővé a vezeték nélküli hálózat számára. Ez utóbbi magyarázata egyszerű: ha Ad Hoc módon kötjük össze a gépeket, akkor a WLAN kliens eszközök közvetlenül kommunikálnak egymással. Ennek köszönhetően a két legmesszebb lévő gép nem lehet tovább, mint a kliens ketyerék hatótávolsága. Ha azonban beiktatunk egy központot (mely képes továbbítani a jeleket), akkor elég, ha a kliens gép és az AP között van meg a hatótávon belüli távolság. Így a gépek közötti „messzeség” (ha még egyszer leírom a távolságot, a korr leszedi a fejemet) akár meg is kétszerezhető.

Ha már épületen kívül szándékozunk kapcsolatot teremteni hálózatunkkal (teszem azt, kimegyünk notebookunkkal a napsütéses kertbe tanulni, netezni, játszani), akkor csupán arra kell figyel-nünk, hogy olyan készüléket vásároljunk, amelyet a nagykereskedő bejelentett a Hif-nek (Hírközlési felügyelet) – bocsánat, most már NHH (Nemzeti Hírközlési Hatóság). Hogy mely termékek vannak bejelentve, azt kétféleképpen tudhatjuk meg: ezekhez a kutyükhöz mellékelve kell lennie egy „bejelentés visszaigazolás” lapnak, illetve az NHH oldalain fel van tüntetve a már bejelentett készülékek listája. Még egy apróság, amit ide kell biggyesztenem, mégpedig az antennák használata. Lehet kapni számos külső antennát ezekhez az eszközökhöz, a jelerősség (azaz távolság és minőség) javítására, ám jó tudni, hogy a kedves magas beosztású döntéshozók szerint ezek felszere-lése bizony nem megy olyan simán. Pontosabban simán menne, de onnantól kezdve, hogy rákötünk egy antennát (itt most a külön vásárolt antennára gondolok, amelyik nem a ketyerével együtt volt becsomagolva a dobozába), onnantól kezdve mi gyártónak (!) vagyunk nyilvánítva, és a megfelelő eljárásokat kell meginditanunk a hatósági szervek felé. Ejj, ne bonyolítsuk a dolgot, rá szóban ez annyit tesz, hogy vagy oldjuk meg külön vásárolt antenna nélkül a kapcsolatot, vagy ha mégis ve-szünk, hát akkor illegálisan cselekszünk.

Ahogy látom, kezd fogyni a helyem, úgyhogy gyorsan rá is térnék az említett szebb vizekre, mégpedig a gyakorlati felhasználásra. A kliens eszközök között három csatlakozási típust tudunk megkülönböztetni, mégpedig a PCMCIA, a PCI és az USB felületeket. A PCI-osoknak egyetlen (és nagy) hátránya, hogy a géphez kötöttek. Előnyük, hogy szinte mindegyik rendelkezik külső antenná csatlakozóval (csak minék...). A PCMCIA felület-ek a hordozható notebookokhoz készültek, és mi-vél ezek a számítógépek nem elsősorban nektek, gamereknek készültek, ezért ezt is ugorjuk át. Marad az USB (még más is van, de azt itt most tényleg hanyagoljuk). Nekem ez az illesztőfelület

azért roppant szimpi, mert ha beszerzünk hozzá egy hosszabbító kábelt, oda rakhatjuk a készüléket, ahol kényelmes, pontosabban, ahol jó a vétel. Sajnos mostanában egyre népszerűbbek a kulcs (USB key) méretű ketyerék, ha ilyet látunk, sikkoltozva rohanjunk el. Ugyanis ezeknek a ható-távolsága olyan minimális, hogy még egy külső antenna sem segítene rajta – ráadásul ezek leg-többjén nem is található antenna aljzat.

WLAN kliens telepítése során általában külön konfigurációs program is felkerül gépünkre. Ha ez nem történik meg, akkor a Windows XP alkalmazását használhatjuk (ami olyan is...). Amit meg-nézhetünk egy jobb progival, az a jelerősség (100%-os arányban), illetve számos információ arról a hálózatról, amelyekre éppen kötődünk. Ezeknek a hálózatoknak adhatunk nevet, így ha a készülék felismer egyet, akkor mi kapásból be tudjuk azonosítani, hogy a mienk-e. Jártam már úgy, hogy egy lakótelepen szereltem össze ilyen WLAN-t, és meglepődve tapasztaltam, miszerint már vagy 3 vezeték nélküli hálózat elérhető lenne az ügyfél gépéről. Ahhoz, hogy mások ne tudja-nak kéretlenül csatlakozni hálózatunkba, több le-

hetőség is adott. Első, ha elrejtjük a hálózat nevét (SSID). Ebben az esetben a gép csak akkor tud rácsatlakozni, ha közvetlenül megadjuk neki a nevet, ugyanis a hálózat nem fog válaszolni a keresésére. Másik módszer a titkosítás. Legelterjedtebb a WEP (Wireless Encryption Protocol), abból is a 64 és a 128 bites verziók, de létezik már 256 bites is. Ha ezt szeretnénk használni, meg kell adnunk egy 0-9 és A-F-ig tartó karaktersorozatot (gyakor-lottabbak kedvéért hexadecimális számot) mind-egyik gépnek. Ezt használják kulcsként az üze-nek titkosításához. Ha olyan gép próbál be-csatlizni, amelyik nem ismeri a kulcsot, teljesen ér-tetetlen üzeneteket fog kapni. Szintén meg kell adnunk (hacsak fel nem ismerte magától), hogy a bájcsevely melyik csatornán ke-resztül folyik. Ez 1-13-ig lehetséges. Akkor van er-re szükségünk, ha már előtűnik felbukkant egy WLAN-os hálózat. Lehetőleg ne ugyanazon a csa-tornán próbáljuk meg üzemeltetni, mert csak erő-teljes minőségromlást fogunk tapasztalni. Ezen kívül számos lehetőségünk van még (például a sebesség megadása stb.), mindenki válassza ki a neki megfelelőt.

Az árak. Igen, az egyik legfontosabb kérdés, fő-leg a ti körötökben. Sajnos nem mondhatjuk el ró-luk, hogy a legolcsóbb megoldásnak számítanak. Egy olcsóbb access point bruttó 20-25 ezer forint, míg a márkásabbak (mármint a hálózati cégek kö-zött) ára ennek többszöröse is lehet. Kliens esz-köz már 10000 forintért is beszerezhetünk, ám a jobb minőségű szintén ennek többszöröse. Hogy miben különbözik az olcsó a drágábbtól? Első-sorban az átviteli sebesség (11, vagy 54 Mbit/s), illetve a hatótávolság mutatkozik meg rajtuk. Személy szerint azt javaslom, hogy próbáljátok meg szerezni valahogy kölcsönbe egy-két ilyen készüléket, aztán ha működik (azaz a gépek lát-ják jól egymást), akkor vegyétek meg. Tudom, nemigen kivitelezhető, de még mindig jobb, mint ha több(tí)ezzer forintot kidobnátok az ablakon. Vagy maradj a kábeles megoldás...

Dudi

Biostar P4VTB

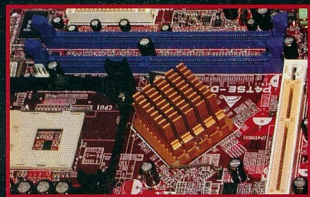
Biostar P4VTB

+ Előnyök: alacsony ár; jó teljesítmény

- Hátrányok: csak két memóriahely

7/10

A VIA PT800-ra épülő Biostar P4VTB alaplap nem kényeztet el minket túl sok extra képességgel, de árkategóriájában tisztességesen helytáll. Széreny felszereltség jellemző rá, de ennek ellenére nem kell nélkülöznünk a ma már elengedhetetlen S-ATA csatlakozókat (2 db), az alaplapi hangkeltő eszközt (hatszatsornás

AC'97) és a hálózati adattart sem. A külön bordával hűtött északi híd felel a legfeljebb 800 MHz-es FSB-jú processzor és a maximum 2 GB-nyi (két foglalatban elhelyezhető) DDR400-as memória közötti sebes kommunikációért. Az alaplap kinézete kissé ugyan vic-

ces, mert a meggyászú nyákhöz nem igazán passzolnak a narancssárga és a sötétkék csatlakozók. Szerencsére az alaplapra szerelt alkatrészek látán az olcsó kategóriától elhatárolódó szakik megnyugodhatnak: a fizikai kivitelezés és az alkalmazott összetevők (ellenállások, kondik) minősége nem a hasonló árú termékek színvonalát idézi. A foglalatok elhelyezése szokványos, de

sajnos floppy csatlakozója jócskán alulra került, tehát olyan nagy toronyban, ahol a lemezegység felülre került, hosszú kábelt kell majd igénybe venni. A PT800-as lapkakészlet nem kelhet versenyre a 800-as FSB-vel működő rendszerek csúcskategóriájú lapkakészleteivel, de a körülményekhez képest tisztességes teljesítményre képes. A stabil működéshez feltétlenül szükséges lesz a legújabb VIA driversomag letöltése és telepítése, de a P4VTB használatba

vétele ettől eltekintve zökkenőmentes. A memóriamodulokra egyáltalán nem kényes, a teljesen átlagos Samsung DDR400-as memóriákkal 4-5%-os teljesítménycsökkenést tapasztaltunk. A memóriák többitre volt képes az Intel hasonló kategóriájú (egycsatsornás) i845 lapkakészletével szerelt alaplapokkal összehasonlítani. Az alaplapi S-ATA vezérlő RAID megoldásokat is kínál a kicsit komolyabb háttértárolási feladatok megvalósításához. Az alaplap 1.3-as revíziójától felfelé képes a Prescott magos Pentium4 processzorok fogadására is.

Ár: nettó 13000.- www.corun.hu

PPéter

Biostar P4TSE-D2

Biostar P4TSE-D2

+ Előnyök: jó elrendezés

- Hátrányok: csak két memóriahely

8/10

A P4VTB-nél kicsit komolyabb P4TSE-D2 már a kétszatsornás memóriakezeléssel bíró rendszerek alsó szintjét célozza meg, hasonlóan egyszerű kivitelezésben. Az alaplap elrendezése jóval kedvezőbb a VIA PT800-as lapénál (a floppy csatlakozója végre feljebb került), de a csatlakozóknál használt színek ugyanolyan időtlenek. Az i865 lapkakészlet északi hídja is komolyabb hűtőbordát kapott, viszont sajnos csak két memóriafoglalatnak jutott hely a lapon. Az északi híd egyébként 45 fokos szögben elfordítva került az alaplapra, ami a felfelé keskenyedő bordával együtt a nagyobb processzorhűtők felhelyezését is lehetővé

teszi. A P4TSE-D2 alaplap két P-ATA és két S-ATA csatlakozójával összesen 6 IDE eszköz kezelésére képes, és ne maradt el az alaplapi AC'97-es hangvezérlő, valamint az integrált (opcionálisan 1000-es) hálózati adapter sem. Az alap-

lap ideális lehet a belépő szintű játégek építésére, hiszen az i865 lapkakészlet megfelelő háttérrel ad a gyors processzorok és a 8x-os AGP csatlakozást kihasználó VGA-kártyák számára. A P4TSE-D2 teljesítményben érezhetően elmaradt az Asus P4P800-as lapjához képest, de a gépigényre éheőbb újabb játékok kiszolgálására is tökéletesen megfelel. A teszt során felleltpített Windows XP Professional rendszer teljesen stabil-

nak bizonyult, az egyhetes intenzív használat során nem tapasztaltunk fagyásokat vagy instabilitásra utaló jeleket. Az alaplap felismerte, és tökéletesen kezelte a 3,2 GHz-es (HT) Pentium processzort, és a hasonló konfigurációkkal összemérve nem maradt alul teljesítményben sem.

1.2-es revíziójától felfelé támogatja a magasabb áramfelvételt igénylő Prescott magos P4 processzorokat is, tehát hosszú távú befektetésként sem bizonyul rossznak. A cég webhelyén korrekett listát találunk a kétszatsornás módban tesztelt memóriamodulokról, de meg kell jegyeznünk, hogy a ki próbált olcsó és drága memóriák mindegyikével hajlandó volt kétszatsornás módban üzemelni.

Ár: nettó 18000.- www.corun.hu

PPéter

Biostar M7VIT

Biostar M7VIT

+

Előnyök: könnyen szerelhető; kiváló ár/teljesítmény arány

-

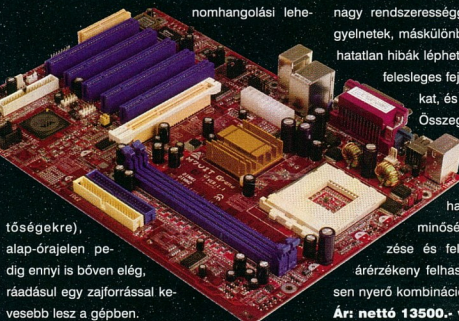
Hátrányok: túlságosan is minimalista felszereltség; rövidke kézikönyv

8/10

A PPéter által bemutatott, Pentium 4 alá szánt alaplap után az AMD-s tábort nem elhanyagolva következzen két Socket462-es lap, egy VIA és egy NVIDIA alapokon nyugvó. Az M7VIT névre keresztelt produktum meglehetősen minimalista csomagolással érkezik - ez egyébként az egész Biostar termékpalettára jellemző. Magyarul jó ár/teljesítmény és minőség mutatójú cuccokat gyártanak, amelyeket azoknak a felhasználóknak szának, akik lemondanak a széles körben nem használt extrákról és a viszonylag komolyabb bundle-ről. Kategóriájában lényegében egyetlen nagy vetélytársa van a hazai piacon, a mindenki által ismert ECS.

A VIA KT600 készletre épülő alaplap első blikkre az MSI által meghonosított bórdo színben tűnő föl, az elrendezésre pedig nemigen lehet panaszunk, ösztönít szólna ritkán találkozom olyan alaplappal,

amelyik ennyire könnyen szerelhető. Persze, a RAID vezérlő hiánya (a SATA csatlakozókról nem kell lemondani, a VT8237-es déli híd megadja a lehetőséget a gyorsabb merevlemezek használatára), a két darab memóriafoglalat és az egyéb integrált csodák hiánya megmagyarázza a szellős elrendezést, de ezektől eltekintve néha jól esik látni ilyen megoldást. Az északi hídon passzív hűtőborda teljesít szolgálatot - ezt az alaplaptól amúgy sem a tuningörülteknek tervezték (senki se gondoljon Softmenu III szintű finomhangolási lehe-

tőségekre), alap-órarejlen pedig ennyi is bőven elég, ráadásul egy zajforrással kevesebb lesz a gépben. A kézikönyv sajnos nagyon szűkszavú, manapság ennél azért több dokumentáció szükség-

geltetne, alacsony árkategória ide, spórolás oda. A tartozékok tekintetében sincs túl nagy változás, egy FDD és egy IDE kábelben kívül egy Norton Ghost / Norton Internet Security 2003-at tartalmazó CD jár hozzá, további USB aljzatok nem.

A gyakorlati tesztek során az M7VIT átlagos sebességet produkált, és stabilitás szempontjából sem tapasztaltunk semmilyen kivételt. A legújabb Hyperion driverek használata természetesen kötelező minden VIA alapú alaplap esetében (viszonylag nagy rendszerességgel frissítik, erre érdemes figyelni, mások mindenféle megmagyarázhatatlan hibák léphetnek fel használat közben - sok felesleges fejfájtástól kímélték meg magát, és főleg engem!).

Összegezve az alaplappal töltött bő egy hét tapasztalat azt kell mondanom, hogy az ECS kökemény vetélytársra találhat a Biostar alaplapokban. Jó minőség, a "felesleges" extrák mellőzése és felettebb megfizethető ár - az árérzékeny felhasználók szemében meglehetősen nyertő kombináció.

Ár: nettó 13500.- www.corun.hu

Hunor

Biostar M7NCD-A04

Biostar M7NCD-A04

+

Előnyök: olcsó; jó teljesítmény

-

Hátrányok: nForce2 problémák

7/10

Térjünk rá az AMD-s vonal másik fontos szereplőjére, az nForce 2 chipkészletre, illetőleg az arra épülő Biostar M7NCD alaplapra. Első blikkre clybá tűnik, mintha a mérnökök csak kicserélték volna a KT600-at alkotó lapkákat az nForce 2 IGP / MCP párosára (fontos megjegyezni, hogy déli hídként szinte magától értetődően a kevésbé költséges MCP-t használják a Biostarnál, ezért a kiváló minőségű Soundstorm hangvezérlőről ebben az esetben le kell mondanunk). Az alaplapnak létezik integrált grafikus maggal szerelt változata is, és itt következik egy nagyon fontos megjegyzés, amelyre a nap Vyor! hívta fel a figyelmet, külön köszönet érte ezúton is: az M7NCG változat CSAK az FSB esetében

támogatja a 400 MHz-es sebességet, a memória esetében csak DDR333 jöhet szóba! Az elrendezés ezúttal is jól sikerült, csak a flioppicsatlakozó került kissé túl alacsonyra, valahogy úgy, mint a PPéter által tesztelt Pentium 4-es alaplap esetében. A processzorfoglalat körül elegendő hely akad akár a legnagyobb Zalman "legyező" felhelyezé-

sére is, így azoknak sem kell aggodniuk, akik az ultracsendes gépeket részesítik előnyben, nem pedig a tuningot (nem mintha a Zalman hűtőknek leküzdhetetlen akadálynak bizonyulna egy kis frekiemelkedés!). A memóriák terén az nForce-okra jellemző módon néhány típussal nem volt hajlandó 100 százalékos együtt-

működni (ez leginkább a no name kategóriára jellemző, de a saját gépem alapját képező Abit NF7 pl. egyáltalán nem volt hajlandó megmozdulni a kölcsönben nálam lévő Samsung modulokkal, míg a saját Samsungjaimat nagyon szerette), de ettől eltekintve más gondba nem ütköztünk. Az északi hídon szintén passzív hűtő található, a BIOS azonban egy fokkal tin- ingbarátabb, mint VIA-s testvéreje. Teljesen stabilan működött 400 MHz-es FSB és memóriasebesség mellett, a "G" változat fogatékossága egyáltalán nem volt je-

len. Csábító ajánlat nettó 13 ezer forint környékén hozzájutni nForce2-vel szerelt alaplaphoz, ez kétségtelen. Azonban, ha az itt ismertetett két AMD-s platform közül ajánlanom kellene egyet egy költségvetéskönyv játékgépbe, akkor az M7VIT-re tenném a voksomat - egyszerűen azért, mert tapasztalataink szerint a KT600-zal sokkal kevesebb a baj, mint az nForce2-vel.

Ár: nettó 13000.- www.corun.hu

Hunor

Sulinet Expressz módosítások

**Sulinet
expressz**

Idén a költségvetési hiány fedezésére a kormány „megszorító” intézkedéseket vezetett be. Ez alól a Sulinet Expressz sem lehet kivétel, amely több változáson megy keresztül Nónapig. Az Oktatási Minisztérium 2003. nyarán indította el a Sulinet Expressz programot, melynek keretén belül 22 milliárd forint értékben találta gazdára számítástechnikai termékek, alkatrészek.

Gazdasági fejlemények. A kis- és középvállalkozások számára a program indulásakor az egy ügyfélre fordított kiszolgálási idő, adminisztráció többszöröse nőtt. Ezzel párhuzamosan a cégek forgalma is növekedett. Ezeknél a cégeknél gyakran áruhiány alakult ki. Ha valaki Karácsony környékén járt ilyen helyen, félelmetes káosszal szembesült. Inkább hasonlítottak a helységek melegeidőre, mint kereskedelmi ténnyezőre. Emellett, ha elakadtad magad "Nem Sulinetben vásárlók", az elküldeményezett messis-ként tekintett rád. :) A későbbiekben kiderült, hogy a vásárlók nagy része csak érdeklődő, akinek a kedves eladó tüzetesen segített a megfelelő papírok kitöltésében és a megfelelő termék kiválasztásában, sarkon fordult, és meg sem állt az első multinacionális cég. (Na, ehhez aztán pofa kell!) Azt gondoltam, ez biztosan csak elrettentő példa, de az IVSZ-eg (Informaticai Vállalkozások Szövetsége) több illesztési panasz is érkezett ebből a vállalkozói csoportból. Ez okból ki-folyólag kérték, hogy szükséges az eredeti, rögzített ár visszaállítása annak érdekében, hogy a kisebb cégek hátrányos marketingkommunikációs helyzetük, gyengébb üzleti pozíciójuk és magasabb működési ráfordításai ellenére is versenyben maradhassanak a számítástechnikai piacon. Summa summarum, a kereskedői oldal nem volt teljesen kiegyensúlyozott.

A termékkeladások / változások. A módosítás másik oka lehet a program céljától (az Internet és a számítástechnikai eszközök elterjedésének segítése) kismértékben eltérő termék népszerűsége. Nevezük nevén a gyereket: a digitális fényképezőgép. A gond a következő: ennek a termékcsoporthoz a támogatása a 22 milliárd forint közel egynegyedét, 5 milliárd forintot emésztett fel, míg emellett a kitűzött, 100 ezer új számítógép helyett mindössze 60 ezer talált gazdá-

ra. Tehát a célt szépen fogalmazták meg, ám némileg a tények nyelvére lefordítva kevés személyi számítógép, de annál több "luxustermék" került a támogatási szférába, míg az egy háztartásra eső PC-k és internet-hozzáférések száma (amiben hazánkban csúnyán le van maradva az európai átlaghoz képest) nem növekedett a várt mértékben.

A digitális kamerák mellett két csoportot vesznek ki a támogatott termékek listájáról: a szünetmentes tápegységeket, valamint a hangszerekészleteket. Az előbbi csak-csak érthetnénk, hiszen a program célcsoportjának vajmi kevés szüksége van e termékre, de a második már nem ennyire egyértelmű. Mondjuk, azzal egyetértünk, hogy a házimoziknak nem kellene a program részévé tenni, de azért nem szükséges az összes terméket kizárni. Na, ehhez én már "süti" vagyok.

A korszerűsítés körébe tartozó termékek csoportja viszont egy fontos alkatrészrel bővült: az alaplappal. Az említett termékváltozások 2004. március 8-tól érvényesek! Ezek után lássuk a tényeket, a maguk egy-egyéb és nyers mivoltában.

Változások (részlet az OM kiadványából):

- A korábbi igénygyógysutli kör kibővül. A személyi jövedelemadóról szóló törvény hatálya alá tartozó minden magánszemély jogosult a programban részt venni.
- A vásárlóknak 30 százalékos önrészt kell vállalniuk minden terméknek. (Ezt az önrészt az igénygyógysutlak már eddig is viselték a 86000 forint feletti vásárlások esetében.)
- A magánszemély az összevont adóalap adóját csökkentheti az általa számítógép-, számítástechnikai eszköz megszerzésére fordított összeg 70 százalékal, legfeljebb hatvanezer forinttal - abban az esetben, ha jövedelme nem haladja meg az évi bruttó 3,4 millió forintot.
- Abban az esetben, ha a magánszemély jövedelme meghaladja az évi 3,4 millió forintot, de a 4 millió forint nem éri el, az összevont adóalap adóját sávosan csökkentheti.
- Ha a magánszemély jövedelme meghaladja az évi 4 millió forintot, akkor a Sulinet Expressz adókedvezményt nem veheti igénybe.

Természetesen a módosítások nem érintik a törvény-módosítás hatályba lépése előtti vásárlásokat és a tartós bérleti konstrukciókat.

Az OM-hoz számos megkeresés érkezett azzal kapcsolatban, hogy a Sulinet Expressz Programban történő vásárlás esetén a nem önadózó vásárlókat a munkáltató felszólította az önadózás választására. A minisztérium ezzel kapcsolatban megkereste az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalt, amely állásfoglalást bocsátott ki, miszerint: a vásárlóknak nem kell az önadózást választania annak érdekében, hogy a Sulinet

Expressz biztosította adókedvezményt igénybe vehesse.

Az APEH 2004. január 14. napján kiadott állásfoglalása alapján:

"A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 12. §-ában foglaltak alapján, az egyéb feltételek fennállása esetén a magánszemély bevallást helyettesítő munkáltatói vagy ezzel egyenértékű elszámolást kérhet akkor is, ha a 36/A. § (3) bekezdésében foglalt adókedvezményt (Sulinet) kíván érvényesíteni." Tehát a vásárlók a Sulinetes adókedvezményt nemcsak önadózással, hanem munkáltatói adóbevallással is érvényesíthetik.

"Az adókedvezmény alapját és összegét a magánszemély nevére kiállított számla bizonyítja. A munkáltató az adóalapot és az adót a magánszemély nyilatkozata alapján, az adóévet követő február 20-ig átadott, az adókedvezmény igénybevétele jogositó igazolás figyelembevételével állapítja meg.

A Sulinet adókedvezmény érvényesítéséhez a magánszemélynek a fenti határidőig át kell adnia a nevére szóló, adóazonosító jelű és tartalmazó számlát, vagy az általános szabályok szerint kiállított számlát és a forgalmazó által kiállított igazolást. [...]"

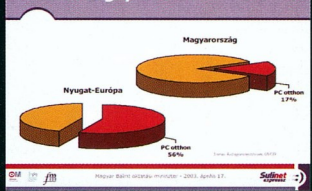
"Elsősorban az eredeti bizonylatot kell átadni a magánszemélynek, ugyanakkor nem kifogásolható (pl. garanciális jogok érvényesítése miatt), hogy az eredetben bemutatott igazolásról (számláról) a munkáltató készítsen másolatot. Ilyen esetben mind az eredeti, mind a másolat példányra a munkáltató rájegyzi, mikor és milyen okból készült a másolat."

Tehát az eszközcsökkenéssel szemben a minisztérium a jogosultak körét tagította. Én ennek rendkívül örülök, hiszen ez a döntés az alapvető alátámasztja. (Szabad PC felhasználást mindenkinél?), viszont a program megváltoztatása okának egy picit ellentmond, hiszen a jogosultság kibővítése újabb befolyó összegek elvesztését eredményezi.

Összegezve: Csak örülhetünk, hiszen a Sulinet Expressz több lett. Ezekkel az intézkedésekkel reméljük, célirányosabb és hatékonyabb(?)

(Felhasznált források: Index.hu, origo.hu, HWSW.hu, Sulinet.hu, APEH.hu, OM.hu)

Számítógép otthon

Hasznos programok

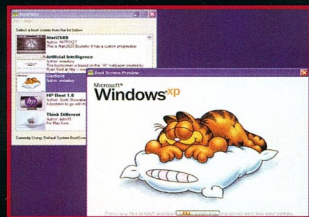

A Windows XP bejelentkező képernyőnek lecserélése, ingyenes rajzprogram, zenei CD-író mp3-kezeléssel, a népszerű magyar nyelvű letöltésvezérlő 2004-es változata, végül pedig egy új sebességtesztelő első verzióját ajánljuk ebben a hónapban.

BootSkin Free v1.0

A Windows XP bejelentkező képernyőjét cserélhetjük le egy kattintással a Stardock ingyenes szoftverével. BootSkin a képcseréhez különleges képeket, az úgynevezett skinet használ – ezekből találunk egy rövid válogatást a fellelített alapszoftverben, de az igazi rajongók a lenti honlapon több száz darabot tölthetnek le ingyenesen. A letöltött skinet használatba vételéhez elég rákattintani a fájlra, amelyik automatikusan betölti a BootSkin, és megmutatja, hogyan fog majd mutatni a bejelentkező képünk. A programban csak pár lehetőség közül választhatunk: megtekinthetjük az animált képet, alapértelmezetté tesszük, vagy visszaállítjuk az eredeti XP képet.

www.bootskin.com

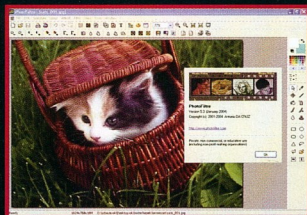

PhotoFiltre Free v5.3

Egészen kiváló, ráadásul teljesen ingyenes rajzprogramot ismerhetünk meg a PhotoFiltre programban. A szoftver, a szokásos rajzeszközök mellett tucatnyi szűrőt, számtalan effektust és egyéb képmánipulációs eszközt tartalmaz. Kis mérete,

gyorsasága és pluginokkal való bővíthetősége miatt bátran ajánlhatjuk kezdőknek és profioknak. A PhotoFiltre kezelése egyszerű – a leggyakrabban használt effektusokat a program Eszköztárára is elérhetjük egy kattintással, támogatja a laplvasók használatát, különleges nyomtatás-beállításokkal, képnézővel és automatizálható képkonvertálással rendelkezik. Végezetül támogatja a legfontosabb képformátumokat.

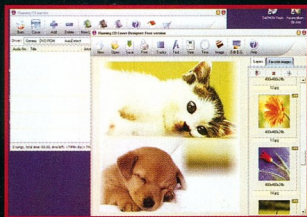
www.photofiltre.com

Framing CD Burner, Cover Designer Free

Wav és mp3 zenéket írhatunk fel audio CD-re a Framing CD Burner program Free változatával, míg a Pro verzió az ogg, wma formátumokkal bővíti tovább. A szoftver támogatja a CD-RW adathordozókat, az ID3-szerkesztést, illetve a saját zenei CD-összeállításának lehetőségét. A CD-írás mellett egy kiváló CD-borítótervező (cover designer) szoftvert is helyett kapott a csomagban, mellyel képeket és feliratokat készíthetünk, illetve a program a felírt zenék nevéből listát készít, és nyomtat ki.

www.focussoft.net

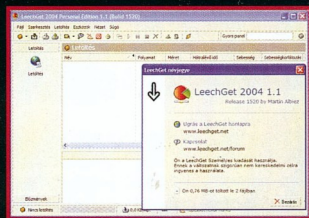

LeechGet 2004

A LeechGet fejlesztői nagyon gyorsak voltak – alig telt el két hónap, és már fel is telepíthetjük gépünkre az ingyenesen használható letöltésvezérlő új változatát. Az igazat megvallva szinte semmiben nem különbözik az előző változatához képest. A LeechGet az internetről történő adatletöltést könnyíti, egyszerűsíti és automatizálja. Különlegessége a hálózati letöltések (LAN download) támogatása, ugyanakkor a Netscape-

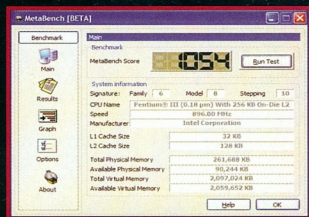
Opera- és Mozilla-felhasználóknak továbbra is elengedhetetlenül kell feltételezniük a szoftver használatához – alapváltozata csak a Microsoft Explorerrel támogatja, és magyar nyelvű menürendszerrel rendelkezik.

www.leechget.net

MetaBench v0.98B

Igazi, gépiasztó tesztprogram első változatát próbálhatjuk ki a MetaBench révén. A program ötvennégy teszt után egy átlag, más gépek teljesítményéhez viszonyítható számmal fejezi be munkáját, amelyet elküldhetünk barátainknak, vagy a fejlesztőknek. Lassú programról van szó – első sorban számításgépes, bonyolult matematikai tesztekkel operál, köztük raytracing képekkel és orgvorbis kódolásokkal számítja ki a gép teljesítményét. www.7byte.com

A hónap szoftverei

MediaUndelete www.file recoverytools.com

The Bat! v2.02 www.rtlabs.com

Burn DVD www.honestech.com

cam2pc Free www.ultrafxp.com

Registry Mechanic www.guides.com

Microsoft Virtual PC 2004 www.microsoft.com

XP Smoker v3.0 waresoft.msspro.com

PowerDirector v3.0 www.cyberlink.com

Nlauncher v1.2 www.nlauncher.com

Windows Startup Free v2.0 www.windowsstartup.com

Retro kuckó

A legutóbbi számban megismert több-kövésbé balszerencsés sorsú Commodore gépek esete korántsem volt egyedi. Sőt, igazából azt kell mondani, hogy a legtöbb gép hasonló vagy rosszabb sorsra jutott, noha kétségtelen tény, hogy nem egy közülük rendkívüli technikai lehetőségeket vonultatott fel. A mostani alkalommal szintén balszerencsés sorsú, ám magyarországi szempontból mégis fontos géppel ismerkedünk meg.

Enterprise. Az Enterprise története 1982-ben kezdődik, nem sokkal az után, hogy a ZX Spectrum piacra ke-

rült, és szinte pillanatok alatt komoly sikereket ért el, amivel a Sinclair cégnek jelentős bevételt hozott. A hongkongi székhelyű Locumals kereskedelmi vállalat akkor úgy döntött, hogy belép a mikroszámítógépek kimagasló használatát kecsegtető piacára.

A gép fejlesztése némileg érdekesen indult. A Locumals egy londoni bankon keresztül kérte fel az Intelligent Software Ltd.-t (amelyiket talán a Cyrus nevű szakkönyvtár is ismerhetnek néhányán), aminek két érdekessége volt. Egyrészt az IS sosem fejlesztett még számítógépet, csak szoftvert, másrészt az IS nem tudta, ki áll a megrendelés mögött, csak a közvetítő bankkal állt kapcsolatban. E furcsaságok ellenére az IS elvállalta a megbízást, és belekezdett a gép elkészítésébe. 1982 októberében útnak indult a DPC projekt.

Az alapelképzelés szerint az új gépnek legalább 64K

memóriát, teljes értékű és jól használható billentyűzetet, beépített joystickot, nagy felbontású és nagy sebességű színes grafikát valamint számos bővíthesi lehetőséget terveztek. Szoftver oldalon minimálisan egy BASIC értelmezőt, egy szövegszerkesztőt és egy assemblert terveztek. A tervezés kezdeti fázisában a cél az volt, hogy amennyire csak lehet, a gép olyan építőelemekből készüljön, amelyek már rendelkezésre állnak, netán valamennyire elterjedtek. A processzor tekintetében a választás a Z80-ra esett, többek között azért, mert számos már piacon lévő géppel kompatibilis volt; ilyenek ugyanis már futott a CP/M és a későbbi tervek között szerepelt ennek az operációs rendszernek az átültetése is.

A tervezési fázisban hamarosan kiderült, hogy a piacon korántsem felülhethők olyan alkatrészek, amelyek a tervek alapján megfelelő lennének, így némileg új irányt véve a grafika és a hang előállítására két teljesen új chip fejlesztésébe is kezdtek. A grafikiért felelős chipet Nick Toop, a hangért (és egyéb további műveletekért, mint pl. interrupt és memóriakezelés) felelőst, pedig Dave Woodfield tervezte a gépbe. A két chip nem túl meglepő módon a Nick és Dave nevet kapta. Erme két egységet azért elemelek ki külön, mert tulajdonképpen a gép lelket adják, ami nyilvánvaló is szerepüket tekintve, azonban a két chipről ezen túl feltétlenül meg kell jegyezni, hogy szerzőiális tervezésüknek köszönhetően kimagasló tulajdonságokkal rendelkeznek, és talán nincs még egy olyan 8 bites rendszer, amelyik paraméterek tekintetében felvehetné a versenyt az Enterprise-zal.

A gép. Ismerkedjünk meg most az Enterprise végleges kiépítésével.

A processzor a már említett Z80A, 4 MHz sebességen járta.

A RAM mérete alapkiépítésben 64 vagy 128 K, mely egészen 4 megáig bővíthető (köszönhetően a Dave chipnek)! A ROM mérete 64K, de a benne lévő programok mérete azonban attól függ, hogy milyen nyelvről gépről van szó. Az Enterprise ugyanis többnyelvű változatban is készült, a nálunk értékesített gépek csak angol illetve angol és német (választható) verzióúak voltak. A csak angol verzió 48K, míg a többnyelvű gépek a ROM teljes 64K méretét kihasználják. A ROM tartalmazza az alap operációs rendszert és egy szövegszerkesztőt, az eredetileg tervezett assembler nem fért már bele. A géphez járó IS BASIC külön cartridge formájában járt a géphez, így a programnyelvet egy másik bővítm. alkalmazásával egyszerűen lehetett módosítani. Az IS BASIC-ról minden-

képpen megemlítendő, hogy korának legjobb implementációja volt, és rengeteg lehetőséggel rendelkezett – igaz, cserébe igen lassan működött.

A Nick chip 8 grafikus üzemmódot biztosított, és összesen akár 256 szín egyidejű alkalmazására is lehetőséget nyújtott. A Nick a grafikus memóriát a gép alapmemóriájából használja. A legnagyobb felbontás 672x512 képpont két színnel és interlace üzemmódban, ez különösen kimagaslónak számított a gép tervezésekor. A Nick számos egyéb jó trükkjéből csak egyet említenék meg érdekességképpen: lehetőség van a grafikai üzemmódok keverésére akár raster-soroként is! Van azonban egy komoly negatívum: hardveres sprite-ot a Nick nem tud. Ezt érdekes módon külön megvásárolható bővítményként terveztek megvalósítani a későbbiekben, alapvetően a tervezők úgy gondolták, hogy egy ilyen nagy tudású grafikus processzorba nem is nagyon kell már hardver sprite.

A Dave chip segítségével a gép zenei képessége 3 hang és egy zajsatorna. Sajnos a hullámforma nem változtatható, mindig négysszöglet alapján állítja elő a hangot.

A billentyűzet fölülasztatúra, de teljes értékű nyomógombokkal. És szép. Ugyanis a különböző funkciók

Linkek

Emulátorok:

web.xelero.hu/egzo/
www.mess.org/

Általános oldalak:

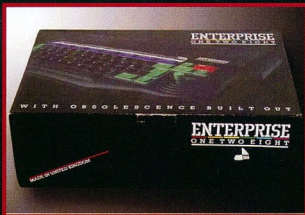
enterprise.8bit.hu
www.esnet.hu/~enterprise/
www.dsghostudios.cjb.net/z80/
www.mumm.ac.be/~cammejpm/enterprise
xyber.uw.hu/ep_index.html

Enterprise aktív felhasználók fóruma:

forum.index.hu/forum.cgi?n=1&t=9010641&uq=935

billentyűk különböző színűek. (Kis kitérő: Érdekes, hogy ugyan ez a fajta billentyűzet szinkódoló elgondolás eredetileg az Enterprise-ra lett volna jellemző, azonban hogy, hogy nem, de az Amstrad CPC464, amely az Enterprise előtt néhány hónappal került a piacra szinte ugyanezzel a szinkódolással lett ellátva... Ennek hatása az lett, hogy az emberek nem is tudták pontosan mikor melyik gép reklámját látják, persze az Amstrad reklám többször, több helyen, és legfőképpen hónapokkal hamarabb volt látható, és ez nagyon komolyan befolyásolta az Enterprise értékesítését, pontosabban nem értékesítését. Természetesen volt ebből pereskedés a két cég között, de a billentyűzet színsémájának „ellopását” sohasem sikerült az Enterprise gyártójának bebizonyítani.)

A bővítési lehetőségek, csak felsorolás szerűen: centronics parallel, RS232c, 2 joystick, kazettás magnó csatlakozó, sztereó hangkimenet, RGB monitor csatlakozó, TV kimenet, cartridge slot, expansion bus. Sajnos a csatlakozók közül egyik sem szabványos, így átalakításokat kell alkalmazni a nem gyári Enterprise külső egységek csatlakoztatásához.

Ebből a rövidke áttekintésből jól látható, hogy a gép képességei tervezésének (ne feledjük, még 1982 végén járunk) idején messze túlmutattak kortársain, egy Spectrum vagy C64 feature listája messze elmarad tőle.

És mikor mire volt elég? Mégis minek színesíthető akkor az, hogy az Enterprise nem lett sikeres? A válasz akár egyszerűen is megadható: a megjelenési idejének. Fentebb többször hangoztattam, hogy tervezésekor, tehát 1982-ben a gép paraméterei a piacon kapható gépeknekül bőséggel többet tudtak. Csak hogy a gép csak készült, és készült, de valahogy nem nagyon akart megjelenni. A beharangozás azonban elkezdődött. Ez ma sem ismeretlen, számos cég él ezzel a marketingfogással, ám ez erősen viszályt él el tud sülni. Az Enterprise esetén sajnos ez történt.

Az első hirdetések a gépről már 1983 szeptemberében megjelentek, és nézve a nyomtatások felhívja a lehetőségek vonók figyelmét a gép kimagasló képességeire és árára megpróbálva ezzel visszatartani a lehetőségek evőket más gép vásárlásától. Azon-

ban a gép először csak 1984 áprilisában került volna tömegesen az üzletekbe, 64K RAM memóriával – csakohy nem azon a néven, amelyiken először elkezdtek hirdetni. Kezdetben a név Eian volt, ezt azonban egy másik cég már birtokolta, így az új termék ezzel nem jelenhetett meg. Néhány hasonlóan nem működő névelváltási ötlet után (pl. Samurai, amit a Hitachi használt már, vagy a Flan, ami ugyan hasonló volt a gép névére, de ami nem igazán tetszett senkinek se...) lett a gép Enterprise, de sajnos ennek a tudatosítására már nem fordítottak elég mennyiségű energiát.

A marketingstratégia részeként továbbá természetesen azt is ígérték, hogy a gép megjelenésével elegendő mennyiségű szoftver fog rendelkezésre állni, kicsit konkrétan a tervek szerint a gép megjelenésekor többtucatnyi, majd 1985 közepéig felé 100-as nagyságrendű programot ígérték. Várta is ezeket mindenki. 1984 áprilisában a gép megjelenésével a többtucatnyi program viszont nem készült el. Aztán később sem, és 1984 végére sem került a boltok polcaira olyan mennyiségű programválaszték, ami meghozta volna a vásárlókedvet – mint már többször megjegyeztem, egy gépet nem elsősorban az ad el, amit tud, hanem az, hogy mire lehet használni. Nos, szoftverek nélkül a nagy többségnek szinte semmire. De hiába is lett volna ott a szoftverek, ha a gép nincs ott, márpedig 1985 januárja előtt nem nagyon volt ott sehol se.

A gép tehát a megjelenési pillanatában szép nagyot bukott. Nem sokkal később kiadták a 128K-s változatot, de sajnos az sem tudta felpörgetni az eladásokat, és a programok sem akartak megjelenni. Nem csoda, a szoftverházak nem készítettek olyan gépre programot, amelyik nincs elég nagy tömegben a piacon. A vevők viszont nem vettek olyan gépet, amelyikre nincs szoftver. A kör ezzel bezárult. Valamint ne felejtjük el azt se, hogy 1985-ben már küszöbön állt az Atari ST és az Amiga megjelenése is, ami a számítógépre vágyó nagyközönséget a szóban forgó cégek szintén nem felejtették el tájékoztatni...

A cég nehéz helyzetbe került az elégtelen eladások miatt. A gép kifejlesztése és az első szériák legyártása 20 millió forintba került (ami valószínűleg sosem térült meg), a marketingre egyre kevesebb pénz jutott, míg végül a gépet nagyrészt csak postai megrendelésre szállították. Végül 1987-88-ban az Enterprise Computers International befejezte működését, bár Angliai és Németországi kirendeltsége tovább élt még egy darabig.

Ezzel a történetnek azonban nincs vége. A gép európai bukása után hozzánk az Enterprise 1987 májusában ért el. Az akkori Centrum Áruházlánc érté-

Nekem az Enterprise volt az első

Nekem az első számítógépem az Enterprise volt. Igazán azért ez, mert jó volt a grafikája és nem volt túlerőm kívánni, hogy elég pénzem legyen C64-re. Így maradt az Enterprise, amellyel roppant boldog is voltam, hajnalok jászottam, és olyan játékok rajzoltam térképeket, mint a Lands of Havoc, amelyben (gondolom, nem ismeritek) tulajdonképpen csak rohanni kellett előre egy labirintusban, valami szédültes sebességgel, halálról halálra memorizálva a helyes utat. Emlékszem, az A4-es lapokra készített, összellesztett térkép betelerítte a 20 nm-es szobámat...

Néhány hónap után kezdtem kifogni a végig nem vitt játékokból, valamint tönkretettem a géphez épített apró botkormányt, így be kellett ruháznom egy külső joyst, majd beszereztem a géphez csatlakoztatható Spectrum emulátort, és ekkor eljött a Kánaán, sosem látott mennyiségű játék zúdult a nyakamba, így fel sem tűnt a gép körüli pezsgés lassú elmúlása.

Ez volt az egyetlen gép, amelyen megkísérlettem programot is írni, ha jól emlékszem, valamilyen kis pálcikámban cétalan bolyongását meg is valósítottam...

Lily

késítette ezeket, a gép teljes ellátását pedig a Novotrade vállalta fel, úgy alkalmassá utánpótlás, mint szoftverellátottság tekintetében. A hazai ár kezdetben 16 ezer forint környékén mozgott, ez itteni viszonylatban egy 128K-s számítógéppel kimondottan jó árnak számított, valamint a többi lthoz kapható géphez képest nagyon kedvezőnek volt mondható. Szerencsés módon nem csak az alapgép volt kapható, hanem egyéb bővítések is, így pl. Spectrum emulátor, mely segítségével az Enterprise-t vásárlók jelentős mennyiségű szoftverhez jutottak. A gép hazai ára 1989-ben már csak 11900 forint volt, amiért a vásárló a gép mellé még egy magnót is kapott. Összességében hazánkban mintegy 21000 darab Enterprise gépet adtak el, ami nagyon jelentős mennyiség volt hazai tekintetben.

A hazai megjelenéstől a 90-es évek elejéig komoly Enterprise aktivitás volt tapasztalható. Leikes amatőrök és néhány cég is számos bővítést készített (turbókártya, lemezis illesztők, jobb Spectrum emu stb.), sok program és programkonverzió készült a gépre, szakkönyvek és kimondottan a géppel foglalkozó újság jelent meg. Valószínűleg ilyenek képzelték a gép életét kezdetben a tervezők, csak nem egy ilyen kis országra vonatkozóan.

Az Enterprise ma is él és virul, bár ez talán kicsit túlzás, mindenesetre még ma is vannak, akik foglalkoznak ezzel a kicsit későn érkezett, de mindenképpen nagyszerű 8 bites csodával.

Brazil

8x DVD író teszt

MSI DR8-A

+

Előnyök: minden feladatra alkalmas, sokoldalú termék

-

Hátrányok: -

8/10

NEC ND-2500A

+

Előnyök: fantasztikus írási minőség

-

Hátrányok: olvasóként nem túl jó

9/10

Hihetetlen, hogy a DVD-írás milyen széleseben gyorsul: annak idején a CD-írás hőkorában bizony többet kellett várniuk egy-egy sebességi ugrásra, mint manapság. A 4x-es DVD-írók még el sem terjedtek igazán, de már nyakunkon vannak a 8x-os tempóval kecsegtető példányok - lemezt még nem is nagyon tudunk venni hozzájuk. De az újabb DVD-írók kapcsán nem is a támogatott legnagyobb írási sebességen örülünk a legjobban, hanem annak, hogy az új írók esetében talán az alacsonyabb írási sebességen produkált adatátviteli minősége is sokat javulhat - legalábbis ebben reménykedtünk, amikor nekivágtunk a két 8x-os író tizesedő tesztnek.

Felemás gyorsulás. A DVD+R(W) formátum némileg elhúzni látszik, legalábbis sebességben. Az újrírható változat esetén kezdettől fogva nagy sebességi előnnyel kecsegtető DVD+RW szabvány a 8x-os írás és a 4x-es újrírás területén is előbb tudott működő rendszert felmutatni, mint a DVD-R(W) csoport. A 8x-os DVD-R lemezeknek egyelőre se híre, se hamva, ugyanígy a DVD-RW újrírása esetén is kénytelenek vagyunk beérni a 2x-es sebességgel, míg nekünk a 4x-es, újrírható DVD+RW lemezek már hónapok óta elérhetők a piacon. Ennek megfelelően a 8x-os DVD-íróként beharangozott készülékek nagy része csak a DVD+R lemezeket képes 8x-osan írni, valamint a DVD-RW lemezeket is maximálisan csak 2x-esen tudja újrírni, törölni. Tesztünk egyik alanya, az MSI DR8-A is csak ilyen felemás 8x-os író, a DVD-R(W) esetén tudása megegyezik a korábbi 4x-es, DR4-A változattal. Az NEC ND-2500A ellenben

"igazi" 8x-os példány: megfelelő lemezek hiányában ugyan nem tudtuk kipróbálni, de ez az író a majdnem megjelenő 8x-os írásra alkalmas DVD-R szélesbete égetésére, illetve a szintén megjelenésre váró 4x-es DVD-RW korongok újrírására is képes lesz. Ilyen lemezek hiányában a NEC ebbéli többlettudását nem értékeltük túl sokra, de a végső verdikt kimondásakor természetesen kitérünk majd rá. A pluszos csapat egyébként tartó

ÍRTHATÓ DVD LEMEZTÍPUSAI

Az írható DVD lemezek három nagy típusát különböztetjük meg: vannak a DVD-R(W), a DVD+R(W) és a DVD-RAM korongok. Utóbbi a legkevésbé elterjedt média az általános személyi számítógépek mellett, sokkal inkább cégek használják professzionális célokra. Otthonainkban leginkább az asztali DVD-Video felvevők miatt találkozhatunk vele. Sajnos olvasását a legtöbb DVD-ROM olvasó nem támogatja. A legismertebb, egymással rivalizáló formátumok a DVD-R(W) és DVD+R(W) lemezek. A DVD-R(W) család a régebbi: valójában az első, "igazi" írható DVD-ként beharangozott formátum. Támogatása igen széleskörű, mivel fejlesztését ugyanaz a cégcsoport irányítja és felügyeli, amelyek az eredeti DVD szabványt is felételi. A DVD+R(W) technológia újabb és némileg rugalmasabb, mint a DVD-R(W). Eleinte a DVD-írók kizárólag csak egy-egy formátumot támogattak, ma már szinte minden újabb író egyaránt képes a DVD-R(W) és DVD+R(W) írásra, bár a közeljövőben megjelenő, duplárétegű DVD+R lemezeket is írni meghajtók minden bizonnyal nem fogják támogatni a DVD-R(W) formátumot.

san elhúzni látszik, hiszen a DVD+RW Alliance tagjai a CeBIT-en már a 12x-es DVD+R írókat mutatják majd be, valamint még az idén megjelenhetnek a 16x-os DVD+R írók is. A kétrétegű DVD-írás megvalósításával is előbbre járnak: a Philips júniusban jelenteti meg az első, kétrétegű, DVD+R DL lemezek írására képes meghajtóját. A DVD-R(W) fejlesztői valószínűleg összel fognak kiadni a 8x-osnál gyorsabb DVD-R írókkal és saját kétrétegű megoldásukkal.

Vizsgálat előtt. De ne szaladjunk ennyire előre az időben, hiszen mostani feladatunk a jelenleg elérhető termékek bemutatása. A teszt során az MSI DR8-A és az NEC ND-2500A meghajtókat vetjük górcső alá. Az MSI írója dobozos változat, a cégre jellemző igényes csomagolásban érkezett. Dobozában az írón kívül megtaláljuk a DVD-Video lejátszóra használható CyberLink PowerDVD programot, a CD/DVD-írásra használható 6-os Nero-t, és az alapvető szerkesztési munkálatokra

is alkalmas ShowBiz és Sonic MyDVD programokat. Az NEC ND-2500A OEM kiszerezésben érkezett - a cég NEC néven forgalmazott termékei általában csak ilyen formában kerülnek a boltokba, míg a szoftvermelékkel ellátott változatok más márkanév alatt (pl. Freecom) jelennek meg. Az MSI viszonylag új motorosnak számít az optikai adattárolás, főleg a DVD-írók piacán, ezzel szemben az NEC az egyik legnagyobb múltra visszatekintő cég, hiszen évtizedes gyakorlatuk van a CD/DVD meghajtók tervezésében, gyártásában. Az MSI nem saját fejlesztésű termékekkel képviseli magát ebben a szegmensben, hanem gyakorlatilag más OEM gyártók eszközeit vásárolja meg, és ezeket forgalmazza MSI márkaneven. A DVD-írók esetén az MSI választása a Sanyo cégé esett, ami az első, 4x-es DR4-A modell esetén nem volt szerencsés, de a DR8-A végre hozta a Sanyótól (és az MSI-től) elvárható minőséget.

MSI DR8-A. A meghajtó a 120D verziószerű firmware programmal érkezett, ezt rögtön frissítenem kellett a cég webhelyéről elérhető 130D változatra, ugyanis az alap firmware rendetlenkedett a nagy nehezen beszerzett 8x-os DVD+R lemezek írásával. Lapzártánk idején a 8x-os Verbatim DVD+R lemezek beszerzése nem volt egyszerű feladat, így érthető riadalommal figyelem, amint az első kapásból csak 4x-es korongként ismertem fel, de aztán a firmware frissítés meghihozza a gyümölcsöt. Az MSI egyetlen olyan extra szolgáltatása, amellyel az NEC drive nem tud versenyezni, az a HD-BURN írási képesség (a részletekről lásd a kereset írást), illetve specifikációk szerint a DR8-A kissé fűgőbb CD-író. A drive munkába állítása gyorsan, komplikációmentesen zajlott. Ami elsőre feltűnik, az a meghajtó hangja: az MSI DR8-A nagyon gyors, ha CD/DVD-lemezeket olvastunk vele, de ilyenkor bizony a hangja inkább posz-

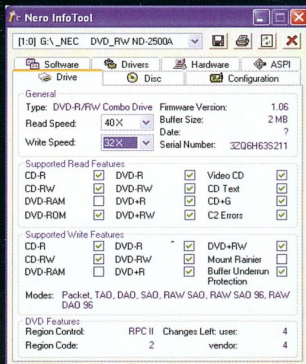
Vélemény. Az MSI DR8-A nagyon jó benyomást tett ránk a tesztelés során. Szerencsére előljárnak minden hibáját és hiányosságát sikerült kiküszöbölnie, így az első teljes értékű MSI DVD-íróként köszönthetjük. Nagyon gyors CD-író, és megbízható CD/DVD-

vóra emlékeztet. Az eddig piaci került DVD-írók között az egyik legjobb olvasási képességekkel megáldott termék, tehát ha egy meghajtóval szeretnénk megvalósítani minden feladatot, akkor nagyon jó választás lehet. Az MSI terméke DVD-írás terén az áldott középzszerűség útján halad. A lemezek írási minősége is ennek megfelelő: nincs vele különösebb gond, de láttunk már jobbat is. Ha DVD-Video lemezeket írunk, akkor érdemes minél lassabban sebességet választani, a DR8-A ugyanis nem alkalmas arra, hogy 4x-es vagy 8x-os sebességgel írjunk filmeket. Jó minőségű lemez és 2x-es írási sebesség használata esetén nyugodtak lehetünk, de a drive messze nem hozza a Pioneer 106/A06, vagy a most bemutatott NEC ND-2500A írási minőségét. Általános adatmentésre, számítógépes felhasználásra azonban tökéletesen megfelel. Ha a fő profilunk nem a DVD-Video írogatás, akkor nem kell aggódunk: a meghajtó saját maga minden olyan lemezt kitűnően képes visszaolvasni, amelyeknek az írására korábban rá tudtuk venni.

DVD-olvasási tesztek

	MSI DR8-A	NEC ND-2500A
Kétretegű gyári lemez	17:00	27:17
DVD-R lemez	9:47	10:02
DVD-R lemez	9:22	9:55
DVD+RW lemez	10:00	9:58
DVD-RW lemez	29:28	28:16

HD-BURN

A HD-BURN írási módot sokan keverik a Plextor Premium CD-írójában megtalálható GigaRec-kel. A két technológiai újítás - bár mindkét eljárás célja a CD lemezek kapacitásának kibővítése - teljesen különböző úton jár. A GigaRec alapvetően a CD formátumot módosítja úgy, hogy a szabványosnál kisebb jeleket éget, ezzel növeli a lemezre írható adatok mennyiségét. A HD-BURN ezzel szemben szakít a CD-k esetében megszokott fizikai kódolással, és a DVD szabvány szerinti rendszerben rögzíti a jeleket a lemezre. A HD-BURN módban írt lemez tehát DVD-ROM lemeznek tűnik a meghajtók számára, így mezei CD-ROM drive nem is tudja elolvasni. A GigaRec előnye, hogy félig-meddig kompatibilis marad a CD-s rendszerekkel, bár nagymértékű (1,4x-es) adatsűrítés esetén a legtöbb meghajtón nem tud mit kezdeni a GigaRec módban írt korongokkal - viszont a sűrítés mértéke legalább szabályozható. A HD-BURN esetén nincs lehetőség meghatározni az adatsűrítést - a CD fizikai keretrendszerébe erőszakkal DVD-ROM lemezt kapunk, amelyet számos DVD meghajtóban sikeresen használhatunk, de sok más DVD-ROM drive kiadk tőle.

ROM olvasó, tehát minden tekintetben képes kiszolgálni a felhasználók összes igényét. Az egyik legkiegyensúlyozottabb teljesítményű DVD-író a piacon: a DVD-írás terén ugyan meglehetősen átlagos (ezen a későbbi firmware frissítések még javíthatnak), de CD-íróként és CD/DVD-olvasóként viszont remek. Az MSI DR4-A után mindenképp meglepetésként könyvelhetjük el, hogy a hagyományosan csak alaplapjai és VGA megoldásai révén sikeres cég az optikai adattárolásban is fel tud mutatni egy kiemelkedő terméket. Az MSI CD-írók ellaposodott színvonala után ezzel a termékkel a cég adattárolási divíziója talán új erőre kap. Mindenesetre a DR8-A megteszi a magáét ennek érdekében.

Ramiris Rubin Rt. • www.msi.com.tw

NEC ND-2500A. Az NEC nem télenkedett a DVD-írók piacán, a DVD+RW szabvány bejelentése után rögtvest kiurkolt az ND-1000A és 1100A írókkal (a Plextor PX-504A belseje is NEC ND-1100A modell, erősen módosított firmware programmal). A világ első, mind a két formátumot támogató írója is az ő nevükhöz fűződik: az ND-1300A ennek köszönhetően nagy sikereket ért el, de az író messze nem sikerült olyan jól, mint azt előzetesen vártuk. Az ND-1300A sok lemezzel finnyaskodott, és írási minőségben elmaradt a 4x-es író koronázatlan királyja, a Pioneer 106/A06 mögött. A legnagyobb kérdés tehát az volt, hogy az ND-2500A-ban sikerült-e az előző terméksorozatra jellemző hiányosságokat elkerülni a tempó

további gyorsulása ellenére? Bizton állíthatom, hogy sikerült. Az NEC-2500A végre nem válogat a lemezek között: még a gyártóknak nélküli, no name lemezek legrosszabbjait is hajlandó megírni - csodát viszont nem várhatunk az ilyen alapanyagtól. Ellenben ha nem sajnálunk kicsivel több pénzt költeni az írható lemezekre, akkor az ND-2500A már a közepes szintű korongokkal is képes csodát művelni: olyan minőségben képes ezekre 2x-es sebességgel írni, hogy azelőtt ilyet

DVD-írási tesztek

	MSI DR8-A	NEC ND-2500A
4x-es DVD-R írás	14:55	14:22
8x-es DVD+R írás	10:26	9:27
2.4x-es DVD+RW írás	23:21	22:49
2x-es DVD-RW írás	29:28	28:16

csak 1x-es sebességű írás után láttunk más meghajtók esetén. Az ND-2500A fel sem ajánlja az 1x-es írást egyik DVD-R lemezhez sem (ugyanaz volt az ND-1300A egyik legnagyobb hibája), de itt nincs miért aggodni. Más írók 1x-esen sem tudnak olyan minőségben írni, mint ez a meghajtó 2x-esen és 4x-esen! Amikor a különböző DVD-ROM olvasókban és asztali DVD-Video lejátszóknak visszaolvasztuk a 4x-es sebességgel megírt TDK, Eurodata, Verbatim DVD-R lemezeket, egyszerűen nem hitünk a szemünknek: ilyen írási minőséget eddig csak a Pioneer 106/A06 tudott felmutatni, de az is csak lassabb, 1x-es és 2x-es tempó esetén. Az ND-2500A ráadásul az adott sebességi kategórián belül is meglehetősen furge: a táblázatokból

látható, hogy ugyanolyan (névleges) írási sebesség mellett né-

ha félpercnyi különbséggel végzett az MSI drive előtt. Az előző NEC termékek finnyás viselkedése javarészt eltűnt, de azért maradt egy kevés a durcás hozzáállásból: a 8x-os Primedisc DVD+R lemezt a meghajtó csak 4x-esként ismerte fel, de szerencsére a Verbatim 8x-os lemezeket már annak rendje és módja szerint írta - 8x-osan!

Olvasóként nem érdekelt. A NEC ND-2500A nem ajánlott multifunkcionális feladatokra, mert amilyen furge az írásban, olyan lomha és sokszor bizonytalan az olvasásban. Az újrairhato DVD korongokat ugyan általában remekül olvassa, de sokszor ezekről is képes egyszerűen kiakadni.

Ilyenkor a lemez kivétele és berakása alkalmasint segíthet, a következő alkalommal lehet, hogy ugyanazt a lemezt a meghajtó szépen végigolvassa. Firmware frissítés tehát elkélne ehhez az íróhoz is, és az NEC minden bizonnyal nem várta sokat a javítás kiadására.

Vélemény. Az NEC ND-2500 vitathatatlanul a legjobb írási minőséggel rendelkező DVD+/-R meghajtó a mai piacon. Ha DVD-Video íráson törőd a fejed, akkor keresve sem találhatsz ennél jobbat. Olvasási sebességben - főleg a gyári, két-retegu lemezek esetén - elmaradt az MSI termékétől, és összességében kevésbé kiegyensúlyozott terméknek tűnik, de ha arra gondolunk, hogy egy DVD-írót általában DVD-írással szokás használni (nahát!), nem pedig CD vagy DVD olvasásra, akkor a fantasztikus írási minőség könnyen feledtetni a drive kis hiányosságait. Nem kétséges, a Pioneer 106/A06 után itt az újabb esélyes, amely megpályázhajta a DVD-írók képzeletbeli trónját.

www.nec.co.uk/DVDRW_ND2500.aspx

PPéter

Freecom FHD-2

Freecom FHD-2

+ Előnyök: kicsi, gyors, kényelmes

- Hátrányok: magas ár

9/10

A Freecom FHD sorozatának első generációja még asztali gépekbe való merevlemezeket tartalmazott. Az új FHD-2-es széria jóval kisebb, köszönhetően az eredetileg laptopba szánt Toshiba HDD-knek, amelyek halkabbak, kevésbé érzékenyek, tehát jobban megfelelnek a mobil használatnak, mint desktop rokonai. Az FHD-2 40 GB-os változata jót tesz laborunkban, és az aranyos készülék rögtön tartós tesz áldozata is lett (hetek óta ezen szállítom a munkafájlokat, dokumentumokat a szerkesztőségbe, és vissza). Az FHD-2 USB 2.0 csatlakozójának köszönhetően furge adatátvitelre képes, USB 1.1-es környezetben is működik, de jóval lassabban. Notebook merevlemezről lévén szó,

az FHD-2 jól bírja a strapát, tetszőleges pozícióban támaszthatjuk le a gépünk mellé, az asztalunk lábához, és működés közben is nyugodtan odébb tehetjük (földhöz csapni ezt sem ildomos, de jóval többet kibírna, mint az előző FHD sorozat). A merevlemez masszív, sőtétékék tokozást kapott, amelyen összesen egy bekapcsoló gombot, két ledet (a kék az adatátvitelt, a piros a bekapcsolt állapotot jelzi) és a kábelek (összesen kettő: az USB és a hálózati adapter) csatlakozóit találjuk. A bekapcsoló gomb egy kitüremkedésben kapott helyet (mivel a tok szimmerikus, az ember állandóan a rossz oldalon keresgéli a kapcsolót), ami nagyobb ujjakkal rendelkező felhasználónak nem túl kényelmes. Sajnos az FHD-2 a szoftveres levalasztást követően nem kapcsolja az áramot a merevlemezről (ebben a Freecom Drive-In Kit li verhetetlen), szóval a kábelek kihúása előtt nekünk kell (érdemes) a kissé kényel-

metlen helyen található gombban áramtalanítani az apróságot. Ettől a kis kellemetlenségtől eltekintve az FHD-2 tökéletes. Windows XP rendszerrel teszteltük - egyik gépen sem igényelt külön meghajtó programot, az első találkozást követő fél percben már működött is a "Dugd be, és játssz" mozgalom jeles hirdetőjeként. Az adatátvitel nagyméretű állományok mozgatása esetén igen szép sebességgel döngött, nem kell attól félni, hogy az USB csatlós visszavet minket munkában. Az FHD-2 áramfelvétele túl nagy ahhoz, hogy az USB áramkörtől kapja a működéséhez szükséges kakaót, ezért a külső adaptert minden-hová cipelünk kell. Öröm az ürömben, hogy a gyártó valóban gondolt a mobil felhasználókra: az FHD-2-höz mellékelt hálózati adapter a legkisebb és a legkönnyebb, amit hasonló mobil számítástechnikai eszközhöz valaha láttunk. Az ötlet jó, a

megvalósítás szinte tökéletes, az adatok biztonságáért a sokat bizonyított Toshiba HDD technológiái felel.

PPéter

Küldd el SMS-ben a kiválasztott dalom kódját a **06-90-635-040**-es számra és a kapott szolgáltatói hívértesítést töltsd le. Ajándékba is küldheted! Írd be a kód után a címzett telefonszámát egy szóköz kihagyással! Pl: GAMH 148 0620123456

További csengőhangok, háttérképek és egyéb ingyenesek

www.mobilissimo.hu
oldalon találhatók!

A szolgáltatást minden Vodafone, Pannon GSM és Vodafone ügyfél igénybe veheti.
Az SMS díja: 400 Ft + ÁFA.
Gyűjtőszámok: 371-4820 vagy ügyfélszolgálat@karonemedia.hu

Top 13

Baby Gabi Lala	Órült szerelem
Fekete Pakó	Kislány vigyázz
50 Cent	P.I.M.P
Himnusz	Magyar himnusz
Desperado	Rajtak múltik
Groovehouse	Hajnali
Omega	Gyöngyhajú lány
Bonbon	Valami Amerika
Edda	Hűtlen
Sing Sing	Halál a méjra
Groovehouse	Vándor
Varga Miklós	Vén Európa
BennyBenassi	Satisfaction
Kartel	Keleti oldal
TNT	Bolond aki sir

GAMP 104
GAMP 124
GAMP 1027
GAMP 144
GAMP 119
GAMP 129
GAMP 148
GAMP 111
GAMP 121
GAMP 153
GAMP 130
GAMP 157
GAMP 1124
GAMP 138
GAMP 156

Ujdonságok

Nox
Backli/Balack
Beyonce&SeanPaul
Republic
Republic
Fiesta
Movin Cruisin
Máté Péter
Mission Impossible
Exotic
Michael Jackson
Cserháti
Crystal
Megy a gőzös
U2

Százsor olej még
Zene nélkül
BabyBoy
Szeretni valakit
57-es út
Hollamiamor
Kines ami nincs
Egy darabot
Filmzene
Trabant
Billie Jean
Kicsi gyere velem
Fújja el a szél
Induló
With Or Without You

GAMP 1157
GAMP 105
GAMP 1008
GAMP 152
GAMP 151
GAMP 128
GAMP 1011
GAMP 145
GAMP 1014
GAMP 123
GAMP 163
GAMP 116
GAMP 115
GAMP 146
GAMP 181

Sulinet expressz :) **Sulinet Expressz számítógépek**

Sulinet Expressz számítógépek

http://oldman.inu.hu

Old Man Tuning

Részletfizetés, adókedvezmény!
Tuning-konfigurációk!
3 év garancia!

Hardwerem-96 Kft.

1067 Budapest, Csengery u. 53.

Telefon: 312-2325, 06-20-9244-647

Nyitva: H-Cs: 9-16, P: 9-15

BALATI Computers Bt.

1146 Budapest, Thököly út 88.

Alaplapok, VGA-vezérlők, DVD-írók!
Komplett PC konfigurációk összeállítása,
egyéni igények szerint, rövid
határidővel!

**Ne maradj
le róla!**

Sulinet expressz :) **Sulinet Expressz számítógépek**

Tel: 383-2843, 20-9-264-507

E-mail: balati@ahol.com • WEB: www.balati.hu

Nyitva: H-P 9-17h

Gamer Magazin 2004/01

Szókereső játék

Gamer-es bőgrét nyert:

Varga Ildikó - 3170 Szécsény

Dr. Máté Irén - 4700 Mátészalka

Kocsis Ádám - 3711 Szirmabesenyő

KOTOR nyereményjáték

**KOTOR
PC CD-t nyert:**

Endreffy Zolt -
6722 Szeged

Németh Gábor -
1154 Budapest

Kovács Nóra -
5000 Szolnok

Küldd el SMS-ben a kiválasztott kép kódját a **06-90-635-040**-es számra és a kapott szolgáltatói hívértesítést töltsd le. Ajándékba is küldheted! Írd be a kód után a címzett telefonszámát egy szóköz kihagyással! Pl: GAMH 253 0620123456

További háttérképek, csengőhangok és egyéb ingyenesek

www.mobilissimo.hu
oldalon találhatók!

A szolgáltatást minden Vodafone, Pannon GSM és Vodafone ügyfél igénybe veheti.
Az SMS díja: 400 Ft + ÁFA.
Gyűjtőszámok: 371-4820 vagy ügyfélszolgálat@karonemedia.hu

GRAB ROVAT

Üdv mindenkinek! A DVD-re való írás áttérése jegyében sokan megkezdték a régebben írt CD-R lemezek tartalmának összegyűjtését és DVD-re archiválását, hiszen így ugyanannak az anyag-mennyiségnek hatszor-hétszer kevesebb (fizikai) helyigénye van. Ilyenkor előkerülnek a 4-5 éve nem látott CD-R korongok, és sok felhasználót kellemetlen meglepetésként éri a biztos adattárolónak hitt lemezek válságos állapota. Előfordulhat, hogy nagy becsben tartott CD-gyűjteményünk jelentős része rothadásnak indul - mit lehet ilyenkor tenni?

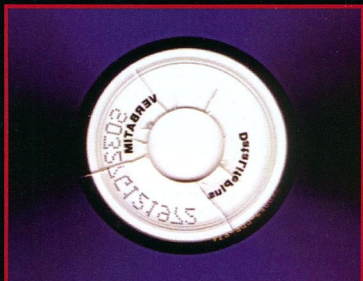
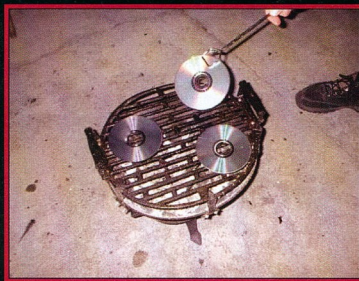
Semmit. Legálábbis semmi olyasmit nem tehetünk, ami segítené visszaszerezni véglegesen tönkrement lemezeink tartalmát. De akadnak olyan lemezek, amelyekről ha töredékesen is, de visszanyerhető némi adat, másfelől gondoskodnunk kell arról is, hogy ilyen helyzetbe lehetőleg ne kerüljünk többé. Rémisztó, amikor először szembe-sülünk a ténnyel, miszerint halhatatlannak kialakított optikai adattároló lemezeink ilyen mulandónak bizonyulnak. Természetesen a kép nem ennyire sötét, de elég csak egyszer elveszteni vala-

mi fontos adatot egy tönkrement CD-R lemez miatt, és akár örökre meginoghat a CD-be, mint digitális adattárolóba vetett bizalmunk. Hogyan fordulhat elő, hogy a legbiztosabb digitális háttértárhétként megismert - vagy legalábbis annak hirdetett - írható CD ilyen rútul hátra szúrja a gyánútlan, jóhiszemű felhasználót? Valóban, a CD-R digitális média, de az adatok tárolási elve számos buktatót hordoz magában. Először is: a CD lemezek fokozottan érzékenyek a fizikai behatásokra: karcolások, por, kosz, maradék reggeli ki-mondottan rontja a későbbi leolvasás esélyeit. Másrészt az adatokat olyan kémiai anyag tárolja (a lézer ebbe égeti bele az adatokat reprezentáló jelsoorozatot), amelyek igen érzékeny bizonyos környezeti állandókra. Bár egyik oldalról a műanyag korong, a másik oldalról a tükröző réteg és a címkéfelület óvja, a hordozóréteg így is károsodhat a nem megfelelő hőmérséklet és páratartalom miatt. A mi éghajlati övünkben szerencsére nem jellemző a CD-s hordozórétegeket felfaló gombafajta, amely melegebb tájakon további rizikófaktorként jelentkezett az elmúlt években. De a szélsőségesen ingadozó hőmérséklet és páratartalom így is nagy pusztítást végezhet CD-R lemezeink között: a hordozóréteg anyaga helyenként felszívódhat, megváltozhat, ezáltal olvashatatlan-ná teheti a lemezen tárolt adatokat. Egy egészen kis sérülés is képes rá - ha szerencsétlen helyen találhatók -, hogy az egész lemez tartalmát eltüntesse a szemünk elől.

Megelőzés. Természetesen van mód a megelőzésre. Először is járjunk el gondosan a CD (és DVD) lemezek beszerzése során. Az olcsó, no name kategóriájú lemezek legtöbbször nem az írás után közvetlenül, hanem jóval később "halál-ják meg" olcsóságukat: egy-két hónap alatt akár teljesen olvashatatlan-ná válhatnak. Ez persze nem törvényszerű, hiszen márkás lemezekkel is pórul járhatunk, azonban tudni kell, hogy sok esetben a gyánuosan olcsó korongok gyártói úgy érik el az alacsony előállítási költséget, hogy a

nem árt vigyázni. Tapasztalataim szerint egy olyan fizikai sérülés, amelyik a szítázható lemez ezüst felületén keresztül megkárosítja a hordozóréteget, minden bizonnyal tönkretenne egy címkézett korongot is, de ettől eltekintve érdemes egy kicsit jobban figyelni az ilyen "kopasz" lemezekre. A közhiedelemmel ellentétben az írható lemezek a címkéretég irányából sokkal sérülékenyebbek a mély barázdát hágó sérülésekre, mint a másik, írható/olvasható oldalukon.

Tárolás. Nagy divat lett a CD/DVD lemezeket helytakarékos módszerrel, amolyan lapozós bö-röndökben tárolni. Tényleg nagyon sok helyet lehet megtakarítani az ilyen gyűjtőkkel, de mielőtt beleszuszkoljuk a drága korongjainkat egy ilyen tákolmányba, győződjünk meg pár dologról. Kerüljük az olyan lapozós tokot, amely túl szá-kokkal rendelkezik: nem jó, ha a kicsinálás, be-passzírozás során erőszakkal kell gyömoészölgö-t-ni a lemezt: akár az egész korong felületére kiter-jedő karcolásokat tudunk ilyenkor okozni. Túlá-gosan sűrűn álló lapok esetén a lemezek össze-nyomódnak, és pár tucat korong már a saját sú-lyától is eldeformálódhat: a zsúfolásig megtöltött, nagyméretű lapozós tokokat tehát érdemes víz-szintesen tárolni, és szállítás közben se piruette-zünk velük. Ugyanígy nem tanácsos az ilyen pat-tanási feltöltött tárolókat dobálgatni, félig nyitva hagyott állapotban hagyni az asztal szélén. A zsú-folt bö-röndös tárolókat ne tartsuk túl magasan, mert a felszálló, a plafon környékén megrekedő meleg folyamatosan izzasztja majd a lemezeket. Nemcsak a lapozós tokok, hanem a hagyomá-nyos műanyag dobozok, tokok is rejtenek veszé-lyeket. Először is nem túl célszerű az egyszerű egyes tokokban három-négy korongot tárolni. Két lemez még simán elfér bennük, de ennél többet nem szabad beléjük zsúfolni, mert a korongok túl-ságosan összenyomódnak. Egyes lemezek a cím-kerétegükönél fogva képesek összetapadni, ha hu-zamosabb ideig egymásnak feszülnek, ilyenkor a durva szétválasztás a korongok azonnali halálá-

val jár: mivel a címkeréteggel együtt általában a tükröző felület és a hordozórét is leugrik, ezért az ilyen számi írek szétoperálása a legtöbb esetben nem jár sikerrel. Ha több lemezt teszünk szimpla tokba, akkor legalább igyekezzünk állíttva, és ne egymásra tornyozva tartani a tokokat, mert utóbbi esetben az alulra kerülő tokokban a lemezek túlságosan összenyomódnak és egymáshoz tapadnak, ami előidézheti az összenyívást (nem minden lemez "képes" ilyen mutatványra). A műanyag tokok legnagyobb veszélye, hogy gyakori igénybevétel esetén a lemezek középsőbe feszülő kis műanyag pöccök képesek elrepesztetni a lemezeket. Ez különösen a nagyalakú DVD-Video tokokra jellemző: videotékákban állandó gond, hogy kellően erős, de ugyanakkor rugalmas, a lemezeket nem károsító tokokat tudjanak adni a napi rendszerességgel használt kölcsönzői korongokhoz.

Ottthonunkban a legjobb, ha szellős állványon, állított tokokban tartjuk a lemezeket, lehetőleg minden tokban csak egyet-egyet. A CD/DVD gyűjteményünket tároló szobában igyekezzünk kerülni a szélsőséges hőmérsékletingadozásokat, és ne legyen túl sok pára sem a levegőben. A nem használt lemezeket ne hagyjuk tok nélkül az asztalon hanyódní, és ügyeljünk rá, hogy anyu-apu, öcsi ne nagyon tudja levélni, felborogatni, felrúgni a korongokból épített csinos kis tornyokat. Ugyan az összekarcolt lemezek megmentésével kapcsolatban számos legenda kering az interneten (pl. fogkrémrel dörzsölgetés), a legjobb az, ha összekarcolt lemezeink tartalmát minél előbb átírjuk egy új korongra. Ha a karcolások

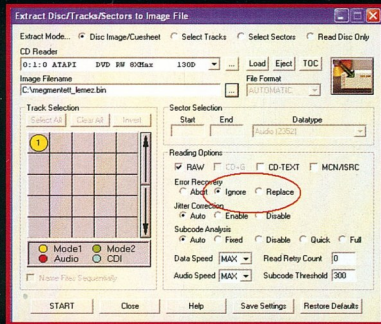
már lehetetlenné teszik a leolvasást, akkor talán érdemes lehet megpróbálkozni a kimondottan CD/DVD polírozással foglalkozó cégekkel, vagy kipróbálni egy CD/DVD-javító csomagot, de utóbbiakkal kapcsolatban szomorú tapasztalataim vannak.

Elilant adatok. Az elhalálozott lemezek közül azok a legutálatosabbak, amelyek látszólag semmilyen elváltozásra nem estek át, mégis olvashatatlaná vált rajtuk minden adat. A legszörnyűbb statisztikája talán a 4-5 évvel ezelőtti 100 Ft-os áron óriási robbantott Fujitsu-Siemens CD-R lemezeknek van. Legalábbis nekem szinte az összes ilyen lemezem használhatatlanná vált egy-két év alatt. Szerencsére időben kapcsoltam, és idejekorán átmenttem az ilyen lemezekre írt fontosabb adataimat, de néha még ma is előfordul, hogy találók egy-két - természetesen nem olvasható - példányt a gyűjteményemben. Egy fokkal kevésbé dühítő, ha látunk valamilyen elváltozást a korongon: a legtöbbször ezek halvány elszíneződések, illetve a címkeréteg oldalán kitapintható felülepódások. Előbbi esetén talán még van remény, hogy egy jó CD-ROM olvasóval, lassú sebességgel másolatot készítsünk a lemezeiről, de ha a címkeréteg púposodik, netán helyenként lemállik, akkor jobb, ha egyből kidobjuk a kukába a tönkrement lemezt. Próbálkozni ugyan lehet, de nem sok értelmet látom. Ha a lemez belső pereménél, vélhetően a bevezető és környéke sérült meg, akkor főleg nincs értelme a további kintlódásnak: a bevezető zóna hiányában a korong típusa, a sávok tulajdonsága és pozíciója nem olvasható ki, tehát effektív nem tűnik majd CD lemeznek a CD-ROM olvasó, vagy lejátszó számára.

Adatmentés. Részleges adatmentéssel megpróbálkozhatunk, ha a meghajtó legalább felismeri a lemezt, és lát rajta adatsávot. Az adatsáv beolvastatása (grabbelése) során úgy kell

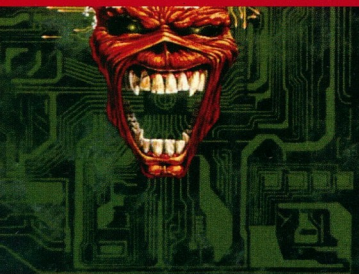
beállítanunk a használt programot, hogy az ne álljon le, ha hibát talál,

hanem a defektes szektorokat ugyanolyan hibásan rögzítse az image állományban, ahogy a lemezen találta őket. Néhány programban kiválasztható, hogy a beolvasó program nulla bajtokkal helyettesítse a hibás szektorokat, vagy a hibásan beolvasott adatokat változtatlanul rögzítse. Utóbbi jobb megoldás, de a legtöbb CD/DVD-ROM olvasó nem képes a hibásnak jelölt szektor hiányos átadására, hanem ilyenkor saját maga állít elő egy üres szektortípi adatot, tehát a végeredmény legtöbbször ugyanaz. A beolvasás a lehető leglassabb sebességgel történjen, a hibának talált szakaszok ismételt újraolvastatását nem célszerű 20-nál többször ismételtetni, mert több esélyünk ettől nem lesz az adatok visszanyerésére, de egy 40 órán át - hiába - dolgoztatott meghajtó szépen ki is purcanhat egy ilyen zadista feladattól. Ha úgy tapasztaljuk, hogy program 4-5 órán át hiába próbálkozik egy lemezzel, akkor nemigen érdemes további időt és energiát pazarolni az adatok visszanyerésére. Ha viszont sikerült image állományt generálni a megsérült lemezeiről, akkor továbbléphetünk a következő fázisba. Az elkészült image állományt megnyithatjuk pl. az Isobuster programmal, de akár fel is mountolhatjuk virtuális meghajtóként. Amit ilyen módon ki tudunk menteni belőle, annak örülni kell, ami meg elveszett, azzal nincs mit tenni. Általában a CD-írók nagyobb eséllyel indulnak az ilyen élemtelen beolvasások versenyében, de meglepő módon sikerrel járhatunk a mindennapi életben amúgy nem túlságosan fényeskedő CD-ROM olvasókkal is - érdemes tehát minél több olvasóban kipróbálni a haldokló lemezt, hátha valamelyik gond nélkül beolvassa. A tanulságot meg mindenki vonja le saját magának. Én csak annyit teszek még hozzá: nem biztos, hogy 10 Ft-ot érdemes megspórolni írható CD lemez vásárlásakor, ugyanakkor nem feltétlenül kell bedőlni a leggyakoribb márkaneveknek sem. Érdemes olyan lemezeket venni, amelyekről sokan nyilatkoznak pozitívan az interneten, és nem feltétlenül kell a lehető leggyorsabb sebességgel írni a CD-R, DVD+/-R lemezeket. De erről már sokat meséltem.

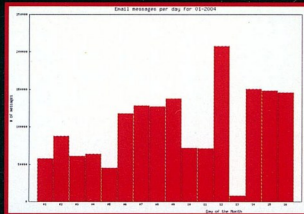
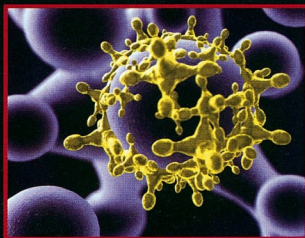
Pixel sóder

Márciusi agymenés. Nem is olyan rég (amikor Brazília ezt a hátam mögött olvasta, dalra fakadt, pedig hát amúgy sem túl szép) megint azt hallottam valakitől, hogy a "számítógépezés" (mert hogy sokan még mindig így hívják, amikor valaki szabadidejében a számítógéppel tevékenykedik) nem más, mint mulandó, fiatalos hőbort. Feinlőtt emberek, komoly férfiak és nők nem "számítógépeznek", csak a fiatalok, gyerekek, meg azok, akiknek feleslésszerű tevékenység, mondhatni jobb híján van még ilyesmi idejük. Tehát amikor én cikket írok egy olyan sajtóorgánumban (már-mint a Gamberbe, teccikértenit), amelynek olvasótáborba kimeredő az a jól definiálható réteg, amelynek a tagjai igenis szeretnek játszani a személyi számítógépükkel, akkor bizony tudomásul kell vennem: nem felnőtteknek, nem komoly közönségnek írok. Micsoda butaság, nem? Kár lenne tagadni, hogy az informatikai piac könnyedebb szegmense mindig is a fiatalabb korosztályt tekintette potenciális célközönségnek. Ettől eltekintve nem szabad a célszoportokat szigorúan a korosztályok mentén megfátározni. Sokak szemében ma élből cikinek számít, ha egy 30 évesnél idősebb ember jókat tud játszani egy profil kivitelezett, már-már a realitás határait súroló számítógépes játékkal. Érthetetlen, hogy sokannek ez miért fáj. Egyszerűen nem értik meg, hogy ennek semmi köze nincs szellemi érettséghez? A számítógépes játékokért rajongó "kemény mag" nem most, még csak nem is 5 évvel ezelőtől formálódott meg, hanem sokkal régebben. Az akkoriban tizenéves fiatalok ma már meglejt férfiak és nők, a társadalmi teljes értékű tagjai, de legtöbbször a mai napig ugyanolyan szeretettel és nyitottsággal áll a szórakoztató informatikához, mint amilyen fanatizmussal vetették bele magukat a játékokba (a maiak őseibe) egy évtizeddel korábban. Természetesen minden évben fiatalok garmadája lép be a játékosok hatalmas táborába, és sokan ki is öregednek - de ez alapvetően nem azt jelenti, hogy egyfajta szellemi érett(en)séghez, életkorhoz kötött jelenségről van szó. Nyilvánvaló, hogy napi 8

óra munka mellett a családfenntartással küszködő felnőtteknek nem nagyon van ideje játszani a számítógéppel (sem). De ha valaki idő hiányában hagy fel a számítógépes játékokkal, az nem ugyanaz, mintha kinőné ezt a szokást, vagy feladná az ilyen irányú igényeit. Persze, a játékszenvedély, a játékok iránti fogékonyság kinőhető - és főleg kiölhető - az emberek közül. Nagy hiba lenne, ha a számítógépet játékra (is) használó emberek játékszenvedélyére másképp tekintenénk, mint bármilyen más - hagyományos - szórakozási forma kedvelőire, játékalra. Nem egészséges, ha valaki napi 16 órát játszik a számítógéppel - szoktak példálózni a konzervatív hangok. Ez így igaz. De ennek elkerülése érdekében nem kell eltüntetni a fiatalokat a számítógépek környékéről. Meg kell tanítani nekik azt, hogy mint annyi minden másban, a számítógépes szórakozásban, játékokban is az egészséges egyensúly megtalálása a cél. Ha marad idő és igény a szánkózásra, sétálásra, futásra, sportra, akkor miért baj, ha mindezek mellett marad idő a "számítógépezésre" is? Manapság megkapó történeteket hallani olyan idősebb emberekről, akik nyugdíjas napjaikra fedezik fel a modern technológiát, a mobiltelefonok és a számítógépek világát, az újdonságok előnyeit. Nincs ebben semmi nevetnivaló. Te is engedd inkább oda a Nagyt a géphez, hátha nem fogja többé utálni a fránya komputert! Csak arra vigyázz, ne hogy egy fiatalkori szerelmi csatlódás végett rákapjon a délcépos postások ledőlésére a Postal 2-ben, mert akkor rápacsáltál, és vehetsz magadnak másik masinát!

Távol álljon tőlem, hogy komoly dolgokkal foglalkozzok a szokásos havi agymenés keretein belül, de az egyszerű muszáj lesz kivételt tennem. Az elmúlt másfél hónapban gonosz feregviszonyok hada lepte el a világhálót. A Mydoom névre hallgatóság édes kis fereg - van neki egyébként több variánsa is - olyan szapora, hogy a tenyésznyulak is besárgulnának az irigységtől ilyen jól működő reprodukciós mechanizmus láttán. Na kérem, a Mydoom ugyebár az elektronikus levelezésen keresztül terjed. Ha a gépünk megfertőződött, akkor

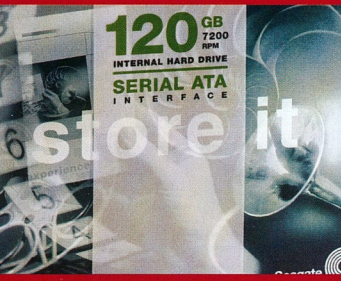

a vírus - persze tudtunk nélkül - mindenféle embereknek küldözgeti tovább magát. A célszemélyeket meglévő levelezésünk címlistájából, illetve a böngészőnkkel meglátogatott oldalakon találta, e-mail címre emlékeztető szövegekből állítja össze, de véletlenszerűen is generál címeket (a levelek küldése semmibe nem kerül, így szorgosan próbálkozik). A kis huncut azonban a feladót is ugyanilyen módon - hamisan - adja meg. Ha vírusellenőrzőnk szerint fertőzött melléklettel megspékelt levelet kapunk, akkor minden valószínűség szerint nem az a levél feladója, akit a feladó mezőben látunk. Tehát felesleges felderíteni, hogy ki a feladóként megjelölt személy, és nem illik vadászpuskával zargatni őt éjnek idején. Ha már mindenképp ki akarod nyomozni, hogy honnan jött a szeretetsomag, akkor jobban jársz, ha inkább az e-mail fejlécben kutakodsz a feladó gép IP címe után (nem mintha bálkálni is tehetnél). Könnyen meglehet, hogy saját magadnak küldtél vírust - ugye mindenkinek van állandóan bekapcsolt vírusellenőrző alkalmazás a gépén, amelyik képes a levelek szűrésére is? Szóval a Mydoom milyen aljas fereg (szó szerint), és nagyon sok bosszúságot okozott szerinte az interneten: a leveleszerverek lelassultak, a szűk keresztmetszetű szolgáltatások kiszolgálói bedugultak tőle. Maga a vírus egyébként a mi kis egyszerű gépeinken - a szaporodáson kívül - nem tevékenykedik leszámlítva azt az egy napot, amikor - variánsától függően - támadást indított két nagy cég weboldala ellen. Igazából azt szerettem volna mondani, hogy örüljünk annak, hogy a Mydoom megszületett. Ez nagyon jó időben érkezett, fontos figyelmeztetés mindannyiunk számára. Mert mi lett volna akkor, ha ilyen "ártatlan" fereg helyett valami sokkal csúnyább dolgokat művelő vírus szabadult volna el? Jelen pillanatban jókat rohögünk a vírus által megmártandó cégek lebénult weboldalaiban. A Mydoom végre olyan informatikai hír, amelyik bekerülhet az esti TV-híradóba is. Hurrá! De gondoljunk csak bele: járhatunk volna ennél sokkal rosszabbul is. A vírusirtók, tűzfalak telepítése és használata kötelező!

PPéter

Konfiguráció ajánló

Sziasztok! Mint azt már Brazil bátyó levelezésében is olvashattok, e számtól útnak indítjuk Konfigurációajánló című rovatunkat, melyben testvérünk-
hoz, a Magyar PC Magazinhoz hasonlóan a beérkező kérésekre/kérdésekre próbálunk megoldást találni az átlalatos megadott költséghatáron belül. Csak az átlalatos tanúsított érdeklődéstől függ, hogy az erre a témakörre szánt egy oldal rovattá nő-e ki magát, vagy csak két-háromhavonta jelentkezik majd. Egy a lényeg, bármilyen, a témához kapcsolódó kérdéssel nyugodtan töltögetsetek a levéláldikomat, hátha bedugol a mélszerünk). Ja, igen, ne felejtésétek el megadni, hogy mire szeretnétek majd használni a konfigurációt, és hány évnél zsebpénzt akartok elvenni rá.

Mivel a legtöbb kérdés a megfizethetőbb gépekre irányul, ezért első alkalommal két olyan összeállítást szeretnénk a figyelmetekbe ajánlani, melyeken a mai játékok 90 százaléka gond nélkül elfut - persze nem minden esetben a legnagyobb részletességgel, élsimítással és a csúcsméreteket megsegényítő felbontással, de azért jól el lehet lenni velük. Az AMD-Intel vita elkerülése végett mind a két tábornak összeállítottunk egy-egy gépet. Az itt felsorolt alkatrészeket ne tekintésétek szentírásnak - egyszerűen arról van szó, hogy kipróbált, és hosszú távon is bevált termékeket

ajánlunk, amelyeket bátran használhatok otthon akár mi is.

Biztos alap gyanánt, mellőzve az NVIDIA nForce2 alapú lapokat, inkább a VIA KT600-as megoldást választottunk, mégpedig az MSI istállójából szalajtott KT6 Delta-LSR-t. Az alaplap Brazili mester személyes ajánlása révén került be, és amikor kértem, hogy jellemezze két szóval, miért is választaná, a következő választotta (figyelem, a kétszavas keret betartotta): ****a jó. Na jó, bővebben kifejtve: ennyi pénzért talán a legjobb, amit kapni lehet. Serial ATA RAID, jó minőségű, hatcsatornás hang, 100 Mbit/s LAN, tuningbarát BIOS (FSB állíthatóság 1 MHz-es lépésekben, feszültségek, memóriádóztítások), és ehhez szinte méltatlanul alacsony ár. Processzor gyanánt egy Athlon XP 2000+ került bele, de ha valaki több kakaóra vágyik, az egy kevéske felért cserébe 2500+-os, Barton magos XP-t is választhat, amelyiket kis szerencsével akár a 3200+ szintjére is feltornázhatsz. Az AMD alapú gépeket ellenzők vesszőparipája a hűtő szokott lenni. Túl kicsi, túl hangos, túl drága, túl... A Gamer hasábjain néhányszor már olvashattatok a Spire FalconRock II-jéről, mely szinte bagóért kínál bőven elegendő negatív Celsiusot és ugyanakkor rendkívül halk működést. Memóriából 512 MB-ot ajánlunk, szigorúan nem no name-et, a Kingston ramokkal nem szokott gond lenni, és ők legalább gyártanak emberi árú modulokat is, nem úgy, mint a legtöbb "nagy név". A Seagate a Barracuda IV óta meglehetősen nagy elismertségnek örvend, nem is alaptalanul - megbízható, gyors és csendes (ha olvastátok Flatline cikkét a csendes gépről, akkor már tudjátok, hogy ezekből még négy darab sem csap számottevő zajt). A 120 Gbyte-os méret csak elsőre tűnhet soknak, a szélessávú internet korában a végtelennek tűnő tárhely hipp-hopp csordultig telik, mellesleg a megabájtonkénti fajlagos ára is meglehetősen vonzó. Amint azt a Toshiba SD-M1612 piacra kerülése óta megszokhattátok, vagy őt, vagy utódait ajánljuk. Nincs ez másképp most sem, az 1812 típus-

jelzésű FPéter szerint is nagyon jó választás mind grabbeleshez, mind egyéb munkához. A videokártya kiválasztása az egyik legkényesebb feladat a főleg játéka szánt gépek esetében, főleg, ha csak korlátozott keretből gazdálkodhatunk. A GeForce FX 5700 alapú Abit Siluro remek ár/teljesítmény mutatóval rendelkezik, de aki az elmúlt időszak VGA-viharai után inkább az ATI-t választaná, nevezzen egy 9600/9600XT-re épülő kártyára, ha szerencséje lesz, talán Half-Life 2-t is talál majd a dobozban (erre manapság kevesebb az esély, mint a lottódőrsé). Végül következzen az alkatrészegyet befogadó ház. Rövid tanakodás után egy márkásabb, ezért drágább, ámde jó minőségű mellett törtünk karót - nem hiába valamelyik Chieftec modell az alapja a manapság kapható extra házaknak, és az sem mellékes, hogy a tápra élettartam-garanciát vállalnak.

Az intes konfigurációban csak az alaplapot, a processzort és a hűtőt változtattuk meg a fenti AMD-s géphez képest. A Springdale alapokra építkezé alaplap mltó párja a 2.4 GHz-es, Hyper-Threadinges Pentium 4 processzornak - ez az összeállítás valamivel gyorsabb az AMD-s változatnál, viszont valamivel drágább is.

A fenti két konfiguráció emberi áron nyújt jó teljesítményt és megbízhatóságot - aki ennél lényegesen gyorsabbat akar, annak jó mélyen a zsebébe kell nyúlnia.

Hunor és Brazil

Opciók

MIDI Codegen 300W USB ház	6600
ASUS A9600SE TD/128Mb	26500
ATI Radeon 9600XT 128Mb TD TV	39500
GigaByte ATI 9600 128MB DVI/TV	23800
ATI Radeon 9800SE 128Mb DDR	43000
Intel Pentium 4C 3.0 GHz	54500

AMD konfiguráció

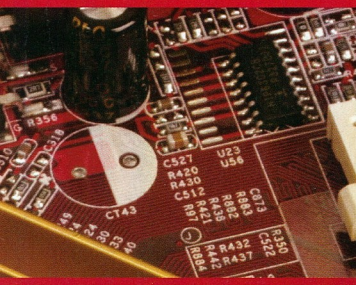
Alaplap	MSI KT6Delta-LSR	17240
Processzor	AMD Athlon XP 2000+ Palomino 1,67 Ghz	14450
Hűtő	Spire FalconRock 2	2350
Memória	512Mb 333MHz DDR Kingston	16240
Winchester	120GB SATA Seagate 7200rpm Serial-ATA 150	22230
Optikai meghajtó	TOSHIBA SD-M1812 DVD-ROM	7750
FDD	1,44 Mb Floppy Drive SAMSUNG/SONY	1540
Monitorvezérlő	Abit Siluro FX 5700E 128Mb TV-Out, DVI-I	30000
Ház	Chieftec Dragon DG01BDU 300w fekete	19600
Hálókártya	integrált 10/100Mb	integrált
Hangkártya	integrált 5.1	integrált
Ár (nettó):		131400
Ár (bruttó):		163750

Intel konfiguráció

Alaplap	MSI 865PE NEO2-LS, Pentium 4 2-3,06(HT)	24080
Processzor	Intel Pentium 4C 2.4 GHz 800MHz FSB, Hyper-Thr.	33920
Hűtő	gyárl Intel hűtő	
Memória	2*256Mb 333MHz DDR Kingston	16240
Winchester	120GB SATA Seagate 7200rpm Serial-ATA 150	22230
Optikai meghajtó	TOSHIBA SD-M1812 DVD-ROM	7750
FDD	1,44 Mb Floppy Drive SAMSUNG/SONY	1540
Monitorvezérlő	Abit Siluro FX 5700E 128Mb TV-Out, DVI-I	30000
Ház	Chieftec Dragon DG01BDU 300w fekete	19600
Hálókártya	integrált 10/100Mb	integrált
Hangkártya	integrált 5.1	integrált
Ár (nettó):		155360
Ár (bruttó):		194200

HARDWARE FÓRUM

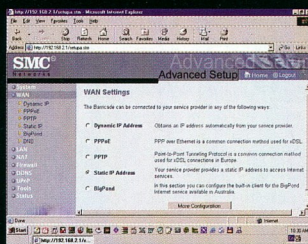

Sziasztok!

Úgy látszik, minden számba jut valamilyen elretentő példa, ez sem kivétel. A helyzet a következő: adott egy frissen épült számítógép, a konfiguráció jelen esetben teljesen mindegy. A gép a tulajdonos elmondása szerint rendszertelenül fagyogat, de olyan módon, hogy szándékosan még véletlenül sem lehet a hibát előidézni. A szokásos varázsdolgok, úgymint memóriatesztelés, tápegységcsere, különféle hardverelemek cseréi megvoltak. A hiba természetesen megmaradt. A gép teljesen véletlenszerűen továbbra is fagyott. A tulajdonos - aki részben munkára is használja gépét - rendkívül kreatívan használta nyelvünk legrejtettebb szépségeit, mikor a gyakori mentegetés erre a géphez nyúlni, á, a gyerek nem olyan... No, a gyerek mégis olyan volt :). Egy szép csendben felleltpített PlayStation emulátor okozta a galibát. A program olyan kis ravasz, hogy a futó alkalmazások között meg se jelenik, csak kicsit tüzeztessé kutakodással lehetett a nyomára bukkanni. Kírtva a hiba megszűnt. Sokan futtatnak a háttérben Setit, keresnek Mersenne-prímszámokat a nemrég valaki talált is, igaz, nem Magyarországon. A géppel valami gubanc van, löjők ki legelőször ezeket a programokat.

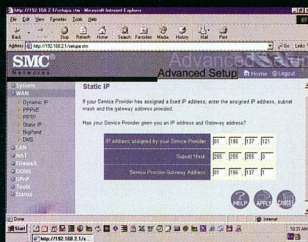
A következő, mindig aktuális téma a ventilátor. A ventilátor a forog, hisz az a dolga. Forog a tápegységben, forog a processzorhűtésen, forog a videovezelelőn, és foroghat még pár helyen, amióta divat lett a házat ventilátorokkal telepakolni. Nincs is ezzel semmi baj egészen addig, ameddig egy bekapcsolás után nagyon idegesítő nyekeréssel valamelyik ventilátor a tudunkra nem adja, hogy megunta a dolgot, elege van, kiszáll a buliból. Ezen is együtt lehet élni egy darabig, de aztán jön a következő, és így tovább. A bajjal együtt jön a pánik, szaladgálás ventilátorok után, sokszor hiába is, mert 7 x 7, vagy 7,5 x 7,5 cm-es ventilátorokat beszerezni majdnem lehetetlen.

Nem is beszélve a videovezelelők aprócska ventilátorairól. Ne is fáraszuk magunkat a hiábavaló szaladgálással, egy kis jóindulattal meg türelemmel majdnem minden bezajosodott ventilátor megmenthető. Szerezzünk be a közeli háztartás boltban egy kis műanyagflakon műszerolajat, a gazdagabbak egy flakon WD-40 sprayt, egy puhaszórú ecsetet, meg egy tekercs fekete szigetelőszalagot. Milliárdosok beszerezhetnek egy sűrítettlevegő-sprayt, magyarul porpisztolyt is. Ezek összesen nem kerülnek annyiba, mint egy márkás ventilátor. A hangoskodó ventilátorról szereljük ki a helyéről. Procihűtés esetében nem kell feltétlenül a bordát a prociról leszedni, elég, ha csak a ventilátor csavarozzuk le a bordáról. Előtte persze húzzuk le az elektromos csatlakozót az alaplapról. A legbonyolultabb a tápventilátor kiszérése. Legelőször a 220-as kábelt húzzuk ki, majd a gépház palástjának eltávolítása után az összes tápcsatlakozót húzzuk ki a winchesterekből, az alaplapról stb. Ha ez megvan, fektessük a gépet az oldalára, és csavarjuk ki a tápegységet rögzítő csavarokat. A tápot óvatosan emeljük ki, majd a gépet tegyük el az útból. A tápegység tetetjén található 4 db pici csavart csavarjuk ki, a fedelet vegyük le. Máris nyakig vagyunk a tápban, meg a porban. Vigyük a szerencsétlen szabad levegőre, és ecsettel óvatosan poroljuk ki. Ebben az esetben is nagyon jól jöhet a feljebb javasolt porpisztoly. Kiporolás után a 4 csavar kicsavarásával szereljük ki a ventilátort. Amennyiben a ventilátor vezetéke a szokott műanyag-kötegelővel másik kábelhez hozzá van rögzítve, szabadítsuk ki nyugodtan, mint hajdan Willyt. A legkönnyebb a munka akkor, ha a ventilátorkábel nem beforsázott, hanem dugós csatlakozású. A most leírásra kerülők minden ventilátorhoz alkalmazhatók. Ökölszabály: kiszérése előtt jegyezzük meg a fűzésirányt, tehát a ventilátor fúj, vagy szív-e? Minden ventilátor oldalán megvan a forgási irány, illetve a fűzési irány jelzése. Tehát: ventilátor a kezünkben, portalánítsuk alaposan a lapátokat is. A ventilátor alján található címkét húzzuk le szép nyugodtan; ha szerencsénk van, feltűnik a csapágyház. Ha nincs, akkor még ki kell piszkálnunk egy műanyagdugóval is. A csapágyházba csepegtessünk egy-két csepp műszerolajat, a forgórészt közel járassuk meg, majd a forgórészt nyomkodjuk meg gyengédien tengelyirányban is. Én ezután a megfelelő feszültség rákapcsolásával ellenőrzőli szoktam a győgyulási folyamatot. Ezzel kicsit vigyázni kell, mert a túlzott mennyiségű olaj a ventilátor hajtásmozgatórn. Forgás közben tengelyirányban meg-megszórjam a ventilátort, így az olaj a csapágyház minden részébe eljut, sőt, forgás közben szoktam adni neki még egy csepp olajat. Kb. 3 perc forgás után már érdemes arra figyelni, van-e

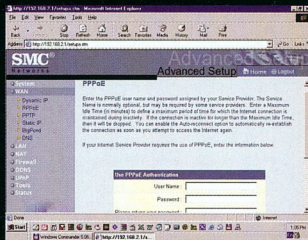
WAN ablak

hangja a ventilátornak. Ha nincs, jó munkát végezünk. Állítsuk le, töröljük le a felesleges olajait, és a csapágyházat alulról zárjuk vissza, ha volt műanyagdugó, akkor először azzal, majd egy darabka szigetelőszalaggal, ha dugó nem volt, akkor csak szigetelőszalaggal. Rendkívül jó kenőkenősségű a WD-40 teflonalapú spray is. Használatán azonban megnehezíti, hogy túlnyomós

Kábeltel beállítás

rendszer, tehát a ventilátor csapágyház befűzése közben szépen be lehet teríteni a szobát, pólot, vajas kenyert, egyszerűen mindent, ami kétértelmű körtebeten van. Én egy rongyot szoktam bonyolult módon a ventilátor köré csavarni úgy,

ADSL beállítás

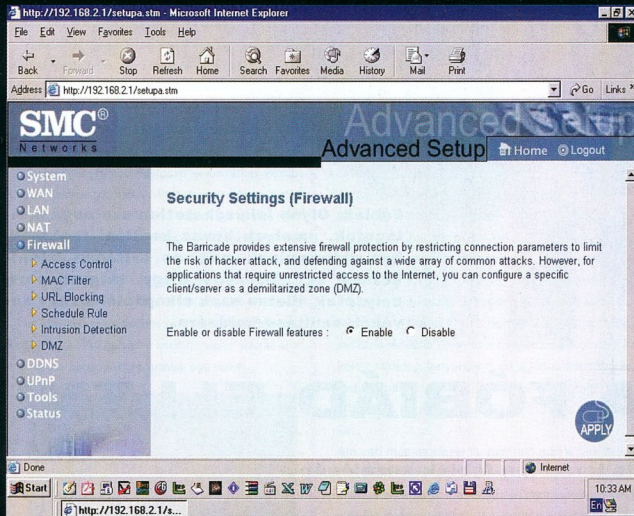
hogy a spray fűjókája is alaposan beleessen a rongycsomagba. A nagyobb károkat ezzel meg lehet ütni. A WD másik kiváló tulajdonsága a jó kűszkőpessg. Ez nem azt jelenti, hogy rohamkssal a szájában az ellensg htaba tud kerűlni, hanem azt, hogy a nem ritkán elforduló rejtett csapgyas ventilátorokat is javlja, mg akkor is,

az zmmeltetése havonta. Legyűnk nagyvonalak, szamlmjuk mindssze 200 Wattot ránknt. 24 ra alatt az 4,8 kWra, egy hnap alatt pedig 150 kWra. Beszorozva a kzismerten kedvez fgyasztói arral, mris kijon egy nagyon mltányos 6000.- Ft krűli villanyszmla. Csak erre a gpre. A broadband-router ára ebből adódón két hnap

hogy a gp és a router kzötti kommunikáció kfgostalan. Ms típusú router esetében érdemes meggnzni a leírásban a helyes címet. Most csatlakoztassuk a WAN-portba az ADSL, vagy kábelnet UTP kábelét. A router menűjében válasszuk ki a WAN menüpontot, és kapcsolatunknak megfelelően ADSL esetében a PPPoE kapcsolatot, kábelnet esetében a Static IP Address menüpontot. Értelemszerűen írjuk be a szűsleges adatokat, melyeket a szolgáltatótól kaptunk. Figyelem, az operációs rendszerhez semmilyen protokollt nem kell telepíteni, a router minden protokollt ismer, automatikusan tárcsáz a szolgáltatóhoz, szakadás esetén újratárcsáz. Használó a helyzet a kábelnetes eléréssel is.

Ha ezzel megvagyunk, állítsuk be a tűzfalat is. Menjünk a Firewall menüpontra, tegyük a pontot az "Enable" köröskébe.

Ezzel az alapvető tűzfal-funkciókat engedélyeztük is. Lehetőség van arra, hogy a routerhez csatlakozó egyik gépet teljesen felszabadítsuk a tűzfal alól. Ezt a DMZ menüpontban tehetjük meg. A DMZ - Demilitarized Zone - azt jelenti, hogy az IP cím szerint kiválasztott gép úgy kommunikálhat a külvilággal, mintha tűzfal nem is létezne. Természetesen ezt a DMZ-t le is lehet tiltani, így minden marad a régiben. Felhívom a figyelmet arra, hogy a menüben minden változtatást egy folyamatjelző megjelenése kísér, egy "Your data is being saved" felirat kíséretében. Mindenképpen várjuk meg, amíg a folyamatjelző eléri a 100%-ot!!

Tűzfal engedélyezése

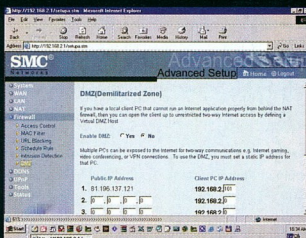
ha nem sikerűl pontosan a csapgyba befűjni. Elég egy jó adag a csapgy környékére, a többi a WD megoldja.

A következ menet a broadband-routeréké. Ezek a rendkívül hasznos, és nem túl drága eszközök szerencsésen terjednek világszerte. Egyrészt a több gp közötti Internetmegosztás, másrészt pedig a beépített, hardveres tűzfal miatt. Sokan használnak régebbi gépeket "tűzfalnak, Internetmegosztásnak jó olcsón elmezy" felkiáltással. A felkiáltás után érdemes elővenni kockás papírt egy ceruzát. Nem, nem amőbázn fogunk, hanem kiszámoljuk, mibe kerül ennek a jó olcsó gépnek

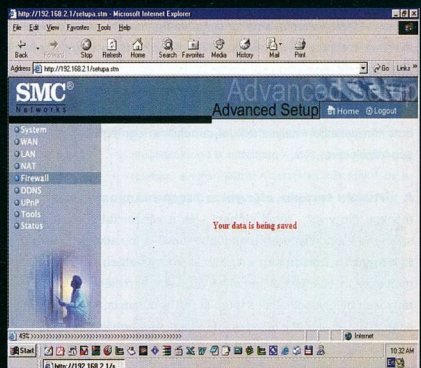
alatt megtérűl. Miután típusról függetlenül az elérhető szolgáltatások majdnem egyformák, egy SMC 7004VBR router alapkonfigurálását szeretném bemutatni. Az eljárás a következ: a routert a hozzá mellékelt hálózati tápegység segítségével helyezzük feszűlttség alá, majd az ugyancsak mellékelt UTP kábel segítségével kössük össze gépünkkel úgy, hogy az UTP kábel a router 1-es portjában legyen. A WAN portba egylőre ne dugjunk semmit. Ha Windows XP-t használunk, akkor a Start Menü - Programok - Kellékek - Parancssor ablakba írjuk be: "ipconfig /release", persze idézőjelek nélkül. Amennyiben ez a parancs végrehajtódott, írjuk be "ipconfig /renew", szintén idézőjelek nélkül. Windows 98 esetében írjuk a futtatásba: "winipcfg". Válasszuk ki a hálókártyát, és a release/felszabadít, illetve renew/megújít gombokkal hozzuk össze a hálókártyát a routerrel. Ha ezzel megvagyunk, indítsuk el az Internet Explorer, és a címsorba írjuk be: 192.168.2.1. Máris megjelenik a router Java-alapú konfigurációs ablaka, egyben jelezve azt is,

Ezzel a router alapbeállításaival végeztünk is. Természetesen van millió finomhangolási lehetőség, amelyeket persze használhatunk is, ha akarunk. Azonban ezek ismertetése kimerítené a cikk kereit. Akik jobban el szeretnének mélyűlni a routerek lelkivilágában, azok az Interneten bőveges olvasnivalót találnak. Sose felejtűk el: www.google.co.hu

Old Man

DMZ engedélyezése

Beállítás elmentése, alul szalad a folyamatjelző

Fóbiák: Olyan leküzdhetetlen szorongási állapotok, amelyek heves kerüلسi reakciókban nyilvánulnak meg, és tartósan jelentkeznek egy bizonyos tárgy, tárgycsoport, helyzetek, illetve ezek elképzelése vagy nevének említése hatására.

JÁTSSZ A FÓBIÁD ELLEN!

Virtuális terápia a fóbiák kezelésében

Remélhetőleg olvasóink egyike sem szenved ilyen betegségben, ám társadalmunkban sajnos egyáltalán nem ritkák ezek a szorongási állapotok, melyek közül a tériszony, a klauszrofóbia és az arachnophobia (pókiszony, pókoktól való beteges félelem) kezelésében több fejlett országban is sikerrel alkalmazzák már a virtuális terápiát. A hagyományos módszerekhez hasonlóan e terápia a számítógép segítségével (egy képernyő és egy VR sisak által) lassan adagolja a fóbiakeltő környezetet, és a páciens így fokozatosan szembesül félelmével.

A virtuális terápiát alkalmazók dolganak megkönnyítése érdekében többféle számítógépes stimulációs szoftver is készült a fontosabb fóbiafajták – mint a klausztofóbia, akrofóbia (a magasságtól való félelem, vagy tériszony), aerofóbia (a félelem a repülőgépen való utazástól), thalassophobia (a tengertől való iszony), a nyilvános beszédétől való félelem, a rögeszmés, illetve kényszerképzetes zavarok, valamint a dekoncentrátságot kiváltó zavarok – kezeléséhez. Ám mivel az ilyen szoftverek megírása rendkívül költséges, így egyes állapotok kezelésére már megjelent, sőt széles körben népszerű számítógépes játékokat (!) használnak fel, illetve alakítanak át erre a célra, aminek előnye az alacsony költségek mellett az, hogy a pácienseket olyan teljesen szemlére szabott környezetben helyezhetik el, amelyek a legmegfelelőbbnek tűnik a betegség kezelésére.

A virtuális terápia előnyei a hagyományossal szemben. A hagyományos ("in vivo" – tehát élőben – és a képzeletet felhasználó) technikákkal szemben a virtuális terápiának több előnye is mutatkozik; ezek közül néhány:

I. Nagyobb biztonság – A virtuális környezetben egyértelműen kiszűrhetők mindazok az események, amelyek a valóságban előreláthatatlanok, ezáltal hátrányosan befolyásolhatják a terápiát (pl. turbulencia, közlekedési dugó, liftmegállás stb.). Ráadásul a virtuális környezetben bármikor biztonságosan reprodukálható olyan helyzet, amelyik a valóságban nehezebben megvalósítható (pl. utazás repülőgépen).

II. A páciens bizalmának megerősítése – A hagyományos technikák alkalmazása során a terapeuta elkíséri páciensét különböző helyekre, hogy segít-

sen felülkerekedni annak félelméin. A virtuális technika révén nem kell kimozdulni a rendelőből, ami nagyban erősíti a páciens bizalmát.

III. A kitérés lehetőségének minimalizálása – A fóbiás személyek leggyakoribb védekezési módszere a tüneteket okozó situációtól elkerülése. Ez a terápia folyamán is így működik, amikor szembesítik őket félelmekkel. A virtuális terápia során a kitérés nagyon nehézé válik, mivel a terapeuta felügyeli a szoftverben kialakuló helyzeteket, és a pácienset egyik pillanatról a másikra is a terápia által megkívánt helyzetbe hozhatja, illetve kényszerítheti őt a fogogén helyzet "megélésére" azáltal, hogy a páciens fejlődésének megfelelően mozgattja a fogogén situációt elemelt is, így annak nincs lehetősége kitérni ez elől. (Igazából talán sűrűlra a szadizmus határait, de ugye keménynek kell lenni, mert a gyógyítás a fontos.)

IV. Alkalmazkodás a páciens ritmusához – A terapeuta láthatja és hallhatja, mit él meg a páciens a virtuális valóságban. Amennyiben ennek szorongása túl nagy lenne, úgy a terapeuta azonnal tompíthatja azt a virtuális körülmények befolyásolásával, illetve lehetősége van a fóbiát keltő situációt gyakoriságának meghatározására is. (Íme, máris egy lehetőség a hármas pontban szeretet lelkiismeret-furdalás enyhítésére...)

V. Az állatokkal való közvetlen kapcsolat kiküszöbölése – Az állatok, illetve rovarfóbiás betegek "in vivo" kezeléséhez szükségesek maguk az állatok is, melyeket el kell szállítani, fenn kell tartani, etetni kell stb. Mindez a hely-, munka- és költségigényes tevékenység, szükségtelessé válik virtuális terápia esetén. (Csak képzeljétek el, milyen bonyolult lehet az elefántfóbiát kezelni hagyományos módon...)

VI. A költségek csökkentése – A biztosítók nem fedezik az időigényes kezelések költségeit (pl. repülőút, egyéb utazások). Mindez lényegesen rövididebben (kevesebb, mint egy óra) szimulálható a virtuális terápia segítségével, melynek során a terapeuta és a páciens ki sem mozdulnak a rendelőből. Ezen túlmenően a számítógépes játékok adaptációja révén a helyzetek nagy mennyisége gazdaságosan szimulálható, ráadásul szemlére szabott formában.

Virtuális Realitás a képzésben

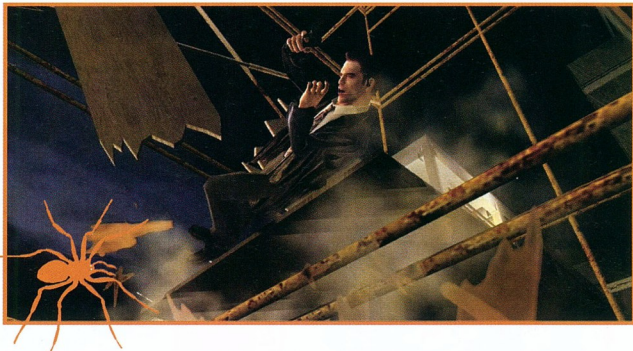
A virtuális realitás, mint technológia rengeteg lehetőséget rejt. Különösen fontos szerepet tölt be például az oktatás ama területén, melyekben olyan élethelyzeteket szimulálhat, melyeket rutintalanul ki próbálni rendkívül veszélyes lenne.

Egy-két példa: E technológia lehetővé teszi, hogy az orvosok egyfajta rutint szerezhessenek olyan műtéteknél, melyeket éles helyzetben, gyakorlatként ritkán láthatnának, és sosem próbálhatnának ki, s ez esetben elég, ha csak az agyműtétekre gondolunk. Igaz, egyes kutatások szerint az ilyen tanulásnak is vannak veszélyei, hiszen a VR használatakor nincs rizikó, bár a program jelzi, ha a tanuló hibát vét (az érzékeny kesztyűben "dolgoló" orvos vétkes mozdulata nem marad hatás nélkül - a vér spriccel, a "beteg" állapota változik stb.), igazán mégsem sérül meg senki - ezért nem szolgálnak olyan tapasztalattal, mint a valós élethelyzet.

De megemlíthetnénk azt is, hogy a virtuális repülőgép-szimulátorokkal a terrorizmus is gyakoroltat már az eltérítéshez szükséges vezetési tapasztalatokat... És nem utolsósorban a komoly, "valós" pilóták sem csak az égben szerzik rutinjuk egy részét.

Mégis, mi történik? Az egészséges emberek számára ezek a félelmek nehezen elképzelhetőek, ám vannak, akiknek ez mindennapi valóság, nem mernek átsétálni egy mezőn, mert rettegnek a nyílt terektől, vagy attól, hogy azon az amúgy is gyanús nyílt téren esetleg egy pók mászhat rájuk, esetleg képtelenek szűk, zárt helyeken (pl. lift) tartózkodni, míg mások a mélységtől rettegnek (számukra hihetetlen kihívást jelentene például tetőt ácsolni, vagy kinézni egy erkélyről).

Az egyszerű, "hagyományos" Virtual Reality-s kezelés során például a pókfóbiás betegeket először virtuálisan szimulált pókokkal "szembesítik", akik a technológiának köszönhetően (szenzoros kesztyű) nem csak mozgó képen látták, hanem mesterséges ingereken keresztül érzékelhették is tenyerükön a rovarokat. Miután ehhez hozzászoktatták a pácienseket, a virtuális környezet megtartásával valódi pókokat raktak a tenyerükbe, és a virtualitásból a realitásba való fokozatos átmenet segítségével megtanították a betegeket a fóbiájuk tudatos kontrollálását.

Ám van más módszer is, mint azt már a cikk kezdetén említett, több helyen is, például a kanadai Cyberspsychology Laboratóriumban is gyógyítanak virtuális módszerekkel úgy, hogy a kezeléshez nem új, saját fejlesztésű szoftvereket használnak, hanem már meglévő és rendkívül népszerű játékokhoz készítenek különleges "patch-et". Így kerülhetnek például pókok a Max Payne-be vagy a Half-Life-ba, tériszonyosok határait feszegető helyzetek a Max Payne-be és az Unreal Tournamentbe. Ez utóbbi FPS-hez olyan "kiegészítés" is készült, mely remek helyzeteket teremt a klausztofóbia kezelésére is. Ha jobban belegondolunk, számos olyan játék van, amelyek révén nap, mint nap szembekerülünk ezekkel a rovargást keltő helyzetekkel, s talán az sem véletlen, hogy ezek alkalmazása azért olyan gyakori, mert sürölnak bizonyos érzékeny határokat, és mindannyiunkra adrenalinpumpálón hatnak...

Természetesen senkinek sem ajánlott letölteni ezeket az interneten is fellelhető "patch-eket", még ha kíváncsiak is lennénk, milyen is ez - különösen akkor nem, ha esetleg valamelyik szorongás jelenléte ránk is jellemző. Ezeket a programokat kizárólag szakember felügyeletével, megfigyelés alatt szabad futtatni! Ettől függetlenül elgondolkodtató, hogy mindennapi játékainkat kis módosításokkal gyógyításra is használhatják, sőt, talán sokakat tudatlannul is szembesítenek szorongásaikkal, könnyített módon.

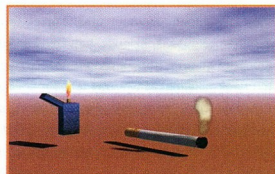
Attól tartok - kicsit visszautalva előző számunk GTA botrányok című cikkére -, hogy kedvenc játékaink egy része az ilyen-olyan okokból arra érzékeny "közönségben" más típusú sérüléseket is kiválthat. De ez már egy másik történet...

Lily

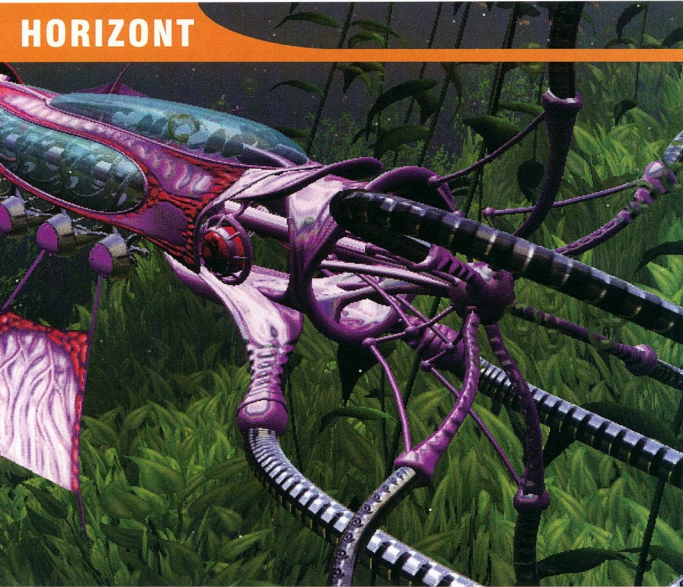
Füstsűrítő helyett vizuális sokk

Vizuális sokkolással csökkenteni a dohányzási vágyat Jon May, a sheffieldi egyetem pszichológusa. Kutatócsoportjának kísérletei szerint (melyben negyven dohányos vett részt), ha a szenvedélyűk tárgyától megfosztott páciensek különböző képeket képzeltek el, egy perc után megszűnt sóvárgásuk (míg a hangokra összpontosítottok kínjai nem enyhültek). Jon May stábjá az is felfedezte, hogy e képeket számlítógéppel generált, vilódzó alakzatokkal is helyettesíthetik - állítólag a percenkénti ezerszer, rendszeresen felvillanó fénypontok látványa az agynak éppen azt a részét foglalja le, ahol a rágyújtás vágyát gerjesztő képek keletkeznek.

A kísérlet tapasztalatlan alapulva készül egy olyan - mobiltelefonon is futtatható - játék, mely segíthetne leszokni a cigarettáról. A teszteszt már folyik, de a módszer tartós sikere még korántsem igazolt.

Sziasztok! Előző alkalommal a pixel shader technológia jellemzőiről volt szó, valamint mindazokról a tudnivalókról (elsősorban a fontosabb fogalmakról), amelyek ehhez a témához szervesen kapcsolódnak. Ezúttal a már elkezdett vonalon továbbhaladva a vertex shaderekkel foglalkozunk. Igyekszem megvilágítani számotokra a mai programokkal kapcsolatban gyakorta emlegetett (és egyre szélesebb körben alkalmazott) eljárások lényegét, továbbá arról is lesz szó, melyek a vertex shader technológia legnagyobb előnyei, illetve legkomolyabb hátrányai. Miután az a kérdéskör számos nehezen érthető témát is magában foglal, ezért igyekszem csak olyan mélységig elemezni azokat, amennyire az a megértéshez feltétlenül szükséges.

SHADER ARCHITEKTÚRA

Programozás vertex alapokon

A vertex fogalma. Mielőtt komolyabb technológiai kérdésekbe mélyednénk, érdemes tisztázni, mi is a vertex önmagában. Múlt hónapban szó esett arról, hogy a pixel a képeket és a textúrákat felépítő legkisebb alapegység. Ehhez képest a vertex a háromdimenziós világ legkisebb építőeleme. Nem más, mint egy pont a térben, amelynek nem csak x , y és z koordinátája van, hanem normálvektora (a vertexben található poligonok normáljainak eredője), textúrákoordinátái, szín-, és fényességadatai is. Így annak ellenére, hogy a 3D-s világ legkisebb eleme, nagyon sok adatot tárol. A DirectX 9.0 előtti változataiban a vertex shader programok valójában még nem voltak mások, mint rövidke utasítássorozatok. A DirectX 8.x esetében például a vertex program legfeljebb 128 utasítást tartalmazhatott. A DirectX 9 jelentős előnye, hogy már 1024 utasítás alkalmazását is lehetővé teszi, de ez is csak elméleti érték, hiszen ciklusos és szubrutinok segítségével egy vertex-en lényegesen több művelet is végrehajtható. Így például a vertex shader 2.0 (amely a pixel shader 2.0-hoz hasonlóan olyan új utasításokat tartalmaz, mint a szinusz, koszinusz, hatványozás stb.) lehetőséget ad arra, hogy a programozó ciklusos és alrutinok alkalmazásával egy teljes megvilágítási modellt írjon, amely tetszőleges számú, színű, helyzetű és irányú fényforrást kezel. Azt is mondhatnánk, hogy ebből a szempontból a vertex shader olyan, mint a DirectX 7 hardveres T&L-je (texture and lighting) volt.

A vertex shader működési elve. Ha önmagukban az x - y - z koordináta-rendszerben elhelyezkedő objektumokat vizsgáljuk, akkor elmondhatjuk, hogy ezek poligonok (sokszögek) által felépített háromdimenziós testek. Mivel a valóságban többségében vannak a nem egyenesek által határolt, organikus környezeti elemek, ezért a 3D-s világban elhelyezkedő objektumok annál jobban közelítenek a valósághoz, minél több egyenesből (illetőleg síkfelületből) állnak (hiszen tulajdonképpen egy kör sem más, mint végtelen számú egyenesből felépített sokszög). Ennek a lehetőségnek az szab határt, hogy minél több poligonból épülnek fel a programozott világ elemei, annál nagyobb számítási teljesítmény lesz szükséges ezek valós idejű megjelenítéséhez, hiszen az egyes modelleket alkotó minden felületre szükséges (legalább) egy-egy textúrát feszíteni, mindamellett rengeteg egyéb számítást is el kell végezni (így például kiszámítani a fényességi jellemzőket, a mozgásfázisokat, esetlegesen a multitextúrázásból adódó adatokat, a mesterséges intelligencia működtetéséhez szükséges adatokat stb.). Nagyon fontos itt megemlíteni azt, hogy hiába programozzuk az adott világot három dimenzióban, három koordinátatengely mentén, attól még mindez (csakúgy, mint a televízió esetében) két dimenzióban, a képernyőnkre vetítve látjuk! Így tehát a képernyőn megjelenő háromdimenziós kép valójában nem más, mint két dimenziósra "torzított" sokszögek halmaza, amely vektorokból épül fel. Minden ábrázolt test felületre felosztható a legegyszerűbb sokszögre, azaz háromszögre.

A processzor a grafikus kártyán levő háromszögszámoló egységgel karöltve kiszámolja a háromszögek csúcspontjainak koordinátáit, perspektívikusan eltorzítja azokat mérethelyesen, majd hagyja dolgozni a videokártyát.

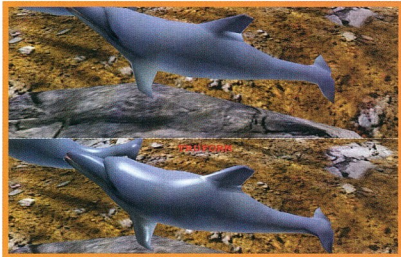
A grafikus motor (engine) szerepe. Az engine lényegét tekintve olyan, több egységből felépülő program, amely koordinálja a háromdimenziós világban zajló események leírására szolgáló valamennyi algoritmus összehangolt futtatását, és felelős az egyes párhuzamosan működő alrendszer (részcserendeszerek, fizika, MI stb.) gondmentes együttműködéséért. Mindez voltaképpen nem más, mint a renderelési folyamat logikai egységekké történő lebontása, amelyet három feldolgozási szakasz együttműködéseként lehetne jellemezni.

Az első szakasz az alapvető építőelemek (a primitívek) feldolgozásából áll. Ennek során az engine gráfpontokat képez a vertexfeldolgozó számára. Mint említettünk, ezek a gráfpontok általában háromszö-

A Z-buffering

Ez a nagyon hasznos megoldás azért felelős, hogy a háromdimenziós térben eltüntesse azokat a tárgyakat, amelyek mások takarásába kerülnek. Az eljárás minden képernyőre kerülő objektum nézőponttól való távolságát megállapítja, és biztosítja, hogy azok a megfelelő sorrendben kerüljenek megjelenítésre.

küldött adatokat, és ezek alapján meghatározza többek között az adott képpont színét.

Lássunk most néhány példát a vertexármálók gyakorlati felhasználására.

A skinning eljárás. A vertexármálók egyik legfontosabb alkalmazási területe az ún. matrix palette skinning, ami főként a karakteranimáció során vált nélkülözhetelenné. Biztosan emlékeztek azokra az időkre, amikor a mozgó karakterek végtagjai

esetében a hajlás mentén törés, üres tér volt látható. Ezt ugyan próbálták pótolni poligonokkal, de a látvány így is kiábrándító maradt. Később azonban a programozók rájöttek, miként lehet meghajlítani egy hengert úgy, hogy a mégis folyamatos maradjon. Ezt nevezik skinningnek, azaz bőrozésnek. A skinning segítségével minden vertex akár négy különböző irányból is mozgatható, ezeket az irányokat egy mátrix írja le. A mátrixokat a gyakorlatban a karakter "csontjaiként" határozzák meg, amelyek összessége adja a modell "csontvázát". Még a legegyszerűbb karakter is igen sok csontból áll, lévén, hogy szükséges meghatározni legalább a következőket: lábfetek, láb-szárak, combok, csípő és derék, mellkas, nyak, alkarok, felkarok és kezek. Ezen túlmenően ma már alapkövetelmény az ajkak, az ujjak (esetleg ujjpercek), vagy a bordák leírása is. A lényeg tehát, hogy minden vertexet a mátrix eszköztár (matrix palette) négy különböző csontja irányítja. A skinning értékeinek kiszámítására több megoldás is alkalmazható. Ilyen az elsőként Matrox kártyákba beépített, rögzített műveleti sorrendű skinning módszer hardveres gyorsítása, valamint a vertex shader eljárás.

Anyagmodellek és megvilágítás. Az anyagok modellezése roppant dinamikusan fejlődő része a mai játékok grafikus motorjainak, elég, ha a S.T.A.L.K.E.R.-t, a Doom 3-at, vagy a Half-Life 2-t vesszük alapul. Az igazán lenyűgöző hatás eléréséhez a fejlesztők ma már bonyolult anyagmodellekkel dolgoznak. Érdekes ebből a szempontból például a bump-mapping egyre elterjedtebb használata, amelynek során a megvilágítási számítások egy részét már nem a vertexprocesszor, hanem a fentebb említett képpont-raszterező végzi (sőt, a light mapok esetében láthatunk, hogy azokhoz a vertexprocesszor megvilágító egysége egyáltalán nem szükséges!). A vertex shader által számolt megvilágítás általában négy fényforrásból állhat. Ezek típusai a helyzeti (positional) fény, az irányfény (directional), vagy a reflektor (spotlight). A reflektor nem igazán jó vertexes módszer esetén, hiszen ekkor a fényudvar szélei roppant élesek, ezért nagyon természetellenesnek hatnak. Ilyen,

A folyamatos tesszelláció

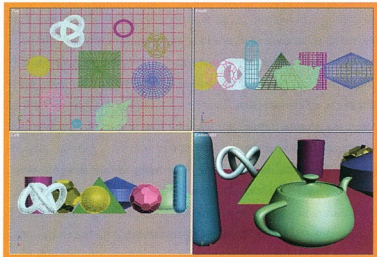
A DirectX 6-ban vezették be először az N-patch eljárást, amelynek révén az alacsony részletességű, darabos objektumokat gömbölyűbbé, ezáltal szebbé lehetett tenni. Lényege, hogy a háromdimenziós objektumokat alkotó háromszögeket az oldalak osztásával több kisebb háromszögre bontja fel. A DirectX 9-ben felbukkanó displacement mapping révén a háromszögek felbontása és mozgathatósága már nem geometriai egyenletek, hanem egy textúra alapján történik, ez a displacement map. A folyamatos tesszelláció pedig azt jelenti, hogy az N-patch-cseit, illetve displace mappal ellátott felületeket valós időben a grafikus processzor számolja ki, és folyamatosan lesz az átmenet a részletes, illetve kevésbé részletes modellek között.

meglepően gyenge megoldásokat láthattunk például az amőgy még ma is igen magas grafikai színvonalai bíró Return to Castle Wolfensteinben.

A vertexármálók alkalmazásának korlátjai. Egy négy fényforrást használó megvilágítási motor több tucat különböző megvilágítási környezetet jelent. Emellett a vertexek pozicionálására is van néhány módszer (az említett bőrozás, valamint az átalakított és a nem átalakított gráfpontok), továbbá a modern játékok által használt anyagok száma is 10 és 120 között van. Ez elvileg több ezer vertexprogramot jelent, amennyiben azt akarjuk, hogy az engine az összes vertextypus, megvilágítási módszer és anyagmodell valamennyi kombinációját kezelni tudja. Nyilván ehhez alig akad megfelelő fejlesztői háttér és erőforrás, így valamilyen módon csökkenteni kell a vertex shader programok számát. Erre kétféle megoldás van: az egyik, ha kezelhető méretűre csökkentjük a kombinációk számát (korlátozott-, azaz "constrained" vertexfeldolgozás), a másik, ha készítünk egy "fragment"-alapú, azaz apró építőelemekből álló feldolgozó motort, amelyik az összes kombináció generálására képes. Sajnos e két megközelítés elemzésére már nem tudok kitérni, a lényeg azonban mindenképpen ugyanaz: nyilvánvaló korlátjai ellenére egyértelműen a shader architektúrára a jövő.

Következő alkalommal a részcsereszerekről lesz szó. Addig is üdv mindenkinek!

Értesítés

Ezúton értesítünk mindenkit, hogy 2004. február 14-én Gobi és Biztos Jómunkásember rendkívül megható ceremónián egybekelt. Gratulálunk az ifjú párnak!

Felhívás!

Online játékos közösségek, csoportok írjatok nekünk, hogy titeket is bemutatassunk!
Címünk: ggo@ipma.hu

Számítógép előtt ülve játszani kicsit elszakadás a mindennapi valóságtól, ezek is olyan értékes pillanatok, amikor megfeledkezhetünk a valós gondokról, és pihenhetünk kicsit. Multiplayer vagy online játékok esetében ez az élmény még megspékelődik egy újszerű közösségi élménnyel, amit nem lehet elmesélni annak, aki még nem próbálta, milyen 2-en, 4-en, nagyon sokan együtt játszani. Akik azonban rendszeresen megtapasztalják az élményt, és egyre többet harcolnak válllvetve, előbb-utóbb eljutnak arra a pontra, amikor kíváncsiak lesznek egymásra, akkor jön el a pillanat, mikor az egyik agilisabb résztvevő megszervezi a közösség első „live” találkozóját...

TESTKÖZELBEN

SWG live – 2004.01.31.

Amikor megkerestem az általam már elhagyott Star Wars Galaxies magyar közösségének egyik vezéregyéniségét, hogy elmennék az első live találkozójukra, még csak arra gondoltam, jó lenne tudni, hogy a nemrég bevezetett jedi-rendszer hogyan változik, és egyáltalán milyen ez a karrier a játékban. Amikor azonban becsoptem a társaságba, és néztem, ahogy mohón falnak napjaink egyik legvéresebb akciófilmjére (nemhogy a Star Wars epizódokat nézték volna =)), elvigyordtam, és arra gondoltam, legalább leírom, mekkora poén is egy ilyen találkozó.

Nem mintha leírató volna az egymásnak örvendezés, az egymást segítő karakterek összekacsintása immáron face to face, hiszen hamarosan röpködtek a sztorik felidézve az emlékezetes pillanatok, melyek jó részét nem igazán értem, hiszen már nem játszom.

"Emlékeztetek, amikor megjelentek az úrmárművek, és elmentünk villogni az új 'motorokkal". Híztok a májunk ezereit, ahogy mondták 'wow, ez az új járgány, tők állat' stb. Aztán jött a kérdés: 'Ti ugye lázadók vagytok?'. 'Igen, miért?' - hangzott a válasz... 'Csak mert ez egy birodalmi város.' Na, húztunk is el onnan ezereit...

Megkérdeztem többeket, miért játszanak ezzel az MMORPG-vel, és a legtöbben az első 3 válaszban ezt adták meg: a Star Wars világért, a sci-fi-ért és a közösségért. Hát nem egyszerű?

Interjú Menyéttel, az első magyar jedivel

Miért akartál jedi lenni? Mert jelenleg ez a legnagyobb kihívás a játékban.

De maga szellemiség, az eredeti mennyire áll közel hozzád? Közel áll, csak ebben a játékban nem úgy van, az eredeti szellemiségből alig van valami, sőt, gyakorlatilag semmi.

Igen, tudom, ezért kérdeztem. Csalódás volt ez neked? Nem, már a jedi előtt kiderült, hogy nem túl sok Star Wars hangulat van a játékban úrhajók és sok robot nélkül, úgyhogy már csak újabb MMORPG-ként gondolom rá.

Változtatott valamit a játékelményeden, hogy jedi vagy? A "jediség" óta kezdtem nagyon megismerni a lényeket, mivel annyit harcolok velük.

Kérlek, írd le nekem vázlatosan, mi volt eddig, és mi lesz (vagy van) a jedi rendszerrel... A napokban lesz a patch. Eddig úgy volt, hogy egy jedi háromszor halhat meg, később jedi knightként 4x, aztán a jedi master meg 5x, de utána elveszt minden skilljét, tárgyait, pénzét. Sőt, először azt tervezték, hogy a karakter törődik, de ez gyakorlatilag ugyanaz, csak a nevet megtartod, meg a friend listát, ja, és a datapadban az adatokat (vagyis ha találta egy jó boltot, akkor annak a helyét, meg ilyeneket). Az új rendszerben, ha háromszor meghalsz (4x, 5x), akkor a legelső skilljeid közül véletlenszerűen egyet elvesztesz. Ha meghalsz kétszer, és utána egy darabig nem, akkor viszszaad azokat az életeidet is, hente egyet kb., és újra van 3 életed. Ez az egyik változás, ami most lesz, a másik a jedivé válást változtatja meg. Most úgy van, hogy mindenféle ún. professionket kell megcsinálni, pl. rifleman, musician, meg ilyenek, aztán ha mázlid van, és eltalálsz, mi kell, akkor jedi leszel. Ez úgy fog változni kb. egy hónap múlva, hogy küldetések lesznek, amelyeket meg kell csinálni, de erről még semmit nem lehet tudni, mert akkor az emberek már azt csinálnak most is...

Értem, különös... Ja, meg egy fontos a jedihez, ha túl sokat használod az Erőt a birodalmi játékosok előtt, akkor bekerülsz a fejedázkók (bounty hunters) termináljába, ahol nem csak NPC-re, hanem rád is felvehetnek küldetést. De most már az új patch-csel nem fog zavarni, ha meghalok véletlenül, annak meg hogy egy BH megtalál, nem sok esélye van, sok az a 9 bolygó, nehéz megtalálni bárkit is a neve alapján...

Van-e helye a közösségben egy jedinek? Vagy magányos kalandozó inkább? Hát, magányos kalandozó a leginkább, de lázadókkal harcolhat együtt, szoktam is, egyedül unalmas egy MMORPG.

Mennyit számít abban, hogy játszol az SWG-vel (függetlenül attól, hogy nem vagy vele maradéktalanul elégedett), a magyar közösség? Nagyon sokat. Vannak sűrűdások emberek között, de ez 60 emberről elkerülhetetlen, kezd egész jó kis közösség kialakulni a szerveren, akik csak követelték mindig, de nem segítettek másoknak, már elmentek... (A teljes interjú DVD mellékletünk MMORPG rovatában olvasható.)

Lily

Írhatnék nagyon szabatos és mélyenszántó gondolatokkal cizellált remek kis bevezetőt, ahogy szoktam, de ezúttal nem teszem, mert minek. Különben is, ilyen cím mellé akármit írnék bután hangzana, úgyhogy inkább maradok az eredeti koncepciónál. Nem, bármennyire is úgy tűnik, nem gyorstalpaló ágytálcát előtti "to do" listákról és egyéb testnedvekről lesz szó (az különben is másik újság lenne), hanem multiplayer élményhalmazról, melyet remélhetőleg Ti is átéltek már párszor, ha nem, akkor meg itt az ideje, hogy elkezdjétek.

KÖZÖS ÜLÉS

1. rész - Előjáték!

Hagyományok. Külföldön már évek óta komoly hagyománya van a LAN partyknak, persze minden party különböző. Gyakorlatilag olyan kevés tényezőnek kell passzolni ahhoz, hogy létrejöhessen egy-egy nagyobb összeröffenés, hogy már szinte szégyen, ha nem mindennapos a hajcihő. Nincs másra szükség, mint a (résztevők létszámától függően) helysére, melybe be lehet cuccolni a gépeket, és egy jó switchre, no és persze temérdek hálózati kábelre. (A résztvevők által becipelt számítógépmennyiség lehetőleg egyenes arányban álljon a játsszani vágyók mennyiségével, különben többen nyűszíteni fognak, hogy nem élvezkedhetnek...) Külföldön (tőlünk nyugatabbra) már majdnem minden hétre jut egy rangos rendezvény, sőt, sokan más országokba is átruccannak, ha éppen arról van szó. Itthon még csak az Earthquake sorozat az, ami elég nagyinak mondható ahhoz, hogy publicitást nyerjen, a háziilag összerakott 8-10 fős rendezvények azért még nem tartoznak ebbe a kategóriába, de úgy érzem itthon is jól halad a dolog, egyre több és több különálló sejt gondolja úgy, hogy érdemes kimozdulni a kisstílusú LAN amúgy remek érzéséből (mikor a pék három méterre süti a kenyert a szomszéd) és kicsit nagyobb szervezéssel, de nagyságrendekkel jelentősebb élményt alkotni mindenki számára. Azok után, hogy a multiplayer játékok egyre inkább a monstre 10vs10 vagy 16vs16 játékosszám felé tendálnak, ez még erőteljesebben érvényesülni fog, hiszen játszhatatlanságja rombolja az újabb gárnák élvezhetőségét, ha egy országnyi méretű pályán

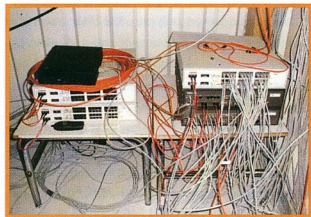
csak 6 karakter hegyezi a fűszálakat 40 ember helyett. Ha még nem voltatok nagyobbacska rendezvényen, javasolom, ha tehetitek, minél hamarabb nézzetek el egyre.

Túl a szórakozáson. Persze könnyen létrejönnek olyan motivációs tényezők, amik megváltoztatják a szórakozásnak induló LAN partykat. Ilyen az, ha valaki érzi magát annyira jó játékosnak az adott játékban, hogy vagy egyéniben, vagy csapattal, keményen gyakorolva, szisztematikusan készüljön egy-egy versenyre. Itthon még nincs dítaja annak, hogy valaki messzeföldről híres legyen egy gámában nyújtott kimagasló (és folyamatosan kimagasló) teljesítménye miatt, de mivel nem körülöttünk forog a világ, nyugodtan képzeljétek el Koreát, Amerikát és a nyugatabbra fekvő országokat, mint a profi playerek fellegvárait. Nem egy klánt ismerek személyesen is, kiknek a tagjai állandóan úton vannak és a világ minden táján játszanak az épp rivális kihívókkal, és egy fillért sem kell fizetniük érte, hisz a szponzoráció ma a virtuális versenyekre is betette a lábát. Ez jó dolog, főleg, ha jól tolja az ember az adott stuffot. Sajnos itthoni viszonylatban olyan kevés klán képezi a valmirevaló mezőnyt egy-egy játékban, hogy muszáj (és kell is) külföldi partnereket szerezni ahhoz, hogy ne csak a helyi sebtiben összerakott LAN-on nyerjen az ember. A legnagyobb rajongótábor a Counter-Strike-nak van itthon, köszönhetően annak, hogy már ösrégi, annak meg főleg, hogy írtó gyenge gépeken is lehet vele játszani. Az Unreal Tournament, a

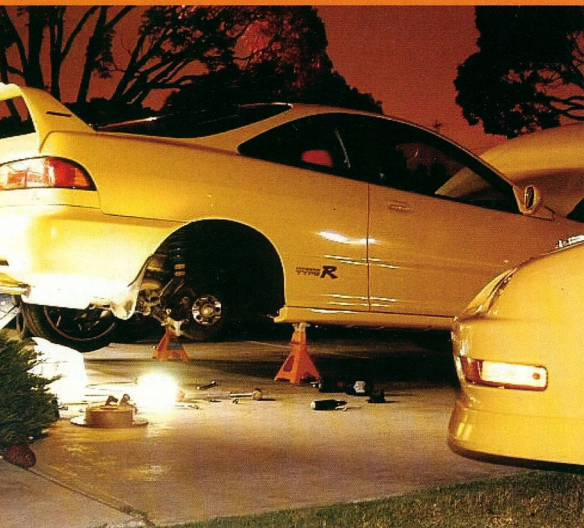
Quake 3, a Quakeworld és a többi populáris FPS szintén jól áll, persze egyikben sincs sokkal több 1-2 darabnál nemzetközi viszonylatban is jó eredményeket elérő klánnál. Emlékezzetek csak vissza a World Cyber Games beszámolóinkra. Sajnos sem egyéniben, sem csapatban nem tartunk még ott, hogy fel tudnánk venni a kesztyűt más országok, sokkal komolyabban vett klánkultúrájával és anyagi hátterével. (Nem olcsó a folyamatos gyakorlást kivitelezni, főleg, ha dolgoznia is kell mellette az embernek.)

Messe a vége. Egyelőre ennyi fért az oldalra, legközelebb már hasznos dolgokat is olvashattok ígérem. Szó lesz részletesen a jövőben a külföldi versenyek nagyobb résztvevőiről és azok történelméről, elsősorban pedig az itthoni csapatok bemutatásáról lélesen szav. Most lapozzatok tovább, nehogy túlsorduljatok és bemervegdedjétek a lap alján.

==Flatline==

Este jött a telefon, Morcos mondta a helyet és az időt. Hozzátette, ne sokat tököljek, mert ha 1 percet is késsem, nem várnak meg. Mivel a szakadt kültekli benzinkút a város túlsó felén volt, csak zsebre vágtam a papírokat, felkaptam egy melegítőt, kulcsokat, és kettesével véve a lépcsőfokokat rohantam le a garázsba. Már a jellegzetes „istálló-szagra” felpörgött bennem az adrenalin, a halk csippanással nyíló központi zár, a kulcs elfordítására felvillanó fények, majd a dörögve beinduló motor csak hab volt a tortán. Kigurultam a tavaszi éjszakába, és a Margit-hidat megcélozva izgatottan konstatáltam, hogy mindössze 8 percem maradt a cél eléréséhez. Szerencsére ebben az időpontban a mazsolák már otthon ülték, így a megadott idő előtt pár másodperccel bekanyarodhattam az autópálya melletti kúthoz, ahol 15-20 autó várt járó motorral.

AKIT A BENZINGŐZ...

...az út közepén két tányérfejú fickó, én meg visszahárom-padió...

Már a kilencvenes évek elején is sokan voltak olyanok, akik gyorsulni, versenyezni vágytak, kipróbálni a frissen szerzett, ilyen-olyan tuning verdákat. Mivel a rendfenntartók nem nézték jó szemmel a közlekedési szabályok ilyen mértékű áthágását, és igyekeztek elejét venni a bulioknak, ravasz konspirációra volt szükség a versenyek megszervezéséhez. Amíg nem hallottam rólu, csak a piros lámpás gyorsulások, forgalomban fejbőlindításra induló, lámpától-lámpáig tartó versenyek csillapították ideiglenesen az éhségemet. Aztán egyszer egy autonepper haverom megemlítette ezt a lehetőséget, és egyből tudtam, hogy nekem találták ki.

A versenyeket nem hirdették meg nyilvánosan, csak személyes ismeretség alapján lehetett bekerülni a bandába. Az ember megadta a számát, és az esemény előtt 15-20 perccel ment a körtelefon, hogy mikor és hol van az első találkozó. Ott összeállt a konvoj, és a főszervező elindult a csak általa ismert helyszín felé. Már az oda út sem volt egyszerű, a sebességhatárt jócskán túlélve kellett tartani a többiekkel a tempót. A cél általában egy városon kívüli útszakasz, illetve annak egy parkolója, vagy benzinkút volt. A megérkezést követően összeállt a rajt sorrendje, ki-ki ellen, és milyen verseny indul. A többiek addig a futamokat, vagy egymás autóját nézték, ittak, cigiztek, beszélgettek. A happenningnek általában egy-két, lakossági bejelentésre érkező, szírinázó rendőr-

autó vetett véget. Bár arra is volt példa – igaz, csak egyszer –, hogy a rendőrautó beállt gyorsulni egy alaposan felpiszkált Pug 205 GTI ellen, és utána kiáltott csak oszlojt.

Ha illegális, akkor underground, méghozzá Need For Speed. Na, meg a Midnight Club II. és a Street Legal, azaz a virtuális utcai versenyek. Mielőtt még bármelyik szülő nekiallana felháborodott telefonokkal és emilekkel bombáznai, közlöm, hogy a valóságban mindez törvénytelen, nagyon veszélyes, és NE! Szóval utcai versenyek. Adott egy hétköznapi autó, amelyik már alapból papirkasabb a forgalomban résztvevő járgányoknál, és egy fiatal, kihívásokat kereső sofőr. Ő az, aki lámpánál elsőnek indul, folyamatosan szalmozik, bevág, 6000 felett pörgeti a motort. Karcosra néz te otthon a Fast and the Furious dévédét, neonotkolt, kék ledektől izzik a gép, triplalégtelről, szemöldök és küszöb-spoiler, sportkormány, alumínium pedálok. Többet költ havonta benzínre, mint egy öttagú család teljes költségvetése, harmincévesen nem lakásra, hanem nitróra és turbó-kitre gyújt. Persze vannak célt tévesztett egyedek is, akik az 1.0-ás szutyukira aggatnak

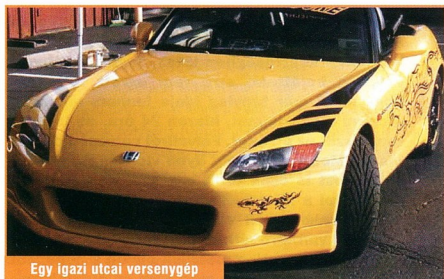
egymillárért optikai tuningot, közben meg a hátsó keréknél virít a pirosra festett dobók, de minden társadalmi csoportban akadnak seletek.

Kanyarodjunk vissza a virtuális versenyekhez, hiszen erről kezdtem beszélni. A Street Legalt hamar letöröltem, mivel a játék készítői túlságosan elveszték a részletekben; mire kijutottam az utcára, és találtam valakit, akivel versenyezhetnék, egyrészt idegszabát kaptam a rengeteg szerepléstől; ha az autó bármelyik részét ki akartam cserélni, egyszerre 9 felé kellett tekergetnem az egeret, közben megfelelő sorrendben lenyomnom még 6 billentyűt. Másrészt a legapróbb padkázástól leest a fél karosszéria, és mehettem vissza a garázsba kalapálni. A MC II. már elismert cseintés-re készített, egy legyintéssel elintéztem azt, hogy

a virtuális gonzales-mobil...

Egy igazi utcai versenygép

nincsenek valódi autók – fránya licenc –, és fejest ugrottam az illegális versenyzésbe. Ahogy az kell, egy villantásra indult, fél városon át tartó kergetőzés után kezdődött a verseny: 2-3 óra játék után viszont kezdetem elnagyoitnak érezni a programot, hiányérzetem támadt. Nincs sérülés, nincs javítás, nincs szabadon választható tuning. Pedig az utcai versenyzésben nem csak a futam, hanem az is jó, ahogy az ember fia felépíti a gépét. Na, ez sajnos hiányzik az MC II.-ből. Cserébe ott a verseny előtti cirkálás, az áttevő animók és dumák, a nem kötélt pályás versenyek. Tetszett, hogy az útvonalat én választom meg, az érintendő checkpoint a lényeg. Egyszóval élethűségeiből – úgy, hogy a játék még élvezhető – négy alá.

A NFS UG elindítása után egyből beugrott az „ezt mintha már láttam volna valahol” érzés; nem csak az intro, az egész játék hangulata, az áttevő animációk, minden nagyon hasonló a F&F filmekben látottakra. Nem is szórakoztam, go underground.

Isten hozott öcsém, ez a való világ, az ember csak kapkodja a fejét a sok barbie-pink, neon-zöld, bilikék fényezésű szárnyak, lassan döngő hip-hop, túlnyomórészt rizskályhák. Igazi illegális versenyzés feeling. Az első 30 percben. Amíg leköti a hihetetlen sebesség-érzet, a vezetési élmény, az autó hangja, a realisztikus környezet. Hiába a megszámlálhatatlan tuninglehetőség, autoválaszték, gyönyörű grafika; a játéktérmi „lepatnának-a-falról-megyek-tovább” fizika, a gépi ellenfelek butasága és csálása egyre bosszúsabbá tesz. Pedig a legrosszabb még hátra van. Nem az állandóan ismétlődő összesen talán 6-8 részletet variáló pályák, nem a karcolás nélkül megúszott esések, és nem a

Ő csak az szeretne lenni...

gúnyos mosolyra fakasztó erőviszonyok – egy Dodge Neon a rajtnál lenyomja a Nissan Skyline GT-R-t, muha-ha. Ez mind piskóta. Nem lehet visszanézni a versenyt, és nincsenek rendőroki! Hé! Hol vannak, kérem, a rend éber őrei? Miért nem veszi videóra valaki, ahogy egy zseniális drifttel, külső íven előzöm meg az MX-5-tel azt a szakadt Golfot? Ehh.

Rendőr nélkül nincs underground, ez az, amit még a kezdők is tudnak. Az már hivatalos verseny, amelyiket steril pályán, Mogyoródon is művelnek a T. szervezők, támogatókkal, szponzorpenékekkel (a lényeg!). Igazi racing light, de hol marad az izé? Sokan gondolkoznak még így, hiszen a hivatalos gyorsulást megunva gombamód szaporodnak a dekadens csoportok, a neten számos fórumon és site-on lehet velük kommunikálni. Visszatérnek a gyökerekhez: gyorsulás elhagyott utakon, versenyés egymással az éjszakában, partizán hangulat. Ezeket mind tudhatná az NFS UG, de így csak a hiányérzet marad, meg a „mi lett volna, ha...”.

Alapigazság, hogy a legjobban azok a tuningolhatók, amelyek már gyárilag így készültek, de elvileg minden gép teljesítményét lehet fokozni. A legnagyobb fajtát a környezetvédelmi szabályok, illetve a fogyasztás csökkentése érdekében beépített alkatrészek, beállítások jelentik. Nem szolgál a versenygép előnyére sok olyan gyári alkatrész, amelynek megalkotásakor a költségtakarékosság, illetve a szervizelés során nyerhető szemérmelten haszon lehetett a tervezők szeme előtt. A robbanómotorok működési elvét ismerve kell üzemanyagra, levegőre – amelyet a kosztól megszuve kell adagolnunk –, szikra, és az égésterméknek valamire el kell távoznia. Sokat javíthatunk a motor teljesítményén a levegőadagolás optimalizálásával, ha több benzint engedünk bele, és elősegítjük a kiáramló gázok távozását. Az erő kerekere történő átvitelén is lehet javítani a vezérműtengely, a váltó, a kuplung tulajdonságainak, anyagának módosításával. Az sem mind egy, mekkora tömeget kell az erőműnek mozgatnia, 1-2 kilogrammos súlycsökkentéssel fontos töredésmásodpercek nyerhetők.

Bolhapiac

Néhány fogalom, amellyel dobálózhatunk:

Légszűrők: A sport betét, illetve direkt légszűrők fémhálótvet anyagúak, nehezebben koszolódnak. A lamellák kiképzésének köszönhetően az alap papírfelületénél kábé 40-60%-kal nagyobb szűrőfelülettel rendelkeznek, és tisztíthatók.

Rezonátorok, turbó, kompresszor: alapulvok az, hogy minél rövidebb idő alatt, minél több levegő jusson a motorba, ami optimalizálja a gázáramlást, így adott időn belül több benzint lehet elégetni.

Nitro: főleg turbóval/kompresszorral kombinálva használják; a magas nyomású rendszerből beáramló nitrogén-dioxid kitágul, lehűl, és mivel adott térfogatra azonos nyomáson, hidegebb gázból több fér be, jelentősen javítja az égést.

Sportkipufogó: szintén a gázáramlás optimalizálására jó, az adott autohoz tervezett, teljes rendszer – dobok, leömlők – már mérhető teljesítménynövekedést eredményez.

Chip tuning: azaz inkább motorvezérlő-elektronika programmodosítás. Ahogy a neve is mutatja, a motorvezérlés gyári – takarékos – beállításait változtatja meg.

Sport futómű: alapulvok, hogy minimalizálja a kasztni lengését folyamatosan optimális tapadást biztosítva.

... és ez is az!

Mit ér az erő, ha nem urulod? Komfort vagy sportosság? A jó útfekvésnek, kanyarsebességnek ára van; vagy kényelmes egy autó futóműve, vagy annyira kemény és közvetlen, hogy ha áthajt az ember egy hűsítőforrás érmén, meg tudja mondani, hogy tej, vagy írás? Ha növeljük a gép teljesítményét, hozzá kell nyúlnunk a futóműhöz is, hiszen a lágy rugózásnak, a kasztni billegésének köszönhetően könnyen eldobhatjuk az autót valamelyik élelőbb kanyarban. A jó tapadáshoz, nagy kanyarsebességhez alacsony permű, széles gumik kell. Ezekkel a módosításokkal kapunk egy aszfaltszagatót, ráadásul kinézetre sem kaki gépet, amellyel már bátran csaphatunk a ménes közé. Közvetlen irányítás, nagy tapadás, eszméletlen kanyarsebesség, és úgy ráz, hogy sosem lesz vesekő gondunk. Ja, igen! Ne felejtjük el a fékek megerősítését, ha nem csak egy alkalommal akarunk versenyezni. Könnyes búcsúként pedig hajrá DVD-mérféket, ahová megint felpakoltam egy-két-tíz nyelvélt.

Gonzales

Eljött ez a hónap is... Komolyan mondom, kezdem átverésnek érezni azokat a naptárakat, melyeket a szerkesztőségben látok. Tegnap is, egész véletlen bejöttem, erre rám ugrott mindenki, hogy most már tényleg ideje lennem elkezdenni megírni a rovataimat, hiszen 24 óra, és levilágítani viszik az újságot. Félvállról vettem a dolgot, hiszen Mocsyék mindig ilyen vicceskéik, gondoltam, most is csak erről van szó. Körbenéztem, mindenhol a kilencedikével kezdődő hét virított a naptárakon, ami valóban annak a jele volt, hogy baj van. Próbáltam megdumálni őket, hogy mi lenne, ha esetleg mondjuk ebben a hónapban reklámokat tennénk a meg nem írt oldalaimra... Sajnos csak annyit értem el vele, hogy elvették a túrógombócos tálat, amely a kezemben volt, majd bezárták az ajtót. Lily már tolt a lábam a széket, Hunor meg a billentyűzetet nyújtotta mosolygva. Ha Hunor mosolyog, akkor tuti, hogy valami kajánság és csúnyaság van a dologban, higgyetek nekem. Úgyhogy most itt ülök, és próbálok értelmesnek korántsem ható bevezetőt írni az e havi rovathoz, melynek témájával a legemlékezetesebb mellékkaraktereket választottam. Nekilátok gyorsan, hátha hamarabb viszontlátom a gombócaimat.

FÓKUSZBAN A HÁTTÉR

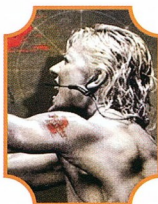
Párosan szép az élet

PeyJ - "Chiliconcarneeeeeee!". Már mindenhol a Beyond Good & Evil folyik, úgyhogy nem is akarom magasabb szintre emelni az azóta jócskán elhíresült játék eredményeit. Most, hogy a kezdeti

örömök és ingerek - melyek Jade-et övezik - alábbhagytak, azonnal szembesülnöm kellett azaz a ténnyel, hogy nem csak zöld rucis szexi bémiben múltott az, hogy a BGAE sikeres legyen, hanem a Rőfimalacon is. Bezony, az állati elemeknek is szerves részt kell kapnia ahhoz, hogy a bizarrabb érdeklődési körrel rendelkezők is örömet leljenek benne. Váltig állítom, hogy nem láttam még olyan kéjhömpöly mixet, amelyikben 86-55-86 lányka és malacka, rinocérosz, rozmár, cápa, sőt (kapaszkodjatok meg) BÁLNA is szerepelt. Azért a bálna nem mindegy, most gondolatok bele... Na, de visszakanyarodok PeyJ-hez, a sertséhez, akit pályolgatni, etetni kellett hosszú-hosszú időn át, ezzel is egyre jobban magunkhoz láncolva kedveskénket. Minden tulajdonság megvan benne, hogy azonnal szinte hibamentes mellékkarakterre váljon, hisz van benne különleges támadása, kedveli a főhóst (azaz minket), jó beszélőai vannak, ráadásul dagadt, mint az állat, ezzel is helyzeti hátrányba csuppanva

magát, ha szűk helyeken kellene átvergődnie magát. (Így majdnem minden komolyabb belopódós műveletet a játékban végigmalmozhatott, míg a teendő BÁLNA része Jade-re hárult.) Hihetetlen arc PeyJ, sokan jelezték netes fórumokon is, hogy mindenképpen viszont szeretnék látni a második részben. Ez elkerülhetetlen is lesz, hiszen azok, akik végigjátszották a játékot, láthaták, hogy kedvenc malackájuk kissé rosszul néz ki, ráférne pár köbméter aszpirin... De nem is árulok el többet, inkább átugrom a következő delikvensre.

Sheila Scope Sterling - Jagged Alliance 2. Sokan biztós rancoljátok a homlokotokat, hogy mit keres itt egy olyan hölgy, aki tulajdonképpen 40-ed magával pólozt egy zsoldosbérő weblapon.

Sok olvasónk kedveli a JA sorozatot, én is közejük tartozom. (Mivel én is olvasom a Gamert... néha...) Scope volt az egyetlen karakter, akinek páratlan angol kiejtése volt, emellett jól keresett, és különben is baromi jó volt az á... árokban. Igazság szerint nem pont ezek a dolgok voltak azok, amik rávettek arra, hogy Ő legyen az egyetlen karakter, akit azonnal felbérlek. Ez azért is volt

rizikós lépés, mert a bébi majdnem minden kezdetőket elvitt, ha egy hétre szeretne volna a játékos kibérélni. Ennek ellenére nem én vagyok az egyedüli, aki a saját maga által generált karakter mellett csak és kizárólag Scope segítségével vette be az első 2 bányát (Drassen és Alma). A 99-es célzási értékkel pedig csak Ő búszkélkedhetett, ami óriási segítség volt a legnehezebb helyzetekben. Nem egyszer szedett le 4 rosszfiút egy körben. Emlékszem, mennyire szitkozódtam, amikor épp nem volt elég pénzem arra, hogy meghosszabbítsam a szerződését, majd végre sikerült az utolsó pár órájában felajánlanom neki a kívánt összeget, mire csak annyit mondott:

- Sajnálom, főnök, remélem, hogy azt kéred, maradjak, de kicsit elkéstél, már mással kötöttem megállapodást, úgyhogy ennyi volt...

Az a két hét volt a legnehezebb (ha nem akartam visszatérteni a játékkállást) időszakom a JA2-ben, amikor nem volt velem. Ilyenek a pótolhatatlan lánykák!

Dogmeat - Fallout.

Nem szeretnék végig lánykáról beszélni, még a végén meggyanúsítottok, hogy egy irányba húz a szívem, úgyhogy jöjjön inkább megint az állatos téma. Dogmeat az egyik

legkirályabb négyfábú emfős, amelyik valaha melém szegődött kalandozásaim során valamelyik játékban. A Fallout számos díjat nyert már története és poszt-apokaliptikus világa miatt. Ezúttal is csak dicsérni tudom, hisz ki lenne az ember legjobb barátja egy nukleáris háború után, amikor alig bízhat a föld alól előkúszó vándor bárkiben is. Hát persze, hogy továbbra is a kutya viszik el a pálmát. Ráadásul valamiért Dogmeatnek volt a legjobb támadási animációja. Sokan órákon át töltögettek vissza a játékalásokat egy-egy csata után (bevallom, én is) úgy próbálván túlélni az ütközeteket, hogy a kutya túlélje. Nem egyszer magam pórkölteim bal herén szerencsétlent, de nem nagyon érdekelte, harapta és tépte az ellent mindig, minden körülmények között. Páratlan társ volt, annál felemelőbb érzést pedig ritkán éreztem, mint mikor a játék végén Dogmeatet az oldalamon sétáltam bele a kietlen sivatagba... Szipp-szipp...

Deekin – Neverwinter Nights (SoU, HotU). Először a SoU kiegészítőben találkozhattunk a sárkány mellett kolbászló kobold bárddal (Lily szerint ilyen nincs is, de nem baj, állítólag így poén...), ám ekkor még annyira haszontalan társ volt, hogy nem volt érdemes magunkkal vinni. A különös teremtmény kultusza azonban már ekkor megszületett, és ezt csak tovább erősítették a BioWare fejlesztői - gondolom azért, mert ők már tudták, hogy a kis fickó a következő epizód kulcsfigurája lesz, nem is csak picit, hanem tulajdonképpen feldobva a játékban néha igen csak megnyúló "csak másképp" holtidőt.

Nem egyszer fordultam le a székéről egy-egy ártatlan beszélőjén, persze Lily sokkal többet tudna erről mesélni, mégsem teszi, mert most más dolga van. Ő fejből tudja az összes párbeszédet, a leghaszontalanabbakat is. Ezért muszáj fejet hajtanom valamikor neki.

A HotU-ban Deekin már nem "csupán" bárd, felveszi a red dragon diszciplínát, így édes kis vörös szárnyakat és persze számos ennél jóval haszno-

sabb tulajdonságot is kap (énekelgetés a sarokban, a legnagyobb vírfürdő közben stb.). Ennek ellenére a legszórakoztatóbb társ, saját szerzésű "dala", jópofa történetei és a párbeszéd során feltáruuló személyisége rabul ejt. Csak azért is érdemes végjátékszani a programot többször, más és más társakkal, hogy kiderüljön, Deekin kivel mit beszél meg (pl. Nathyrával, a sötét elf bérnyilkosnővel arról szól az egyik csevely, hogy érdemes-e elhízott sárkánynak diétás szakácskönyvet írnia). Érdekeség még, hogy a női NWN játékosok nemzetközi oldalán gyűjtik a dinkinizmusokat. Hihetetlen, hogy a nők mikre tudnak gerjedni...

Maniac – Wing Commander sorozat. Maniac talán az egyetlen olyan férfi mellékszereplő, akinek akkora önálló személyisége van, mely valóban kiemeli más férfításai közül.

Állandó beszélőjai és szívózása sokak idegeit kezdték ki a sorozat részeit játszva. A legjobb az volt benne, hogy nagy szája ellenére valóban értett ahhoz, hogy nyúvassa szájával a Kilrathikat. Akárhányszor olyan helyzetbe kerültem, hogy szinte koporsóba is fekhettem volna a küldetés előtt, annyira túlerőben volt az ellenfél, őt választottam szárnysegédnek. Tulajdonképpen hamar rájöttem, hogy az ellenfelek őt semmiképp sem tudják megölni, ha már nagyon kevés páncélzata volt, akkor csak annyit mondtott: - Kezd kicsit erős lenni a turmix, én hazaugrom, csá...

Ez természetesen öröm volt a köbön, hiszen wingman nélkül a szószban legalább tripla olyan nehéz a kavarás, mint egyébként. Az átvezető animációkban a harmadik résztól kezdve Thomas F. Wilson alakította, aki tökéletes volt a nocsásász pilóta szerepére.

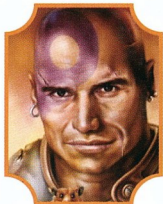

Akiknek ismerősnek tűnt az arca, azok megnyugtatósára elmondom, hogy ő valóban a Vissza a Jövőbe Sorozat Biffje. Chris Roberts nem kis energiát fektetett abba, hogy megfelelő szereposztással lássa el a so-

rozat részeit, így mint korábbiól olvashattátok már, Mark Hamill is jelen volt az ötödik részig, mikor is "akció közben eltűnt" pleszni került a kartonjára. A Wing Commander sorozat nem is élt meg több epizódot (sajnos), Chris Roberts kézt már nem volt benne az ötödik részben. Ez önmagában még nem baj, sokkal inkább az okozta a várás elvesztését, hogy a digitalizált animációkat tartalmazó (FMV) játékok erősen kezdtek kiszorulni a piacról a 3D robbanás miatt.

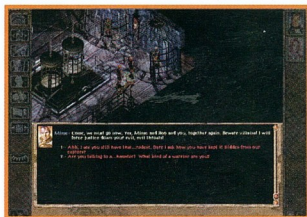
Remélem, egyszer még alkalmam lesz játszani a hatodik részzel. Félek, hogy nagyon kevés erre az

esély, azok után főleg, hogy a hollywoodi produkció, mely a játékból készült, akkorát hasalt, mint plázacina a jégen.

Minsc és Boo – Baldur's Gate saga. A Baldur's Gate megannyi "karateres" karaktert dobott be a szerepjátékosok tudatába, ezek közül azonban kettő (illetve inkább másfél) a személyisége folytán kiemel-

kedik a többiek közül: Minsce, a rashemini berzerker és Boo, az "óriás úr-hörsög" (most ne röhögjetelek, ez van a karakterlapjára írva). Aki jártas az Elefedett Birodalmakban, tudhatja, hogy Rashemen különös kultúrája miatt az onnan származókra általában csodabogaréként tekintenek.

Amit azonban Minsc a vállán üldögélő hörsöggel művel, az nem semmi. A legjobb barátjaként tekint rá, beszélget vele, kikéri a véleményét, és akár az élete árán is megvédené - emiatt, no és fékezhetetlen harci láza miatt nem is nagyon tud beilleszkedni a kalandorok közé, bár egy-két hölgyemény szívét még így is rabul ejti... Örök álmódzó, vérbeli kalandor, a középkori lovagi érények megtestesítője. Ha pedig harcra kerül sor... ahogy ő mon-

daná: "Go for the eyes, Boo, go for the eyes!" Ere a hónapra ennyit, igyagotok sok rózsaszín pempőt, puszipilátok minél több hasat, és tanuljatok ezzel. Aki nem iskolapadot kopat, az pedig óvakodjon a főnöktől, még a végén észreveszi, hogy melő helyett Gamert olvasgatnak a beosztottjai. Ennek egyenes következménye pedig az, hogy elkéri, mert neki még nem hozta meg a postás...

= Fatline =

Üdv! Mire ezt olvassátok, talán már megérkezik a tavasz, és hozza magával minden szörnyűséget. Ha immúnis akarsz maradni, pont a megfelelő oldalon nyitottad a ki a lehető legmegfelelőbb lapot. Mi most is környezeti változásokra érzéketlenül tárunk elé a multiplayer fps-ek világából kétoldalmi fogyasztásra érdemes csemegét. A lapzártá sajnos ugyanilyen érzéketlen a csemegék érkezési dátumára, és fordítva. Az eredmény, hogy az utolsó Make Something Unreal forduló érdemes pályázóiból mindössze egyet áll módunkban bemutatni - szerencsére pont a legtürelmetlenebbül várt darabot. Hadd konferáljam fel az ellenállók utolsó falait 2-es verziószámával 10-et sebzó törmelékke robbantó nagy kaliberű magyar modot, az Exiont! A többiek kénytelenek a következő számig várni sorukra - akkor azonban jön a dömpingek dömpingje... Jelenleg ígéretemhez híven folytatódik a hetente hatványozódó Half-Life 2 modok előzetes méregetése - szintén egy pályázóval.

MULTISHOT

Exion kiteljesedés, Half-Life 2: NeoShock Online

Exion

Alap: UT2003 • Típus: total conversion • Verzió: 2.1 • DVD-n mellékelte
www.niara.hu/exion

Rovatunk rendszeres vendége az MSU harmadik fordulójára úgy tűnik, révé ért. Eredeti célját, vagyis a játékmenetet a Karma fizikai alrendszer segítségével áthangolni vonzó és izgalmas játéktípusra építve, a kettes verziószámmal sikerült teljesítenie. Akik esetleg lemaradtak a 2003/12-es számban bemutatott alapokról, azok kedvéért átfutunk rajtuk. Mindkét csapat rendelkezik bázzissal, mely a menet kezdetén még alaposan körülbástyázott "reaktorokat" rejt. Ezek jelentik az elsődleges célpontokat. Pályától függően megadott számú életerőponttal rendelkeznek, melyek lecsökkentésére szinte mindegyik fegyver megfelel. Pont csak teljes megsemmisítésükről jár, szintén a tékép függvényében változó mennyiségben. A végső cél nem az összes reaktor megsemmisítése, hanem a kitűzött pontlimít elérése - melyet azonban a fenti módszer biztosít leghatékonyabban. Eddig a játékmenet még igazán újdonságot nem, mindössze ritkaságot jelent, emlékeztetem szerint legtokéletesebben a Quake III Team Arena Overloadja nyújtott hasonlót. A különlegességet mindebbe a darabokra zúzó falak, leszakítható függőhidak és megannyi odébb löhető, az ellenfélen felrobbantható hordó hozza.

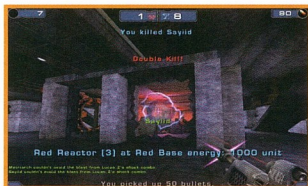
Az új Exion végleges változata három pályát fog tartalmazni, nekünk - ismét csak a lapzártá öröge miatt - egyelőre kettőbe sikerült bepillantást nyernünk. E kettő szerencsére már bőven elegendő biztosítékot nyújt a harmadik minőségére is. Az Exion 1 bármennyire is kellemes, mégis érezhetően demonstráció-szagú Octagonja áldozattá vált a fejlődés oltárán, az új Gangways és különösen a Labyrinth kiváló felépítése már illatoszlányokat sem hordoz magán, s amellet, hogy sokkal könnyedebben és kikerülhetetlenebben építkezik a lerombolható falakkal, még az Exionra jellemző szörnyű frame rate értéket is sikerült emlékké változtatnia. Összintén nem értem, hogyan, de nem is fontos - háromszoros hurrá. Immár rengeteg a szilánkokra törhető üvegfelület, a reaktorokat oldalról és felülől is kilöhető válaszfalak ölelik körül, melyek megsemmisítése után mindig található olyan távoli és védett pont, ahonnan azok sebezhetővé válnak. Ugyanigy a két bázis közötti átjárás lehetőségével is folyamatosan változnak, ahogy hidak omlanak össze, falak dőnnek le, átjárók válnak szabaddá. A térképek tehát remekül kihasználják a kibővíthető lehetőségeket, emellet rendelkeznek a minőségi pályatervezés klaszszikus elemeivel. Mindig akad alternatív útvonal (akkor is, ha két másik már megsemmisült), lehetőség a komplex csapattaktikákra, ugyanakkor a hosszas, magányos kóborlás szinte kizárt - akármilyen megoldást is választunk, az újjáéledés után pillanatok alatt a tűz-

harcban találjuk magunkat.

A környezet deformálhatósága nem csak a mozgási lehetőségekre, a harcra is befolyással bír. A törmelék szerencsére elvesztette azonnali ölé hatását, jelenleg darabonként 10-et sebez, a precíz elhelyezett hordókat az ellenfélre robbantva azonban még mindig holtbiztos az eredmény. Fontos technikai változás, hogy a 100 alá eső életerő érték másodpercenként tízzel gyógyul - határozottan jól tesz a játékmenetnek. A Labyrinth-ra az ismerős dzsip is felgördült, de mert a szűk terepen nehezen irányítható, s mert kerekai kilövésével - szintén Exion fejlesztés - pillanatok alatt mozgásképtelenné tehető, szerepe inkább dekoratív (a fedélzeti rakétavető azért pár percig meg tudja keseríteni az elé kerülők életét). A csomag további tartozékai két módosított assault rifle, melyek lövedékeinek gyorsasága és ereje némileg változott, valamint a tereptárgyakkal történő távolsági harc ösztönzése érdekében egy-egy messzelátó mered mindkettőn. Még a botok programozása is meglepően sikeres, nagyon kevésszer látam őket ostobaságot művelni. A dzsip az, amivel nem tudnak mit kezdeni, és néha abszolút fanatikusán, az ellenfélre ügyet sem vetve élve bele maguk a rombolható elemek amortizálásába - néha ez odáig fajul, hogyha véletlenül rálvókat egyet a saját reaktoromra, hűsége követőként vérsze-

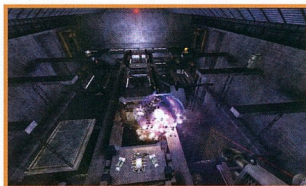

Szerencsés shockbeam a reaktoron és két védőjén

A Gangways fénykorában...

...és utána.

met kapva ők addig nem tágtának, amíg befejezte a munkát a levegőbe nem röpítik. Egyes gyengék pontok kihasználását ellenben tőlük lestem el.

Ha már elhatároztad magad, két tipp: bizonytalanság esetén spectator módban ellenőrizheted, melyik elem amortizálható, és melyik nem. Előbbieken át lehet siklani. Ha gépeden az Exion még mindig túl lassan futna, elsősorban a fizikai részletességét kapcsold lejjebb! Ezzel lecsökkent a teertárgyak számát is. A tesztelés során mindössze egy bug bukkant elő: ha halálunk pillanatán egybeesik egy reaktor felrobbantásával, akkor a pontot sem mi, sem csapatunk nem kapja meg. Nagy gond persze nincs, fragekkel feltölthető. Az egyetlen részlet, ami némelyeket eltántoríthat a kipróbálástól, a játék közben egyáltalán nem zavaró, ám kétségtelenül kevésbé vonzó betonszürkés-kékre-rozsabarna látványvilág. Egy újratextúrálás valószínűleg sokat dobna a népszerűségen, de mindez persze csak a csábításról szól - a multiplayer fps-ekkel komolyabban foglalkozókat nem a látvány tartja meg a programok mellett. Ezúttal pedig értékeknek nem maradtunk hiján.

NeoShock Online

Alap: HL2 • Megjelenés: három hónappal az SDK után

www.neoshockmod.com

Érdekes látni, hogy a Half-Life 2 modok mennyivel nagyobbak bármelyik korábbi játék alapjain megtelepedni vágyó TC-knél. (Gyakorlatilag ezért érdemes foglalkozni velük.) A NeoShock egyszerűen kívánja egyesíteni magában a taktikai shooter,

a klasszikus, pergős fps és a valós idejű stratégia műfajait. A fejlesztők alapelve az az egyszerűségben nagyszerű és megvalósíthatatlan vágy, hogy a kétszínű ősprogramoktól a legfrissebb MMORPG-kig fellelhető pozitívumokat saját ötleteikkel egybegyűrva modifikációjukban viszontlássák. Honlapjuk minden információblokkja végén esküdöznek, hogy ez még mind semmi ahhoz képest, ami még kidolgozás alatt áll, holott a jelenleg fenn lehetőségek felsorolás sem ambíciószegény.

Sci-fi modtól várhatóan a Kína indította III. Világháború 2032-es végét követő harmadik év posztapokaliptikus világának radioaktív vízében lubickolhatnak három különböző félen keresztül. Az emberek megmaradt csoportjából választva a ma háborúira jellemző óvatos, megtervezett hadműveletekkel operáló, leginkább taktikai fps-hez hasonló oldalát tapasztalhatjuk meg a programnak. A küldetés megkezdése előtt egy, a Matrix Revolutionsben látható fehér kontrollszobához hasonló területen jelölhetjük ki csapatunk útvonalaát, választhatjuk ki fegyvereit, és az osztályparancsnokoknak az éles játék során is rendelkezésükre áll egy 3D-s minitérkép a taktika változásokhoz hangolásra. Az itt leginkább mehekre emlékeztető gigantikus kiborgok sejtetően dinamikusabb oldalát képviselik az akciónak. Bár irányításukat nem lesz egyszerű elsajátítani, ám ha sikerül, az egyszerű öt fegyverből való tüzelés lehetősége, a falak útból félérűgása, vagy az autók üzemanyagként történő fogyasztása valószínűleg kárpótol a befektetett időért. Mindezt az erőfőnyért cserébe a kiborgok nem részesülnek a csapatarcért osz-

togatott hatékonysági bónuszokban, és különböző sebezhetők EMP-vel.

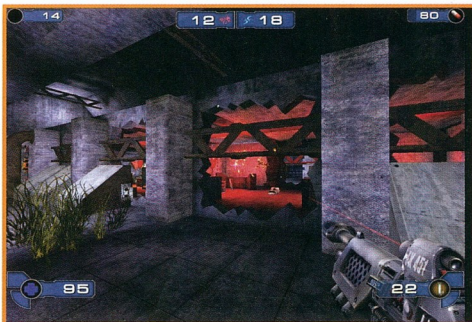
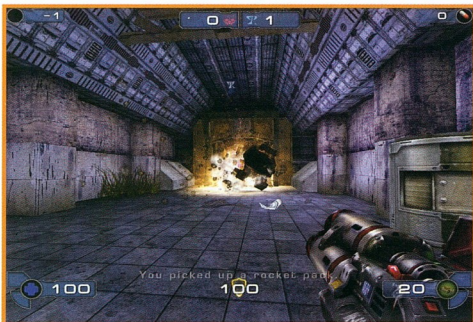
Ami igazán megbolondítja az eddigi, akár unalmasnak is nevezhető felépítést, az az idegenek faja, melyet választva egyáltalán nem bocsátkozhatunk harcra. A bázis felügyelve a mikromenedzsmenttel, az egységtermeléssel és azok utasításokkal történő ellátásával telik a játékidő, a konkrét összecsapás az AI-ra van bízva. Merész húzás, különösen, hogy mindehhez még csak a megszokott RTS nézet sem társul. Az alien szemű ún. kaptárlással vizsgálja a környezetét, és tesszük majd ezt mi, ha őt választjuk, egyfajta first person, kép a képben megoldással barátkozni kényszerülve.

Játéktérként egyaránt találkozhatunk kiégett sivatagokkal, vegetáló városmaradékokkal, az Amazonas őserdeivel. Mindezt megköthetjük mind történetközpontú, egyszemélyes, mind összetett, küldetésekre épülő többjátékos módban. Jelenleg fejlesztés alatt áll egy "titkos" verzió is, mely sem single, sem multi... Ehhez már tényleg nincs mit hozzászólni. Igazából mindegyik nagy HL2 TC utópia, ugyanakkor ekkora magyarkból nagyon satnya növény nem hajthat ki.

A következő rész tartalmából.

Megint jóval kevesebb fért be, mint amennyit terveztem - ám most is örülök, mert ismét csak a lapzárta napján, ezúttal egy szanszkrit nyelvóra közepén fejezem be vendéggként hindu szerzetesek házában (teljesen komolyan). A következő hónapok szinte teljesen bizonyosan az Unrealnek szentelődnek.

Lucas Z

Hello Picinyeim! Először is én kérek elnézést, hogy már megint boldogítalak titeket. Másodszorban szeretnék rájönni, hogy mi a péket keresek még midig Lily székében, amikor már rég végeztem a rovatommal. Szerintem megint behúztak a csövékbe a többiek, mert azt mondták, hogy nem egyszer négy, hanem kétszer négy oldalal vagyok elmaradva. Ez már több a sokknál, főleg, hogy már a gombócok is megboldogultak, én érzem. Bár mivel kedvenceim Lawman asztalára kerültek, egy szobával arrébb, már szerintem régen belülről szemlélhetik a DVD készülését, ami nem lehet épp gombócemelő élmény. Kezd már izzadni a fenekem is a sok üléstől, mert irtó meleg van, de ez már egy másik történet, és különben is, jobban tenném, ha nem a börmöm és apró szörzszálaim között végbement testi és kémiai reakciókat ecsetelném nektek, hanem nekikezdenék a mostani eresztésnek. Legyen hát így, olyan eseményekről találtok infót pár sorral lejjebb kezdődően, melyek meghatározók voltak a játékok számára a múltban.

JÁTÉKLEXIKON A-Z-IG

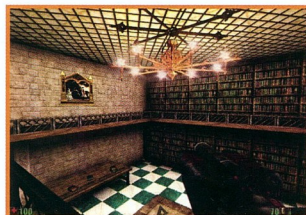
Meghatározó pillanatok

3DFX - Voodoo és GLIDE. Jól emlékszem azokra az időkre, amikor még minden gép teljesítménye a benne rejlő processzor erejétől függött. A videokártyák ugyan már akkor is különböző csatlófelületeket alkalmaztak (lassabb ISA, gyorsabb VESA Local Bus, később az azóta is élő PCI), minimálisan befolyásolva a futtatott játékok teljesítményét. A szoftveres renderelés fogalma még nem is létezett, mindenki élvezte a játékokat úgy, ahogy voltak. Aztán 1995-ben a 3DFX gondolt egyet, ami pár évre sikeres céggé avasította őket. Úgy gondolták, hogy a 3D gyorsításnak van létjogosultsága, így ebbe az irányba kezdtek fejleszteni. Rengeteg időt és energiát fektettek a GLIDE API (Application Programming Interface) kifejlesztésébe, ami tulajdonképpen teljesen ugyanolyan felület volt, mint az éppen hasonló irányba mozgolódó Direct3D a Microsoft által, de sokkal könnyebben programozható és jelentősen látványosabb megoldásokat felvonultatni képes

fizikumuk miatt (nos, és a 3DFX kitarító házálásának köszönhetően) 1997-re nem jelent meg olyan játék, amelyik ne támogatta volna a GLIDE-t. A Turok, a Tomb Raider, számos autóverseny mind olyan színvonalbeli növekedést prezentált a játékosok monitorára, amilyent addig csak játéktérképekben és esetleg konzolokon láthattak. Nem voltak vetélytársak, nem volt semmi, ami megakadályozhatta volna a 3DFX diadalmenetét. Ők maguk is elismerték, hogy a kártyák, melyeket forgalmaznak, nem erősek (hisz a Voodoo kártyák leike egy 45 MHz-es chip és 4 MB EDO RAM volt, ami még közel sem 4-5 ms frissítésű, mint a ma használt memóriák), csak a GLIDE annyira használható és programozható, hogy mindenki örömmel fejleszti játékaikat a segítségével. Így alakult, hogy ha valaki 3D gyorsítókártyát akart venni, az a kissé zöldek képpel rendelkező (a loopback kábel minősége hagyott némi kívánnivalót maga után) PCI-os Diamond Monster sorozatot vette. Máig áhítatlant ejtem ki az Orchid Righteous nevét is, amely a Diamond mellett a második legnagyobb értékesítőjévé nőtte ki magát. Ebből is látszik, hogy a 3DFX önmaga egészen a Voodoo 3-as szériáig csak a chipjeit és az architektúráta el a viszonteladóknak. Onnantól már saját maguk is gyártottak kártyákat, bár akkor már fakulóban volt egykoron jogosan megszerzett fényük.

Akár hiszitek, akár nem, a 3DFX bukása erősen kapcsolatba hozható John Carmackkal, az id

Software első emberével. A Quake megjelenése előtt a 3DFX bebatyogott hozzá is, mint potenciális GLIDE alkalmazó programozóhoz az új játékkukhoz, letették a bórondót, de Carmack tesó úgy döntött, hogy nem száll be a buliba. Mindig is külön volt a lelkem. A 3DFX-et nem zavarta különösebben a dolog, mégis ide nyúl vissza minden rossznak a gyökere. Carmack úgy döntött, hogy az OpenGL szabványt szeretné előnyben részesíteni, nem a GLIDE-t. Az OpenGL persze már jóval korábban létezett, és még az sem tűnt gáznak a 3DFX számára, hogy a Quake csak natív szoftveres és OpenGL támogatással fog szaladgálni. Azért nem, mert a Voodoo kártyák is vígan ellavíroztak OpenGL felület alatt. No de, hogy az asztalra kerüljön végre a BÁLNA nemzőszerve, Carmack egy nagyon híres vitájában jól odamondogatott Bill Gatesnek (és fordítva), próbálván meggyőzni arról a Microsoft főpapját, hogy a Direct3D úgy fostarálty, ahogy

szerelni a házba. Szerettünk 3DFX, béke poraid-
ral

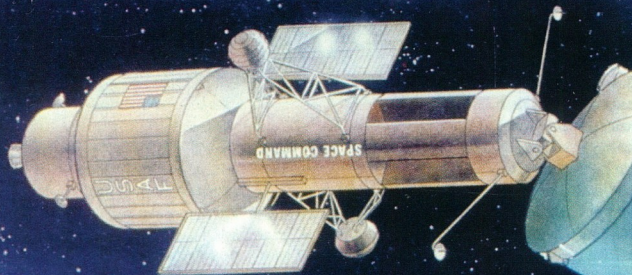
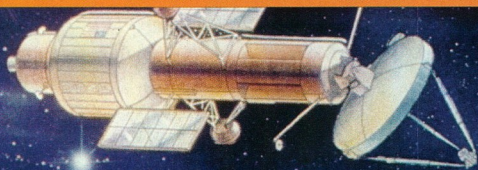
DirectX - Microsoft. A DirectX megjelenése elengedhetetlen volt ugyanabban a korban, amikor elköröz az előző téma szótól éppen. 1995 előtt, tehát pontosan a Windows 95 elterjedése előtt, ami nagyon sok jó dolgot hozott (eleinte a DirectX BIZTOS, hogy nem volt a jó dolgok közé sorolható...), ott próbálták mindenki DOS-ban, esetleg egy Norton Commander (profibbak Dos Navigatorot használtak persze) és temérdek batch file segítségével próbálták túlélni a mindennapokat. 1994-ben már olyan szinten követhető volt a hardware-ek fejlődése, és annyiféle hang, videó és egyéb kártya volt belezsúfolva sokmillió számítógépbe, hogy a játéklejtszóknek derekasnak meg kellett dolgozniuk a pénzüket, ha azt akarták, hogy a gámáik minél több konfiguráción fussanak. Ekkor jött a Windows, és vele párhuzamosan a DirectX. Olyan felület, amelyik megoldást jelent az inkompatibilitásra, és egységessé teszi a hang, a hálózati és a videó megjelenítéssel felelős erőforrásokat. Alex St. John és Eric Orngstrom csapata bevállalta a lehetetlent, azt, hogy a Microsoft ne fűrdőjön be a reklámkampánnyal, mely elsődlegesen azt hangoztatja, hogy a fent említett gondok megszűnnek. Rövid idő kellett csak, és a világ ráébredt, hogy a Windows DirectX szabványában valóban van fantázia. Eleinte persze a programok nyögve nyelösen futottak, és DOS alól még mindig sokkal gyorsabban és élvezetesebben lehetett tollat minden stufot, de a Red Alert megjelenésekor (Westwood RTS, nem hiszem, hogy ezt ide kellett volna írnom... ugye?) az SVGA grafika lehetővé vált még hívogatást vált, így sokan

Bili bátyó sajnos jó ideig nyögte a DOS hagyatékát, gyakorlatilag a Windows XP-ig megtartották a 16 bites (DOS) alkalmazások futtatására alkalmas környezetet, tehát a Windows Millennium az utolsó a sorban, amelyik még komolyabb pöckölgetés hatására képes volt futtatni DOS-os játékokat. Az már csak mosolyt csal az arcomba, hogy a minap épp azak voltam elfoglalva, hogy nosztalgikus hangulatban (amely sajnos egyre gyakrabban tör rám fáradt, hajlott korom lévén) a DOSBOX emulátorral próbálom csúcscategóriás gépem egy régi DOS-os kedvencem futtatását, szánalmas sebességgel értem el. (Egy mai 3 GHz-es gép alig képes elérni a 386DX 40Mhz-es gépek teljesítményét, ha DOS emulátorról van szó.)

Azt hiszem, most búcsúzom, ezúttal nem írok semmi olyasmit, ami álmatlan éjszakákat okozhatna a gyengébb idegzetűeknek. Inkább átbálgatok Lawmanhez, és mielőtt feljárnánál, hogy visszaadja a gombócaimat, jól lenyúlom a Gamer DVD mesterpéldányát, meg a Resident Evil-t... Gamecube-ra... Mára elegem van a PC-kből. =)

PRO FUTURO

Lézerek, avagy fénykardot akarok! I.rész

Valószínűsíthető, hogy egy-két különösen eldugott helyen ideigélő bennszülött törzs tagjainak kivételével mindenki látta, vagy legalábbis hallott már Lucas bácsi nagyszerű, monumentális és azóta is dollárhegyeket termelő művéről, a Star Warsról. A Star Wars filmekben, játékokban, illetve sci-fi könyvekben a boldogulásért vagy túlélésért küzdő karakterek lézerpisztollyal, lézerkarddal stb. rohangálnak. De mi is az a lézer, és mióta van nekünk ilyen?

Lézer-alapok. A lézer különleges fényforrás, a neve pedig az eredetére utaló angol LASER betűszóból ered. Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation, azaz stimulált sugárral való fényerősítés. Mivel a Gamer olvasók zöme Einstein trónjáért vetélkedő zseni, nekik biztos uncsi lesz ez a pár következő bekezdés, de a többiek kedvéért áldoznék egy pár leütést alapozás gyanánt.

A lézertény fizikájának megértéséhez először az atomok energiaszintjeit kell megvizsgálnunk. Az atommag és az elektronok közti kapcsolatot energiaszintekben kifejezve, és alkalmazva pár kvantummechanikai tételt, ezek az energiaszintek diszkrétnek tekinthetők. Az elektron rendes körülmények között a lehető legalacsonyabb energiaszintre törekszik. Ezt nevezzük alapállapotnak. Am az elektronok más energiaszintekre is kerülhetnek energia elnyelésével, illetve kibocsátásával. Ezeket az energiaszint-változásokat radiatív átmenetnek nevezzük. Háromféle radiatív átmenet van: ab-

zorpció (egy elektron elnyeli egy foton teljes energiáját, miáltal magasabb energiaszintre ugrik, azaz gerjesztett állapotba kerül), spontán emisszió (egy gerjesztett elektron igyekszik magát újra alapállapotba "hozni" pl. a felesleges energia hővé alakításával, vagy egy foton kibocsátásával) és a stimulált emisszió. Spontán emisszióra és abszorpcióra jó példa az ajándékboltban kapható foszforeszkáló párna. Az atomokat a napból, vagy egy lámpából érkező megfelelő fotonok gerjesztik, úgymond feltöltik. Sötétben azonban visszaállnak látható fényű fotonok spontán kibocsátása útján (tudjátok, amikor világít a sötétben, és a frászt kapod tőle, hogy mi is az). Esetünkben azonban a harmadik

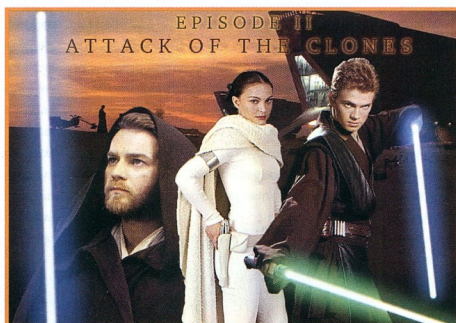
típus a fontos, hiszen a stimulált emisszió a lézer működésének alapja.

Einstein 1917-es hipotézise szerint egy gerjesztett atomból felszabaduló foton, kölcsönhatásba lépve egy másik gerjesztett atommal, hasonló foton felszabadítást eredményezne. A kettes foton minden szempontból (irány, energia, frekvencia stb.) hasonló lenne a kiváltóval, és ez utóbbi is tovább folytatná útját, tehát láncreakciót indítana el, azaz további atomokat stimulálna emisszióra.

Ha egy megfelelő közeg megfelelően sok gerjesztett atomot tartalmaz, spontán emisszió során a kibocsátott fény véletlenszerű és minden irányba kiterje-

dő. A stimulált emisszió azonban megnöveli az egy bizonyos irányba haladó fotonok számát.

1960-ban Maiman kifejlesztette az első lézert. A prototípus egy rubinkristály volt (megfelelő metastabil energiaszinttel rendelkező Cr_2O_3 -mal szennyezett Al_2O_3 kristály). Gerjesztésként egy villanólámpa fényét használták. A rubinkris-

tály két végére félig áteresztő, illetve egy nagy visszaverő képességű tükrörféleget párologtattak. A villanólámpa gerjesztí a rubint, ami során létrejön egy jól meghatározott energiájú fény, mely a lézertény kibocsátást elindítja. Ez a fény először a kristály két vége között ide-oda cikázik a kristály hossz tengelyével párhuzamosan. Mivel a rubin oldalán nincs tükrő, a sok visszaverődés miatt csak a hossz tengellyel párhuzamos sugarak maradnak a rendszerben (a többi távozik). Amikor a fény energiája akkora lesz, hogy át tud lépni a félig áteresztő tükrőn, tatatám! a lézer világítani kezd. A geometriai elrendezés miatt a kilépő fénysugár divergenciája (széttartása) elhanyagolhatóan kicsi, hiszen a fénynyalabjaink szinte teljesen párhuzamosak. (Például egy, a Holdra juttatott lézernyaláb átmérője kb. 50 méter lenne, ami a kb. háromszáznyolcvanezer km-es távolságot tekintve eléggé jó szórás.)

A lézerek hatásoka nagyon alacsony, de mivel az energia nagyon kis területre koncentrálható, a kis térrészben az energia-leadás jelentős lehet. Különösen igaz ez az impulzus üzemmódú lézerekre. Ma már nagyon sokfajta lézert alkalmaznak, nézzünk hát ezek közül most egy párat.

A szilárd lézer például az előbb említett rubin lézer, mely mélyvörös színt bocsát ki. Jellemzőjük, hogy velük állíthatók elő a legnagyobb teljesítményű impulzuslézerek.

A gázlézer üvegcsőbe töltött gáz, vagy gázkeverék gerjesztését általában az elektronok, atomok és ionok között lezajló ütközésekkel, energiakereséssel folytatott folyamatokkal valósítják meg. Gyakori fajtája a hélium-neon lézer, amely kék-zöld színű fényt bocsát ki. Vízgőz használatával infravörös tartományba is belöhető. Megemlíthet még pár keveréket: hélium-neon, xenon-klór, argon-fluorid, szén-dioxid (mely az infravörös hullámterületen van, így szabad szemmel nem látható) stb.

A folyadéklézer még aránylag új találmány, az aktív közege egyfajta szerves festék gerjesztése egy másik lézer fényével történik. Legmeglepőbb tulajdonsága, hogy hangolható, azaz bármilyen hullámhosszú fény előállítható a segítségével.

A félvezetőlézer nem azonos a szilárd halmazállapotú lézerekkel: két egymásra rétegelte félvezetőanyagból áll. Két kiváló tulajdonsága a nagy hatékonyság

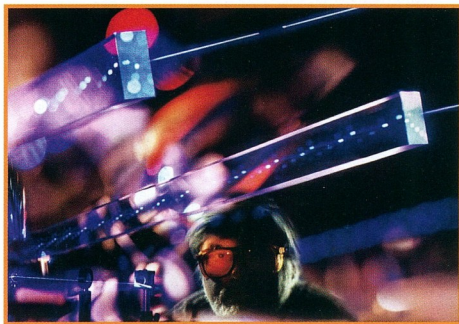
és a kis méret. Piros és infravörös fényt bocsátanak ki.

A kémiai lézerekben vegyi reakciók energiáját használják fel az aktív anyag gerjesztésére. Mivel az alkalmazott molekulák energiaszint-különbségeinek infravörös sugárzás felel meg, a kémiai lézerek fényének hullámhossza a 3000-10000 nm-es tartományba esik. Tipikus példák a haditechnikában alkalmazott gázdinamikus hidrogén-fluorid-lézer, amely 1-2 MW átlagteljesítmény kisugárzására képes, 15-20%-os kémiai hatékonyság.

A lézerek mérete is igen változó lehet. A legkisebbeket pl. a lézeres mutatópálcában, vagy a CD lemeztárolóban találhatjuk, ezek mákszem nagyságúak. Az átlagos festéklézerek kb. 10 cm-esek, de előfordulhatnak akkorák is, amelyek szállításhoz 2 Bud Spencer is kevés lenne. A legnagyobb pedig az USA-ban épülő, futballpálya méretű, 10 emeletes lézerrendszer lesz (ICF).

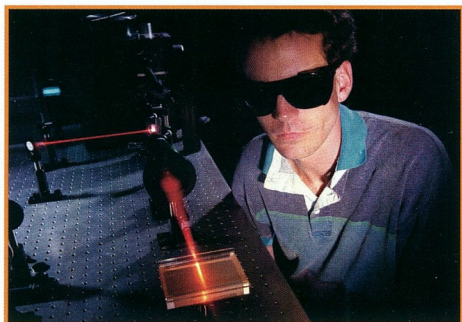
A lézerek teljesítménye is nagyon széles skálán mozoghat. A legkisebb pl. a CD lejátszóban található lézer teljesítménye, amely 1 mW. Az anyag-munkálási célú félvezető lézerek teljesítménye kb. 10 W, az amerikai "csillagháborús", levegőbe telepített rakéta-megsemmisítő lézerrendszere ezzel szemben akár 1 megawatt is lehet. Szintén az USA-ban működő, irányított termionukleáris fúzió begyűjtására épített NOVA lézer impulzus csúcsteljesítménye azonban 1250 terawatt. Csak hogy érezzük, hogy ez mekkora teljesítmény, akkor kapnánk 1 terawattot, ha Magyarország összes lakosa rendelkezne 100 grillezni tudó mikrohullámú sütővel, és mindenki egyszerre melegítene mindegyik sütőjében egy brutál nagy melegszendvics max fokozaton grillezve (a paksi atomerőmű csúcsteljesítménye 2 gigawatt).

Természetesen a különböző lézerek ára is változó. A legolcsóbbak a CD lejátszóban és a lézeres mutatópálcában található lézerek, a legdrágábbak pedig az űrbe és a levegőbe telepíthető, rakétaelhárító, védelmi lézerek.

CD/DVD cuccokról nem is beszélve, lézernyomtatóval nyomtat az ország fele, és a rendőrbácsi is lézeres sebességmérővel ellenőrzi, hogy a villamos betartja-e a megengedett sebességet. Ezeknek a példákknak a működésével most nem foglalkozunk. Viszont van egy-két érdekes felhasználási módja is a lézereknek. Az első ilyen -szelgesen: "cézium szókókút". az atomóra. Ki gondolná, hogy szerény Földünk legpontosabb időmérő berendezésének lelke a lézerhez köze van? Pedig van. Az SI az 1 másodperccről a következőt írja (fügvényítábla után szabadon): 133-as tömegszámú izotóp ún. hiperfinom átmeneti rezgési periódus-idejének 9 192 613 770-szerese. Mit is jelent ez? Azt, hogy az atomóra olyan berendezés, amely képes ezt a periódusidőt mérni, és az eredményt átalakítva nagyon pontos órát üzemeltetni. Az óra működése függ a cézium gáz hőmérsékletétől: minél alacsonyabb a hőmérséklet, annál pontosabb az óra. A NIST F1-es nevű az amcsinál üzemelő atomórában levő gázt hat egymásra merőleges, kontrollált hullámhosszú infravörös lézernyaláb hűti. Mégpedig olyan jól, hogy a cézium gáz hőmérsékletét majdnem az abszolút nulla fokra sikerül lehűteni (1x10⁻⁶ kelvin fokra), megalkotói 1997-ben meg is kapták érte a Nobel-díjakat. A lehűtött gáztáraztat két függőlegesen sugárzó lézerrel óvatosan felfelé lökik, majd a lézerek kikapcsolásával a gravitáció győzedelmeskedik, és az atomok visszaesnek, mint a szókókút vízcséppje. A leeső atomok energiát sugároznak egy hetedik lézer útjába, mely sugárzást egy detektor érzékel és regisztrál. Az energia váltakozó frekvenciájú mikrohullámú rezonátorból származik, de ez annyira nem fontos :) A sugárzás intenzitása függ a mikrohullámú tér frekvenciájától, a maximális intenzitáshoz tartozó mikrohullámú frekvencia periódusidejének 9 192 613 770-szeresét egy elektronika méri, és az általunk is használt idő mértékegységekkel alakítja (másodperc, stb.). A NIST F1 nagyon pontos óra Bor Zsolt nagyszerű példáját idézve, ha valaki Jézus születésekor dobta volna össze ezt az atomórát, akkor az óra kérésé-sietése még mindig tízezer másodperces nagyságrendű lenne. Hogy hova kell ez a pontosság?...

Folyt. köv.

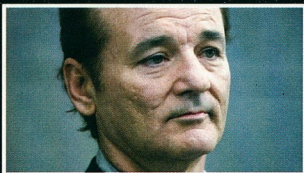
Lézer a mindennapi életben. Megtörtént az alapozás, most már mindenki alapfokú lézerszakértő. Igazából nagyon messzire se kell menni, hogy az ember lézerrel találkozzon. Szinte már a sarki fűszeres is vonalkód-leolvasóval ptyögötteti be a pénztárgéphez az eladás alatt lévő fűszer árát, a

MOZI

Elveszett jelentés

Eredeti cím: Lost in Translation **Forgalmazó:** SPI **Mozibemutató:** 2004. március 11.

Bob Harris, a lecsúszott mozigazda (Bill Murray) Tokióba utazik egy reklámfilm forgatására. A szállodában találkozik az unatkozó Charlotte-tal (Scarlett Johansson), aki fotós férjét kíséri el a számára ismeretlen városba. A két elveszett ember együtt tölti az előtűk álló hetet: buliról-bulira járva szép lassan felfedezik egymás, és a város szépségeit. Sofia Coppola rendező - kerülve a műfaj közhelyeit - letisztult és kivételes komédiát tett le az asztalra. Kiváló forgatókönyve üdítően friss humorról ajándékozza meg az arra fogékony nézőt, Bill Murray és Scarlett Johansson pedig pályafutása legjobb formáját hozza. Francis Ford Coppola (A keresztapa, Apokalypszis most) igazán büszke lehet mindössze második nagyjátékfilmjét készítő lányára: az *Elveszett jelentés* 2003 ama kevés alkotásai közé sorolható, melyet a kritikusok és a közönség egyaránt a szívébe zárt.

Minden végtet nehéz

Eredeti cím: Something's Gotta Give **Forgalmazó:** InterCom **Mozibemutató:** 2004. március 25.

Harryt (Jack Nicholson) cseppet sem zavaria, hogy nyugdíjas korbá lépett, de még mindig a húszas éveikben járó lányok szoknya után vadászik - szép

sikerrel. Meglehetősen kellemesnek ígérkező hétvége van kilátásban Marinnal (Amanda Peet), melynek sajnos még az előjáték alatt vége szakad, ugyanis betoppban a lány édesanyja, Erica (Diane Keaton). Mindezt a mi Harrynk egy kiadós szívrohammal fejele meg, az orvos (Keanu Reeves) tanácsára pedig kénytelen „házon belül” maradni. Bár a férfi és a vele egykorú anya kapcsolata nem indult túl rózsásan, pár nap után mindketten oldódni kezdenek. A fentebb bemutatott *Elveszett jelentés* ellentétben a Minden végtet nehéz már a megszokott sablonokkal dolgozik, sőt, a korábbi színvonal az utolsó negyedében érezhetően alábbhagy. Ennek ellenére Nancy Myers munkája remek-több szórakoztató darab, ráadásul remek lehetőséget kínál a mindig sokoldalú Jack Nicholsonnak és Diane Keatonnak a brillírozásra.

DVD Római vakáció

Eredeti cím: Roman Holiday **Forgalmazó:** InterCom **Lakossági DVD megjelenés:** 2004. február 17.

Anyja hercegnő (Audrey Hepburn) római látogatása során megunva a betáblázott napirendet éjszaka kilopózik a kastélyból, és inkognitóban körútra indul. Enyhén illuminált állapotban találkozik egy amerikai újságíróval (Gregory Peck), aki elszállásolja a lányt. A számító Joe Bradley-nek ugyanis komoly tervei vannak: leleplező cikkével végre-valahára újra helyereződhat anyagilag, noha tette erkölcsileg minden bizonnyal megkérdőjelezhető. A romantikus filmek feledhetetlen darabja nemtől és kortól függetlenül bármikor újra elővehető klasszikus, amelyik a filmipart az akkor már sztárstátuszban lévő Gregory Peck partnereként a korábban ismeretlen Audrey Hepburnnel (és vele együtt egy Oscar-díjjal) ajándékozta meg.

Az 50. évfordulóra a Paramount több, mint egy éven keresztül dolgozott a kép- és hangminőség felújításán - az eredmény a DVD-n látható. Minde mellett néhány értelmes extra (például egy majd' félórás werkfilm) csábít a vásárlásra.

Gázláng

Eredeti cím: Gaslight **Forgalmazó:** Warner Home Video **Lakossági DVD megjelenés:** 2004. március 22.

Paula (Ingrid Bergman) újdonsült férjével, Gregoryval (Charles Boyer) visszaköltözik a korábban tisztázatlan gyilkosság színhelyét szolgáló családi házba. A lány kényelmetlenül érzi magát gyerekkori otthonában: az egykori emlékek, valamint rejtélyes, a padlásról származó zajok és a gázláng Időről-időre megmagyarázhatatlan módon történő halványulása csaknem az örületbe taszítja. Ekkor feltűnik a színen egy ambiciózus nyomozó (Joseph Cotten), aki talán válasszal tud szolgálni a felmerülő kérdésekre. Annak ellenére, hogy az 1944-ben készült Gázláng fordulata mai szemmel nézve gyakran kiszámíthatók, a zárt terek és a rejtélyes megvilágítás olyan légkört teremt, melyet bármelyik mai horror megirigyelhetne. A magát számtalan műfajban kipróbáló George Cukor bizony még a feszültségkeltés nagymesterével, Hitchcockkal is felveszi a versenyt!

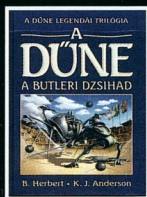
A restaurálás minősége kifogástalan, ellenben az extrák száma már hagy maga után kíváncsiságot. Ettől függetlenül nem lehet kérdéses: a Gázlángnak ott a helye minden filmgyűjteményben!

B. Herbert-K. J. Ander- son: A Dűne - A Butleri Dzsihad

Szukits Könyvkiadó (2003)

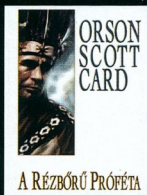

Minden esetben, amikor egy regény - különösen, ha mára már klasszikus-sá vált - előzményeit vagy utóhatásait nem a szerző, hanem annak irodalmi örökösei írják meg, alapvetően ellenérzéseim vannak. Talán a számtalan rossz példának köszönhető az érzés, nem tudom, de az biztos, hogy ez a regény rendkívül kellemes meglepetést okozott. Maga a történet is logikusan épül fel, ráadásul a szerzőknek valahogy a stílus is sikerült úgy elkapniuk, hogy szinte már úgy éreztem, mintha maga Frank Herbert vetette volna papíra az embertelki bolygókat felperzselő, a Földet lakhatatlanná tevő háború történetét.

★★★★★

Orson Scott Card: A rézbőrű próféta

Kalandor Könyvkiadó (2003)

Hihetetlen, milyen jól beilleszthető az indián-ferőember ellenlét az Orson Scott Card által megálmodott alternatív Amerika világába; és milyen jól összeegyeztethető mindez a kovácsinasnak készülő Alvin Miller történetével, akinek utazása az előzetes tervekhez képest egészen másként alakul. Most nem ő a főszereplő, mégis olyan szerepe van, amellyel megváltoztatja a világ menetét. De legalábbis Lolla-Wossiky életét, akinek megadja a régóta várt nyugalmat, ezzel együtt új névvel és új életcéllal látja el. Az első regény sem volt semmi, ám úgy érzem, ezzel a történettel Card egy leheletnyivel még magasabbra helyezte a mércét.

★★★★★

George R. R. Martin: Királyok csatája

Alexandra Könyvkiadó (2003)

A kötetben számtalan, az előzményekre történő hivatkozás és utalás található, ezért aki nem olvasta a "Trónok harca" című regényt, ezzel még se próbálkozzon. Függetlenül attól, milyen jó a cselekmény, mennyire merész és öt-

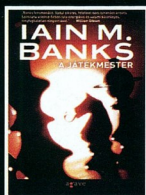
letes a történet a vad mulatságok, emberpróbáló politikai intrikák, véres megtorlások és leszámolások világában, ahol testvér testvér ellen támad, ahol vademberek, boszorkányok és ki tudja még, miféle szörzetek borzolják a lakók kedélyeit, nem árt egy kis útmutatás.

Bámulatos, hogy ennyi megjelent fantasy után még mindig lehet olyat olvasni, ami minden tekintetben csak dicsőítő szavakkal illethető.

★★★★★

Iain M. Banks: A játékmester

Agave Könyvkiadó (2003)

Annak is megvannak a veszélyei, ha a magas szintű technikai fejlődésnek köszönhetően mindenki megkaphatja, amire csak vágyik, vagy amire éppen szüksége van. Nincsenek betegségek, nincsenek környezeti ártalmak, az élet egyébről sem szól, mint hogy érezzük jól magunkat. Ilyen esetben az emberek kiüresednek, az ismert dolgok helyett valami újat keresnek. Különösen igaz ez a galaxis egyik leghíresebb játékosára, a mesterre, aki annyira megszomörült az eddig elért sikereitől, hogy képes elutazni egy távoli bolygóra, és részt venni egy olyan játékban, amelynek során nem csupán a hírnevét, de saját életét is kockára kell tennie.

★★★★★

Gregory Bassham Eric Bronson: A Gyűrűk Ura filozófiája

Bestline (2003)

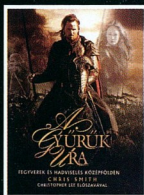
az etika és a morálfilozófia alapvető kérdéseit boncolgatja. Hát még milyen "veszélyes", ha többen is vannak.

Nem kell megijedni, a professzorok könyve ugyan nem könnyű olvasmány, azok, akik szeretik a dolgok mögöttes tartalmát, a sorok között megbújó rejtett üzeneteket kutatni, egészen biztosan otthon fogják érezni magukat a kötet olvasása közben. Egyszerre olvasni nem ajánlott.

★★★★★

Chris Smith: Fegyverek és hadviselés Középföldén

Szukits Könyvkiadó és Alexandra Könyvkiadó (2004)

legzetes hadászati szokásain, páncélzatukon és fegyverzetükön.

A három filmben látott csaták és fegyverek ismertetésén túl további részleteket is meg tudunk a Gyűrűháború okairól, lefolyásáról és végkimenetéről. Gyönyörű és rendkívül informatív album, ott a helye mindazoknak a rajongóknak a könyvespolcán, akik meg tudják, vagy meg akarják fizetni a kissé borsos árat.

★★★★★

Baldur's Gate: Dark Alliance II.

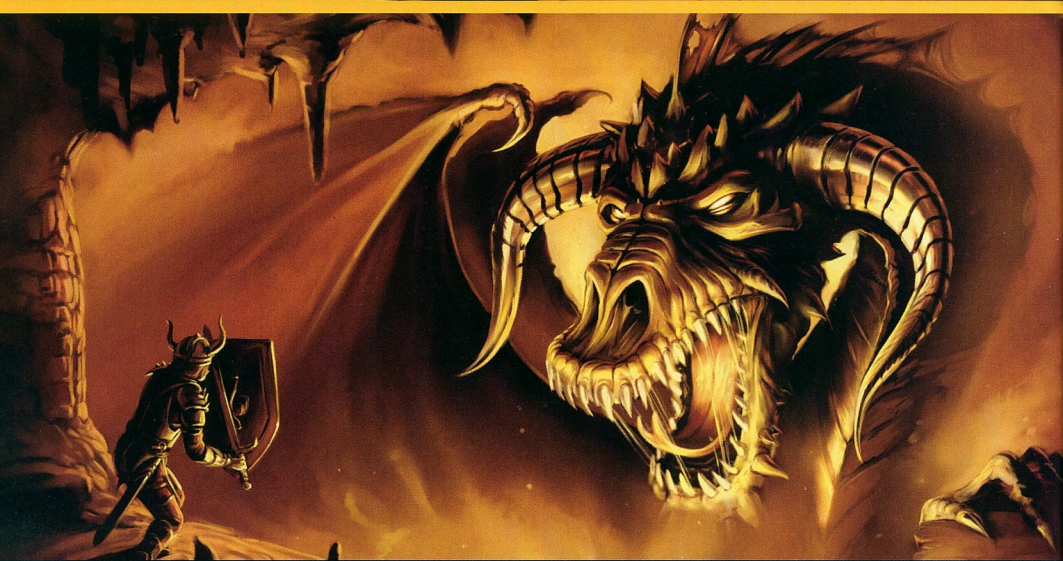

Szeretem a Diabolo játékokat. Főleg konzolon; mivel így nagyobb esélye van az egeremnek a hosszú életre. Arról nem is beszélve, hogy a tápolós szerepjátékoknak titulált alapvetően akciójátékok sokkal jobban sikerülnek PS2-ön és Xbox-on. A Dark Alliance első része két szempontból is felejthetetlen volt konzolos pályafutásom alatt. Egyrészt ilyen élethű vizet és víz animációt még nem nagyon láttam, másrészt klikkelgetés miatt a mutatóujjamba állt görcs áthúzódott a hüvelykujjamban is. Viccet félretéve, az alapvetően zseniális Baldur's Gate sorozat - a konzolok korlátait figyelembe véve - méltó folytatását izgulhattam végig. Kicsit rövid, kicsit konzol határydala ez a fejlesztőgárdának (lásd a 18. oldalt). De legalább már itt van kis kacsomban a Fallout: Brotherhood of Steel, ami gyakorlatilag átszkinzett kópiaja a DAII-nek...

★★★★★

NEVERWINTER NIGHTS

H O R D E S   O F   T H E   U N D E R D A R K

Előjáték. Bár mindig is tudtuk, hogy a Vízmedy alatt megbúvó labirintusok halálos veszélyt jelentenek, és csak a legkülsők tértek vissza onnan élve, mégsem kellett soha aggódunk, hisz Hegymélyének rémei szinte soha nem bukkantak fel a városban. Ám most új veszélyeket ábrázol a Nagyszerű Várost, és annak Lordjai kénytelenek a már próbára tett hóst hívni, akinek talán van esélye, hogy rendet tegyen az elhatalmasodó káoszban, amit a drow seregek ostroma jelent...

1. FEJEZET

Különöset álmodtam. Egy tűzes pók-sziluettben álltam, és egy szépséges, ám meglehetősen dühös drow nézett rám fenyegetően, átkozódva. Nem tudom, miért kelt ki ennyire magából, de varázstudó szolgálját pillanatok alatt megsemmisítette, majd engem is elbocsátott, fogadva, hogy nem akadályozhatom meg terveit.

Az első vízió...

Vízmedy (Waterdeep)

Egy fogadóban ébredtem, s bár nyoszolyám kényelmes volt, mégsem lustálkodhattam, mert a ládában betolakodó kezei matattak, és hiába védtem meg magam a rám támadó drow tolvaj ellen, minden holmimnak nyoma veszett. Ekkorát aludtam volna? Támsil, a fogadós lánya felajánlotta, hogy vegyem magamhoz, ami csak kell a fegyverraktárból, még ha az nem is pótolhatja értékes felszerelésemet. Így is tettem, majd nagy örömömre találkoztam néhány régi ismerőssel, bár még mindig fogalmam sem volt, mit keresek itt. Lesiettem Támsil apjához, Durnanhoz, aki elmondta, mi zajlik a városban, és valószínűleg tartotta, hogy Halaster is belekeveredett a dologba, ezért csak Hegymélyének felderítésével lehet kibogozni az ügyet. Kisebb cselekedés után lerohanunk a kúthoz, mely levezet a labirintusba, s Linu, Daelan, Tomi és Sharwyn azonnal a ránk támadó beholder után vetette magát; szinte a biztos halálba rohantak. Jőmagam inkább beszéltem Thesta aszszonnyal és a fogadóssal, majd tanácsukat megfogadva szétnéztem a városban, mielőtt a mélybe ereszkedtem volna. Nagy örömömre itt sündörgött Tymofarrar volt szolgálja, Deekin is, akinek könyvét megőriztem a nagy kaland óta. Örömmel vettem a társaságát, bár ekkor még inkább szórakoztató, mint hasznos társnak véltem...

Szívesen megírnám nektek a leírást így, mert életem egyik legnagyobb élményét köszönhetem a Hordes of the Underdarknak ismét (a második, és

nem utolsó végigjátszás után), de nem igazán férnek a kapott terjedelembé, ezért kicsit szárazabban (és remélem, hasznosan) igyekszem megtölteni ezeket az oldalakat...

Sobrey varázsboltja - Ha van pénz, tudsz néhány hasznos dolgot vásárolni, és érdemes a teleszkópba is belenézni - kis mozi az egyetem támadásáról. Argali műhelye - Argalinál is vehetünk felszerelési tárgyakat (ha tudjuk, kit viszünk majd magunkkal, érdemes a leendő társaknak is vásárolni). Akinek van kedve elbábelődni a kovácsolással, az beszéljen a morcos kováccsal is, ő kis durcogás mellett elmondja, hogyan alakíthatjuk át páncélzatunk kinézetét, honnan szerezhethetünk alapanyagokat a fegyver-, illetve páncélkészítéshez, majd miként készíthetjük el ezeket és a mágius tárgyakat.

Undermountain - 1. szint, központ

Az átjutáshoz végül is 4 rúd is elég lenne

Mindenek előtt érdemes tudni, figyelniük kel a csapdákra és a titkos ajtókra, mert rengeteg van. Én először felderítettem mindent - sem portot, sem más szintre vezető ajtót nem használtam, amíg nem végeztem. Ezen a szinten említésre méltó:

- Grovel - A bejáratnál találkozunk ezzel a gyáva goblinnal, aki hasznos információkkal lát el minket, és ha elintézzük, hogy Durnan felhúzza őt a kútból, akkor rögtön menjünk fel mi is, és beszéljünk vele (+3 pont a Jó oldalra).

- A lerohanat kalandozók közül Sharwyn és Daelan holtteste lesz ezen a szinten. Eléstsük után (500 xp) bármelyikük velünk tart, ha akarjuk (minimális felszerelésük van) - tudjátok, ebben a kiegészítőben két csatlóst vihetünk magunkkal!

- A továbbjutásunkat akadályozó színes oszlopok mozgathatók szükséges négy (persze ennél jóval többet, tucatnyit találhatunk a labirintusban) színes pálcával kettő lesz itt, egy fehér (a tükrök termétől picit délre egy ládában) és egy kék (az Alvó Királyok Termének egyik trónján a csontok között).

- Tükrök terme - Sajnos semmi extra nincs itt, bár csatlósod figyelmeztet majd veszélyre, egyetlen tükröt rejt csapadt, és csak léged másol le, társaidat nem, így nem kihívás vele elbánni. A többi tükrőnél csupán választani kell az ajándéktárgyak közül.

- Alvó Királyok Terme - Az ősi sírhely nyugalmát egy módon zavarhatjuk meg, ha szöbe elegyedünk a beszélő karddal, és úgy döntünk, magunkhoz vesszük. Enseric the Grey (és a többi zsákmány is) megéri a harcot, jellemünket befolyásoló pont nem jár tettünkért. A támadáskor lezáródó termet a titkos ajtót át vagy az Úrdontól szerzett kulccsal hagyhatjuk el.

Undermountain - 1. szint, Észak

Ahogy már hallhattuk Grovelről, észak felé ogrék hadára számíthatunk. A feladat itt sem más, mint lassan, aprólékosan felfedezni mindent, és keresni a továbbjutásunkhoz szükséges pálcákat - ezen a szinten négyet is találhatunk.

Délnyugaton jópofa csapdalabirintusban (The Maze) tehetjük próbára képességeinket, ám az első, zöld pálcával mégsem itt, hanem délkeleten, egy arca borult holttestben lesz. A többi (2 vörös, 1 fehér) északon szedhetjük össze, ám érdemes átkutatni mindent, hisz a nyugati titkos szoba rejti például a Cowl of Warding sisakot, míg a Múmia Lord által őrzött ereklye nem kisebb, mint egy Greater Amulet of Health. Különleges trükk nincs, csak néhány láda "működik" módokan. Esetleg érdemes figyelni a csatlósokra, hogyha nem akarod megölni Olgin Hasteraent, hi-

szen az ogre mágus hasznos lehet az északnyugati ajtó feltárlásában (levezet a második szintre), bár ehhez még szükség lesz a déli labirintusból is egy tárgyra (Keg of Alchemist's Fire). Aki véletlenül kupán csapja, az ogrét, annak sem kell kétségbe esni, mert nagyon jó cuccok vannak nála, és nem ez az egyetlen lejárata az alsóbb szintre.

Undermountain - 1. szint, Dél

A tündérek labirintusa is igazán érdekesre sikeredett, és van benne egy kicsi trükk is, amelyre érdemes lesz odafigyelni. Mindjárt az északi terem keleti falán találhatunk egy titkos ajtót, és innen láthatjuk, hogy mellettünk is van egy terem (Bombmaker's Sanctum). Ide szintén titkos ajtón át juthatunk, amely viszonylag közel, a keleti falon van. Felderítő módban hamar meglesz az ajtó, és azért érdemes előbb ide jönni, mert tapasztalatunk szerint, ha délen átmegyünk a három őrző termén, és kipakoljuk a ládát, akkor már nem biztos, hogy be tudunk ide jutni.

Északnyugaton feltétlenül érdemes felkeresni a sírhelyet (Tomb of the Sleepers), mert itt szerezhethetjük meg a Gem of Seeinget (true seeing).

A déli labirintusban 4 pálcával van, fehér (délkeleten a hullában), fehér és sárga (a nyugati terem ládában) és kék (a nyugati peremfolyosón, holttestben).

Talán még az Őrzők Termének trükkje érdekes itt, mert a három gargoyle mozgatható és a kapcsolók aktiválása egyben a támadások visszaverése kicsit nehézkes lehet. Ha a szobrot a megfelelő pozícióba forgattuk (az ajtó felé), azonnal meg kell húzni a kart, különben az tovább mozog. Ha mind a három gargoyle pozícióban van, az értékes kincsektől minket elzáró ajtó szétrobban.

Undermountain - 2. szint, központ

Nem négy, hanem hat szint kell aktiválnunk!

Az első szint központjából, a megfelelő színű ruda-dakó behelyezve a kapcsolókba, majd meghúzva azokat elűngethetjük az utunkat álló oszlopokat, és lejebb juthatunk. (Vagy jöhetünk az ogre mágusnál lévő ajtótól is.)

A második szintre érkezésünkhöz kisebb kőzáték tanú lehetünk, amelyből azonnal kiderül, hogy nekünk kell megszerezniük a négy, színes láncot a továbbjutáshoz. A sárgát azonnal fel is vehetjük a pórtul járt goblin teteméből, a többiért viszont egy-egy labirintust kell feltárunk keleten, délen és nyugaton.

Délen néhány drow és duergar támadására számíthatunk. Itt lesz Tomi holtteste is. A kis fickót feléleszthetjük, és ahogy már említettem, társunkká fogadhatjuk. A zsákmány közül említésre érdemes a zöld lánc, a dzsintnt rejtő ívegge, és az a különleges kő (activation stone), amelyekre majd keleten lesz szükségünk.

A keleti termekben Shareesh vár minket, ám ne dőlünk be neki (true seeinggel az illúzió nem ver át), egy rakhasával állunk szemben. Nála lesz a vörös lánc, és ebben a teremben található a portál kő, amelybe ha beillesztjük az aktiváló kavicunkat, megnyílik a kapu, mely ezentúl összeköti a termet és Vizmély városát. Mielőtt felmennél vásárolni, érdemes feltámasztani a szarkofágban "pihenő" Linut is. (A gonoszok természetesen inkább ölék meg.)

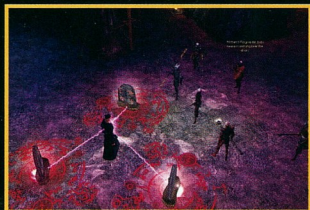
Az északon rejtőző lánc megszerzése lesz a legkeményebb, mert itt a hídon való átkelést két ajtó akadályozza, és amíg keresztül törsz rajtuk, ki lesz szolgáltatva a két ballisztával is lövöldöző goblinoknak. Muszáj azonban itt átmenni, mert a nyugati szobában megbúvó főnökük, Argo Blacktooth őrzi a lila láncot.

Ha megszereztük az összes láncot, vissza kell menni a medencéhez, melyet ha megérintünk, feltétele bizonyos sorrendben feltűnnek a színek. Bár csak négy van, hatszor kell majd "csengetni", figyeljete oda. Ha sikerül, kinyílik az ajtó, ha nem, akkor egy wyrmiling bukkan fel, akivel lehet gyarapítani az xp-t.

Az ajtó mögött Berger, Halaster "fia" vár minket. A buta hüsgölem ad néhány hasznos infót "apja" sorsáról...

Undermountain - 3. szint

A harmadik szinten hamarosan különleges drow hölgy, a lázadó Nathyrra bukkan elő, aki felajánlja segítségét neked. Tanácsát megfogadva menj előbb

A varázslót fogva tartó követet bármilyen semmissé meg!

A csapdalabirintusban a csatlósok jobb, ha a bejáratnál várak

délnyugatra, és szabadítsd ki a formián királynőt, aki később a segítségére lesz. Persze nemcsak a királynő szövetségéért érdemes idejönni, hanem a támadóktól szerezhető varázstárgyakért is...

Visszatérve a keleti terembe, fel is bukkan majd a rovarhölgy, és ha nem akarunk bemenni a közeli drow táborba, akkor törzse egy titkos alagúton ávezte minket, és így elkerülhetjük a veszélyes szakaszt. Ha úgy döntünk, támadunk, akkor népével élete árán is segít nekünk.

Az ütközet után észak felé haladhatunk tovább. Nathyrria ismét feltűnik, és megosztja velünk, mit derített fel: a közelben van Valsharess első komoly táborra, és ha minden igaz, itt tartják fogva Halastert is. Tippet is ad, hogyan fordíthatjuk a támadók ellen ha di ágyújukat, északon egy titkos alagútát áll kell közelíteni, különben halovány az esélyünk a túlélésre... Valóban északon, a szakadék melletti különös kőrákában áll juthatunk a tábor mögé. Persze ez nem jelenti azt, hogy megússzuk az ütközetet, mindössze előnyösebb pozícióból küzdhetünk. A csatásokra itt nagyon kell figyelni, könnyen elrohannak az eleinte biztos halálba! Itt a táborban előkerül majd ellopott holmink is! (Figyeljetelek, a láda tartalmánál lehet "lapozni"! Itt lesz minden.)

Mélyösítet harmadik szintjének nyugati termeiben vár minket az a kisebb sereg, amelyik Halastert őriz. A csinos drow lány ismét besegít, ezúttal nem csak táncsal, hanem tettekkel is. Azért ügyelj rá, mit mond, mert ha kiszabadítod Halastert, pikk-pakk rend lesz a teremben, igaz, a valóban őrt várászló számunkra is tartogat meglepetést...

Tipp! Mielőtt Halasterral beszélnél, jó ha tudod, hogy a csevely után elteleportál majd téged innen, és nem tart veled más, mint Deekin és Nathyrria, szóval, ha van másik csatlósod, és átpakoltál hozzá is, vedd el tőle, ami fontos.

2. FEJEZET

Lith My'athar: Temple of Lloth

Bár jómagam a természet szépségének híve vagyok, el kellett ismerjem, különleges és megkapóan gyönyörű templomban tértem magamhoz, ahol igazán szép és minden bizonnyal hatalmas tudással rendelkező hölgy, a Látnok várt rám. Sorsunk összekötött, éreztk mindketten - nem is lett volna szükség Halaster átkára, hogy a közös célért együtt küzdjünk tovább.

Nathyrria jelentése után beszélgetésünket Valen Shadowbreath zavarta meg, a tiefling bizalmatlanul tekintett

rám és Deekinre, de elfogadta a Látnok döntését, hogy közös sorsunk alakulását jórészt rám bízák...

A templomban érdemes beszélni mindenkivel, aki a jövőnkre nézve tanácsot adhat. Valsharess seregét több "nép" is támogatja; beholderok, illithidek és élőholtak is a pártjára álltak. Ebben a fejezetben nekünk tulajdonképpen azt kell elérni, hogy a hatalomra törő nőszemély minél több pártólaját elvesztse, mert a "nagy ütközetben" ennyivel kevesebben állnak majd mellette, azaz ellenünk, és tudunk két szövetségest is szerezni, ami szintén hasznos.

Elveszett csatlósunkat pótolandó, társként most Nathyrria (wizard/rogue/assassin) vagy Valen (fighter/weapon master) tarthat velünk.

Lith My'athar: City Core & Port

Mielőtt felfedeznénk a várost, nem árt tudni, hogy a Látnok és a Maeivir ház között ellentétek feszülnek. Erre Nathyrria is figyelmeztet, amikor megközelítjük északnyugaton a sörkertet, ahol a drow órk éppen egy mészgép-gnóm szolgát próbálnak halálra itatni. A te döntésed, beleszólás-e a dologba, tégy belátásod szerint (nekem bejött a kár a jó sört elvesztéget-ni duma).

A város legfontosabb pontjai/helyei:

- Temple of Lloth - Mivel itt van a Látnok (Seer), ide kell majd időről időre visszatérni, ahogy haladunk előre feladatainkkal (pl. illithid csapatok kivonása, gólem-szövetség stb.).

Szokás szerint érdemes betérni a helyi közösségi központokba is, ahol két fontos NPC is lesz.

- Lith My'ather Public House - Matron Mother Brizafae, a Deani ház utolsó hölgye két ére társaságában szolgál hasznos információkkal; amellet hogy nem látja túl fényesnek a jövőt, érdemes vele beszélgetni.

- Maeivir Public House - Zessyr Maeivir feladatot is kínál, arra kér, tedd el az anyját láb alól. (Csak akkor juthatsz be a Maeivir házba, ha ezt elvállalod.)

- Kereskedők - ketten lesznek, akik szóba állnak velünk: egy varázsló (Gulhrys) és a helyi kovács (tárgyainkért legfeljebb 10000 aranyat kaphatunk). Rizolvir képes különlegesen erős, nagyhatalmú mágiával felruházni fegyverünket, igaz, nagyon borsos áron. (Én gondoltam társaimra is, az ő harci eszközeik fejlesztésére is áldoztam pénzt.)

- House Maeivir - Ha elvállalod Zessyr küldetését, akkor a kapott gyűrűvel könnyedén bejuthatsz. Fel-

Vízmély

Vízmély Faerun legnagyobb városállama, népessége közel másfélmillió (64 % ember, 10-10% elf és törpe, 5-5 % félszerzet és félelf, 3 % gnóm, 2 % félork). A helyet a Nagyszerű Városként is emlegetik. Vízmélyt tizenhat fős, titkos tanács kormányozza, melynek lordjai maszkok és védelmező varázslatok rejtekében jelennek meg csak a nyilvánosság előtt, kivéve Vízmély Örzőjét (Piergeiron Pelanidor).

E város a birodalom legfogalmasabb kereskedelmi központja.

adatok teljesítése után ne felejtse el betérni Lloth templomába, a Látnokot minden feljegyni érdekli.

- Kikötő (Docks) - Itt Cavallas a kulcsfigura, csak ő juttathat el a Sötét folyó két különleges szigetére (Shaoir's Fell, Isle of the Maker). Az egyiken fontos szövetségest találás, míg a másikon az illithidek meggyőzéséhez szükséges tükröt szerezheted meg.

Shaoir's Fell

Ha Cavallastól a különös városi fuvarat kérjük, hamarosan Shaoir birodalmának kikötőjében találjuk magunkat, a révész itt fog várni ránk.

A városba érve azonnal ránk támad egy kisebb Red Sister csapat, és mint kiderül, a közelben drow tábor van. Ez lesz az első találkozásunk Saballal, aki amint rosszul állnak a dolgok, lelép.

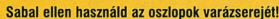
Eztán két sokkal kellemesebb karakterrel beszélgethetünk, Skaa és Nairow elénk tárja majd a szárnyas elfek közösségének szomorú történetét. A közelben található letört kereskedő csak fokozza a dolgot, őt meg is kell fenyegetni (intimidate), hogy segítségünkre legyen. Ekkor kapunk tőle egy irányítót, amelynek segítségével megkereshetjük az elrejtett, törött tükördarabot (a templom közelében, a délkeleti sarkokban van). Persze ekkor még fogalmunk sincs, mennyire fontos lesz ez a tükör...

A magyarázatot a királynőnél találjuk, ezért igyekezzünk a keleti barlangba, ahol egy kisebb drow támadás után végre megtudhatjuk az átkozott tükör törté-

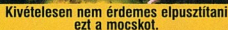
Írány a kastély! Sabal nem vár túl szívesen, és a bejáratnál cserbenhagyva társait megint menekül. Odabent drider fogadóbízottsággal kezdünk (nagyon kemény csata, mire mindent kipucolunk), el kell vereskednünk magukat a trónteremig. Itt a bolondtól megtudhatjuk, hogy mi is a pontos sztori a tükör körül. Az öt darabos tört mágiкус tárgy összes részét el kell hoznunk neki, hogy visszafordíthassa az átkot. Ha Sabal hozza el őket, akkor neki rakja össze a tükört, aki a Látnok ellen fordítja majd...

Jöhét a templom. Itt Lomylithrar próbáját kell kiáll-
nunk a tükörcsarárbért, a láncokat meghúzva bekeru-
lünk az arénába, ahol legyengítve, egyedül kell meg-
küzdenünk ellenfeleinkkel (ghoul ravager, dire spider,
diseased troll). A szintünktől függ, mennyi harc elég
a papnak, hogy bizonyítsuk értékességünket. Na-
gyon érdekes a küzdelem, hiszen nem könnyű bol-

„Deekin minden-szerepjátékok egyik legszórakoztatóbb csatlósa, nem véletlenül adtuk ki neki 2003-ra a legjobb mellékszereplő címet. Beszólásait, történeteit és dalait vétek lenne kihagyni. Persze mi mást várhatnánk egy sárkány mellett szolgált, kobold dalnoktól...”

Lelemethünk a közeli alsó szintre is, ahol az illithidek a ketrecekben különféle lényeket és szolgálkat is tartanak. Ha itt megöljük a Warden-t, akkor kiszabadíthatunk egy csapat thrallt, de sajnos őket a Nagy Csarnokban, amikor az illithidek fejéhez érünk, kénytelen

Segítség az ajtó nyitásához: 2 8 18 32 50 72 (98)

gyik legszóra-
iladtuk ki neki
címet. Beszó-
enne kihagyni.
árkány mellett

nyugalom és béke, a szerelem kísértésének próbáját kell kiállnunk (egyedül!). Ha nem hagyjuk magunkat elbódítani, akkor itt lesz egy kisebb harc, majd visszasikerülünk az illíthidek feje elé. Sajnos ez a program egyik legbugosabb része, számos játékos akadt el itt, mert előfordul, hogy visszatérésük az EB nem kezdeményez párbeszédet és/vagy mozdulni sem tudunk. Sőt, az is előfordulhat, hogy meg tudjuk őt öni, de akkor sem tudjuk elhagyni a termet, mert kifélel ismét a tisztásra kerülünk, de innen ekkor már nincs út! Ezért ha a békeálluzió szigetén már csak egy ellenfelünk van, érkéimen menteni, és ha esetleg a program kicsúszolná nekünk ezt a csúnya hibát, akkor visszatölthetjük a játékalálást, hátha akkor nem lesz gond. Az illíthid városlóba a jó hírelt ismét visszatérhetünk a látókhoz (most már neki adhatjuk a tükröt, már nem kell - 1000 xp). Én ekkor úgy döntöttem, mielőtt ellátogatnánk a folyó másik szigetére, lerendezük a beholdortanyát. A feladatok teljesítése egyébként tetszőleges, és mindent sosem lehet megcsinálni, mert az események elsodornak majd minket...

Beholder Caves

Ismét a peremvidéken, de most nyugat felé indulunk. A hídnál meg kell fejtenünk a jeleket és a mechanizmust is. Amikor a táblán lévő rováskok mind a négy sorban azonos függőleges vonalba kerülnek (tehát egymás alá), aktiválhatjuk a szerkezetet, és átjuthatunk.

Már rögtön a szakadéknál drow csapatba botlunk.

A helyes kapcsolóállás.

Eldath Ra'sin, a bérgyilkos nem adja könnyen az életét, csapattársai kevésbé vérmesek.

A beholderék barlangjában a pumpák okozzák a legkellemetlenebb meglepetéseket, ezért amint meglátunk egyet, semmisítsük meg. Célunk az egész "fészék" kipucolása, természetesen a főnökkel együtt. Kisebb-nagyobb nehézségek árán haladhatunk észak felé, majd leereszkedhetünk az alsóbb régióba, ahol a mágia nem működik (minden tárgyunk elveszíti mágikus képességét, nem tudunk varázsolni, gyógyitalokat inni stb.). Valószínűleg a túlterhelés miatt lassan araszolhatunk előre, míg egy ősi gépezethez nem érünk. Szerencsére nekem a lore képességem magas volt, ezért néhány próbálkozás után ezzel is boldogultam. Érdemes a kutyúvel próbálkozni, mert Bebilith felől menni: mágiahasználat nélkül erőt próbál feladat. A kopogtató varázslattal feltárhathatjuk a mögöttünk lévő ajtót, amely mögött különböző obeliszk termét találjuk. A talpazat tövével talált jelekkel azonos szimbólumokat forgassunk ki a sorokba, és amikor mind a négy oldallal végeztünk, varázslatos gömböt vehetünk ki az oszlopból, és a terület többé nem nyeli el minket. Ekkor már könnyedén végezhetünk az innen keletre tanyázó Bebilith-szel, akinek a mérgét valószínűleg csak az assasin karakterek tudják használni (Nathyrra nem teszi). Amint visszamászunk a felső szintre, egy csapat beholder ront ránk; nem is csoda, hisz vezetőjük nagyon közel, kicsit délre innen szövőgeti ördögi terveit. A fogadóbizottság leverése után beövakodva a nagyterembe hatástanítsuk a pumpákat, és csalogassuk ki a rémségeket, hogy a főnök egyedül maradjon. Miután őt is elpusztítottuk, visszatérhetünk a Látnokhoz (és közben leverhetünk még egy csoport Valsharessnek dolgozó drowt is).

Isle of the Maker

A következő utunk a folyó másik szigetére vezethet, ahol egy duergar települést találhatunk a kikötő közelében. Dahanna, a csoport vezetője elmondja, bár

húsz éve portyáznak itt, nem sokat értek el, mert a felső szinten lévő különös gölem rendre feléleszti társait. A helyi kereskedő nem sok árúval büszkélkedhet, talán az egyetlen hasznos holmi itt a Bag of Holding (-100% súlycsökkentés). A maximum ár, amit fizet ezúttal is 10000 arany.

Upper Ruins. A romok felső szintjén gólemekkel kell majd hadakoznunk. A feladatot kissé nehezíti, hogy egyikük (scavenger golem) rendre végigballag a folyosókon, és "újraéleszti" elpusztított társait, így küzdelmünk kissé szélmalomharcnak tűnhet.

Ahogy haladunk azonban előre, két fontos könyvet is találhatunk. Az egyikben (Lexicon Arcana) megtaláljuk a számokat jelentő szavakat (így megtudhatjuk, hogy a problémás gölem rendre azt mondja: 54), míg a másikban (Scriptures of the Created) azt, hogy milyen bűvös tárgyakkal befolyásolhatjuk a gólemeket, és ezeket hogyan készíthetjük el.

A receptek (alkimista asztalon dolgozzunk):

Golem Crusher: 2 kék por + Mithral Statue

Golem Binder: 1 kék + 1 sárga por + Golden Rod

A guardian gölem eltávolításának legegyszerűbb módja.

Golem Attractor: 1 kék + 1 vörös por + Magical Crystal
Érdemes minél előbb elmenni az északon található irányító terembe (control room), ahol négy gölem elpusztítása után (sőt közben is) aktiválhatjuk a szerkezetet, és a scavenger gólemet odaidezve elpusztíthatjuk azt, így véget vetünk az örökös "feltámadásnak". Bőven ráérünk ezután is felderíteni a termetek. Északnyugaton óriási csapda őriz egy aranypáncélt. Ha nem tudjuk hatástalanítani, hagyjuk hátra a többieket, és a fal mellett oldalazva a nyugati falnál találhatunk egy kart, amely megment minket a páncélt őrző, biztos pusztulást hozó csapdától.

Tipp! Ugyanebben a szobában a szemétkőben is érdeemes turkálni.

Északkeleten, a sarokban különös termet találhatunk, itt nyugszik Merkil holtteste. Sajnos az itt lévő

vő csapda megnehezíti a dolgot, legalábbis többnyire. Ilyen-olyan trükkökkel el lehet kerülni a dolgot (pl. familiáris, vagy dispel magic), de a legtöbb karakter szembesül azzal, hogy saját, animált fegyvere támadja meg. Mivel Rizolvir jóvoltából ez valószínűleg már igen jó kis cucc, kellemetlen perceknek nézhetünk elébe. De megéri, mert a törpe holmija és a szobában található tárgyak is hasznosak, értékesek.

Az első szintet az északi folyosón hagyhatjuk el, bár a lejáratot egy méretes gölem őrzi. Aki akar, küzdjön meg vele, de egyszerűbb megoldás újra használni a panelt, és megsemmisíteni az akadékoskodó őrzőt (a száma 79).

Hegymélye

Még jóval a Nagyszerű Város alapítása előtt egy varázsló és hét tanítványa telepedett le a Vízmeley-hegyen. Halaster, az Örült Varázsló tornyát más síkok lényével építtette meg, majd alagútrendszert is ásattatott az alá. Az mesélik, a mester egészen a Mélytermekig terjeszkedett, külte az ott lakó drow családokat, és beköltözött a mélybe. Utána kutató tanítványai csupán egy különös labirintust találtak a föld alatt, és Halaster birodalma lassan egyenlővé vált a rémülettel. Az beszélik, hogy Vízmeley Lordjai a javíthatatlan bűnökért a labirintusokba küldik, ahol csak a különleges képességek maradhatnak életben, ők viszont elnyerik jutalmukat, a szabadságot.

Lower Ruins. A második szinten egy gölemháború közepébe csapódsz. Az egyik fél még mindig hisz a mesterben, és várja annak eljövését, a másik már feladta a reményt, és szabadulna innen. Mindkét vezérhez bejuthatunk egy kisebb csetepaté után. Aghaaz ellenfele fejét akarja, míg Ferron csak az ellenfele által örvölt erőforrásra vágyik. Persze meg is lehet ölni mindkét csoportot, de nem sok értelme lenne, hiszen az itt szerzett szövetségesek segítenek majd minket a harcban...

A középső tér rövid nyugati folyosóján át egy csapatát rejtő ajtóra bukkanhatunk. Sajnos csatlósunk ekkor még nincs azon a szinten, hogy hatástanáltsa, ezért esetleg te nyithatod ki. Én druidával játszottam, aki az itt győzelgő patkányt rá tudta venni, hogy a másik oldalon becsigszon (ranger is megteheti), és bejusson. Odabent Glognar van, aki megadja a jelszót (draglista), amellyel majd továbbjuthatsz.

Makers Sanctum. A harmadik szinten egy viszonylag egyszerű csapadn kell áthaladnunk. Bár a trükkös térről nem érhetjük el a tükröket, de távolsági fegyverrel tudjuk azokat mozgatni (akínél nincs, az talál az itt található csontvázbán). Pl. a paritáynkkal el kell forgatnunk a tükröket, és ha mind a négygel végeztünk, szabadon továbbmehetünk (ha nem vagyunk elég gyorsak, bünti-sebzést kapunk, és vis-

szerkerülünk e szint elejére). A feladat megoldása után a Keeper vár minket, akivel nem lesz gondunk: ha tudjuk a jelszót, feltárja a kaput. Ha nem így lenne, akkor két erős gölemet kell legyőznünk, majd a náluk talált pecséteket a talapatokra helyezve juthatunk tovább a mester termébe.

Az egyszerűen csak Makernek elkeresztelt örült odáig fajult, hogy demi-lich-et alkotott magából, így szinte lehetetlen őt elpusztítani. Azért muszáj lesz, szóval sok sikert! A győzelem és a zsákmány begyűjtése után a szobában lévő teleport segítségével távozhatunk (az első szintre, a bejárat melletti szobába visz). Tipp! Győzelmünk után nem érdemes rohanvást távozni, mert a teremben található egy különleges szerkezet, amelynek a sorcerer és a wizard karakterek tulajdonosai fognak örülni, itt ugyanis elkészíthetik saját kis kedvencüket, egy gölemet. Aki eddig szorgosan gyűjtögetett, annál meg kell, hogy legyen minden alkatrész (lábak, kezek, test és fej), valamint szükség lesz a mesternél talált aktivátorra is... A többi rátkot bízn, nekem sajnos ezt nem volt lehetőségem kipróbálni.

A szigeten, mielőtt visszamennénk a révéshez, el kell intéznünk a dolgot Dahannával. Ki-kí döntse el, mit tesz: a szürke törpéket megvesztegethetjük, megfenyegethetjük és meg is ölhetjük. Ezek után nem is marad más, mint visszahajózni a szigetre, ahol sajnos rossz hír vár...

Megjegyzés! A második alkalommal ez volt az a pont, ahol elsodortak az események, és már nem volt lehetőségem az undead tanyát felkeresni. (Az első végigjátszás során az illithidek maradtak ki.) Úgy tűnik, két szövetségessé szerezhetünk és kettőt tántoríthatunk el Valsharess mellől, egy segítőtje mindenképpen marad. Bár lehet, megoldható úgy is, hogy kiiktatjuk mindhárom szövetségést, de mellénk csak egy áll. Talán gonosz partival kiprobálom ezt is...

Következzen hát az élőholtak tanyájának leírása, bár ha az én végigjátszám szerint haladtok, nem juthatok ide (pedig a Vixthra igazán szórakoztató ellenfél).

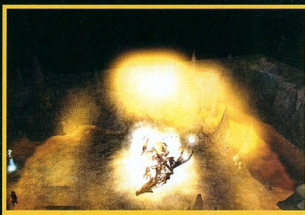
Drearing's Deep

Talán itt fogadnak minket legkedvesebben, Cordigan, a gonm igazán kedves házigazda, még ha népe csak "félíg szabad" is.

Hamarosan megtudjuk, a gongot megkongatva egy pap jön elő, s kiválasztja az új áldozatot. Ez hát a bejutás útja, kongatnunk kell...

A templom első szintjén semmi különös nem történik, csak csatlósunk osztja meg rossz érzéseit a helyeli kapcsolatban. A másodikon azonban különös állat és egy könyvet találhatunk, melyben a helyi kultuszról olvashatunk. A közelben talált fekete gyöngyöt az oltárra helyezve fegyverünket új képességgel ruháztuk fel (ability drain). Innen haladhatunk fel és le is. Érdemes előbb felfelé menni...

Sodalis kemény dió lesz, megállítja az időt, ezalatt kényelmesen felgyógyítja magát stb. - nyájából az örült gölemmester nehézségi szintje lesz, a játéknak egyszerűen csak "lehetetlenként" jelölik (na, de itt mi vagyunk a főhősök, és nem ők, nem igaz?!).

Vixthra többször is újraéled, hacsak...

A kriptába az egyik ládában talált kötélén ereszkedhetünk le. Itt egy pap köszönt minket; azt hiszi, mi leszünk a következő áldozat. Hát nem. A nála talált energiagömb lesz az első, ebből a tárgyból egyre többre lesz szükségünk, hogy az ajtókat "feltörjük" (nyugatra 1, keletre 2, majd északra 3 kell, de a már használtakat levehetjük a talapatról). Mivel a szint tele van vámpirokkal (senkit ne téveszsen meg a monk elnevezés), ezért nagyszámú fakarót érdemes felhalmozni, különben hiába öljük meg őket, regenerálódnak, és újra feltámadnak. Rengeteg összetörhető fa tárgy van itt (asztalok, székek, ládák stb.), mindig legyen nálad karól!

A legborzongatóbb szerkezet, amit itt találhatunk egy kinczőszekőz lesz. Ha meghúzzuk a kart, Lavaera vért ontjuk... e kultusz tagjai most éppen az ő vérből készítik gölemeiket. (Itt megkínózhatod magad is, ha Kácsos pontokra vágyasz.) Ha nem öölöd meg a lányt, és legyőzöd az árnymestert, akár meg is mentheted az életét (segíthet a Valsharess elleni csatában). Végül, igaz, már megöltük Sodalist, ám ő is élhőlt, ezért meg kell küzdenünk vele még egyszer, mielőtt a kultusz imádott teremtményének barlangjába ereszkednénk... Tipp! Keresd meg a pap nyugvóhelyét, tedd halandóvá, és aztán végezz vele.

Ekkor jöhet a nagy megmértetés, hiszen a sokat emlegetett Vixthra egy élőholt sárkány, egészen pontosan dracolich a szentem. Első kalandozásom során iszonyatos nehézségek és áldozatok árán öltem meg, majd éppen kezdtem örövezni, ám hamar az arcokra fagyott az üdvözölt mosoly, amikor a barlangban az egyik sárkány csontvázbá visszatért az "élet", és küzdhettem meg vele újra... és újra... load game.

A megoldás a terem északi részében található keskeny ösvényen át érhető el. Sajnos ezt halálos csapda őrzi, ezért óvatosan! A hátsó szobában találjuk azt

Deekinnek

Kedves Deekin! Többször is kérdezted, de nem válaszoltam, így megkérem bár, de megleszem. A sztalakit lefelé nőv, függő cseppkő, míg a sztalagmit felfelé nő, tehát áll. Egy újabb kaland reményében, Huath

a tárgyat (phylactery), amelyik a lény esszenciáját őrizi, így ha megsemmisítjük, Vixthra többé nem támad majd fel. Persze így sem lesz könnyű, egyszer-kétszer mindenképpen meg kell őt ölni, így érhetjük el, hogy az élőholt sereg ne jelenjen meg a közelgő csatában.

Távózásunkkor még egyszer találkozunk Cordiganal, az immáron valóban szabad nép vezetőjével.

Véget ér egy fejezet...

Bármilyen sorrendben is haladtál a szövetségek likvidálása, illetve szerzése terén, előbb-utóbb eljön az a pillanat, amikor már nem tehetsz többet, bekövetkezik, amit oly vegyes érzelmekkel vártál, Valsharess megtámadja a várost, melyet amúgy is belső viszályok tépázkan. (Te is elárhulhatod a Látnokot, ha úgy tetszik.)

Az ütközet több hullámban zajlik majd. Először a peremvidéken vezényelhetjük a seregeket, és állhatunk helyt magunk is. Ilyet szerepjátékban még nem láttam, fantasztikus volt. A város alakulatait és a szerzett szövetségeseket a zászlóvivők segítségével irányíthatjuk. A tényleges ütközetben ez már nehézkes (óriási káosz lesz), de az elején jól kialakított védelmi rendszert nem kell variálni. Nem taglalom, íjászok a tornyokba, kell valaki a lövegekhez stb.

A következő fázisban Valsharess seregei a kikötő felől betornékol a városba. Ekkor a feladatod a támadók rohamának megfékezése, és a Látnok életének védelme (ha ő meghal, elbuksz te is). Ha "gondoskodtál" a szövetségesek likvidálásáról, nem lesz nehéz.

A végső megmértetés a hatalomvágyú drow hölgy tróntermében vár, ahol magadra leszel utalva (ezért az előző rohamoknál okosan gazdálkodj a rendelkezésedre álló mágiaival). Szerencsére Mephistopheles gondoskodik arról, hogy ne kerülj súlyos hátrányba - előlárúja híven sosem szolgált úrnőjét, és elpusztítja az őt övező hölgykörzort. Azonban amikor legyőződ a hisztis kiasz-

zonyt, magad is bajba kerülsz, mert az ördögi teremtmény elszabadul... Sajnos a vég ekkor elkerülhetetlen, hamarosan ott sétálgatsz majd a holtak birodalmában, s e fejezet véget ér.

3. FEJEZET

Gatehouse

Sorsunk elkerülhetetlen, nincs módja annak, hogy megússzuk ezt a "kudarcot", Baator nyolcadik poklában térünk magunkhoz, ám mielőtt kilépnénk az elveszett lelkek városába, válthatunk néhány szót a Kaszással...

Sajnos hamar kiderül majd, az egyetlen utunk megszabadulni innen, ha megtudjuk az ő igazi nevét - megszerelve ezáltal a hatalmat, melyet utasíthatjuk őt, engedjen vissza minket Toril világába. Természetesen rengeteg hasznos információt húzhatunk ki belőle, mielőtt távoznánk innen, addig érdemes vele társalogni, amíg csatlósainkat is magunk mellett tudhatjuk újra (szükségünk is lesz rájuk).

Mielőtt kilépnél a városba, jó, ha tudod, pokol ide vagy oda, iszonytató, mondhatni csontig hatoló hideg lesz odakint...

City of Lost Souls.

E település különösen borzongató, látszólagos békéje csupán a felszín, míg a mélyben... Az elenyésző lelkek sikolyai csak fokozzák az amúgy is libabőr okozó hangulatot, így nem véletlen, hogy mindenki elvágyik innen, ám sajnos úgy tűnik, a helyzet jórészt rendénytelen, a lakók esszenciáját Mephistopheles reménye elszívja, hogy animálja élőholt seregeit. A polgárok tábornokok mellett melegednek tehetetlenül figyelve társaságuk fogvatközását, várva saját végüket. Amint kilépünk a kapu őrtől, beszélgessünk el a közeli tűznél melegedőkkel (mire mindent megtudunk, egyedül maradunk). Az elveszett vezér története fájón ismerős lesz, bizonyára mindenkiben azonnal felmerül majd Arithbe neve...

A jobb sorsra érdemes harcosnőt megtalálhatjuk e sivár helyen, sőt szó szerint megolvashatjuk jégszívét, ha teszünk érte. A városban hamar találkozunk majd egy különös teremtménnyel (sciven), aki kutyaént követ minket, és ha megfelfújuk víziójának jelentését, s megfelelő sorrendben elkerüljük őt a városban bizonyos oszlopokhoz (treason, dimension, infinity), akkor feltárja nekünk a barlang bejáratát, amelyen át eljuthatunk a jégbe fagyott Arithbe-hez. A kiolvasztott leány sajnos ránk támad majd, de halálosan sebesülten már szóba elegyedik velünk, sőt, ha jól forgatjuk a szavakat, újjászülhetet, és akár mellénk is szegődik. Kocsmá (Hellbreath Tavern) - Úgy tűnik, nincs város kocsmá nélkül, legyen az akár a sokadik pokolban. Itt is van ivó, melynek bejáratánál találkozhatunk egy lánnnyal, akitől megtudhatjuk, hogy egy bizonyos növényről (velox berry) tüzet gyűjt-hatunk (gyűjtük hát mi is szorgosan a továbbiakban). A kocsmában nem lesz szükségünk oltalomra a győtrő fagy ellen, ráadásul van itt néhány kulcsfigura is. A legbelső teremben megtaláljuk

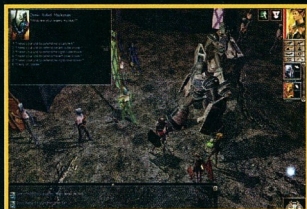

kedvenc kovácsunkat, aki úgy tűnik, megtalálta itt is a számításait, mágius fegyvereket kovácsol, és kereskedik is (legfeljebb 50000 aranyat ad tárgyakinkért). Emilitést érdemel még Arden Smith is, akitől erőszakkal vagy kártyajátékkal érdemes megszerezünk a trombitát. (Ha megtámadjuk, senki nem siet majd a segítségére.)

Még valami, itt a kocsmáros egy méretes sárkány, aki nem túl közlékeny vendégeivel kapcsolatban, ám szívesen készíti szívmelengető varázssalátát, hogy bogyóból (ez tábornok gyűjtése nélkül felel meg a háromadag melegedőnek).

Quarry Office

- a köfőit irodájában találjuk Gruult, akinél egész jó cuccokat vehetünk (és persze eladhatunk), ha előbb megoldjuk az 5-ös gépnél felmerült gondot. (A lusta imp ügyét beállítottagságunk függően több módon is lerendezhetjük.)

A csapatok vezéreinek mondhatjuk meg, a peremvidék mely területén foglalják el állásaikat.

Legalább 1 millió aranya lesz szükséged, hogy minden fontos nevet megtdj!

Templom - Itt az alvó ember szentélyébe kell bejutnunk. Például úgy, hogy megválaszoljuk Dharvana kérdéseit. Az öt rejtély megoldásában a városi polgárok segíthetnek (1. maga Dharvana mondja el, 2. weary quarry slave vagy worker, 3. sullen pilgrim, 4. a templomban lévő könyvben van a válasz, 5. a Kaszás és Aribeth).

Amint megzavarjuk a mestert (akár a trombitával, akár torkának elvágásával), felbukkannak, és megátmad minket hű szolgálója, akit sajnos le kell vernünk (a medálja fontos lesz!). A kriptában majd különleges gyűrűre tehetünk szert, amely nélkülözhetetlen továbbjutásunkhoz. A több hullámban érkező élőholt hordák után a talapatokzon megtaláljuk az észker három darabját, amelyeket az itt olvasott versben leírtak szerint kell összeilleszteni; a sorrend: H(ope), F(aitth), L(ove). A kész gyűrűt felvéve rózsaszínből láthatjuk a világot, melyben megtaláljuk a jelzést is, merre tovább. Mielőtt azonban követnénk a nyilakat, érdemes ki nyitni a felbukkanó ládákat, és visszatérni az alvó csarnokába is, ahol az oltáron különlegesen értékes sisakot találhatunk.

Wastes of Cania. A rejtély

megfelfedezésre egyre mélyebbre kell hatolnunk a fagyos pusztaságban. Az első akadályt jelentő őrző (Guardian of the Path) megsemmisítése után a sensei nyakékát kell használnunk, hogy átjussunk a sziklaomlásokon (föld elemetái forma). A következő térségben trollok tanyáit kell megpecolnunk, valamint farkasformával értékes zsákmányt szerezhetünk, de nem tudjuk a nyilakat követni, egyelőre. Az asztrális ajtón át be kell lépünk egy különös és mókás lény tanyájára, aki ráadásul azonnal lenyúlja a páncélunkat...

The Mimic's Nest. Ebben a labirintusban egyetlen fő célunk van, meg kell szereznünk azt az őrdögi tárgyat, amellyel a mimic is könnyedén kapaszkodik ide-oda - és ez nem más, mint egy kéz (demonic hand).

Az első szinten a látásunkat megváltoztatott gyűrűle- és felvételének váltogatásával juthatunk tovább. Persze számos ellenség tör életünkre, ami nagyon kellemetlen, hiszen a pilmasz "láda" ellopja páncélunkat.

A második szinten a mimiket a labirintus közepébe kell csalnunk, hogy a tüzes szerkezet segítségével elkaphassuk. Ehhez össze kell szednünk

legalább 3-4, számunkra értéktelen ékközpacot, mert valamilyen ez a kis fickó vonzódik hozzájuk. A csatléket megfelelően elhelyezve elkaphatjuk ékegyelmét, bár vigyázni kell a portyázó patkányokkal, akik lenyúlhatják a csalinkat.

A kezét majd Gargamesh halála után találjuk meg, ezután a labirintus középső részében található asztrális ajtón át hagyjuk el ezt a különös "fészket".

A kéz segítségével már ismét követhetjük a gyűrű által jelölt utat, hogy aztán néhány trollcsapat le verése után újabb, régi ismerősbe botolhassunk. Az áruló Grimnaw és csapata kemény dió lehet, érdemes pihentetnünk, és először Balpheront, a lich-et likvidálni. A csalfa monknál lesz a raktárt nyitó kulcs, és itt apró tündérkévé válva (használd a medált!) tudunk átjutni a hordók és a ládák közt, hogy ott aztán aktíváljuk a kapcsolót.

Puzzler's Sepulcher. A közelben feltáruló, végszülő bejáraton át eljuthatunk a rejtélyek termébe, ahol valóban érdekes feladatokat kell teljesítenünk. A lávával övezett járdaszigeteken lassan mozgó nyilakat láthatunk, és ha aktíváljuk a kapcsolókat, mindig ezek irányában kerülünk tovább. A cél pedig nem csak az átjutás, hanem az is, hogy az itt található szobrok alatt lévő szín is egyforma (kék) legyen (a robajló hang segít!). Ha ezt megoldottuk, akkor a vízköpkéket az ajtó irányába kell fordítanunk, majd aktíváljuk a villámlást.

Ezután az őrdögi kézzel juthatunk előre, és minden egyes négyzetméterért meg kell majd küzde-

„Doom doom doom! Doom-doom doomity doom! Doom doom doom!” - Deekin (saját szerzemény)

nünk, míg el nem érünk egy újabb őrzőhöz. A cseppet sem egyszerű küzdelem után újabb portál nyílik meg előttünk, amely a Knower of Places nevű illetőhöz vezet. Nála lesz az alvó ember gyűrűjének 4. darabja, amelynek birtokában még mélyebbre kell hatolnunk Cania birodalmában, túl a jeges labirintusban, míg el nem érjük a fagyóriások települését, ahol ismét szükségünk lesz a mimictől szerzett kézre ahhoz, hogy a kilátástalan csatába bonyolódó démonok és őrdögi teremtmények között eljussunk az egyetlen működő katalpulthoz.

Ezt föld elemetái formában átdobhat-

juk a jégbörtön blokkhoz, hogy aztán kirobantsuk az ott sýnlódó foglyokat egészen addig, míg meg nem találjuk, akit kerestünk, a nevek ismerőjét (Knower of Names). Ő lesz az, aki megfelelő juttatásért megmondja nekünk a neveket (pl. Deekin, Valen, Aribeth - 200000 arany, a Reaper nevéért az amulettet kell odaadni, míg Mephistopheles neve 500000 arany). Igaz, a hőlgy az életünket megkeserítő démon nevét nem akarja megmondani, de ha megvesszük az ő nevét, akkor hatal-

A föellenséget nem muszáj harcban elpusztítani.

munk lesz felette, így megparancsolhatjuk neki, hogy tegye meg (sajnos fizetni mindenképpen kell).

Tipp! Ha esetleg pénzihiányban lennél, ne feledd, valószínűleg nálad van még a dzsinnt megidéző üveg, s ő boltként is funkcionál, bár 10000 arannyal többet semmiért sem ad.

Ha bevásároltunk a nevekbl, máris megkérhetjük a hőlgyet, hogy jutasson vissza minket a városba. Itt érdemes betérni a templomba, és elvarni a szálakat, majd jöhet a Kaszás, aki igaz nevének hallatára kénytelen lesz visszaengedni minket a bajba jutott Vizmélybe.

Waterdeep. Mielőtt sor kerülne a végső csatára, Mephistopheles megpróbálja majd ellened fordítani társaidat. Deekin lojalis, a többiek attól függően reagálnak, hogy milyen kapcsolat alakult ki köztetek (pl. szerelem), illetve tudsz-e hatni rájuk. Ne feledd, igaz nevük ismerete is hatalom a kezében. Ha megvettél Mephistopheles nevét is, tulajdon-

képpen harcolnod sem kell, egyszerűen elküldheted a pokolba (Csúcs, nem?!), de az ádáz

és bátor kalandozók meg is küzdhetnek vele. Aki ezt teszi, még utóljára ne feledkezzen meg a mimictől szerzett kézzel, amely sokat segíthet az elementális támadások bizonyos sebzéseinek elkerülésében.

... Azt mesélik, Vizmély városa szebb, mint valaha, Duman újjáépítette fogadóját, s a falon egy hős képe függ, akiről a fogadás szívesen mesél a kandaloló tüze mellett...

Lily

Élenjáró vagyok. Most éppen a tavaszi fáradtságban. Régebben élenjáró katona is voltam, persze az máig sem tudom, mi alapján kaptam ilyen kitüntetést, mert katonának sok minden voltam, csak élenjáró nem, de seba, legalább ez a jó kis szó megmaradt belőle, szóval mondom, élenjáró tavaszi fáradt vagyok, tők jó. Már amennyire egy tavaszi fáradtság lehet tők, meg jó, és egyébként is, mintha ezt nem is tavaszi fáradtságnak hívnák, hanem lustaságnak, de talán ennyire ne mélyedjünk bele. Igazán csak arra akartam kilyukadni, hogy boldogságos tavaszsgot kívánok mindenkinek, mire ezek a sorok megjelennek, addigra ez az éppen aktuális mondanivalóm, és bár megegyeztünk már abban párszor, hogy elvileg ez itt nem meteorológiai szakrovat, hanem valami merőben más, de mit tegyek, ha éppen nem történt semmi érdemleges, amiről be kellene számolnom. Az is igaz, hogy lehetne sokkal rosszabb is, egyszerűen örülnék együtt, és nézzünk pár levelet a havi felhozatalból.

Na, azért mégis csak eszembe jutott valami. Nemmenem, semmi pánik! Igazából csak egy levrov szolgálati közlemény, egy kis gondolatcafka a LExtrával kapcsolatban. Ja, várjatok, ezt se mondtam, szóval igen, a Levrov Extra átesett a keresztelésen, és a semmitmondó gyermekkori neve helyett mostantól LExtra néven fogom emlegetni. Na szóval, folytatam, mostantól a LExtrában, ha valaki azt szeretné, hogy publikus legyen az elérhetősége, nyugodtan írja bele a levélírórsba, nem fogom kiszéni. Mondjuk, ki eddig sem szedtem, de bele sem írtam, és ezután sem teszem, rák bízom a döntést. Ha nem írtok bele címet, akkor nem lesz, ha írtok, és a levél publikussá tehető, akkor lesz benne, egyszerű. Egy levél publikussá válásának feltételei: tartalmilag elfogadható legyen, tehát ne tartalmazzon semmi illegálisat, és a levélíró ne kérje, hogy ne közöljem sehol. Alapesetben a levrovba érkező leveleket tehát bármikor közölhetőnek veszem. Akkor erről ennyit, uff, szóltam.

Gépanáló. Hello! Rendszeresen veszem az újságot, és TÖK JÓÓÓÓÓ!!! Szóval azt akartam kérdezni, hogy milyen gépet vegyek, de nem akarok túl drágát, kb. 100000 és 200000 közötti áron! Lécci írja le...[irjartok] össze egy gépet! Lécci írj vissza! Előre is köszönnöm: Markó

Nos, kíváncsom neked, hogy minden óhajod így teljesüljön. Rágom már egy ideje a Hunor fiút, hogy legyen valami hasonló a hardver rovatban, mert már kezdem kicsit unni, hogy ilyenel nem engem szoktak zsekelni, és hát mi közöm van nekem ehhez. Tesztelámpunkban, a Magyar PC Magazinban rendszeresen van ajánló, melyet a beérkező olvasói kérések alapján állítanak össze. Mostantól mi is fogunk ilyen csinálni, az majd kiderül, milyen rendszerességgel, talán lesz minden hónapban, talán nem, ez függ attól, hogy van-e érdemi átváltozás a piacon, meg attól is, hogy van-e olyan hardver téma, amelyiknek feltétlenül hely kell szorítani. A tematika meg majd kialeköl igény szerint, most fogunk neked és az átlagos vásárlónak ajánlani ilyen 100-200 ezer közötti gépet, lesz egy hűsörny, meg még valami, aztán később meg, ahogy alakul. Irjatok, mit szeretnétek, végül is a lapnak olyanakkal kell lennie, amire igényetek van. Nagyon fontos: Ne nekem, Huncimánó e-mail címe megtalálható az impresszumban. (Súgok, nehogy véletlenül ne találjátok meg, és nekem írjatok: hunor@tpma.hu)

(No akkor ilyen áltáiván az beszélgetés vezérlőnáló, a következőket fűzöm hozzá az nyaghas barátom szavaihoz: Igen. Bővebben: minden úgy lesz, ahogy azt ő fentebb írta. A konfignálától a számítól indul, nyugodtan bombázhatjátok mindenféle extrém igényekkel Braz bátyó, pl. hogy lehet S3 Trio-ból R420-at gyártani és hasonlók.)

Érdekes kérdés. Üdvözlök Braz! koma! Ezt már rég meg akartam kérdezni, a nevedből adódóan: neked az afro nők az eseteid??? (Bocs Lily, de még nem találkoztunk.)

Egy gondolat erejéig álljunk meg, mielőtt rátérnénk a levél érdemi részére. Már megbocsáss, de, khm, szóval úgy találok, hogy földrajzi ismereteid némileg, mondom, csak némileg de nem lennének teljesen precízek. Most én itt nem akarok földrajzórát tartani, de azért bátorodom megjegyezni, hogy Brazília és Afrika relative igen messze esnek egymáshoz a földgömbön, valamint a rajta lakó embertípusok is eléggé különböznek. Egyébként nem, nem az afro nők az eseteim, de nem is tudom megmondani neked, hogy pontosan micsoda. Igazából én azt tesztik, hogy fehér, barna, vagy zöld egy nő, hanem az, hogy az őszkék milyen. Pl. háiba van valakinek szép két nagy... szeme, ha agylag egyébként sötét, mint az éjszaka, az nekem nem jön be. Ha ilyenekről elvonatkoztatunk, és csak a kinézetéről van szó, akkor persze más a helyzet, sok minden tesztik, könnyebb elmondani, mi nem: a manapság általi trendinek tartott, összeasztott, mel nélküli, zörgő csontú, vasággyal együtt 40 kilós, 15 éves koruktól vastagon valókt arcú nőstények, akik műzlin kívül mást nem tudnak megenni, tipikusan nem nagyon jönnek be. De maradjunk talán a PC vonalon, nem ez a fő téma.

Na mind!, nem is ezért írtam. Egy (számomra) igen nagy problémával kapcsolatban zargaltak. Rájöttem, mi hiányzik az életemből (na igen, tudom, mire gondolsz, nem az). Szóval, a verekedős játékok???? Miért nincs ilyen PC-re???? Ugyanis nekem csak PC-m van, így nem tudok TEKKEN-ezni, pedig az jó. És különben is, ha szaros konzolra tudnak ilyen játékok csinálni, akkor Personal Computerre miért nem??? Most kénytelen vagyok a már rég porosodó Mortal Kombat 4-gyel játszani, de a grafójától nem tudom, mit csináljak. Mondjam meg a Midway-t anyukám??? :)) Mondjuk azt az új One Most Fallt ez is kentebe veri, de ez nem nagy érdem. Segíts! Reménytelen??? A Levrovba uccse rá be, úgyhogy már nem is reménykedem. Na Tás. Amúgy über a magazin! Most fizettem elő egy évre. Mit szólsz? Almer

Az igazat megvallva, egészen pontos választ én a bajdra nem tudok adni, de véltetőben, ha azt mondom, hogy PC vonalon egész egyszerűen nem éri meg ilyen típusú játékokat kiadni, akkor nem állók messze a valóságtól, hiszen nyilván nem arról van szó, hogy egy átlagos, játékra ésszállított PC ma kevesebbet tudna, mint akármelyik konzol. Egy-egy jobban sikerült "verd szét a pófamat" típusú játékok konzolon akár millió példányszámban tudnak eladni, ugyanaz PC-n jó esetben néhány száz ezer, nagyon kevés játék van, amelyik milliót nyagynyal eladást ér meg. Szerintem ebben minden benne van, nem nagyon kell tovább magyarázni. Nem véltetőben, hogy a verekedős és úgy általában az akciójátékok műfaj nyagynyal nem is foglalkoznak PC-vel, a relatív sok munka árán megkeresett nem túl sok bevételt nem nagyon vonok. Mára nyagynál kialakult, hogy melyik típusú játékokat mire készítték el, tesztik vagy nem tesztik, ez van. Aki olyan típusú játékkal akar ját-

szani, mint amire neked is van igényed, be-slatyog a sarki boltba, megveszi a konzolt meg a játékokat, és játszik, pont. Namármost, hogy te ezt itt Európá anyagilag kevésbé jól eleresztett részén nem tudod megtenni, senkit sem érdekel.

En azt gondolom, hogy előbb-utóbb azért felbukkanhat egy új feltörekvő PC-s fejlesztő társaság, akik valami verekedős stílusú programmal akarnak robbantani - bár ha kiadót keresnek, azok meg úgyis azt mondják nekik, ha jó a cucc, hogy itt a PS2 meg a Cube és az Xbox, tessék csak szépen erre csinálni... Egyébként ez a kérdés-kör akár a hónap témája is lehetne, fel is teszem a kérdést pár keresztelőjei tagnak, hátha hajlandók ideirni a véleményüket.

--Fatline=: Verekedős játékok nem konzolon játszott olyan, mint a két szép nagy szem két szép nagy mell nélküli. Tessék szépen megvenni a konzolt, és überkírályáztapon baromi jól játszani a verekedős gánakkal azon, mert ott térdig gázolhat szbennük. A PC, az más téma, PC-t az RTS-ekért és az FPS-ekért vesznek elsősorban... Tudod, hogy megy ez :)

Péter: Egész egyszerűen nem lehet rendszeres irányítási billentyűzetről egy többesermélyes verekedős játékok, a különböző kontrollerek (pláne nem egy, hanem rögvét két darab) nem túl gyakorlati fordulnak meg a PC-k körül. Ennyi a titok, most megadtátok. Ha minden PC-hez gyárilag járna két szép futurisztikus gamepad, lenne bunyós játékok is, dögivel. Tecskikérteni? **(Játsszunk Tekken kettőt, kettőn kettőt - mondta Péter, majd kizavartuk a szobából. Braz)**

Wareztéma. Szveasz Braz. A múlt havi elgondolkodtató levélhez - a warézolárs és lebukársról - szeretnék hozzászólni pár dolgot. Először is, teljesen igazatok van. És is jobban szeretem, ha otthon eredetiben vannak meg a játékok. Annak ellenére, hogy a gameres játékokat leszámítva 5 éves számítógépes pályafutásom alatt mindössze 8-10 játékot rendeltem/vettem meg. Hogy miért? Természetesen az ára miatt. Ha valaki szeret játszani (persze nem éljen-nappal), és nem istentelelni búna, akkor a szerepjátékokat és a stratégiakit leszámítva minden játékot be tud fejezni 1-2 hét alatt. Ez az én személyes tapasztalatom. De ha én csak eredetiben veszek játékokat, amire kb. 2 havonta van lehetőségem, és akkor sem a még teljes árú játékok veszem meg, szóval akkor 6-7 hétig nem tudok semmivel játszani. Ez itt a probléma. Ráadásul, és most kijön egy új, jó game (pl. KOTOR), és játszani akarok vele, akkor gyakran 1 évet is várom kell, míg lemegy az ára a számomra elfogadható szintre. Tudom, erre az lenne a legjobb megoldás, ha egyáltalán nem warézolnának a népek, és így a játékok ár talán olcsóbbak lennének, de ez lehetetlen. Hát ennyi. Ha van rá mód, tegyél be az újság Levrovjába. Légyzsi, légyzsi. A viszont írásra. GABOR Ebben a levélben bizony benne van egy nagy igazság. Sajnos valóban úgy van az mostanában, hogy a játékok alig kötik le valamennyi időre az embert, ennek okát már hosszabban lehetne boncolgatni, mint a Tekken type játékokat, és mert a téma lényegesen több helyet emésztene fel, ha jól

körüljárjuk, mint a levorv egésze, ezért csak úgy, a magam módján, röviden elmondom erről a saját kis véleményemet. Szerintem: 1. kezd a fejlesztési idő túl hosszúra nyúlni, hiába is akarnának mondjuk a fejlesztők nagyot domborítani, ha a kiadó minél hamarabb pénzt akar látni. Ennek szoros velejárója a tömeges patch, nem egy esetben látunk rá példát, hogy a játék még ki se jött, a patch már letölthető hozzá. 2. Egész egyszerűen NEM akarnak túlbonyolítani semmit, mert akkor nagy mennyiségű vásárlótól esnek el. Ugyanis az emberek nagy tömegei alapvetően nem hardcore játékosok, még csak nem is túl okosak vagy intelligensek, tehát ha a program túl összetett, tele van komoly fejtörőkkel, akkor az a nagy tömegnek nem kell. 3. Na, és ha túl sokáig elvannak egy játéknál a népek, akkor ki is mikor fogja megvenni a kiegészítőket??? Összefoglalom: a játékgépezés mára IPAR lett, nagyon régén kiderült már, hogy több pénz van és lesz benne, mint mondjuk a filmkiadásban vagy a könyvekben. Mégis, mint vártok, ez a világ ilyen, minden a pénzről szól manapság. Kivételek természetesen vannak, és nagy tisztelet illeti őket.

A játékarakkal kapcsolatban két megjegyzést tennék: először is természetes lenne lennének olcsóbbak, ha nem lenne egyáltalán warezolás, ez komoly meggyőződés, másodszor pedig az nagyon sajnálatos, hogy itt a Magyarországon ilyen az anyagi helyzet, mint amilyen, de ez sem nagyon hat meg innen nyugatra és a kacsaszuítók másik oldalán élő többesétől közül sem senkit. Nem is nagyon foglalkozik velünk senki, nem vagyunk nagy piac, de természetesen a másolás itt is tilos. Nem is lenne utóbbival semmi baja, kenyeret is vesznek a boltban, és nem lopok. Csak azt meg tudom fizetni. Nem tartom jónak a warezolást, de tény, hogy van. Viszont ha nem lenne, és mindenki csak ahhoz tudna hozzáférni, amit meg tud venni magának, akkor bizony az emberek nagy többsége expresszvonati sebességgel butulna el, és nem nagyon értené semmire. Ez azonban nem méntesség semmire sem, a törvény, az törvény. Jóllehet a törvények, különös tekintettel a szerzői jogi és hasonló dolgokra, nem a fogyasztók érdekeit védik, és lassan ott tartunk, hogy azon kívül, hogy fizess, és vedd meg, mára nem is lesz joga senkinek. Egy dolgot lehet tenni, ha valami nem tetszik, azt nem vesszük meg. Persze akkor meg jön az, hogy azért nem fogynak a cuccok, mert az emberek lehasználik, ellopják stb. Érdekes módon soha senki kiadói oldalon (mindegy, hogy zene, film, program) nem veszi észre, hogy a legtöbb dolog, amit csinálnak, egyszerű tömegcikk, kommersz műanyag másolat, lagymatag bőví, amire olyan nagy igény nincs, meg lemásolni se... További, a témával kapcsolatos érdekes hozzászólásokat a LExtrán olvashattok, és persze továbbra is várom a hozzászólásokat.

Locsolóvers. Szia Brazili! Légyszí, segíts nekem! Nem tudsz egy jó húsvéti locsolóverset? Tomi
De, tudok. <Sajnos a szerbeken vagyunk, így most nincsenek nálam a tavalyi győgyeszek, de ha eszembe jut, megkeresem neked, még akkor sem lesz késő. Mondjuk, hódítani nem fogsz velük, viszont saját szerzemények, tőle, Jórészt nekem...> Lily>

DVD-re teljes játék. Hello Brazili! A teljes játékok hiányához annyit mondanék, hogy néhány olyan játékot, amelyek a megjelenésükkor nagyon jónak számítottak, de most már régi, az meg lehetne próbálni a lemezeze feltelni (pl.: UFO, Diablo 1). Az újság nagyon tetszik, csak így ívadozok. Üdv, Károly

Sajnos ez nem olyan egyszerű. A közeljövőben szinte kizártan tartom, hogy példának okáért a Blizzard azt mondaná, hogy tessék csak, tessék, itt van a Dio1, és lehet vinni ingyen. Még pénzért sem adnák oda mellékletre... Attól, hogy egy játék régi, nem következik az, hogy a kiadó szabadon elérhetővé teszi - bár vannak kivételek. LaWMaN nagyon rajta van a figyelésen, amint akadt valami, azt legatletteri, és már nyomtatja is a DVD-re.

Leleplezés. Üdv néked, ó nagyfőnök! E havi ténylettől riportunk az nagy megbecsült Broaf "Satyi" Sándorról szól: nevét nem onnan kapta eme mélyen tisztelt és megbecsült fiatalember, hogy (nyilván) 1 nagyobb buliban, vagy 1 vendéglátóipari 1ségben, túlzott alkoholos állapot (közvetlenül) belehányt (BROÁÁF) a sapkájába (SATYI)??? Vagy, ha nem, tájártok fel eme rejtélyt!!!! KÖVETKEZEM!!!! Na, további jó fordúztot, üdv. a gumikacsák-nőknél! Üdv.: Dave Mustaine

Közel járás a valósághoz. Pontosított: nem (csak) 1 nagyobb bull, semmi sapka, de a lényeg stimmel.

Képek. Hi! Látam a legújabb képeket. Nagyon JÓ! Fenomenális!!! Ki küldte? Kiütéstést nekil! Üdv: Lucas-Arth

Fotósól!!! Sajnos muszáj vagyunk torzítani, túl szépek vagyunk, és nem hiányzik, hogy túl sokan rohanjanak le minket. Bizony.

Kiábrándítás. Hello, Lili! Légy szíves küldd el nekem, hogy honnan tudnám letölteni a Might and Magic IX végjátékát! Kösz: Üdv: Gustafson

Hello Brazili! Már elég rég írtam eme fenti említett Lili, de nem nagyon válaszol (gondolom, fontosabb dolga is van) Ha esetleg a Te becses személyed tudna segíteni nekem, azt nagyon-nagyon +köszönnöm. Üdv: Gustafson PS.: Hogy Hamlet mondaná: Two Beer or not Two Beer.

Szépségeim, kedveseimeim, szívemnek csücskeli. Ne érezteitek úgy, hogy nem foglalkozunk veletek, de az ilyen jellegű kéréseket nem áll módunkban teljesíteni. Elmondom, miért: ez itt egy újság. Újságot készítenk. Ezzel munka van. Sem. Emellett nem jut idő arra, hogy ilyen személyes jellegű kéréseknek eleget tegyünk, valamint ilyenről levezessünk. Ilyen levélből nem csak "küldj leírást" stílusúra gondolkod, érkezik sok. Ha mindenre válaszolnánk, akkor nektek lenne jó kedvetek, de újságotok nem. Kérlek, sirva kérlek titeket, hogy értesítsék ezt meg. A küldj leírást dologgal kapcsolatban mindenképpen megemlíteném, hogy ha leírást mi nem csinálunk, akkor nem fogunk senkinek sem gyártani, sem előkeresni (egyébként ti is keresgélhettek, az internetet lehet néha nem csak pornó oldalak nézegetésére használni, nagy dolog az a Google), ha meg az újságban megjelent, akkor az már a kiadó tulajdona, ergo nem küldhetjük el. Van, amit a Gamer Online (gkyk. www.gameronline.hu) oldalán viszont lehet látni, viszont azt meg ti is letölthetitek. Azért nincs harag, úgy?

Sok minden a végére. Hello Brazili! Nem feltételeztem, hogy kezd komolyabb süllyedni a levorv? Hmm? Hová tűnt az antik Brazili, aki minden rőtgyíni valót belehelyezett a levorvba? Hová tűnt az a Brazili, akinek a világmindenségben a legjobb volt a humorérzéke? Hová tűnt az a Brazili, akinek a favoritja volt a sör, a gumicukor és a nők? Kérvényezem, térj spirituszhoz!

Örözszen, na. Meg egyébként is úgy gondoltam, sokakkal együtt, hogy nem ártana, ha nem csak a fent említett ököskégek lennének, személy szerint szeretném elérni, hogy néha, akárcsak nagyon néha

egy-egy témán elgondolkozzatok. Bizony. Ilyen dolgaim voltak. A sört meg mindig szerettem, rulez, csak van valami boston, amítől nagyon rosszul tolerálom mostanában a legkisebb alkoholfelhasználást is, állítólag az emberek ilyenkor orvoshoz szoktak menni, lehet, kipróbálom. Mindenesetre, ha ezt elfelejtetem, és másképp alakul, mint ahogy terveztem, akkor szörjatek majd szed valahol, a legjobban a Himalájá szetrénem, de tudom, erre kevés esélyem van. Ha meg nem Himalája, akkor esetleg az lehet még, hogy előfizetői akciór keretében majd egy-egy grammot kisorsolnak belőlem, hátha jó reklámanyag lesznek :)) Gumicukor tők jó, egyeteket sokat, ha jólesik, nekem mostanában éppen nem létszükséglet, de ahogy ismerem magam, hamarosan megint már tör a zabálhatóság, és befalok egy pár zacskót, majd megírom, milyen volt, ha erre van igény, akkor erre van igény. Remélem, arra már csak nem vagyok kíváncsiak, milyen amikor kifejezően beolom... Humorérzek? Ammegg, he? Mi csoda érzélgos f***sággal próbálót etetni itt engem??? Még ilyen.

Más: az eddigiek folyamán szinte azért vásároltam a Gamert, mert volt odabent komplett játék, és egyebek, és relative olcsón! De, adott esetben nincs többé játék, már az is megpendült a kobakomban, hogy veszek másik újságot. Egyéb-iránt jó a DVD designja.

Sajnos adott esetben ez is kell meg, hogy értsük. Erre van lehetőségeket, mi azonban, mint azt már írtuk, mégis inkább újságot csinálnánk, és nem budget kiadó lennénk, illetve nem csak pár oldal hülyeségekkel összeírka papírral szeretnénk lenni, kvázi, mint egy olcsó játék melléklete. Ennek pont fordítva kellene lennie. Jó lenne, ha tudnánk adni, jó lenne, ha a helyzet nem olyan lenne, mint amilyen, de hát most ez van. Legfeljebb írok a levorvba nektek sört meg gumicukort, elvégre miért ne? Sör. Gumicukor. :) Azért mégiscsak megtisztelő, hogy olvasol és veszel minket, talán mégis csak számít valamit az újság, nem csak a mellé adott üveglolyó.

Még másabb: értesítem Lucas Z-t, hogy módfelett imponált a GTA-s rovatal Elgondolkoztató.

Oks, megveretem meg a vállát, ha legközelebb látom. Ez ugyan garantált gipszben eltöltött három hét neki, de az nem baja, legalább nem kolbászol mindenféle, hanem a gépe előtt ül, és cikkeket ír. Ami miatt megveretemet a vállát... :)

Megin' más: Király a GAMER! Brazili, vonszolljál befele, nehogy te is martaléka légy a teli melancóliának! Megmégmés: a Törd és a Korr iró! ászak! Kórmójének a levorvba tóbbet!

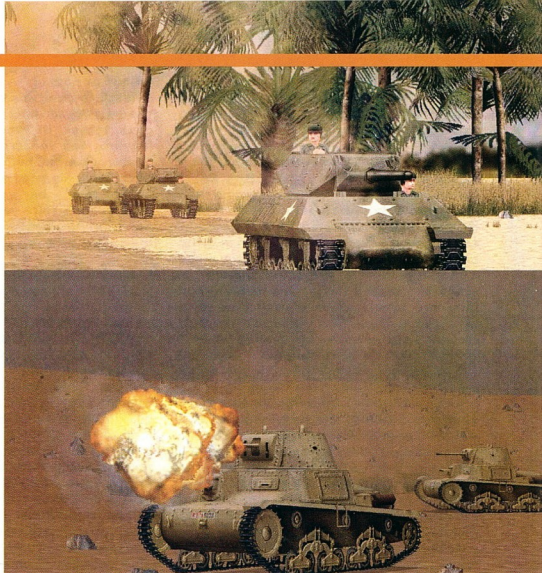
Ézt mondom én is. De hát ilyenek ezek. Nem írnak. Majd befenyitem őket. (Jó + a korr.) (Oké + a törd.)

Ma már én sem írok tovább, a havi levorv ezenfelül a végéhez ért. Újlag felhívom figyelmeteket a levorv elején olvashatókra és a LExtrára, érdemes átolvasni, néhány agyménés mellett számos értelmes levél is található benne. És bár ott továbbra sem írok hozzájuk kommentárt, azért lélekben veletek vagyok ott is. De tényleg. Legyetek jók, hizzatok szép nagya, és hát természetes, hogy mindenek előtt éljenek a csajok. Pusszancs mindenkinek.

Brazil
brazil@ipma.hu

ui: a LExtra tartalmaz egy kis extra ajándékot arra az esetre, ha esetleg nagyon elfáradtatok, és pihentetni szeretnétek agysejteteket.

SZERKESZTŐSÉGI PILLANATKÉPEK

Nem tetszik a rendszer, csinálj forradalmat!

Megesik néha, hogy az olvasók véleménye nem egyezik meg a cikkíróval. Olyan is van, aki hangot is ad nemtetszésének. Külön öröm, ha valaki olyan korrekt és intelligens formában teszi ezt, mint Artúr. Várjuk továbbra is a kritikákat, a legjobbakat leközöljük a Gamerben.

Tisztelt Gamer Magazin!

Szomorúan olvastam a Combat Mission Afrika Korpsról írt cikket. Természetesen tudom, hogy ez a magazin, illetve annak újságírójának véleménye, azonban fel-lelhető benne néhány vaskos pontatlanság, ami arra késztetett, hogy e levelet írjam. Az a benyomásom, hogy a játék értékéhez képest a cikk igen rossz fényt vet, és a megfogalmazott kritikák meglátásom szerint nem mind helyénvalók. Íme a részletek:

1. Ami a leginkább szembetűnő, az a lapon megjelenő képek. Kétségtelen, hogy az Afrika Korps névvel főleg a kiellen sivatgái szinterek várhatók leginkább, azonban ennél előnytelenebb képeket igen nagy kreativitás mellett sem lehetett volna kiválasztani. Az tény, hogy a grafika nem említhető a mai mezőny 3D csodáival egy kategóriában, de a kóros stratégia világában nagyon jó helyen szerepel. A járművek modelljei pedig szvsz. nagyon szépre sikerültek. Azt is megemlítem, hogy a játékot úgy írták meg, hogy grafikaig könnyen modolható legyen, és ezt az előnyt a közösség ki is használja, ami még élvezetesebbé teszi a játékot. Ha olaszországi térképet töltünk be, akkor pedig meglátásom szerint a játéknak nincs mit szígyenkeznie. Az tény, hogy a térkép szélei a terepasztal jelleg miatt nem nyújtanak szép látványt, de ezt odatenni a legfeltűnőbb helyre nem biztos, hogy objektív tájékoztatást nyújt az olvasóknak.

2. Az infoboxban az olvasható, hogy rosszul kivitelezett stratégiáról van szó. Ez teljes mértékben NEM fedi a valóságot, és felelőtlenség volt ilyesmit egy ilyen jó újságban megjeleníteni. Az tény, hogy sokféle parancs adható ki, de a játék összességéhez mérten a lehető legegyszerűbben, és a kezelés is következetes. A Combat Mission sorozat az egyik, de talán a legjobb taktikai motort tudja a magáénak. A Combat Missionben a program nagyon nagy felbontásban számolja ki,

hogy mi látszik és mi nem, ki mikor, hol van takarásban. Megemlíteném, hogy a járművek páncéltáza oldalakra lebontva különböző értékkel van szimulálva, ezenkívül a program számításba veszi a páncélozott felület dőlésszögét is. Szintén figyelembe van véve a torony forgási sebessége, pl. a Shermanoknál ez a sebesség nagyobb, mint a Tigriseknél vagy Párducoknál.

3. Az értékelésnél az eredetiség, a grafika, az audio értékeket teljes mértékben elfogadhatónak találom, azonban az élettartam még a jó osztályzatnál is erősebbet érdemelne. Ami a legfőbb, az a Hangulat és a Játészathatóság értékek. Büntesünk egy játékot azért, mert összetett? Vagy írjuk le róla, hogy a maga nemében kiváló termék, de a közösség csak egy bizonyos csoportjának ajánlott.

Ami a hangulatot illeti, rengeteg jó grafikájú korhű egység szerepel, minden nemzet a maga nyelvén beszél, és a páncélos hadviselés minden manővere végrehajtható benne.

Tisztelettel: Székely-Takács Artúr.

Az előfizetési akció nyertesei

Az „Álom PC-t” nyerte Soós Attila Komáromból.

A 20 colos NEC LCD flat monitort nyerte Richter László Budapestről.

A Philips A3-as 5.1-es hangrendszer Palaczkó Attila nyerte Budapestről

Gratulálunk a nyerteseknek, amennyiben összejön, szeretnénk személyesen elvinni Komáromba a fődíjat, erről az útról a következő Gamerben olvashattok bővebben.

A hónap beszélője

„Megyek, megb@***m, elvégve Valentin nap van”

Brazil

A hónap legrosszabb vicce

Koko bemej a kocsmába, rendel egy sört. Fizetésnél a csapos leint: ugyan hagyj, a cég ajándéka, mert ilyen szépen megverted a Gonzales gyereket.

Én? Ne nézzél madárnak...

Polcz Péter

(Ilyen, és ehhez hasonló vicceket naponta vagyunk kénytelenek elviselni. A szerkesztők)

MINDENT EGY HELYEN

masteringtől a sokszorosításig...

DVD5, DVD9, DVD10

...továbbra is az Ön partnere vagyunk CD, MC gyártásban.

VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.

H-8001 Székesfehérvár, Pf.: 175 Tel.: +36-22-533-571, Fax: +36-22-533-077 Email: vtcd@vtcd.hu internet: www.vtcd.hu

Gangland

A maffia-játékok mindig is népszerűek voltak PC-n, úgy látszik, a bűn még mindig vonzza a fiatalabb korosztályt (gondoljunk csak a Mafia vagy a GTA sorozatra). A Gangland is ezt a divatot akarja meglovagolni, bár az akció mellett a menedzser rész jóval nagyobb szerepet kapott. Egy egész birodalmat kell felépítenünk, amelynek alapját olyan "üzletágak" képezik, mint a szerencsejáték, a lányok futtatása, a védelmi pénzek beszedése, hogy a keményebb dolgokról már ne is beszéljék.

Unreal Tournament 2004

A játszható verziót már a mostani DVD-n is megtalálhatjátok, reményeink szerint a dobozos változat is beesik a következő leadásra (folyamatosan zaklatjuk a hazai forgalmazót előzetes változatért). Az UT 2004 legnagyobb újdítsa a járművek megjelenése lesz, végre valahára páncélosokkal, terepjárókkal, sőt még akár űrsiklókkal is kiállhatunk a barátunk ellen.

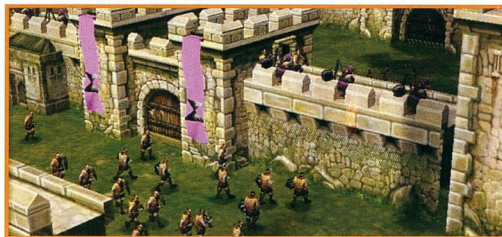
Singles

A Sims és küldetéslemezei által okozott tömeghisztéria nemhogy csitulna, egyre erősebben tombol. Az esztelen eladási értékek több kiadót is elgondolkottattak, így hamarosan megindul a Sims klónok előretörése is. Az előőrsöt a német fejlesztők által készített Singles vezeti, amelyben egy fiatal pár életébe kell beavatkoznunk. Amennyiben ügyesek vagyunk, akkor a fiatalok előbb az ágyban, majd a templomban kötnek ki (a vallásos lányok esetében a sorrend felcserélődik). Erre mit mondják, egyszer lehet, hogy ki kellene próbálnom egy ilyen "ember-szimulátort"? Több millió "légy" nem tévedhet.

Lords of the Realm III

Az 1994-ben indult sorozat trilógiává bővült az eltelt 10 évben. A középkori stratégia a harmadik részben teljes átalakuláson megy át, a 2D-s nézetet felváltja a házon belül készült 3D motor. Csak az a hadvezér számíthat sikerre, aki a játék mindhárom területén képes eredményeket elérni (politika, gazdaság, ütközetek). A középkori Európa legnagyobb nemzetei állnak csatasorba (írek, angolok, franciák, germánok, flandriaiak), csak rajtunk áll, hogy melyiket vezetjük diadalra.

IL-2 Forgotten Battles: Ace Expansion Pack

Vitathatatlan, hogy az utóbbi három év legjobb szimulátora Oleg Maddox és az 1C: Maddox Games csapat nevéhez kapcsolódik. Tavaly jelent meg a nagysikerű IL-2 Sturmovik önálló kiegészítője (Forgotten Battles), amelyben végre Magyarország felett is megütközhetünk a nagyvárosokat bombázó szövetséges gépekkel. Egy év elteltével itt az új kiegészítő, mely az Ace Expansion Pack nevet viseli (kell hozzá az eredeti Forgotten Battles): 20 korhű repülő, három új hadszíntér, 20 egyjátékos küldetés, 7 dinamikus hadjárat...

Battlefield Vietnam

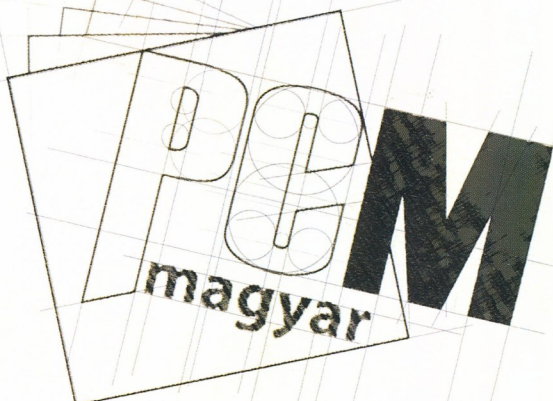
A Battlefield 1942 sikere alaposan megdobta a flipperjátékairól és autóversenyeiről híres Digital Illusion hírnevét. A két sikeres kiegészítő után úgy gondolták, hogy ideje átruccanni egy másik háborúba. A Battlefield Vietnamban az amerikaiak és az észak-vietnami felszabadító hadsereg közötti konfliktust élhetjük át testközelből. Az alapszíntéma nem sokat változott, a hangsúly ezúttal is az online módon van, bár lesz egyjátékos hadjárat is. Minkét oldalon kipróbálhatjuk a kor leghíresebb harci eszközeit (Sheridan páncélos, F-4 Phantom, T-54-es harcosok, MiG-21-es vadászrepülő).

A következő Gamer Magazin 2004. március 26-án jelenik meg.

Pontosan – Önnel!

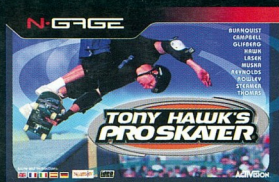
magyar pc magazin

...az IT-szaklap

Itt az idő, hogy a többiek előtt is bizonyíts!

Kizárólag az N-Gage™ Arénán elérhető tartalmak:
Legjobb Figurák (Player Clips)
• Arnyjáték • Többjátékos mód

Kizárólag az N-Gage™ Arénán elérhető tartalmak:
Legjobb Figurák (Player Clips)
• Arnyjáték • Végigjátszás

Kizárólag az N-Gage™ Arénán elérhető tartalmak:
Legjobb Figurák (Player Clips)
• Arnyjáték • Játék-kiegészítők

Tudod, mi az arena.n-gage.com?

A vezeték nélküli többszereplős játékok paradicsoma.
Van merszed belépni?

Ha igen, az általaid választott ellenfelekkel küzdhetsz meg a legnevesebb fejlesztők játékaiban!

Exkluzív online szolgáltatások az N-Gage™ Arénában:

Játék-kiegészítők • Arnyjáték • Legjobb Figurák (Player Clips)
• Végigjátszás • Ranglisták • arena.n-gage.com

N-GAGE
NOKIA

bárho
bárho